

Szerkesztőség:

F 5 - a t e s z a Öllap-féle ház.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai szőlőgyógyászati- és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischer Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jogánycsok másként.

Nyilatkozat ára 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe látás, dík.

Politikai szemle.

(—) Nézzünk át egy kissé érdekes szomszédainkhoz. Érdekesebb ezek a kis balkán népek, mert mindig beszéltek magukról. Különösen Szerbia, mely úgy látszik a politikában követi azt a közmondást: Nulla dies sine linea! Minden héten egy-egy érdekes meglepetés, csak azután ezek a gyakori meglepetések ne válnak egyszerre igen érdekesekké, a melyekkel esetleg Európának többet kelljen foglalkoznia, a minthogy az üdvös volna. Azt meg kell hagyni a fiatal Sándor királynak, hogy a gordiusi csomók szétvágásához ért, s hogy gyorsan határoz, gyorsan cselekszik. Az alkotmány felfüggesztéseért s a 69-iki visszaállításáért egész addig, míg új alkotmánytervezet elkészül, — nem igen lehet neki nehezteni. Mikor a radikálisok már magukhoz vonták a hatalmat, vérszemét kaptak s bizony magának a királynak sem igen kényelmes lehetett a helyzete, mert a radikálisok sem valami szeretetreméltó emberek; az új alkotmány különben is nagyon korlátozta a király jogait s bizonyos határok közé szorította. — Különben is ezen alkotmány mellett nehezen ment a kormányzás, s az olyan nép, mint a szerbiai a szabadságnak azt a mérté-

ket nem is bírja el, a minővel a hatályon kívül helyezett alkotmányt őt fenntartotta. Az tehát, hogy ezt az alkotmányt Sándor király önhatalmúlag hatályon kívül helyezte, még nem olyan nagy baj; a következőknek fojadják megmutatni; vajjon a király, kit kétségtelenül a körülmények kényszerítettek lépésre, helyesen cselekedett-e?

Ugy látszik, hogy a radikálisok megfélemezésére nagyon is szükséges volt az, s korántsem okozott az országban oly zavart, a minőket a radikális lapok hirtelleg. Sőt abból a körülményből, hogy majdnem az összes nagyobb községek és városok hódoló küldöttségeket menesztettek a királyhoz, a melyekhez számos radikális párti polgár csatlakozott, azt lehet kimagyarázni, hogy az ország lakossága hű a dynastiához. Békét akar s óhajlja a viszonyok consolidációját. Egy távirat azt jelzi, hogy a radikálisok táborában szakadás állott be, s hogy ennek a pártnak több előkelő vezére egy új néppárt szervezését tervezi, mely szigorúan monarchista és hű dinasztikus lenne.

— Bulgáriában is van valóság. Habár a politikai világ el volt kényszerítve rá, mégis, már annál a körülmény-

nél fogva is, hogy Bulgária miniszterelnöke, Stambulow, teremtette és szilárdította meg a jelenlegi állapotokat Bulgáriában, meglepetést szült Stambulownak és vele együtt miniszterfőnökének leköszönése. — Teljesen biztosan a bulgár miniszterfőnököt okairól nem igen lehet tudni. Feszült viszony említenek egyrészt Ferdinand fejedelem és miniszterelnöke között: azt állítják másrészt, hogy a legjobb egyetértés uralkodik közöttük, és ennek dacára Stambulow máris egy körlevélben értesítette a praelectusokat, hogy nyomós okok kényszerítik a lemondáshoz való ragaszkodásra. A fejedelem most persze új miniszterium után lát. Az ellenség férfitól közöl magához hivatta Stambulowot, a kire nézve azonban kételkednek, hogy képes lesz-e a kormányt megalakítani.

— Oroszországban van megint dolga a rendőrségnek. Nagy nihilista összeesküvésnek jöttek a nyomára, s eddig már 400 egyént fogtak el, nagy része magasabb társadalmi körökből, férfiak, nők vegyes. Azokból a részletekből, melyek eddig napfényre kerültek, az derül ki, hogy a mostani összeesküvés legalább is olyan veszélyes jellegű volt, — mint az 1881-diki, melynek II. Sándor cár áldo-

A „ZALA” tárcája.

Nomen: omen.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Ebben a csendes kis városban, hol én lakom semmi idegbántó zaj nem zavarja a boldog lakókat kedélyes nyugalmukban.

Este lelékszünk harangszó után; reggel felkelünk, mikor a kondás kürtöl. Azt hiszem ennél erősebben semmivel sem bizonyít hanem a mi kedélyes nyugalmunkat.

Itt a modern idegesség telje, en ismeretlen nyavalya.

A meglegedettség lényeskedik mindnyájunk arculatján. Duzzadunk az el nem pazarolt erő bőségétől. Eszünk, iszunk, aluszunk kedvünk szerint, néha álvezünk is, de csak nagy mértékletességgel.

Még a patriotizmusunkban is van bizonyos józan mérséklet.

Ezt az íves, drága földet nem szeretjük ugyan rajongással, de igazán, de tántoríthatatlanul.

Nem kiabljuk országga, világgá, hogy: „moriamur pro patria nostra”: de ha rákérülne a sor, talán éppen itt öntözne legtöbb honfivér a haza földjét.

Hát nekünk így van jól.

Mód nélkül ragaszkodunk az arany közép uthoz, mely szerény véleményünk szerint legbiztosabban vezet Rómába.

Hát ebben a mi csendes városunkban szokott lefolyni a követválasztás.

Olyankor azután van ám idegizgató zaj, lármá, ordítás.

Öblös száju demagogok bolondítják a népet: gyilkoszemű, vastagbajszú, marconaképu kortések esküdzönek, a „m. t. polgártársak” karjai között.

Egész városunk kivétkőzik olyankor szokott templomi csendjéből.

Egy ilyen követválasztás emléke fefedhetetlenül él lelkemben.

Korán reggel már óriási néptömeg hullámozott végig az utcákon. Hatalmas zászlókat lebegtettek a gyanus egyensúlyjal járó polgártársak. Egyiknek, másiknak nem csak a kalapja, — hanem a válla, dereka is bé volt vonva lombokból font koszorúval.

Itt-ott, kisebb, nagyobb csoportok bőgték, torokszakasztó éljenek és ordították krisztustalan disszonanciával a kortes dalokat.

Közben-közben a vonuló csapatok egyike, másika megállott és bőgve éljenete” a követjelöltet.

— Ellen Bukody Zoltán!

(Ez volt a jobbpárti jelölt.)

— Ellen Várközy Dénes balpárti követünk!

(Ez volt a balpárti jelölt.)

En nem sokat törődtem az egész borszagu jelkesültséggel. Semmi részem sem volt a választási mozgalmakban.

Egyszer igen élénk részt találtam azokban venni; jól laktam egész életemre.

El kell attól fordulni a jóérzésű embernek, — amit a választási mozgalmak lelektana eleje tá.

Igy tettem én is.

De hát nomen: omen.

Engem is Várközy Dénesnek hívnak. Tehát a nevem akaratom ellenére is belejutott a mozgalmába.

Mindamellett elég nyugott elmével és szívvel néztem az én ismeretlen duruszámnak zászlóit és éppen nem vettem rajtam erőt valami nagyobb megindulás, mikor ablakom alatt egy-egy választó polgártárs elbődült, hogy: „ellen Várközy Dénes követjelöltünk!”

A választási küzdelem igen erősnek ígérkezett. A jobbpárti jelöltől azt rebesgették, hogy valamelyik öreg-apa zsidó volt. — Ez még mindig elég nagy érdem nálunk arra, hogy valakit megkövezzenek.

Fenekedett is az ellenzék erősen.

A kortesek Bukody öregapját belevonszolták a pártküzdelembe; fölízották a vallási gyűlölet üskét. Óriási szízmáriás lobogókkal vonultak föl a választási térre.

Mindenki kíváncsi volt az eredményre.

Az nyílt titok volt, hogy mindenik párt óriási pénzzsággal dolgozott. Maga a „kiemelés” is rengeteg pénzbe került mindkét pártnak.

A katonaság erős kordont vont a két párt közé.

Ablakom éppen a választási térre nyílt s így jól láthattam a két tábornak képét.

A jobbpárti hívek igen nyugodtan viselkedtek. Éttek, ittak; mert erre volt ott alkalom bőségesen.

zatul esett. Nem kevesebbről volt szó, — minthogy a cár ellen a Smolenszki hadgyakorlatok idején merényletet kövessenek el, s ezenkívül azt terveztek, hogy a trónörökös nagyherceg esküvője alkalmából a peterhofi kastélyt légbe roptítsák. E felfedezések következtében egyelőre lemondtak a peterhofi kastélyban tervezett ünnepségekről. Ezeket a nihilista összeesküvéseket minden józan ember kárhóznatni fogja, — mint egyáltalán minden e. öszzakoságot, — mely mint II. Sándor cár halálából látható, a helyzeten, melyen a nihilisták változtatni akarnak, mitsem javít, hanem egy pár száz ember személyes szabadságába kerül. Ugy látszik, hogy sem a nihilisták nem tanulnak, sem az orosz uralkodók. A jelenlegi cárnak személyes tulajdonságait általában dicsérik; meglehet hogy igen szeretetreméltó ember, de a kormánya, — mint a tények mutatják, még azt a kevés szabadságot is, — a mely Oroszországban a minimumra van redukálva, megcsontikják és kérdésbe helyezik. — Az európai szellemi áramlattól Oroszország sem zárhatja el határait, s ha most elfogott nihilisták a sziberiai bányák kényszer munkái alatt fognak nyúgni, lesznek ismét elégedetlenek, a kik az előzők szomorú sorsa vissza nem log riasztani. Ezekre az összeesküvőkre, a mint egy forrás jelzi, igen szomorú sors vár. Nem fognak haditörvényszék elé állíthatni, hanem közigazgatási uton élethosszigan való fogságra és súlyos kényszer munkára ítéltetnek.

A döntés.

Napokig tartó bizonytalanság után, — mely alatt a különböző politikai mozgalomokhoz fűzött kommentárok folytonos izgalomban tartották a magyar közvéleményt — jun. 1-én végre bekövetkezett a korona negatív döntése azaz a pozitív tényssel, hogy Wekerle miniszterelnök beadtá lemondását.

Június 1-én az esti órákban érkezett sürgönyök hozták meg a hírt, mely annak dacára, hogy a napokig tartó tárgyalások eredménytelenségéből a törvényjavaslatok sorsa ez idő szerint már mindenki előtt lezárt a reménytelenség fokra — általános megröszéssel kellett.

Annál nagyobb izgatottság uralkodott az ellenzéki táborban. A főkorotek nekivörösödött arcúkkal jártak, keltek. — Itt is, ott is megállottak és suttogva tanácsokat az alsóbb rangú kortesekkel. Másutt meg szíjjaképi Michel Lujzákat kacerkodtak a választókkal, bántó, rekedt hangon elterve az én igen tisztelt duruzsamat.

A választási aktus még nem kezdődött meg. A szavazást megelőzőleg látom, hogy az ellenzék néhány főkorotese a fchadiszállásról (hol a követjelölt tartózkodott) a választási terezen át az én házam felé tart, élénk gesztusokkal mutogatva ablakomat.

Később a kortes urat eltűntek szemem elől. Egyszer csak kópogtatást hallok ajtómon.

— Szabad!

Megfordulok. Az ellenzéki kortesek lépnek be hozzám.

Előjök sietek, udvariasan fogadom őket, — de néma tekintetével már megértetem velök, hogy én nem szavazok sem ide, sem oda; hiába is jöttek hozzám.

A néma tekintet azonban nem ijesztette el őket.

A főkorotese: Hajnaly Tihamér, eléim állott és csengő-bongó cimbalomnyelven, öblös konstrukciókkal elmondván az én hazafiai nagy érdemeimet, végül a haza szent nevében arra kért, hogy Várközy Dénes ur helyett, — ki most, az utolsó

A liberális körökben mélyen elszomorították Wekerle-kormány lemondása mert erősen meg voltak győződve arról, hogy a lemondás nem jelenthet mást, minthogy törvényjavaslatokkal szemben semmiféle compromissumra nem hajlott kormány a koronától nem nyert beleegyezést ama módosításokra nézve, mikkel a törvényjavaslatok keresztülvöltek biztosítani akarta.

— Az általános levertségre a reménynek egy halvány csillámát bocsátotta a téviratoknak ama kijelentése, hogy a kabinet-alakítással Héderváry bizott meg, ki ugyanazzal a programmal lép föl. Ez egyuttal tág teret nyitott a találgatásoknak is. Mert ha Héderváry Wekerle-programját magáéé tette, akkor mért kellett Wekerle-t lemondania?

Igen természetes, hogy a magasabb politikai köröktől távol állva, leheltem mindjárt első pillanathban megtáldálni az effle mozgalomnak a kulisszákat mögött rejtő okait. De bármint okok indították is Wekerle-t a lemondásra; az ő visszalépése csak lesújtólag hathatott a liberális magyar közvéleményre, melynek még nem igen volt alkalma nagy reformeszmékért folytatott küzdelemben a Wekerle-miniszteriummal egy színvonalon álló, népszerű miniszteriumot támogatni. Alig volt még kormány, mely-törökországban annyira megérezte volna a magyar közvéleményben megért eszmék látketését, mint a Wekerle-kormány.

Es nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a magyar közvéleményben megért a lemondott kormány által a kibontakozás felé vezetett eszméket majd a „Kecse is jóllakják, meg a káposzta is megmaradjon” féle politikával le lehet tépni arról a labogóról, mely köré szimtel szivek, a nemzet jövőjén csüngő reményekkel milliók sorakoztak.

Ha Héderváry csakugyan Wekerle programjával lép föl, s ezt a labogót lehanyatlani nem enged, akkor mellette lesznek e nemzetnek minden áldozatra kész milliók, — de ellenkező esetben nagyon távol fog állani attól, hol a magyar nemzet közérzete lüktet.

Mindenki kiváncsian várja a fejleményeket, kiváncsian várjuk mi is. Annyi bizonyos, hogy ha bármiféle lényegbe vágó compromissumról lesz szó, ez a körülmény erős rázkódásoknak és rázatlan politikai alakulásoknak lehet kuforrása a magyar közvélemény mostani izgatott állapotában.

Magyar elem a lebergi kiállításon.

Financziális helyzetünk rendezésének egyik alapját képezi nyers és kidolgozott termékeink kivitele azon szomszédos államokba és államterületekre, amelyek nyers és műipari termékeinket vagy nélkülözik, vagy kerülő uton, tehát csak igen drágán szerezhetik meg. Fajdalom, kivitelünk fokozására illetve rendszeresítéséről eddigelé más nemü sürgös állami teendők mellett alig lehetett szó. Nehai Baross Gábor tette meg ez irányban az első lépést magyar kereskedelmi múzeumok létesítésével a külföldön, melyeket Lukács Béla, Baross eszméinek hivatott hagyományosa a rendelkezésre álló szerény erővel szép reményekkel

pillanában vissza akar lépni, fogadjam el a képviselőjelöltséget.

Nem tudtam, haboztam, hogy a mélyen tisztelt deputáció a szememmel vagy — számmal nyeljem-e?

Oda álltam eléjük; hátra tettem a kezemet s így szóltam:

— Uraim! Igen köszönöm az önök megbizóik szives bizalmát. Úszinte, több: nyílt szívű ember voltam teljes világ életemben; most is az leszök önökkel szemben. Semmi kétségem sincs az iránt, hogy az önök eddigi jelöltje csakis a biztos bukás kilátása miatt akar visszalépni. Az én nevem igen alkalmas volna a személy-cserére; ezt tudják önök. Amde, látják uraim, ha engem véletlenül Várközy Dénesnek nem hívna; önöknek sohasem jutott volna eszökbe az én igénytelenségemet ily magas bizalommal megtisztelni. Mind a mellett: köszönöm. De lassák uraim, én világéletemben két martiriumtól féltem legjobban. Eleven eltemettni és képviselőjelölti szerepelni. A megtisztelő bizalmat nem fogadhatom el.

A deputáció roszakedvűen távozott; de az után megállott és láttam, hogy Hajnaly erősen gesztikulál s aztán nigan, mosolygó képpel sietnek vissza táborukba.

Kiváncsian vártam a fejleményeket.

Megkezdődött a szavazás.

— Tehát sikerült az én duruzsamát mégis

kecsgetelő kereskedelmi teepké igyekszik felosztani.

A miniszter rendelkezésére álló anyagi erők korlátoltsága miatt ez üzletlepek révén voltaképpen csak Europa keleti tartományába lett bevezetve a magyar föld és ipartermek. Annival inkább sajnálatos ezen korlátoltság következtében való hátramaradásunk, mivel legközelebbi szomszédaink területét, sőt a monarchia határárszeit is: például Galiciát, a közös vámterületen kívül eső államok termelői árasztják el és használják fel haszonkeresés okából.

E tekintetből kifolyólag bizonyára minden szakértő örömmel vette tudomásul Lukács Béla azon intézkedését a mult évben, hogy a lehetőség határai közt mindent elkövetett a végből, miszerint a magyar elem a lebergi kiállításon képviselve legyen. A június hó 5-én megnyíló lebergi kiállításon megjelent magyar elem, ha számbeltégg nem is mondható impozánsnak, minőségileg igen is figyelemre méltó. Hízélgés nélkül elmondható felőle — mint a „Pester Correspondenz” kiküldött szakudósítója jelenti, hogy nemcsak megállja a versenyt, de kivitelünk jövőjét ez országgrész irányában biztosítani, illetve megállapítani is képes leend. Amnyire ezt a megnyitást előző napokban megítélni lehet, szerény keretbe foglalt kiállításunkól meg fogja állani helyét, s gyakorlati haszna elmaradhatlan leend. A képviselt érdvényesítésében dr. Kovács Gyula budapesti kereskedelmi muzeumi igazgatója a főterdem, aki a bulgáriai kiállítás alkalmával már termékeink kiállítására és népszerűsítésére érdekében elismerése méltó sikereket mu atott föl.

A lebergi kiállítás 120 festőiesen berendezett pavilonjában nyers és műipari termékeink három főcsoportba oszthatók. A mezőgazdasági gépek, eszközök és szerszámok csoportjának Budapestről részt vesznek e kiállításon az „Első magyar gazd. gépgyár részvénytársaság”, a „Fairbanks mérleg és gépgyár társaság”, „Geutner és Rausch” gépgyárosok, a „Magyar kir. államvasutak gépgyára”, a „Magyar épület és mulakatos árúgyar mezei vasuti felszerelési telepe”, Mautner Odón kertészeti és szőlőmívelési eszkögyára, Nagy testvérek, szerszámgyára, Kühne Ferenc mérhészeti szerszámgyára, Peiz Armin kertészeti tervkészítő, a Schlick féle vasöntő és gazdasági gépgyáros, Temesvárról Mühle Vilmos kertészeti eszkögyáros, Szombathelyről a Deutsch és Társa köszörűkögyárosok, végül Vajdahunyadról Mátyási János és Fia gazdasági szerszámgyár.

A második azaz iparmunkagépek, motorok, szerszámok és műhely berendezési tárgyak csoportjában Budapestről képviselve vannak Deutsch és Wachsmann szerszámgyárosok, Első magyar varrógépgyár, Ganz és társa gépgyár, Caervenka és Grossmann hordógyáros, Lang L. gépgyáros, Meineke H. vízmérő-gyáros, Reichel és Hessler szesz és sörfőzdei berendezések gyára, Röck István gépgyáros, Schmidt Adolf és trsa gépjágyárosok, Stiller Jozsef gép és szerszámgyáros, M. kir. vasgyár resselő gyártelepe; „Hygiccia” fémpárgyár, szikvizgép és palack-gyár, a Walsler-féle gépgyár

visszatarthatniok a visszalépéstől. — gondoltam magamba és nyugodtan néztem a választás hullámzó képet.

Az izgatottság folyton nőtt.

Hivatalos és nem hivatalos küldöttek futkoztak a választók és kiednciak között.

Hallottam amint kiáltoztak: Bukody: 670; — Várközy: 450.

A számarány változott néha, de a többség, — mindig Bukody részen volt.

— Szegény ismeretlen duruzsam, neked bizony csakugyan legjobb lett volna a visszalépés mellett maradnod.

Este 10 órákor végződött a szavazás.

A szavazási terezen nagy csend állott be.

A választási elnök kilépett, hogy az eredményt kihirdesse.

Mindkét kezemet fülemhöz téve, — hallottam (amitől bámulatomban majd hanyatt estem), hogy Várközyt 150 szavazattöbbséggel megválasztották.

Ami ezután következett, azt nem bírom leírni.

A küldöttség lakdómra rohant. Hajnaly felkapott a vállára és vitt a rivalgó ellenzéki táborba, hogy beszéljek a polgártársaknak, mert engem választottak meg akaratom ellenére is, hogy győzzen az ele...

tűzoltószergyára, Wörner és társa gépgyár, Zoltán Győző gépgyáros stb.

A harmadik csoportba van beosztva a tanszerek anyaga, melyben első helyen áll a Süs Nándor-féle államilag engedélyezett mechanikai és fizikai műszerek gyára, Az első vegyi készítményű papírgyár, Feivel Lipót iskola berendezési gyára, Gyulai Nándor tanszerkészítőgyára, Kálózi nővérek művirággyára, Seregi és társa fizikai műszergyára, Schüler József indigó másoló papírgyára stb. Budapestről.

Ő felsége nevében Károly Lajos főherceg ő felsége június 5-én nyitja meg a kiállítást, melyet ő felsége június 7-én szerezcséltet legmagasabb látogatásával.

A nagykanizsai főgymnázium gyakorló-iskolája.

A máj. hó 27-én tartott főgymnáziumi záróünnepélyen, melyről lapunk hírvonatában részletesebben szólnunk, felolvasták a főgymnázium gyakorló iskolájának évi jelentését. Ez a jelentés, mely a pályázatok eredményéről is beszámol, egész terjedelmében így hangzik:

A főgymnáziumi gyakorló iskola a jelen tanév elején, tehát az 1893. évi szeptember hónap 18. napján tartotta meg alakuló gyűlését a négy felső osztály tanulóiból, a kiknek száma együttesen 122 volt. Ez alkalommal a kör vezetőjének, dr. Erneyi Istvánnak elnöksége alatt a tagok megválasztották tisztviselőiket. Elnök lett Sárc Károly 8. o. t., főjegyző Kopácsy György VIII. o. t., aljegyző Kripác Lajos 8. o. t., főkönyvtáros Hinterőcker Sándor 8. o. t., alkönyvtáros Muzikár Ferenc 7. o. t.

Az alakuló gyűlés után a kör megkezdte működését a 21. rendes gyűlésen céltudatos törekvéssel iparkodott minél inkább fejleszteni a tagok érzékét a műpróza és a költői nyelv iránt. Felolvasatott és bíráltatott 40 mű, melyek közül 25 költemény volt, 15 pedig prózai munka. Szavazat összesen 72 volt, többnyire dicséretes eredményel.

A rendes gyűléseken kívül két díszgyűlést is tartottunk; egyiket az 1893. év novemberének 28. napján Jókai Mór 50 éves írói jubileuma alkalmából, a másikat f. é. márc. hó 15. napján a szabadeszmék diadalának emlékére. A f. évben volt egy végtelenül szomorú ünnepünk is. Apr. 2-án a nemzetet ért nagy veszteség hírének hatása alatt a közös fájdalom összehozta a kör tagjait, hogy zárt ülésben röjök le-batártaian kegyeletük adóját Kossuth Lajos ravatala fölött.

A tanév elején kihirdetett pályatételek a következők: 1. Kivántatott egy történelmi elbeszélés, melynek háttéré Mária magyar királynő uralkodása legyen. A jutalmat tek. Faics Lajos ur által a Polgári Egylet tagjai közt rendezett 32 ftrnyi gyűjtésből 15 ftrt a „Barátság és szerelem” cz. munka nyerte. Jellegje: „Bojdog, kinek nincs mit félni” stb. Szerzője Sárc Károly 8. o. t. 2. Kivántatott egy esztétikai értekezés, melynek címe: „Toldi mouda költői”. A jutalomra érdemes munkának, melynek jellegje: „Ez volt ám az ember, ha kellett, a gátot” stb. a tek. Ebenapanger Lipót féle alapítvány 7 ftr 71 krnyi és a tek. Hirschler Adolf féle alapítvány 384 krnyi kamatajta ítéltetett oda. Szerzője Kopácsy György 8. o. t.

3. Kivántatott egy történelmi értekezés a következő címmel: „Mely tényezők és mennyiben voltak hatással műveltségünk fejlődésére az Arpádok alatt.” Tek. Simon Gábor ur szíveségéből 2 drb arannyal jutalmaztatott a következő jellegű munka: „A ki a tudományok körében nem is talál új ösvényt” stb. Szerzője Sárc Károly 8. o. tanuló.

4. Kivántatott egy klasszika-filológiai értekezés ily címmel: „Cicerónak államügyekben tartott beszédei és ezek alapján Cicerónak, mint államférfinak jellemzése.” A beérkezett „Vir non sine causa, sed sine fine laudatus” jellegű munka tek. Sebestyén Lajos ur szíveségéből 1 drb arannyal jutalmaztatott. Szerzője Sárc Károly 8. o. t.

5. Kivántatott „Az inga tudományos és gyakorlati alkalmazása” c. természetrajzi értekezés. A Pap János-féle alapítvány 9.41 krnyi kamata annak a pályaműnek ítéltetett, melynek jellegje: „A természet örök könyvét forgatni neszűjél” stb. Szerzője Táby Mihály 7. o. t.

A másik, az „Eppur si muove” jellegű munka

rendkívül hiányos lévén, figyelembe vehető nem volt.

6. Az „Országos Állatvédő Egyesület” 5 ftr díjat tűzött ki oly pályamunka jutalmazására, mely tárgyánál, előadásánál fogva alkalmas az állatok iránt részvétet kelteni. A jutalmat a „Hanzi” c. elbeszélés nyerte meg. Szerzője Kereskedő László 7. o. t.

7. Ezekon kívül a Gyakorló iskola munkasabb tagjai közt a következő jutalmak osztottak ki: a) A Polgári Egyletnek 50 éves fenállása alkalmából évenkénti jutalmazásra nagylelkűen ajánlott két drb aranyt a Gyak. Isk. elnöke, Sárc Károly 8. o. t. kapta, ki egész éven át tartó és soha nem fogyatkozó fáradozásával bebizonyította, hogy az ő életű levegője a munka. b) Kopácsy György 8. o. t. e. gyakorló iskola jegyzője az egyik legügyesebb szavalója tek. Vajsz Gyula tanár ur (Háros-Berény) szíveségéből 1 drb arannyal jutalmaztatott. c) Tek. Faics Lajos ur által a Polg. Egylet tagjai közt rendezett 32 ftrnyi gyűjtésből Pelz Szilárd 8. o. t. 5 ftrral jutalmaztatott, mint a ki a Gyak. Isk. tagjai közt egyike volt a legszorgalmasabbnak. d) Végül dr. Erneyi István tanár 1 drb aranyt Steinberger Győző 7. o. t. kapta, mint a Gyak. Isk. kezdő szavalóinak legjelesebbike.

H I R E K.

— **Jegyzők megyei közgyűlése.** Zala vármegye jegyzői máj. 28-án, N.-Kanizsán tartották közgyűlésüket Ferency János elnöksége mellett. A gyűlés a városnagyermeben folyt le s annak dacára, hogy a tagok közül összesen csak huszonkettő jelent meg, elég élénken és emelkedett hangulattal. Ferency elnök lendületes megnyitót beszédben szolt a jegyzői pálya tövisseiről, nagy horderejéről és taláiban a szosztroláltá mindama tényezőket, mik buzditólag és lendítőleg járulhatnak a jegyzők munkájának sikeréhez. Igen lelkes felszólalást mondott Neusiedler József egyetli jegyző is a jegyzők repulációjának megvédésére teendő lépések tárgyában, melyet már egyébként a jegyzők országos kongresszusán is hangoztatott. A gyűlés folyamán jobbra egyesületi ügyeket intéztek el. Az országos jegyzői gyűlésre küldötték Ferency elnököt és Neusiedler jegyzőt választották meg egyhangual. Továbbá elhatározták, hogy Boif Lajos megyei tisz. főjegyzőt abból az alkalomból, hogy arany érdemkereszttel tüntették ki, feliratalag fogják üdvözölni. Az ülés délután 2 órakor végeződött s utánna kedélyes társasáhd volt a „Korona” vendéglőben.

— **A főgymn. ifjuság záróünnepélye.** Május 27-én délután volt a nagykanizsai főgymn. ifjuság záróünnepélye, mely alkalommal az érdeklődő közönség zsufolással megtöltötte a főgymn. nagy rajstermet. Ez az élénk érdeklődés — mely évről-évre imponánu nyilvánul — énkén bizonyítja, hogy a közönség ószinte rokonszenvvel csilng. nemzeti kulturánk fejlesztésének e munkás tényezőjén, mely — meggyőződése szerint — a nemzeti aspirációkért mindenha lelkesülő piarista tanárok vezetése mellett szabadatlanul a magyar geniusz utárlánpját szítja. Hogy a közönség meleg érdeklődését ez az intézet valóban megérdemli, — arról meggyőződhetett mindenki az idei záróünnepélyen megnyilatkozott szellemből is. — A záróünnepély minden programponja kitünően sikerült. Az ének- és zenekar egyaránt szép haladást mutatott be s tanúságot tett arról, hogy ft. Vörös Mátyás énektaár és Vencel Rezső zenetanár urak lelkes buzgalmmal buzditólag hatnak az ifjuságra a kedélyképzés és színvemenésit e két hatalmas tényezőjénél; az ének- és zene tanulásánál. — Kivaló elismerést érdemelnek: Kripác Lajos VIII. oszt. tanuló hegedűs solojáért és Major Gyula VIII. o. tanuló fuvolasolojáért. — A záróünnepélynek egyik legkimagaslóbb pontja volt a pályázatok eredményének kihirdetése. Ezt megelőzőleg: Sárc Károly, VIII. o. tanuló az önképrökör ifjusági elnöke lendületes beszédben beszszott el az iskolától és a tanároktól. A pályázatok eredményének kihirdetése után pedig ft. dr. Erneyi István piarista tanár lelelt Sárc beszédére oly mély és ószinte érzéssel, hogy nemcsak a tanuló, hanem az egész közönség könyveze hallgatta. — A sikerült záróünnepélyt a „Wekrele-induló” zárta be.

— **Kossuth Ferenc** Somogyvármegyei, Kossuth Ferenc Túrinnál a következő levelet

intézte Somogyvármegye alispánjához Mádr Gyulához:

Somogyvármegye tisztelt alispánjának Kaposváron.

Nagyságos uram!

Hálás köszönettel vetűk, ócsém és én Somogyvármegye részvétirát és bocsánatot kérűnk, hogy mély gyásunkban hosszas ideig voltunk kénytelenek kézni hántunk kifejezőével. Helyesea írja nagyságod, hogy fájalmunkat csakis honfűtársaink részvéte enyhítheti. Ezen részvét oly meghatólag nyilvánult és oly egyhangu volt, hogy nagy tanúságot meríthettek belőle azok, kik kétekednek a magyar nép érzelmeiben, vágyaiban és eszményében.

Somogyvármegye koszoruja a ravatal mellett volt és a megye küldöttsége velűnk kíserte a magyar nemzet édes aijját örök nyugó helyére, bebizonyították tehát önk is azt, hogy a magyar nép melő a nagy főőre, melyért édes atyám élt és küzdött, mivel csak olyan nemzetnek van jövője, amely megtudja becsűlni a honfűtényt, meg tud emlékezni a honfű szolgálatára és becsűlni tud egy nagy eszményt. Hálás köszönettel vetűnk tudomásat arról, hogy Somogyvármegye hozzájárul azon szoborhoz, melyet a nemzet emelni fog kedves halottunknak, bár az ő szobra már áll a világtörténelem terén: összehordták már e szobor alkotászeit az egész polgárossodott világ elismerése és bódolata. A legmélyebb tisztelettel: Kossuth Ferenc.

— **„Csak délelőtti!”** A mi pedagógusaink is nem egyszer sohajtának — különösen nyári meleg délutánokon — az után a rendszer után, mely a délutáni előadások beszüntetését célozza. Ezt a rendszert már a főváros polgári- és középiskolaiban meghonosították, sőt újában erős a mozgalom az elemiiskolai tanítók körében is, hogy ez a rendszer az elemiiskolákra is kiterjesztessék. Dr. K. E. tollából, a „Fővárosi Lapok” 149. sz. egy igen figyelemre méltó cikkely hoz, melyben cikkirő a mai oktatás sikeretlenebb voltát (a fővárosban) e rendszernek meghonosításában találja és az elemiiskolai tanítók mozgalma vonatkozólag a következő érdekes megjegyzéssel zárja cikkelyét: A tanító meleg érdeklődése nem nyugodhatik abba bele, hogy növédekkeit minél ritkábban nevelhesse, oktatbassa; sőt inkább azt kell ohajantia, vajha minél gyakrabban együtt időzhetnek! Főtétlenül ezt kívánja az a cél, melyet az iskolai oktatás maga elé tűzött! Hogy a vagyonos családok egyike-másika mit találna érdekeivel megegyezőnek, a miatt ne tájjon a feje senkinek. Fő dolog, hogy a népiskola a népnek maradjon legihvebb és legallandóbb barátja. Ennek a viszonynak válnék nagy hátránya a csak délelőtti oktatás meghonosítása.

— **Rakodcayék O-Budán.** Rakodcay Pál színtársulata rokonszenves partolás mellett működik O-Budán. Legutóbb aszire hozta ott is a „IV. Henrik” című darabot. Erről az előadásról a „Magyarország” így ír: Halás munkára vállalkozott Rakodcay, midőn Shakespeare históriájának mindkét részét: IV. Henrik és V. Heriket a modern színpad követelményeinek megfelelően átdeigostá és aszirehozatta. Az előadás szereplőiről szolva, Rakodcay Falstaff szerepét minden tulajánól menten játszotta, Szilasyt mint IV. Heriket, Könyvest mint V. Heriket és Hetényit mint Hövért kell meleg kiemeleűnk. A kisebb szerepekben Szabó Irma és Pesthy mutattak helyes feifogást. A közönség tapsaiból bőven jutott a szereplők miedegyikének. — Ezzel kapcsolatosan megemlíjük, hogy a kassai állandó színházat a pályázat mellőzésevel Rakodcay Pálnak adták bérbe.

— **Romboló szerelem.** P. Gy. nagykanizsai délt-vasuti mozdonyvezető, egy ösvegy nőt vett el már évek előtti, kinek első férjétől egy leány- és két fiugyermek volt. Évek során át a legzebb egyetériésben éltek, míg a leány fel nem serdült. Ekkor azonban P. Gy. gyűpen fejlődött mostohaleánya iránt szerelemre szűadt s azt ostromolni kezdte szerelmével. A leányban sokkal erősebb volt anyja iránti tisztelete és ragaszkodása, hogy sem a szerelem viszonzására csak gondolhatott volna is. Ez a szerencsétlen szenvedélyűl öszűt embert annyira följagatta, — hogy máj. 30 án valóságos örgűngésben tört ki. Erős szóváltás után nejt megátadta, megverte; ez dűbűngése elő a kertbe menekűlt. — Mikor a lány látta mostohaapjának roppant felindultságát, ő is elmenekűlt és ottalmat keresett a szomszédos lakóknál. A magára maradt férj azután borzasztó pusztítást végezt a lakásban. A leány.

nak lassankint készült kegyejét és összes ruháját, továbbá feleségének és egyik mostohafiának ruháit előszedte a szekrényekből, a szobába törzököt vitt és a halomra hányt ruhánszekereit fejével mind darabokra vágta; a varrópár tejeit, a tűkröket, a fémiparokat, egyebet összetört és mikor rettentos munkáját befejezte, a nagy lejezést belevágta az asztal közepébe s ott hagyta. Mielőtt azonban eltávozott, az ajtó mellé egy csomag gyufát tett, egy szalagot meggyújtott s a csomaghoz tette, valószínűleg azért, hogy új keletkezék, mely a lakásban mindent tetemeszzen. Így hagyta el lakását. A folyón L. K. postai tiszt nevével találkoztunk, s hírek mostohaleánya a menekült. — Eszedtetten hátrált a folyó közelébe dultaroz emberből, a ki azonban egyszerre szédülést éltető ártókát diltozott. Megragadta L. K. kezét, s sírva csókoltá azt és kérte, hogy ne haragudjék rá; ő nem tudta mit cselekedjen. Sírva távozott hazulról. A pályaudvarba menve, átvetette a redő várakozó mozdony vezetését a el is utazott. Az e körben megérkezett rendőrség nyomban értesítette a fő őrnagy ő. Ő. Ő. a történetről, ki azonnal intézkedett, hogy P. Gy. mozdonyvezetőtől a funkciót át kézen m. vegya át a ő mint utas jöjjen vissza. P. Gy. különben józan életű ember, kötelességekben mindig a legnagyobb pontossággal jár el s föltehető, hogy a kedélytől földön körülmény egyszerű megváltoztatásával ki fig. ábrándulni szerencsétlen érzelméből, mely leike egyensúlyát néhány pillanatra teljesen megrendítette.

— **Megszűnt közég.** A belügyminiszter, Zalavármegye közvesztésének intézkedéseivel megengedte, hogy Pálin kisközség megszűntettség és területi Környár községhez csatolassék.

— **Mene a gelsei róhári.** Pákan izü kis rusztikus történetről tudósítja lapunkat egyik vidéki levelezőnk. Egy gelsei földművesnek — írja tudósírónk — gyönyörű lucernása van a bielekben. A uernáján a gyönyörű ember gyanus szemmel nézte, hogy szomszédja, — ki takarmány-szükségben volt — a kerítésen át — igen sokat kacsintgat az ő lucernására. — Ebből azt következtette, — hogy a jó szomszéd bizonyosan csak a kedvező alkalmat lesi, hogy az ő lucernán kaszálasson. — Nem lesz abból semmi! — gondolta magában s folytonosan otthon tartózkodott, őrizve a dusan nőti, kövér lucernát. Egyszer azonban a legutóbbi napok egyikén beállított hozzá a jó szomszéd és tudatta vele, hogy a keresényi barát fele szék Ördög-arokban egy gyönyörű róhárt ud; jöjjen vele, fogják meg és osztozzának a bőre aran. A lucernás atyák megörült a látásban helyezett székmanynak és nyugodtan elment szomszédjával róhárt fogni, gondolván, — hogy addig ugy sem kell féltetni lucernáját. Jól van. Szépen ki mentek az Ördög-arokban levő róhártukhoz. — Ott van ilyen elég! Kötélből halót csináltak; rátették a családokat; oda illesztették a róhályukhoz s a bogra hozott kötélt két végét ellenkező irányban elhúzza, mindegyik egy bokor mögé rejtőzve leselt, hogy a családokra kijövő róhárt egy rántással a bogra szorítsák. Amint így várnak, egyszer csak át szól a szomszéd a lucernás emberhez: „Jaj szomszéd baj van! Otthon feledtem a szőjcsaptatót. Anélkül árárgya a kötéllálót. Azt tartom: én hazafutok érte.” — A jámbor lucernás szomszéd helyesleg intett lefelé. A lucernára kacsintgató szomszéd haza sietett és jó óra múlva visszajött a szőjcsaptatóval. — Azt mondta, hogy igen nehezen találta meg, azért késett olyan sokáig. A lucernás ember gyanuskodott ugyan egy kissé; de rá gondolt, hogy felesleges otthon van; most csak nem kaszállhatta meg az ő lucernását. — Azután vártak, vártak soká; de a róka — ugy látszik — okosabb volt; nem ment halóra. Eredménytelenül mentek haza. A lucernás embernek otthon az volt az első dolga, hogy megkérdezte feleségétől: nem ólálkodott-e szomszédja a lucernás körül? A menyecske elpirult és megpirongatta az urát, hogy hogyan lehet fel olyan jó emberről a lucernapóást! — A gazda megnézte a lucernásait és visszament a feleségéhez. — „Igazad van anyuk, ez a szomszéd mégis csak jóra való ember; még csak egy vágást se tett a lucernámra!”

— **Filloxera.** Zala vármegye Nagykapornak és Padór községek szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, a nevezett községek határát zár alá helyezték.

— **Öngyilkos tanuló.** Haasz Albert, vasvári születésű, 8-ik osztályú, gym. tanuló június 2-án délelőtt fél tizenkét ókor Berger Adolfnagykanizsai kereskedő kertjében egy fára felkásztorla magát. Mikor rá tááltak, már halva volt. Levelet nem hagyott hátra. Tetének oka ismeretlen. Ugymondják, hogy igen szorgalmas tanuló volt. Most készült az érettségire.

— **Amerikából vándorok.** Husz évi távollét után ter: vissza szülővárosába Wörmann Mór new-yorki bornyagykereskedő, magával hozva feleségét szül. Kellner Nellyt Wörmann, mint 14 éves fiú hagyta el Nagy-Kanizsát, melyet azóta nem látott. Ma már a new-yorki kereskedővilág — egyik legtekintélyesebb tagja s bonifitársai iránt, kik Amerikában vándorolnak rokonszenvvel viseltetik és nem egyszer részestli őket jóindulata tanúságában. Két hélig marad Nagy-Kanizsán rokonai körében.

— **Egészségügyi intézkedés.** Hieronymi Károly belügyminiszter igen üdvös és fontos rendeletet adott ki a torokhájból felegyógyult gyermekeknek iskolába való beo-átása tárgyában. Igen gyakran megtörténi ugyanis, hogy a torokhájból felegyógyult tanulókat két, sőt egy hét múlva is már iskolába küldik, akkor ugyanis, a mikor a betegség meg nem vesztette el teljesen fertőző képességét. A belügyminiszter tehát szigorú utasítást adott ki, hogy a torokhájból felegyógyult gyermekeket csak teljes négy hét után szabad iskolába ereszteni. (Ami a szigorú rendelkezés kibocsátását illeti, azt hisszük: nálunk éppen nem lehet ok panaszra. Csak avuttán ezek a rendelkezések ellenzés hiányában írott malasztokul ne maraduának az egyes helységek porlepte aktái között! Pedig ellenőrzésre rendkívül nagy szükség van. Hogy az eléle ugynevelési szigorú rendelkezések, a minépnök belátásaiánya korlátozása mennyire tarja be: arról Vecsey Zsigmond rendőrfőkapitányunk személyesen is meggyőződhetett egyik legutóbbi, kiskanisai szemeletjű alkalmával; mikor egy difteritiszben kimúlt gyermekhalott ravatala melől őnnagának kellett székergélnie a „siratóba” gyülekezett leintottek és gyermekek. Így tartják be minálunk azokat a szigorú egészségügyi intézkedéseket.)

— **A Délivárat köréből.** A Délivárat május 28-án tartotta közgyűléstét Bécében Hof, henlohe Enger herceg enklelete alatt. Egy részvényes kérdésre az a nők a legközelebbi három év beruházásait 4-4-ét millió forintban procezirozta. Az elsőseggek konverzója tekintetében az atnök kijelentette, hogy egyelőre csupán az ő százalékos elsőbbségek fognak konvertáltnai és erre már meg van a kormányengedély. A felmentvények megadása után elfogadtatott az igazgatóság ajánlata, amely szerint az osztalék 1893-ra 4 százalékosan állapítatott meg. A kilépő igazgatósági tagok újból megválasztáltak.

— **Határozás.** Annak idején megirtuk lapunkban, hogy Ungár magyarucái szentes az égő petroleum-lámpa felülése következtében súlyos égési sebeket szenvedt. A szerencsétlen embert a folytonos orvosi gyógykezelés és a leggondosabb ápolás dacára sem lehetett megmenteni az éleleek. Május 31-én hosszas kínlódás után meghalt.

— **Új hivataliszögök.** A nagykanizsai kir. törvényszék elnöke, Madarász Nándor nagykanizsai fogházról a vezetése alatt levő törvényszékhez; — **Buzdoly** János szünten nagykanizsai fogházról pedig a nagykanizsai kir. járásbíróshoz nevezte ki III-ad osztályú hivataliszögává.

— **Táncmulatóság.** A nagykanizsai ipartestület vígalmorendező bizottsága 1894. évi június 17-én, a „Polgári Egyet” kertjé helyiségében kedvezőtlen idő esetén az Egyet emeleti termében Sárközy János zenekara közreműködése mellett zárkörű táncmulatóság rendez. Kezdeté est 8 órakor. Belépti díj, személyenkint 50 kr. Csaldéjegy 3 zemélyre 1 frt 20 kr. A tiszta jövedelem az éhszegyedet iparosok javára tudatitak. Felülletek-közönnettel fogadtatnak. És hirlapilag nyugtáztatnak. — A kibocsátott meghívón jelezve van, hogy az más a át nem ruhazható és kívánatra feimutatandó. Továbbá arra kéri benne a bolygeket, hogy neentül egyszerűben jelenjenek meg.

— **Elvezett dynamómeter.** Mult hó 30-án a Csengeri-utczai Lengyel-féle ház körül fogantatosított telephon-munkálatok alatt, egy „dynamómeter” (sárgarézbe készült henger alakú drótlevezítő, végén horgonynal) elvezett. Valószínű, hogy egy a környéken játszó gyermek játékszernek vélvén, azt, mint „talált tárgyat” magá-

gához vette. Hogy a vonalór, kire e szeresám megőrzése bízottat, tetemesebb kárt ne szenvedje, felkéri a becsületes megtalálót, hogy leantemittet tárgyat a helybeli távirtdahivatalhoz küldeni, vagy elhozni sziveskedjék.

— **A himlőjárvány Kis-Kanizsán.** Újabb adatok szerint a Kis-Kanizsán fellépett himlőjárvány csökkenében van. Június 1-éig megbelegedett 6-szesen 30 egyén. Ezek közül 9 meghalt, 4 meggyógyult, 17 pedig még gyógykezelés alatt van. Az oltás még mindig folyamatban. Nagy-Kanizsa területén eddig összesen 3200 felőtött és gy rmekeket oltáltak be.

— **Házasszonyának figyelmébe!** A fahérműneknek lenyeres és tisztára való vasalásánál eddig divó módszer ed szerűtlenek bizonyult, ugy hogy ma már nem hisznek a háziasszonyok a sokféle ajánlott szeresnek. A tóvárosi műnőse ítezetekben a kálmazott rendszereket pedig a vidéken ritkán követik, — mivel azok többnyire üdelti ittké kápanax. A „Korona” száloda 6-ik számú szobájában Iasz Klaksbrunn J. ur Bécéből, aki június 1-től három napig fog városunkban maradni s itt a műnőszőlőből oktatóit fog adni. Titka a vasalás módszereben rejlik, mely a Klaksbrunn-féle szer használatával történik. A vasalás nagyon egyszerű, réstart tartott vasalóval meggy végre; ráncok nem képződhetnek. A művasalás igen rövid idő alatt megtanulható. Klaksbrunn ur több elővel összedöntött ajánlóléveivel rendelkezik, azok egyikét mai számunkban megjelent hirdetésben is közöl; mai. Aki tehát a művasalás útját olcsón és rövid idő alatt el akarja sajátítani, az forduljon, f. hó 4-étől kezdve Klaksbrunn urhoz „Korona” száloda 6. szám.

— **Cigarettapapír.** A legjobb minőségű eredeti francia „Cartouche-Exquisite” cigaretta-hüvely kapható Fischel Fülöp könyv- és papírkereskedésben Nagy-Kanizsán.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismeretelt művek, lapunk kiadójánál: Fischel Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

— **A magyar mese és mondavilágából.** Beszék Elek nagy mezevállalásából, melyet az Athenaeum s meek szépségűhez máltó kiállított bocsát kiára, megjelent a 8-ik füzet. Mielőtt 144 hatlan megjelenés egy füzet, hírvást rendelhető, hogy az szer ívve szeptember elején kárá lesz a valóban nagyvárható munka, mely a magyar nép ezer évi meekülésének a legjavát fogja tartalmazni, megírva azoz az eredeti meekmondó hangos, mely egyedül csak a Beszék Elek sajátja. A Magyar Mese és Mondavilág 50 füzetre van tervezve s egy füzet ára 20. A füzetek kárá is megjelennék, összesen 60 költsébe. A most megjelent füzet is számos gyönyörű meek s meek tartalmú igen alkarú illusztrációkkal, nemeseesen s szeresedőnek szeresedő, K. Gy. Darvits és Tatarvits. Három német lapgy. Vesztrák, Malyik és többet. A vörbe tette, Jágrosz királyi. A rendezett ördög. Megrendelhető minden könyvkereskedésben is a kiadó Athenaeumnál. Tíz füzet előfizetl ára 2 ft 50 kr.

— **Megrendelési felhívás.** Tompa Mihály összes költsései nagy képes dinkiadására. Nekem, állított kiadónak jeltai az a kiváló szeresnek, hogy nagy költőnek Póss, Vörtemarty, Tompa és Garay szellemi kincseit szívesen s nemet kassba, hogy azokat éltésben is megírthassom. Az én fáradozások gyümölk, hogy Póssnak, komolttak művészkészség, összes költsései oly sok példányban vannak elterjedve hazánkban, hogy Vörtemartynek írodalmunk és örök fényű csillagának, benne mével teljes kiadésban napvilágot láttak és hogy Tompának, hazánk egyik legnagyobb költőjének, remek művei is az én részem jeltait a költéség asztalára. Tompának a hussitallatás érdeke leglátványosabb tolmáczának dalai edessek folytak, regni elragadtak és minden szava rivall a költő nagy bölcsére, melyből fakadt, ép aszt megragadja és fogva tartja az olvasó szívát. Belomerkol a lazt hurjalja, hogy a hazai nép, méltó büntetl el rajta és békeringaljak a fájalmas akkorok minden hazai lelést a sötét idők fényes gyánába. „Virágok” címen ismeret gyönyörűnek párja alig akad az egész művelt világtudományban. Hogy nemzetünk a jelennek remek művészt díszben és megérdemelt elterjedésben részesüljenek, elhatároztam, hogy teljes a képes dinkiadásában adom ki. Nem kíméltem senmit áldozatot, hogy nemzetünk a nagy költőjének mével méltó díszben jelenhessenek meg — és hogy minden magyar család asztalát ékesíthessenek, füstölkint való kiadott rendesek belőlök, eskálit anarom belétőre tessék, hogy minden hazai lassankint és megerősítet nélkül szereshessen meg. Tompa összes költséseiének a nagy képes dinkiadásánál is hártatnak: Arany-, Gyulai-, Lévy- és Szász Károlynak 1870. évben arjtó alá rendezett kiadást követtem. A költő sikerült életű arjképén kívül a kiadott körtől 360 nap hivatal, a szöveghez tartozó kép, kéndőtt és dinkiadás fogja ékesíteni. Máher Vilmos könyvkidő. Es a szeresedő körtől belől huzonót 4-4 lnyvi negyedrét, vastag, fehér vellapapíron nyomott füzetben megjelenni. Egy-egy füzet ára 40 krajár. Megrendelhető minden hazai könyvkereskedésnél és könyvtárnál. A rendelők ott vesztik át füzeteiket, a hol a hol a megrendelés történt.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

A vetésekre kedvező időjárás, mely nagyon jó termést érkeget kilátást, urajai ez időszakra a helyzetet a ennek folyományaként a gabona ára már hetek óta állandóan lefelé lejt. Gazdáink egy része még tetemes mennyiségű ó-gabona fölött rendelkezik s nem igen akar megbarátkozni az eddig nem létezett olcsó árakkal, de kereslet is teljesen hiányozván, eme tartózkodás nem bír befolyással az árakra s az naponkénti csökkenését nem bírja korántsem megakadályozni. Tény, hogy a magyar és osztrák piacok gabonárai, dacára alacsony voltuknak, még mindig disparitásban vannak a külföldi jegyzésével szemben, ugy hogy az európai és amerikai államok között aranylag Magyarországon és Ausztriában vannak a legmagasabb árak. Ha tehát jó termésünk lesz, a minő ígérkezik, úgy árainkkal még vissza kell mennünk, hogy fölöslegünket a külföldön elhelyezhessük. A jövő átalakulás tehát kizárólag az időjárástól függ.

Nálunk helyben s a vidéken az utolsó napokban több termelő adta el tavalyi termésének utolsó részletét. Eladott 79-80 ko buza 6-65 helyben, 80-81 ko 6-65 állomásokon. I. rozs 4-34-40-ért, tengeri 4-60-90. Piaci ár: buza 6-10-20, rozs 4-10-20, bab 3-25-30, tengeri 4-40-60, zab 6 frt 50.

„A biztosítás Messiaisa.”

Hy címen jelent meg lapunkban Radó B. Béla dolgozó-társunktól egy szak-cikkely, mely — mint már említettük — biztosítással foglalkozó szak-értő körökben nagy feltűnést keltett s azt a „Biztosítási Értesítő” egész terjedelmében át is vette.

Erre most az „Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet” igazgatósága az „Adiatur et altera pars” elvére hivatkozva a következő választ küldte be hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Zala” f. é. május 24-iki számának közgazdasági rovatában „A biztosítás Messiaisa” cím alatti hosszabb cikk jelent meg, melynek írója ugyan ürügy alatt, hogy a közönséget „felvilágosítsa” óhajtja, szövegünket ellen oly álea támadást intézett, hogy már a közönség iránti tekintetből is kénytelenek vagyunk annak irányzatát a kelte felvilágosításba helyezni.

Mindenekelőtt a t. cikkirő urnak köszönetet kell mondanunk őszinte vallomásképp, hogy díjai ink tényleg aránytalanul olcsók, mert az ellenfél e beismerése nekünk nagyobb reklám, mint a helyet magunk eszközöthettünk volna, kik a reklámbot egyáltalán meg nem ütöttük, mint pl. a részvény-áraságok, melyek egyikéhez a t. cikkirő ugy látszik tartozik.

Egyebekben teljesen helytelenek és alaptalanok az állításai és így egészen hamissak a következtetései is, melyekből bármiként igyekezék is azt palástolni, mégis kilátás az elfogultság.

Es ezt érzjük is, mert új vállalatok mindig lényegükben érintik a már meglévő existenciákat.

Es midőn most a dolog érdemére atterünk, nem tartjuk szükségosnek, hogy a külföld példájára utaljunk, hol a közönségnek eszméje majdnem minden téren meghonosodott és a biztosítás is szövetkezeti alapon, sikerrel rendezett ugyanarra, hogy a nagy részvénytársaságok a nyugatról mindinkább kiszorítottak, ami a mellett, bizonyít, hogy az eszme egészséges és hódít a művelt világban mindenütt, hódít nálunk is. — A mult némely tapasztalatai nem riasztatnak vissza senkit, mert helytelen alkalmazás mellett, a legszebb eszme is elbukik. De épen a tapasztalatokra való tekintetből már a szervezkedés első stádiumában figyelemmel voltunk ugy a közönség érdekeire, mint arra, hogy a vállalata egészségesen alpra fektetésnek, apennyibe, hár törvény ezt szövetkezeteknél nem kívánja; az igazgatóság önszántából kérésrészt deponálta azon eszmegek, melyet a törvény a részvénytársaságoktól megkiván, és ezáltal is teljes biztonságot nyújt felszínnek. Már magában véve ez a körülmény is megalapítja cikkirő urnak, háhár nem nyíltan kimondotti, de a sorok közt lappangó gyűlöletét, mert ics dacára annak, hogy a törvény ezt nem is követeli, magunk tettük le a biztosítási eszmeget, hogy felszín kárt ne szenvedhessenek és hogy nekik azt a biztonságot

nyújtsuk, mint bármely újonnan alakuló részvénytársaság.

De ettől eltekintve, a cikkirő ur megengedhetőnek vélte oly állítást is közzéadni, mely egészen és határozottan irányszóval kobolmány. Mert szövetkezetünk nem korlátlan, hanem, mint minden vállalatunkban és a kötvényekben világosan ki van mondva, csak a korlátolt felelősség alapján alakulván, egyáltalán nincs helyén az a rémisztés, melyvel, discredítálni igyekeztek. A korlátolt felelősség elvéből folyólag pedig még arra a teljeseen kizárt esetre is, hogy a legvézeteesebb katasztróákkal kellene is megküzdőnk, a telj csakis egy évi díja erejéig szavatolt, tehát nem a díj szászorosa, de még a díj kétszerese erejéig sem, és így — még a kizárt esetet is feltéve, de meg nem engedve — még mindig keve-ebb díjat fizetne, mint a részvénytársaságoknak. Ez halomra dönti a cikkirő ur egész okoskodását.

Mert hogy ez az eset nem fog beállani, azt a cikkirő ur is igen jól tudja; sem fog pedig megtörténni, mert a bizalom és rokonszenv tetleges bizonyítékai máris oly nagy mértékben fordulnak hozzánk a legnagyobb biztosítást kereső felek részéről is, hogy szövetkezetünk a legtegyesebb jövőnek néz előre.

Végül csak még egyet: nem teszelgünk magunknak a „Messias” szerepében nem, provocálunk senkit, igaz ügyet képviselünk, a mely győzni fog.

Ennyit kívántunk a tárgyilagosság hangján kijelenteni, mert a kifejezések megválasztásában a t. cikkirő jó ízlésével — és szintén bevalljuk nem, versenyezhetünk, és végezettül kijelentjük, hogy ezen egy látásuk — a létező való küzdelem őszintőste polemikát, részünkről ezzel befejezettnek nyilvánítjuk.

Szerkesztői üzenet.

Tudósítónknak Lapunk f. t. vidéki tudósított kérék: szíveskedjenek a körükben történő eseményekről egy egy leveleslapon csak a lehető legrövidebben, de mentál gyorsabban értesíteni. Továbbá kárjuk őket arra is, hogy a termények állásáról is küldjenek néha-néha egy rövidke tudósítást, mivel gondaközönységünk, épen úgy mint a kereskedői köröket közelről érdeklí a termények állása.

Orsz. m. kir. bírá. szövetkezet Budapest. Válaszatot fellejtük, de kijelentjük, hogy az „adiatur et altera pars” elvéhez ragaszkodni fogunk dolgozó társunkkal szemben fe.

Vasuti menetrend

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vasár	sz	sz	sz	vasár	sz	sz	sz
Pécel	sz. v.	4 42	regg.	gy. v.	5 33	regg.		
	sz. v.	2 35	d. u.	sz. v.	12 59	d. u.		
	gy. v.	12 30	éjjel	sz. v.	11 29	éjjel		
Bécs	v. v.	6 50	este	v. v.	7 59	regg.		
	sz. v.	6 05	regg.	sz. v.	3 42	regg.		
	sz. v.	2 06	d. u.	sz. v.	1 34	d. u.		
Szt-Iván	v. v.	5 15	d. u.	v. v.	8 04	regg.		
	sz. v.	12 45	éjjel	sz. v.	10 15	este		
	gy. v.	5 47	regg.	sz. v.	3 50	regg.		
Budapest	v. v.	10 —	regg.	sz. v.	1 39	d. u.		
	sz. v.	2 —	d. u.	v. v.	8 44	este		
	sz. v.	12 15	éjjel	gy. v.	12 10	éjjel		
Bárcs	sz. v.	4 57	regg.	v. v.	9 40	regg.		
	sz. v.	2 25	d. u.	sz. v.	1 26	d. u.		
				sz. v.	11 34	éjjel		

Felelős szerkesztő:

Dr. H. Ö. K. E. S. H. E. L.

Laptulajdonos és kiadó:

F. S. C. H. E. L. F. Ü. R. Ö. P.

NYILTTÉR.*

Hannover G. (sz. kir. udvari szállító) helyem-gyára Németországban, privátmégrendeléseknek is-készára kivétel nélkül szállít: fekete, fehér mino selymeszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krtig postabér és vámentesen, sima, csikos, kocsi-kótt és mintásítottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svajcába címzett levelekre 10 kros s levelezőlapokra 5 kros bérlet ragasztandó. (1)

HIRDETÉSEK.

2 arany, 13 ezüst-érem, 9 dísz-és emlékmű-okmány.

Kwizda Ferenc János

Kwizda-féle

RESTITUTIONSFLUID

cs. és k. kiv. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palackkal frt 1.40 o. é.

3) év óta udv. istállókban valamint katonai és polgári nagyobb istállókban is, használatban nagyobb erőfejlesztések előtt és után erőltetői; továbbá fűzamedések, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomítását.

Tosok a fő-nobbli véd-jegyű ágyúkat s a vételnél határozottan kifejezni: Kwizda-féle Restitutionsfluid

64. Fő lelet: ker. gyógyszer-tárban és Korneuburgban.

Kapható a gyógyszer-tárban és drogistáknál.

KOTZÓ PAL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Ullői-út 18 sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3 1/2, és 4 lóerőjű

SZŐGECES CSÉPLŐKÉSZLETEKET.

(121) továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerőjű

sines gözcséplőkészleteket,

hosszu szalmarózákkal, alsó szelőlével és rendkívül nagy feltöltő rostákkal, árpahéjánóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtési és eredeti szalmafűtő gőzmozgonyokat

Továbbá H. GARRETT & SONS felülmúlhatatlan 40 %, tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozgonyokat.

legjobbnak elismert brandfordi önműködő amerikai kéveköte aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyütőt 1 vagy 2 ló befogásra alkalmazható kombinált rúddal. Norvég és szénarvató gépeket és mindenemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

* Az a rovatban közölttükért nem vállal magára felelősséget a munk.

Szerkesztőség:

F. S. a. L. e. s. a. Olasz-főle té.

Idő lejárta és a lap szüneteltetésére vonatkozó minden közlemény.

Szerkesztés levelek csak lezárt korból fogadják el.

Kéziratok nem küldjétek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Hankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malotagyár és szőlőtelep r. l.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbelső-utján: Finkel Pálffy Könyvtársoké.

KLÓPIERTYU ÁRAN:

Egyes szék 12 korona (6 szék — kr.)
Földszék 6 korona (3 szék — kr.)
Nagyterület 2 korona (1 szék 50 kr.)

Hirdetéseik jogszabály szerinti.

Nyitólár postaköltségre 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetőszék vonatkozásában Finkel Pálffy Könyvtársokéval lehet élni.

Szürke napok.

Jún. 7.

A napok óta tartó bizonytalansággal szemben e pillanatig még semmi határozott megállapodás nem történt. Még mindig felhők takarják a napot, melytől a kibontakozás első reményét adó sugarait várjuk. Midőn a sorokat írjuk, még mindig teljesen szürke a politikai ég. Az egymásután és különböző formákban felszínre verődő verziók semmi megnyugtató mozzanatot nem hoznak elének.

Wekerlét Budapesten is fogadta a király, de visszahívására, lemondása el nem fogadására nézve még határozott körülményeivel nem állunk szemben.

A politikai körök maguk is a legnagyobb bizonytalansággal és tanácstalansággal állanak. Egyfelől vérmes remények, másfelől erős mértékű lehangoltság.

Az Aesop-féle mese farkasai, akik tulajdonképpen a hullámokat áldatlanul föl-zavarták s ilyen szürkévé, állhatatlanná tették a politika vizét, szépen meghúzódnak és mosolyognak az ártatlan bárányokat, hogy a beálló alkalmas pillanatban megtámadhassák egyenként a martalécul szántakat: „Cur turbulentum mihi fecisti aquam bibenti?”

Maga a szabadelvű párt, melyről nagyon szerették világgá kürtölni, hogy mamelukjamborsággal meghajol mindenkor Bécs akaratára előtt; melyről a liberális egyházpolitikai törvényjavaslat mellett elfoglalt állás-

ponját illetőleg is azt mondták, hogy posztárpártaktika által vezéreltetik; a legutóbbi napok politikai hullámszáma közben a Wekerlét szemben tett bizalmi nyilatkozatával fényesen beigazolta, hogy sziklaszilárdsággal áll elvei és a reformeszmék mellett s a bécsi körök szemöldök-mozdulatára (mint talán sokan hiszték) nem hajlandó frontot változtatni.

Igaz, hogy újabbán azt is állítják, hogy a beállott helyzetből való kibontakozás módjait illetőleg a szabadelvű párt nem áll olyan tömören, mint a külső jelek mutatják; de azt nem akarjuk hinni, hogy ez az esetleges nézet-eltérés más egyébre vonatkozhatnék, mint arra, hogy a párt — ha talán más-más módon is — de minden körülmények között a reformeszmék keresztülvitelét akarja biztosítani.

Mert a kulisszák mögött szőtt dolgoknak lehetnek s bizonyár vannak is erős személyi vonatkozásai; irányulhatnak azok a politikai küzdelem alatt kegyvesztetté lett, nemkedves egyének ellen, akiket talán megmenteni nem lehet; de maga az egyházpolitikai reform oly cél, melyet a szabadelvű pártnak s az e kérdésben köréje tömörült ellenzékieknek elejteni vagy megnyirbálni engedni semmi körülmények között sem szabad.

Azt megteheti a szabadelvű párt, hogy a közbejött válság személyi vonatkozásaitól eltekint, s az abból származó odiumot félretelve, magasabb szempontokra helyezkedik; de ezt az eljárását csak akkor igazolhatja tisztán

a nemzet előtt, ha magát az elvi álláspontot: az egyházpolitikai reformok keresztülviteléhez való ragaszkodást semmi áron föl nem adja s a reformokat elodázni nem engedi.

Hisznek is, hogy ez a párt, mely legutóbb férfiassan megmutatta, hogy semmi kedvet és hajlandóságot nem érez magában Bécsnek szűkakkasává lenni, a kormány alakulással szemben is érvényesíteni fogja erejét és szilárdságával imponálni fog azoknak a köröknek, melyek a beállott politikai helyzet ködös szürkéségében a magyar nemzet konsolidációjára hivatott reformok sorsára halásznak.

Bármit alakuljanak is a viszonyok, a liberalizmus zászlóját nem fejtjük mindaddig, míg azt a zászlótartók önként el nem ejtik, s küzdő serege önként el nem hagyja.

A cselszöves, a ütökben szőtt politikai fondorlatok egy-egy veszértűzűjét megbéníthatják magát a zászlót is megtéphetik; de megsemmisíteni nem lehet, míg a reá irt események milliók szívében a megalkuvást nem ismerő hazaszeretet éri.

„A biztosítás Messiása.”

Tekintetes Szerkesztőség!

Beszérlő lapjának 44. számában találom az „Országos közéleti bizottság szövegeket” igazgatóságának válságát a „Zala” 7. é. május 24-iki számának közgazdasági rovatában közölt cikkében. Debra annak a személyes olvasatnak, amely ebben a válságban foglaltatik, én magam részéről nem szándékozem letérni a tárgyilagosság ösvényéről, és éppen ez ebből mellőlni lá: jelen soraimnak

A „ZALA” tárcája.

Cím nélkül.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Kedves Barátom!

Jó idő már annak, hogy én magam kínáljam tárcát becses lapod részére. Hogy ez megtörtént, elismerem. Elbízott-könnyelműséget azonban teljesen kimentü az a körülmény, miszerint nyilatkozatom nem tudom hányadik, (de mindenesetre néhányadik) üvege mellett tétetett Franciaország gyöngyöző nektárjának.

Jól emlékszem, (ami az azon este történeteket illetőleg nem oly könnyű dolog) hogy akkor mi kések letünk volna felbontani a „hármasszövetséget” s dalolva indultunk volna harcba, — Champagne-ja kedvéért, — francia ellenségünk oldalán keserű-sűrű és édeskés-boru szövetségeseink ellen.

Világos ebből, hogy a hangulat akkori mondaként „ködös” volt, s az ember körben, — tudjuk, — nem képes jól megkülönböztetni, helyesen megítélni a dolgokat.

Mondhatom, hogy másnap reggel, — midőn jó keresztényhez illően az elmúlt nap eseményeit recapitulálni próbáltam emlékeimben és nagy erőfeszítés után csak e két momentumot tudtam egymában megrögzíteni, — roppant megijedtem. A kód eloszlott, s az akadályokat világosan

láttam teljes nagyságukban. — Mit fogok csinálni, ha most egyszerre betoppan a szőlőgyerek s hátrévedő mosolygól kéri a törtélt tőlem? A pénztárcámat? — azt szívesen odaadtam volna neki. De az 1-ét 40 krajczár tartalmával; de meglehet-e ezzel váltani a másik tárcát, mely nincs meg s nem is lehet meg, mert nem tudom megcáfolni?!

Mondhatom! borzagytól éretem magamat s az első pillanatban majd megölt a szégyen. So-magam előtt.

A szőlőgyere azonban nem jött...

Később hidegvérrel visszatértem; rájöttem, hogy az emlékeimben maradt két mozzanat egy-mást javamra nagyon előnyösen egészíti ki, illetőleg az utóbb említett vállalkozó hangulat mértsége igéretemet érvényteleníti teszi.

Igy okoskodtam: ha a hangulat oly ködös volt, hogy a „hármasszövetség” sem volt már tőlünk bizonyosban, akkor én nem lehettem beszédre alkalmas állapotban; tehát nem ígértem semmit. Denique a tárcát nem irtam meg és a „Zala” szerkesztőségbe sem is küldtem tőlem azóta.

Nyugodt lelkiismerettel végeztem tovább rendszeres polgári foglalkozásom teendőit.

Egyszerre azonban a legderlelőbb égből lecsapott a villám.

A minap egy szellemes asszony, aki saját visszavonhatlan, mert irásban, sőt nyomtatásban adott nyilatkozata szerint az „aranyos” jelzőre igényt nem tart s épen ezért én azt irányában nem is használok, bár nagyon, de nagyon rátilik,

— azt mondja nekem a leggyengétebb asszony, bár nem sem minden apróság előtt: (éppen a „szindlig” nevezett szilárdítség és szakkész művészet terén való szerepe iránt ismeretlenül a társaság egy jó gazdaságszoy hírében álló tag-ját)

— Igaz, Szalay bícsika múltkor említette, — hogy egy tárcát vár öcsöd? Miért nem küldi be. be neki, hadd olvasson mi is, mielőtt szanaszét kerget bennünket a nyári forróság?

— Jézusom!

— Meg voltam törve.

Tehát nem feledtet? — Én számon kéred tőlem? — No akkor már nincs kitérd. Most a helyzet egészen más, mintha régebb, — midőnt másnap kíváncsan volna tőlem könnyelmű nyilatkozatom következményeinek visszlédit.

Mert mi oka lehet annak, hogy ígértem, — melyet feledni látnottál, semét eszedbe jött? Vagy oly szülőkben van lapod a cikkeknak, hogy az azelőtt eldobottak közül kell már egyet előkeresgedni, mint rég elfeledt cuba-szivart, mely egyszer, a jobb időkben, véletlenül illatos Book-jaink közé tévedt; — vagy baráti szeretetted — mindenáron megakarja nyítani előttem a Parnaszot.

Az első esetben lovagiatlan gyávaaság lenne fleccis okoskodással szabadságot keresni az igéreti-kötelezettség alól; a másik esetben pedig gyengédlenség me-even visszautasítani a felszántott segítséget.

Elhatároztam, hogy megírom a tárcát.

polemikus élt kölcsönözni; sőt ellenkezőleg fenntartva magának a jogot egy közeli alkalommal a szakajtó utján ismét hosszabb cikket reátréni e tárgyra, amikor is érdemleges boncolás alá veendem az „Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet” igazgatóságának előttem fekvő választát, — ma azzal érem be, hogy két tekintélyes szaklapot szólaltatok meg hű fordításban. A Budapestben megjelenő „National ökonomische Blätter” f. é. május havi 18-ik száma lapja azt mondja többek közt a szövetkezet felől: „Mi már ismételtén és legtöbbször helyen foglalkoztunk az „Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet” alapításával. Hogy ma újabbant tesszük ezt, az arra a körülményre vezetendő vissza hogy ezen szövetkezet körlelet becsajított ki, amely tisztán felismerhetővé teszi a „szövetkezet” céljait és ténykedésének eszközeit. Nos, a kildítások igen szomorúak, és a jelen esetben is teljes bizonyossággal fog beigazolódni, hogy a kölcsönösségnek legnagyobb ellenségei éppen azok, akik ezt az elvet zászlajokra írják, és ezen zászló oltalma alatt iparkodtak üzleteket létesíteni. Az új szövetkezetnek igazgatósága azzal kezd meg működését, hogy ígéreteket tesz, amelyeket beidítani nem képes, és gyanúsításokkal illeti a részvénytársaságokat, amelyek egy fél évszázad óta teljesítik az országnak a legnagyobb szolgálatot. Ity alapelvek a szövetkezetnek romlásra vezethetnek csupán, és a közönység azon nézetének megszüntetésére, hogy vagyont, életét egyedül ott kell biztosítani, ahol kár esetére megfelelő biztonságot talál.

A Bécsben megjelenő „Assicuranz und Handelszeitung” f. évi május havi 20-ik száma következőképpen emlékezik meg az „Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezetéről”: „Köteleességtől mentes tartjuk a szövetkezet nagyon is tulkapóan fellépő („allzu übermützig auftreten”) vezetőinek egy kis leckét adni.” — A leckéztetés folyamán a következőket mondja: „Mindezen kölcsönös intézetek közül, melyek annyira zarral lépnek életbe, jelenleg egy sem létezik. Mindmégannyira főnkre mentek, sőt egyesek valóban nyomorúságos körülmények között ma már eltemetve és elfeledve vannak, és legfeljebb egykori biztosítottjaiknak emlékeztetésben élnek még, akik ugyan nem egykönnyen felejtik azokat a kolossális utánfizetéseket, amelyeket eszközölnök kellett. És ugyanez a sorsra fog jutni az új „szövetkezet” is...”

Nem folytatom tovább, noha nem egy nyomás érvvel szolgálhatnék még a „szövetkezetnek”.

Igen ám, de miről írjak?

Azt látom, hogy lapod szerint a legmodernebb, legvilágosabb kérdés most a házasság kérdése.

A vezércikk becsisi formában és klasszikus tartalommal dörög a polgári házasság mellett; a hírvivat csupa eljegyzésről és esküvőről számol be, s még a „Tollfutásban” is a házasságról faragaz galódló szellemes aforizmákat csak azért, — hogy az asszonyokat e tárgyban nyilatkozatra provokálhassad.

(Mellesleg mondva, ezt kissé könnyelmű vállalkozásnak tartom, mert nem minden asszony osztja a nagy Talleyrand-nézetét, s jaj neked, ha mindazok felelni fognak, akik úgy vannak meggyőződve, hogy azért adta az Isten az embernek a nyelvet, hogy mindazt elmondhassa, ami a szívében fekszik.)

Mégis talán nekem is e kérdésről kellene fárcát írnom?

Hiszen „házasság” és „tárca” amnyis oly szoros összefüggésben álló fogalmak. Bizony-bizony a házasság kérdése többé-kevésbé mindig cabinet- és tárca-kérdés. Nem is lehet rossz néven venni a volt miniszterelnöktől, — hogy ő is így fogta tel a polgári házasság kérdését.

De hát erről a kérdésről én még sem írhatok. Abszolút nem értek hozzá. — Sem practice, sem theoretice nem foglalkoztam vele soha!

Én édes Istenem, miről hát?

Most látom, hogy e töprengés közben teljesen kifogytam a papírból s időből. Ma már nem írhatom meg a tárcát, de ígérem most „kőd” nélkül, — hogy legközelebb meglesz, — ha themát találok.

Akkor majd megváltok, hogy nem lett volna-e jobb, legalább a „Zala” nagyrabecsült olvasóira nézve, ha az emlékezőes est után való reggel mindjárt kildítet volna hozzám a szedőgyereket s az elfogadta volna váltásúgijal 1 ffr 40 krajcárromat.

Igaz híved: Szentgyörgyei Győző.

melyek egyesén és összeségükben nekem adnak igazat, és mely érvek komoly szaklapokban találnak visszhangra, amit igazol a fővárosban megjelenő „Biztosítási Értesítő” is, amely a f. évi május havi 20-ik számában teljességében átvette cikkemet oly hozzáadással, hogy nemcsak teljesen egyetért azaz, de kötelességet néi teljesíteni, midőn „meredő körök figyelmét felhívja a grüündölési mánia legifjabb torzszülöttjére” az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezetre.

Kérdem tehát ugyanazt a közöniséget, amely iránti gyöngéd tekintetből tette közzé a „szövetkezet” igazgatósága az ő „felvilágosító” választát: engem vezérel-e elfogultság a szőnyegen forgó tárgy méltatásában? Vagyok-e én részvénytársaság, mint ahogy ezt a „válasz” főm bűmörrel terjeszteti iparkodik feljelen, szólna: „mi a reklámdobot egyáltalán meg sem ütöttük, mint péld. a részvénytársaságok, melyek egyikéhez a t. cikkirő úgy látszik tartozik?

És végül komoly megfontolással feltételezhető-e, az amit a „válasz” szemrehányólag sejtet, hogy t. i. a „szövetkezet” ellen a „lértel való küzdelem” szorongatásaitól hajtva, földul annyi szakavatott kéz? Nem, nem leszek maliciózus; megígértem.

Radó B. Béla.

Vidéki levél.

Orosztony 1894. június 4.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Rézervista mondurban tett abbéli ígéretem, hogy vidékünk nevezetesebb mozzanatairól időnként értesíteni fogom, arra késztet, hogy ígéreteimet beváltandó — a f. hó 2-án megtartott kilimánorosztonyi utvonali kiépítésére vonatkozó közgyűlésről becses lapjának referáljak.

Köztudomás dolog, hogy vármegyénknek — sajnos — igen sok oly községi közlekedési utvonala van, melyeken az esős idők beálltával a közlekedés teljesen fennakad. A szó teljes értelmében véve, mondhatom azonban, hogy a Kilimántól Orosztonyig vezető út volt ez ideig koronája községi közlekedési utaink műzarábilis voltának.

A törvényhatósági bizottság dr. Augusz Zsigmond orosztonyi és Derevarics Imre kilimáni nagybirtokosok kezdeményezése folytán belátva ezen utvonálnak ily állapotban való tarthatatlan voltát, mely ugyszólván az általa érintett nagy vidéknek létfeltételét képezi — 1891. évi december hó 14-én tartott közgyűlésen elhatározta annak — az érdekeltek községek hozzájárulása általi kiépítését, illetve fentartását.

A kérdéses utszakasz kiépítése a műszakilag elkészített költség-előirányzat szerint a kézi és ígás napszámokat is pénzértékben véve fel — 11.884 forint költséget igényelt, melyből fenti közgyűlés határozata folytán 2510 ffr a vármegye utfenntartási alapjából, a fennmaradt 9374 ffr pedig Orosztony, Kerecseny, Kilimán, Ung-Jakabfa, Dióskál, Szabar, Nagy-Rada és Eger-Aracs községek hozzájárulásából nyert fedezetet.

Utunk már az építés stadiumában annyira előre haladt, hogy bármikor nyaktörés veszélye nélkül eljuthatunk Kilimánba, az esős időjárás szezálye nem gátolhatja meg beennünket tervünk keresztülvitelésében, de korántsem annyira, hogy azt teljesen jónak mondhatnók. Ep ezért járásunk főszolgabírája Tks. Gyulai Gaál Miklós ur e hó 2-ikára Orosztony községébe egy közgyűlést hívott egybe, melynek ténykedése a még fent levő s hátralékban álló ígás és kézi napszámoknak kiderítéséből állott.

Az érintett községek bírái, jegyzői dr. Augusz Zsigmond és Derevarics Imre urak közbenjötté mellett a lezámolás megejtetvén — kitűnt, hogy az érdekeltek községek még 2700 ffrtal vannak hátralékban, mely összegnek megfelelő ígás és kézi napszámokkal való lerovasát kötelesek a fenti községek az úgyszürgős voltánál fogva teljesíteni. El nem mulaszthatom felemlíteni, hogy dr. Augusz és Derevarics urak, habár a munkaerőnek reájuk eső több mint 10%-át már ez ideig háromszorososan is ledolgoztatták, mindazáltal a gyűlés folyama alatt kötelezték magukat, hogy a még szükségletű ígás munkaerő kiálltatását teljesen magukra vállalják, csak a községek tegyenek eleget a reájuk háruló kötelezettségeknak. Ezen közérdekű s nemes elhatározásra valló kijelentés azt hiszem nem szorul kommentárra.

Téhat eddig már csak volnánk annyira, hogy ezentúl nem kell tengelyig érő sarakban cumog-

nunk a telegkönyvhöz, törvénszékekhez, járásbíró-sághoz etc. N.-Kanizsára, de vajha teljesebbé menne ama vérmes reményünk is, hogy a tekintetes vármegye — belátva ezen közlekedési utnak vidékünk jólétére vonatkozó határozott fontosságát — sorozná azt a törvényhatósági köztutak sorába! . . . Hány szegény törvényhatósági utadó-fizető, szőlődezmázal küzködő polgártársunk áldása szállana ezért az intéző körök fejére — azt meg sem mondhatom.

A közgyűlés tagjai Gyulai Gaál Miklós főszolgabíró urnak úgylluk iránti lelkes jó akaratát megköszönve a gyűlés berendezése után dr. Augusz Zsigmond ur páratlanul vendégszerető házában gyűlték ismét egybe, de már nem ntipítési tárgyalásra, hanem izletes, somlai vinkó(?)-val fűszerszámozott ebédre.

Tisztelje

Korács Pál,
okl. jegyzőség

Tollfutásban.

Bűnbánattal ismerem be, hogy nem lett volna szabad a házasság themájával lépnem elő, ha azt akartam, hogy az aranyos női szívek egy-egy aranyos tollon át megnyilatkozzanak.

De hát rossz politikus vagyok.

Tudnom kellett volna, hogy a nőkel szemben a házasság kérdése semmi körülmények között sem képezhet nyílt kérdést; mert azokra nézve, akik még férjhez nem mentek: nagyon kényes; azokra nézve pedig, akik már férjhez mentek: nagyon unalmas.

Azután meg, akik még a rózsaláncok inna vannak, azokat nem elégíti ki a theoria; akik pedig már a rózsaláncok között, a praxisban vannak: kinevetik a theoriát.

Egyik résznek nem elég praktikus a theoria; a másik rész meg praktikusban hallgat a praxisról. Ilyen körülmények között bizonyára lepraktikusabb dolog volt volna erről a kérdésről nekem is szépen hallgatni és nem nyulni a rózsaláncok közé.

Mikor arra gondoltam, hogy a rózsát megérintem, készen kellett volna lennem arra is, hogy valami karesu méhike, vagy darázs fulánkjalával is lesz dolgom.

Lett is!

Consumatum est!

Kivégeztetem kettős módon. Agyon vagyok beszelve és agyon vagyok hallgatva.

Ne higye senki, hogy ez faj nekem.

Szép halál ez, édes pihenés a házasság kérdésének rózsá-koporsójában.

De tán még edesebb volna itt az álom, ha úgy multam volna ki, hogy betelt volna egy régi, régi vágyam.

Mindig arra vágytam, hogy csak találnék egyszer olyan asszonykára, (nem bánám, ha aranyos, ha nem aranyos) aki engem agyon tudna hallgatni!

Csudás halál lett volna az: meghallni asszonyhallgatás által. Páratlanul álló halál a világhistoriában.

Milyen halhatatlanság lett volna az: halállal cáfolni meg azt az egyetlen szabályt, (mely alól nincs kivétel) hogy a nők nem tudnak hallgatni.

Erré a halhatatlanságra azonban én nem voltam predesztinálva. Megölt egy aranyos asszonyka. De mikor meéért boszút állva, martírrá tett, nem birta megtagadni nemét: nemcsak agyonhallgatott, hanem agyon is beszélt. . . .

Oh, istenben boldogult dicső Talleyrand, — ha férfi nem lettél volna, azt kellene binnem, hogy mikor a hallgatásról aforizmáltál, elfeledted, hogy asszonyok is vannak a világon.

Bizonyos, hogy nem gondoltál rájuk. Különbö a nyelvről okvedenül úgy szővegeztél volna gondolatodat, hogy az arra való, hogy mások gondolatait agyonbeszéljük és a magunkéit agyonhallgassuk.

Mert hisz, ha a te „imponáló“ aforizmád a nőkkel szemben is állana, akkor ma én volnék a világtörténelem leghalhatatlanabb martirja.

Igy pedig csak közönséges halott vagyok, aki asszony által, asszonyi módon végeztettem ki.

De férfira nézve ez sem kellemetlen halál, sőt félig megváltás is, ha halott voltára hivatkozva, simán térhet ki az elől a roppant súlyos feladat elől, hogy a házasság kérdésében egyéni véleményét is elmondja.

Mert nagyon tévednek ám azok a jó asszonykák, akik azt hiszik, hogy mi férfiak valami különös paszszióval tárgyaljuk a házasság kérdését. Ha a nők tudnak hallgatni politikáiból, mi hallgatunk diszkrétan.

És ha beszélünk, mi rózsakeresztes vitézek (mert hát tulajdonképpen csak mi beszélhetünk róla) mi is csak úgy vagyunk, mint a vén obsitos a rekrutával szemben. Csak diadalra, csak győzelemre, dicsőségre emlékezünk. Azokat a mozzanatokot pedig, mikor utánozhatatlan osztrák elszántsággal kellett megcsinálnunk a „Rückwärts-koncentrierung“ot, úgy elhallgatjuk, mintha csak valami aranyos asszonyka tartaná féken a nyelvünket.

Azért hát épenséggel ne méltóztassanak bennünket ezen a téren hallgatásra sarkalni, mert ha mi kipróbált (majdnem azt írtam kiszenvet) rózsakeresztesek kaulodus életünkben regét regére nem kezdünk, — akkor mi lelkesítse a háború tűzébe a rekrutákat, akik még sohasem léptek át a Rubikont?!

Hanem hát persze a nők mind nagyon türelmetlenek ezen a téren. Ki is mondják nyíltan, hogy ők nem irnak aforizmákat a házasságról, hanem — ha lehet férjhoz mennek és hallgatnak.

Ez persze példaadás akar lenni, hogy a férfiak se beszéljenek és teketóriázzanak sokat, hanem házasodjanak meg és hallgassanak.

Nekik a házasság terén a Guyon Rikhard-féle harci beszéd imponálna — úgy látszik — legjobban.

Azt szeretnék, ha mi is csak oda állanánk lelkes, kigyult arccal a rekruták elére s eldörögnök, hogy „Ott van a tűz; utánunk!“

De hát ne kívánjanak tőlünk ilyen spárát rövidséget! Engedjék meg legalább azt, hogy kedvünkre kidősekedhessük magunkat azok előtt, akik még hisznek is, hogy remélhessenek.

Hisz ezzel csak azt a menyországba csalogató lajtorját reparálgatjuk, amiről mi magunk már lehullottunk.

Higgyék el ezt nekem aranyosaim! Hisz minden érdek nélkül, a másvilágból beszéltek.

A boldog föltámadás reményében még csak arra kérem önöket: ne higgyék el mind, amit a férfi mond; de ne vegyék okvetlenül kézpénzül azt se, amit elhallgat.

Mert hogy innen Jozafát völgyéből, az asszonyolt martirok Tubafája árnyékából is intéztek önközből egy vadonat-új aforizmát, lelkökre kötöm: ne feledjék, hogy a férfiak legtöbb esetben maguk sem tudják: mit hisznek és vállanak; de mindig szívesen elhiszik, amit tudni szeretnének.

H I R E K.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Saárdi Somssich Lőrinc, ki több éven át Nagy-Kanizsán is lakott s itt kiválóan, mint a Kisdednevelő Egyesületnek gondnoka buzgózkodott, Keszthelyen meghalt. Az elhunyt, ki testvéröccse volt halhatatlan Somssich Pálunknak, — ifjabb éveit Somogyországban mint alispán töltötte s ennek közéletében jelentékeny szerepet játszott. Nagy-Kanizsára már csak aggkorában s megpihenni jött, de munkakedve — itt sem hagyta őt pihenni s mint a Kisdednevelő Egyesület gondnoka, — ő tervezte és rendezte azt a nagyobb sor-játékot, mely az egyesületnek körülbelül 5—6 ezer forint tiszta jövedelmet eredményezett. Később

holmi kicsinyes elvi differenciák miatt az egyesületi gondnokságtól megvált. — Legutóbb már teljesen visszavonultan élt — és mivel sehogyan sem bírt a nagy-kanizsai viszonyoknak reá nézre szokatlan keretébe illeszkedni, — végre megvált tőlünk és Keszthelyre tette át lakását. Azoknak azonban, akik nyaranta néhány hetet Keszthelyen töltöttek s az ő társaságát főkeresték, ott is megmaradt (mint abonyi Nagy-Kanizsán volt) kedélyes „Lenci-bocsinak“. Az irodalomnak és művészetnek párioló barátja volt s az e téren törekvő és működő erőket szívesen felkarolta. Temető-sére, mely jun. 5-én ment végbe örösi részvét mellett — Nagy-Kanizsáról is több emlentek. Nyugodjék békében! A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Somssich A. úgy gyermekei: Somssich Mari férj. Szily T. né. Somssich Agát férj. Vessy L. né. Somssich Hona férj. Svastits Adárád, Somssich József férj. Bosnyák Gézáné, — Somssich Miklós és Somssich András továbbá öz. Somssich Lőrincné szül. Nyári Katalin. úgy gyermekei: Somssich Mari-ka férj. Erdődy Lajosné, Somssich Katinka férj. Bárány Lászlóné szomorú szívvel jelentik atyjuk, illetőleg férje s illőleg nagy-atiójának Saárdi Somssich Lőrincnek Somogyvármegyey volt másodalispánjának, élete 76-ik évében, Keszthelyen, 1894 évi június hó 3-ik napján történt elhunytát.

— **A főgym. vizsgálatok sorrendje.** A nagykanizsai főgimnáziumban tartandó évszázados vizsgálatok sorrendje: Junius 8. és 9. napjának délutánján 5 órakor kezdődik a tornaverseny és pedig 8-án a rendgyakorlatok, 9-én pedig a szergyakorlatok. Ha pénteken az idő kedvezőtlen lesz, a rendgyakorlatok szombaton tartatnak meg, pénteken pedig a tornaterem helyiségében a szergyakorlatok. 11. és 12-én lesznek a hittani vizsgálatok; első nap a VII. VI. V., IV. osztály, második nap pedig a III. II. és I. osztály. 13-án a francia nyelvből és gyorsírásból tartatnak vizsgálatok. 14-én a VII. o. a magyar, latin és görög nyelvből, a VI. osztály a latin, görög és magyar nyelvből, az V. o. a mennyiségtan, természetrajz- és rajzból tesz vizsgálatot. 15-én a VI., III. és I. osztály a magyar és latin nyelvből vizsgálatot meg. 16-án a VII. o. mennyiségtan, természettan- és rajzból, a VI. o. a német nyelvből, magyar és görög olvasmányokból és a történelemből, a II. o. pedig a magyar és latin nyelvből lesz vizsgálat. 18-án vizsgálatot meg az V. o. a magyar, latin és görög nyelvből, a IV. osztálynak a német nyelvből és történelemből, a III. o. a fizikai földrajzból, számtanból és rajzból; 19-én a VII. osztályban a német nyelvből, magyar és görög olvasmányokból, földrajzból, — a VI. osztályban rajzból, természetrajzból és mennyiségtanból, a II. osztályban számtanból, rajzból és földrajzból lesz vizsgálat. 20-án tartatik meg az V. o. vizsgálat a magyar, görög olvasmányokból, német nyelvből és történelemből, a IV. o. a rajzból, mennyiségtanból és természetrajzból, a III. o. a német nyelvből és történelemből, az I. o. a számtanból, földrajzból és rajzból. A magántanuló vizsgálatai f. hó 22. és 23. napjára töltek ki. Az értekezési vizsgálatok ugyancsak folyó hó 25., 26. és 27. napján lesznek.

— **Kossuth Ferenc** Zala-Egérmező közönségéhez — Kossuth Lajos nagy hazánkja elhunytá alkalmából Zala-Egérmező részéről a a gyászoló családhoz intézett részvevőire Kossuth Ferenc Turinból május hó 26-iki keletelt a következő levelet intézte: „*Elkise bir, de annál melegebben köszönöm (öccsem nevében is) azon részvétel, amelyet e város közönsége minket megtisztelni kegyes volt. — Késedelmemet a nagy csapásból eredő körülmények okoztak. — Ezen csapás lesújtott; mert a nagy halott nekünk mindenünk volt. En ugyanis mint fia, ugyanis mint magyar, édes atyjámat vesztettem, a polgárosodott világ pedig a szabadság eltűnt apostolát gyászolja. — Dicsőség volt ő hazájának; ő a jelen század ragyogó nevezője, melynek fényét mindig hazájának irányította. Egész élete, a honfi szolgálatok, a honfi érdemek örösi halmaza volt, halála pedig honfi érzelmekben és nagy eszményre írt lelkesedésben egyesít az egész hazát; ő örezté fel a nemzetet; ő tette dleteróssá, a nép millióit befogadva alkotmány sáncaiba; ő adott öntudatot a nemzetnek; ő vezette önérdelmét, ő mutatta meg, hogy a magyar tud is, akar is szabad, önálló lenni; ő tartotta fenn az elnyomatás korszakában a nemzet létfogját és — ő emelte fel a magyar kérdést az európai kérdések színvonalára; ő fenngette az elnyomókat mindig*

és mindenütt, míg végre belérettenek az okluba. És midőn a lényaralom okult s a nemzet biztosíthatá jelenét, ő örködött a lélekből, ő intett, ő buzdított, ő remélt, ő bizott, ő képviselt egy nagy jövőt — — mind addig, míg meg nem halt — — halhatatlanul. — Ez volt az ő élettörténete; ezt tanultam a külföldön; a külföldtől én, kedves halottunknak há fia; és azt fogja róla egykor feljegyezni a magyar történelem.

— **Eljegyzések.** Kreiner Gyula, nagykanizsai kereskedő eljegyezte Silbermann Berta fiasszonyt Sopronból. — Schless Antal nagykanizsai könyvtáros pedig Leboeck Erzsébet fiasszonyt Nagy-Kanizsáról.

— **A tornászati emelődés.** Junius 8-án és 9-én lesznek a tornászati diszvizsgálatok. Ennek a szabadság folyó diszvizsgálatnak rendezése nagy néző közönsége szokott lenni, a mit a tornászati érdeklődés jelöl lehet tekinteni. Vajha érdeklődő körökben a tornászati teljesítés és fellendítés érdekében magasló indul meg az iránt is, hogy az ifjuság ambiciózára egy a főgymnáziumban, mint a polgári iskoláknál pályadíj-összegekkel lehetne kitüntetni a jelesebb tornászokat. Egy kis gyűjtéssel könnyen módját sáhatnak ennek is az érdeklődés.

— **Hittani vizsgálatok.** A nagykanizsai államiplig segélyezett polgári- és elemi iskolákban Junius 5-én és 6-án voltak a hittani vizsgálatok. A vizsgálatokat Szilcs Már, — nagy-kaporsáki piébános és kerületi tanfelügyelő előlélt a végül Piehler Pál és Raszatis Rafael hitoktatóknak mezelegedését nyilvánította.

— **Érdekes okmány.** Budapestes, a régi oklevelek kiállításán egy, — reánk zalavármegyeiekre nézve igen érdekes okmány van kiállítva. Ez az okmány 1332-ben, Kehidán [Kéhid Deák-Ferenc (arókadasi helyen) kélt s a zalavármegyei nemességnek képei „bizonyoságyoztat“ arról, hogy „a zalavármegyei — hírdő távollétben királyi engedéllyel maguk tettek igazságos ügyekben.“ Ez első emléke annak, hogy egy megyének nemzeti egyetemlegesen joghatóságot gyakorolnak s egyuttal első nyoma a vármegyei autonómiának. Ebből az érdekes okmányból kitűnik az is, hogy „Muraköz“ már akkor Zalavármegyéhez tartozott.

— **Hirtelen halál.** Borsos János délavasági harangjelző felügyelőnek neje már régebben szenvedte, hogy férje viszonyt folytat egy leánygya, ki előbb nálok szolgált s ez végtelenül bántotta lelkét, de túrt és halgatott. Legutóbb a leány beteg lett és Borsos gondoskodásánál egy magánháznál részesült ápolásban. Junius 3-án d. u. reábirta neje jrtól nem is sejtette, hogy viszonyát tudja, hogy menjenek el a beteg leány (volt húsgyes cseledjőket) meglátogatni. A segény asszony — bár leihatatlan lelki binnal — ezt is megtette. Ott azonban férje részéről a beteg iránti gyöngéd ügyelemek és aggodalmak o'y leplezetlen megnyilatkozását látta, — hogy szólni sem tudott a fájdalomtól. Hazafele mentükben [d. u. 5 óra táján], valószínűleg szoveltás közben az Unger Ulmann-tele vaskereskedés előtt egyszerre sevéhöz kapott, ömlesztve. — Kocira tettek, hogy hazaszállítsák, de s közben meghalt. Nagyfokú szívőrcs ölte meg.

— **Nőegyleti mulatság.** A nagykanizsai keresztény nőegylet Junius hó 26-án, segélyalapja javára, a Polgári-Egylet kerti helyiségében táncos egybekötött nyári mulatságot rendez. — Kezde d. u. 5 órakor. Halépi-díj személyenkint 1 korona. — Egy szelvény 40 fillér. Felülszettek kizáróttel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kitűnő öleklől és italoktól a nőegylet tagjai gondoskodnak.

— **Gyermek mulatság M. Keresztúr.** Murakeresztúri tudósítónk írja: Junius 3-án gyermek mulatságot tartottak nálunk. A murakeresztúri derék káplán, uradalmi ispán, és két tanító elhalárolták, hogy minátn az egyházmegyei tanfelügyelő ur jelenlétében — megtartott évi zárviszga igen jól sikerült, különösen annak öröme, hogy e horvát községben a legkisebb tanköteles is jól bevált magyarul: a gyermekek részére az apátsági szép erdőben mulatságot rendeznek. Délután 2 órakor a tanító és az ügybuzgó káplán vezetése mellett a tanuló gyermekcsereg, kísérve az egész falu lakóitól, zeneszó mellett, zászlókkal vonult ki az apátsági erdő legzsebb és legárnyasabb helyén kijelölt és szépen felidított mulató térre. A mulatságra, mely jobban a gyermekek részére tartatott, 50—60 meghívó bocsátott ki. Délután 3 órakor megérkezett a barcsi, — utána a

pragerhoi vonat Kanizsáról, hozta a fiatalágot, a szebbnél-szebb hölgyeket. Ezután jött a sok hintó, kocsi; jöttek Domboruról, jöttek Kört, Tét-Szert-Marton, Tóth-Szerdahely, Perlak, Becsehely, Szepetnek s még számos községből, a nem is várt, de a legnagyobb örömmel üdvözölt vendégek: igazán gyönyörű kislánykák. A mulatságot a gyermek serege „Himnuszszal” nyitotta meg, ezután megkezdődött a tüzes csárdás és Malovecz vendéglős sörös hordóinak ostromlása. Majd a gyermekek hazafias szép magyar dalokkal, igazán meglepő szép magyar szavalmányokkal kedveskedtek a vendégeknek. Meglepett mindenkit, hogy mily szépen beszélnek magyarul a horvátjaink gyermekei. Láttuk, hogy lehet magyarostani, csak akarat és szorgalom kell hozzá. Később ismét hozzá láttak a tánchoz. — Csakhamar franciangyes következett, melyet legalább 100 pár táncolt. Szépen sikerült, oly jól, hogy Isten áldása is jött rá; — megeredt az eső. „Vége van a jó mulatságnak” hangzott fel mindenhol és iparkodott mindenki menni hazafelé. De egyszerre megharagantak a rendezőtől tüzöltök kurtjait, riadót tujva. Kiadatot a jelszó, hogy: be a vasuti vendéglőbe, ott következik a folytatás! Lett is olyan folytatás, olyan jó kedv, oly gyönyörű szép mulatság, hogy Mura-Kereszturmégilyei nem látott. Meg is emlékszik erre a mulatságra minden jelen volt. — Este 8 óra tájban a vegyes vonat újabb vendégeket hozott. A vendéglőben kezdett az éhség kitörni. Volt dolga a kis Maloveczének a konyhán a sok éhezőt kielégíteni. Meg táncolnia is muszáj volt egy kicsit. A vendéglőben még egy szép franciangyesi jártak, mely alatt egy „kis barna göcseji lány” (a nevét nem merem kiírni, hátha megharagzik a többi szép hölgy hákírállynak lett kikiáltva és kokárdával feldiszipva. Mily holdok lehetett szegény kicsike! Most volt az a jó mulatságon és mindjárt ily kiütetés érte! De megérdemelte ezt igazán! A mulatság folyt ezután kivilágos-kivirradtig. Sokan távoztak az esteli vonatokkal, de azért még sokan maradtak reggelig. Voltak olyanok is, kik egyik vonattal elmentek; de megbánták a másik vonat már visszahozta őket. Volt tűzijáték is. Szóval: soha ilyen mulatság! Most le kellene írni a sok szép hölgy és leány nevét is. — Megbocsássanak azonban: nem tehetem, mert rendkívül sokan voltak, és az eső által okozott zavarban a sok szépet följegyezni lehetetlen volt. Azt meg nem szeretném, ha bármelyik is kimaradna a névsorból és megharagudnék e miatt.

A zalamegyei aggharcosok A zalamegyei aggharcosok egyesületének alapítójeéhez újabban gelsai Guttman Vilmos kir. tanácsos száz firtal járult. Továbbá új pártoló tagokul (3 firt tagsági díjjal) beléptek: Kohn L. Lajos és Frank Vilmos kereskedők, Kuttich Alajos, mozdonyvezető. — Ezeknek lapunk utján is szives köszönetét nyilvánítja az aggharcosok tesületének elnöke. — Az egyesület állandó helyisége június 1-től fogva a Bettelheim Samu-féle házban (Magyar utcán) van.

Özsi szerelem. Németh János 50 éves csőrönöki lakos, feleséges ember, 7 gyermek apja, bejegazodott Nagy Katalinba, kinek férje és egy gyermeke is van. Szerelem viszont szerelmet szült. Hogy zavartalanul éhesessenek együtt, Németh János 3000 forint magához vett s az aszszonyával Sümegre szökött, ott akarván maguknak új fészket rakni. Németh Jánosnak édes apja egy 82 éves öreg, fiának keresésére indult s hallván, hogy Sümegen vannak, utánuk ment. Kiss János rendőrfőmester értesülvén az öregnek bajáról a szökevényeket június 1-én éjjel 1 órakor letartóztatja s a megtévedt fiut átadta atyjának, ki nagy örömmel vitte haza családja körébe. — Most már csak az a kérdés: kardos asszony-e Németh uram felesége?

„Esz után.” Tagányi Barna honvéd-százados és társának gyászos vége — úgy látszik — szigorubb intézkedésre hangolta a kezshelyi csónakázó-egyletet. Ujabbán igazgató választmányja, hogy szerencsétlen csónakázási esetek bekövetkezését megelőlje, meghagyta az egyleti szolnák szigoruan viharos időben senkinek, szélcsendben pedig evezésben járattaloknak csónakot, vagy gondolát ki ne adjon. Az egylet a nyakig érő víz határának megjelölésére végezt megfogódzásra alkalmas fogakkal ellátott jelzőket állított a Balatonban. Elhatározta továbbá választmány, hogy fürdővendégek részére egy firtét idejnyjegyet adnak ki, melyek

a fürdőidény alatt élvezett kedvezményekre jogosítanak. — Azonkívül fürdővendégeknek és az egyleti tagoknak szórakoztatása céljából az egyleti június 23-ától kezdve szeptember végéig minden második szombaton a „Hullám” vendéglőben mulatságot fog rendezni.

Tüzöltök mulatság. A galamboki tüzöltötestület nyári mulatságot rendezett június 3-án. A mulatság kitünően sikerült. A vidék intelligenciájának nagy része részt vett benne s még Nagy-Kanizsáról is voltak künn vendégek.

Látogatott cirkusz. A Nagy-Kanizsán tartózkodó Richter-féle cirkusz előadásait minden nap olyan nagyszámu közönség látogalja meg, hogy bármelyik szinagaztó is megirigyelhetné. A mulatványokról, melyek mellán megérdemlik a megtekintést, a közönség általában nagyon kedvezően nyilatkozik.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazonoknak, kik elhalt fiam temetésén megjelentek, és uton-módon forró köszönetet.

Különböru fogadják köszönetünket Berger Adolf nagykövetség és b. családja, ugy szintén Kaszter, Zserkóitz Schreyer dr. és b. családjaik, akik elhalt szertünetüket partfogalok és segítettek.

Vasvár, 1894. június hó 6-án.

Haldsz (Fischl) Sámuel és családja.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A moustre elgányper végtárgyalása.

Még élénk emlékezetében élhet olvasóinknak, hogy ezelőt 2 évvel derék esendőségünknek sikerült u muravidei erdőkben tanyázott stájer-cigányokból álló karaván több tagját a murahidjani menekülések alkalmával elfogni. Ez elfogottak vallomásai nyujtottak a fonalat, melynek alapján a csendőrség hurgó és sikeres működésével felfedezte tetteseit az időben Zala-, Vas-, Somogy megyék, Stájer- és Horvátországok területén sűrű egymásutánban elkövetett s a személy és vagyonbiztonságot nagy mérvben veszélyeztetett gyilkosság — súlyos testi sértéssel párosult rablások s betöréses lopásoknak a többi között kiderítette a Rosenbergr muraszombati kereskedőn elkövetett rabló-gyilkosság bűnöszeit. E lettek stájerországi cigányok voltak, kik közül a csendőrség erélyes nyomozása mintegy 70 férfi és nő elgányt szotgáltatott át a nagykanizsai kir. törvényszéknek, melynek vizsgálóbírója két éven át a legkitérasztóbb odaadással működött a vizsgálát keresztül vitelével a százonjával feül menő bűnesetekben. A vizsgálát f. év elején nagy részben befejezést nyervan, a végtárgyalás ezen ügyekben f. év június 1-én kezdődött a nagykanizsai kir. írvszéknel és megszakítás nélkül tart f. június végéig, sőt azontul is június derekáig. Az ügyek az ezekben szereplő vádlottak szerint csoportosítva tárgyalatnak. A bíróság tagjai: tanácselnök dr. Szűts Miklós, bírák: Dr. Kiss István és Csesznák Miklós, kir. írvszéki bírák; tanácsjegyzők felváltva: Lovák Ede és dr. Sárffy Elek kir. írvszéki jegyzők. A vádhatóságot Bogyay Odón kir. ügyész képviseli.

— Az első csoportbeli ügyek végtárgyalása 7 vádlottal f. június 1-től egész f. június 4-éig tartott. Védőkül: Dr. Fried Odón, dr. Rosenberg Mór, Oroszváry Gyula, dr. Dezsényi Árpád, dr. Neusiedler Antal, dr. Berecky Viktor és dr. Plosser István ügyvédek szerepeltek.

A f. évi június 4-én kihirdetett ítélet szerint Cenner János (pipi) 3 rendbeli rablás s 3 rendbeli lopás büntette miatt 13 évi fegyházra; Kókai Márton (stefl) 4 rendbeli rablás és 3 rendbeli lopásért 11 évi fegyházra, Horváth György (Hanka) 3 rendbeli rablás és 3 rendbeli lopás büntetteért 10 évi fegyházra, Sarközi Adam (hadán) egy rendbeli rablás és 3 rendbeli lopásért 4 évi fegyházra, Sarközi Balázs (Kank), Horváth György (Gácsn) és Sarközi István (dífina) 3rendbeli lopásért 2 és 1/2 évi fegyházra és első négy vádlott 10 évi, a többi három pedig 5 évi hivatal vesztés és politikai jogok gyakorlatának fellüggesztésére ítéltettek. Sajnátságos, hogy vádlottak magyar neveik dacára, keveset s alig tudnak magyarul és nemetül s csak a horvát nyelvet értik.

A második és harmadik csoportbeliek végtárgyalása folyik s ezekről jövő számunkban.

VEGYES.

Fogfájás. Mindenféle fogfájdalom még ha lyukas vagy ha lömött fog is — az indiai kirovat használatával egy pillanat alatt elmúlik. E gyógyszernek kitünősége miatt egyetlen családnel sem szabadna hiányozni. — *Vadlói úvegekben 358* — Kapható: Nagy-Kanizsán, egyedül elárusító helyen Rosenfeld Adolf és fia cégnél.

Czigaretta-papír. A legjobb minőségű eredeti franczia „Cartouche-Exquites” cigaretta-hüvely kapható Fischel Fülöp könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Hogyan egyék az ember? Eszen csim alatt nem régebb dr. J. Cs. Budapesten egy értekezést tartott, a melynek lényeges tartalmát a következőkben reprodukáljuk mintán a legjobbatól figyelmet és általános elterjedést érdemel. Bizonyára semmi sem fontosabb az emberre néve, mint erejének és egészségének fenntartása. Ehhez első sorban a szájadlás ápolása szükséges, a mely — „egy valódi műtetsere néve a legfontosabb szervekkel fölruházott műhely, a melyben a bevetti táplálék azonnal végbelenő változásoknak vetetik alá, a hol a főseprpet a fogak játszóak. Eszen álltél fölött a véleményem kulombökök.

A hölgyek, akiknek szép fehér fogak van, valóban azt hiszik, hogy ezek csak azért vannak, hogy azokat az egész világnak mutogassák. Az azonban bizonyos, hogy csaknek kitünően fontos feladatot kell teljesíteniük, a felatot elaprosni és annak összetartását megküzdeni, a mi által az emésztési nyekak azt szemálatatják a gyomorba való fölvtételre, a szükséges átváltozásokhoz hasznos fölmtárgyak az emésztő szervek által előkészítettethessék.

A szájak és fogaknak gondos ápolása tehát mindenkire néve legnagyobbu jelentőségű gyógyászati szabály, és gyakorlatiassék az már a gyermekkortól fogva a legnagyobb gondossággal. Ma már tudjuk, hogy minden erjedési és rothadási tünet és betegsék csakis a bakteriumok által idéstetnek elő. Ez hol van ezeknek kedvezőbb helye a megálapodásra és szaporodásra, mint a nedves és meleg szájadlásban? Miller tanár német tudósának az érdeme, hogy be van bizonyította, mily számtalan bacterium-tenyésék abban. Gondoljanak az ételmaradékokra, mely a rongált fogakban és azok között gyakran marad sokáig 24 óran keresztül is — és meg fogják érteni, hogy fölromlásnék és rothadnáknak kell beállni. Ezért az sem elégséges, hogy a szájat naponként egyszer tisztítják, hanem legalább is kétszer, reggel és este. Este azonban mindig, mert épen az alvás folyamában meg vége háborítatlanul a szájadlásban összegyűlt ételmaradékok bomlása. Tehát vigyazni! A fog tisztításának puha fogkefével és jónak talált fogtisztító szerrel (a melyet O. Sarg 1887-ben fölalkált „Sarg Kalandon” állított elő, s mely mindig különös gondossággal állították elő ezen világ-csértől) naponként kétszer, reggel és este kell megtörténnie.

Ha tehát az fontos, hogy az ember hogyan egyék, tudnia kell, hogy gondosan és lassan kell kicsi falatokat venni, és azokat jól megérni, az ételket pedig ne igen forróra, az italokat nem igen hidegen kell venni, és hogy az ésszerű szájadlás épen oly fontos a rendszer emésztésre néve. Mert csak ezáltal „fogaz hosszú ideig élni e földön.”

Felelős szerkesztő:
DR. LÓKE EMIL
Láptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

*)Gunkel Ferencz-József császár-fürdő Tuffer Alsó-Tivadar Stájerország

Déli vasut-állomás: Tuffer mezőváros, nappali és éjjeli gyorsvonatok. Meleg fürdők 38°, Celsius; a római idők óta ismeretes izület csusz, kövénny, nő-bajok, nedves üdülési stb. gyógyítására. A hirtoves, hideg, hatáasos, homok fürdők részére külön fürdő építetett. Erdős vidék, árnyékos park, villamos világítás. Jutányos árak, teljes ellátás is, május hóban 2—3 firt naponként és személyenként szobával együtt.

— Fürdőorvos: schön-perlashofi dr. Ritter M. — Árványvizek szétküldés. —

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTŐDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **h e l y b e n**, a **Csengery-utczában** ujonnan épült **gépgyárunk** üzemét megkezdtük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakaszerü és pontos kiviteléről a teljes jóátállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű *stabil* gépjépek,
Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz,
Szicalltyuk és fecskendők,
Sűrítők és szűrők *berendezései*,
Aspirató készülek,
Előmelegítők,
Külsőművek (Transmissiók),
Gőzhasznók a legjobb szerkezetben.

Tápvíz tisztító készülek,
Víz tartályok,
Vasbélények,
Malomberendezések és malomrészek,
Gőzkeplőgépek,
Céplőgépek kézi és járgányhajtásra,
Járgányok,
Szabadalmazott "Tütra" sorvető-gépek (legújabb szerkezeti).

Darúlok, morzsolók,
Szecskó- és repardaráló-gépek,
Elek, Estirpátörök,
Lámpák, halászok,
Hengerek és Boronók, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészítettek.

Kiváló tisztelettel

36 —

Hirschel Ede és Bachrach.

182. 1-1

Hirdetmény.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának 1894. évi május 7-én folytatva tartott évnegyedes közgyűlésében 182.—10481. szám alatt hozott határozatával jóváhagyott építési tervrajz és költségvetése alapján a nagy-átádi község 258. sz. tjkvben iktvó A 1 310—b. hvez. beltelken építendő városház-telépítése céljából az összes munkálatok fogantatása Nagy-Atádon a községi irodában folyó évi június 20. napján reggel 9 órakor megírtandó szóbeli és írásbeli zárt ajánlati verseny-tárgya-as után fog biztosítottai.

Ezen összes munkálatok költségei 17.954. frtra vannak előirányozva.

Szabályszerűen kiállított 50 kros bélyeggel ellátott a kello 5% vagyis 897. frt 70 kr. bantpénzt tartalmazó írásbeli ajánlatok (itt megjegyztetik, hogy az építési elnyerő tartozik az erről vett értékesítés készítéséről számított 8 nap alatt letét bantpénzét az általa megajánlott vállalati összeg erejéig 10% -ra biztosítéskül kiegészíteni) csakis 1894. évi június 20-ának reggel 8 órájáig fogadlatnak el, a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatban azon egyének vagy cégek neve, polgári állása és lakhelye, mely meleg a kötéendő szerződésbe mint szerződő fél beiktatandó lesz, határozottan megjelölendő. — Az ajánlatban továbbá kiteendő betűkkel és számokkal azon százalék, melynek a költségvetésben foglalt arból való leengedése mellett hajlandó az ajánlattevő az ajánlat tárgyat képező építési munkára vállalkozni.

Kitéendő végre az ajánlatban, hogy az ajánlattevő az építési műveletet és a helyi viszonyokat teljesen ismeri.

Oly ajánlat, mely nem határozott árt tartalmaz, figyelembe nem vétetik.

A műveleti iratok u. m. tervrajz, költségterv és részletes építési feltételek a községi irodában napenként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Atádon, 1894. évi június 1-én.

Rigó Antal,
körjegyző.

Rákár Pál,
községi bíró

Hirdetmény.

Molnár Lajos csáktornyai lakos csődömegehez tartozó a csődileltár 211. és 212. tételazsmai alatt és a csáktornyai 1044. sztkben 462—a 2a hrsz. a felvett ingatlan és csődileltár 5, 7, 95—124, 127—141, 144, 146, 147, 149, 151—174. és 213. tétel sz. a felvett értékek, — melyek együtt a villamvilágítási, gőzmalom és gőzfürdő vállalatot képezik és 21204 frt 70 kr-ra becsültettek, a csődválasztmánynak az összhitelezők által és jóváhagyott határozata értelmében ajánlati verseny után szabadkezből eladotnak.

Venni szándékozók zárt ajánlataikat legkésőbb 1894. évi június hó 21-én déli 12 óráig Rapoch Gyula csődválasztmányi elnöknel Nagy-Kanizsán benyújtani és ugyanakkor óvadékkul 2120 frt 47 kr átadni tartoznak.

Az eladás megtörténtnek csak akkor tekintetik, ha a választmány e részbeni határozata az összhitelezők által jóváhagyatik; sem a választmány, sem az összhitelezők a legkedvezőbb ajánlatot sem kötelesek elfogadni.

Vevő az ajánlata elfogadásától nyert értesítéstől számítva három nap alatt a vételárnak készpénzben leendő kifizetése mellett a megvett vállalatot átvenni tartozik; az ingatlan és ingókat tehermentesen kapja meg.

Az eladási feltételek egyéb részletei választmányi elnök úrnál ugy tömeggondnoknál betekinthezők, az eladó tárgyak pedig Dr. Hajos Ferenc tömeggondnok ur közbejöttével Csáktornyan a hely színen megtekinthezők.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1894. május hó 28-án.

Dr. Schwarz Adolf,
ügyvéd, csőd-választmányi
jegyző.

184. 1-1.

Nagy-Kanizsán,

a Zirci-utczában levő városi telep és
Rosenberg-féle ház kertjében

RICHTER-féle amerikai vástonsátor

LOVARDÁ.

mely 28 lóbol és 60 személyből áll.

Ma csütörtökön, 1894. június 7-én

este 8 órakor

NAGY

DISZ-ELŐADÁS.

és jutalomjátéka az általánosán kedvelt: Jockey lovarnak Eduardó és Fernandó uraknak. 130 —

A mai műsor rendkívül gazdag pontokból áll.

Parforce lovarok, lovon előadvk a jutalomzandó Fernandó által. — Verseny Jockey-lovarok a két jutalomzandó között. — A a Cumberland. Egy nő előzése atb. L' Arliege en Vojege komikus jelenet a jutalomzandó Eduardó által. — L' Esrudantinnis a balettársaság tallepte.

Fellepte a mai kor legnagyobb különlegeségi művészeknek, valamint elővezetletése a legjobban idomított lovaknak az igazgató által.

Első fellepte a világhírű ottlethé és birkozónak Athos urnak. Nevezet átuzsában felkérertet, hogy egy néhány előadásán működjön közre. — gyyszer-mind felhívja Athos ur Nagy-Kanizsa városának legerősebb férfait, egy görög-romai bírók versenyre és azon egyének, ki öt legyőzi 500 koronát fizet. — Aton egyéneknek pedig, kiket 6 tíz perc letolyása alatt le nem győz, 100 koronát fizet.

— Vaxir- és ünnepponon 2 előadás. —

pragerhoi vonat Kanizsáról, hozta a fiatalokat, a szebbnél-szebb hölgyeket. Ezután jött a sok hintó, kocsi; jöttek Domborudól, jöttek Kotor, Tót-Szent-Márton, Tóth-Szerdahely, Perlak, Becsehely, Szepetnek s még számos községből, a nem is várt, de a legnagyobb örömmel üdvözölt vendégek: igazán gyönyörű kislánykák. A mulatságot a gyermek serege „Himnusz”-szal nyitotta meg, ezután megkezdődött a tüzecsdárdás és Malovecz vendéglős sörös hordóinak ostromlása. Majd a gyermekek hazafias szép magyar dalokkal, igazán meglepő szép magyar szavalmányokkal kedveskedtek a vendégeknek. Meglepett mindenkit, hogy mily szépen beszélnek magyarul a horvátajkú gyermekek. Láttuk, hogy lehet magyarosítani, csak akarat és szorgalom kell hozzá. Később ismét hozzá láttuk a tánchoz. — Csakhamar francianégyes következett, melyet legalább 100 pár táncolt. Szépen sikerült, oly jól, hogy Isten áldása is jött rá; — megereedt az eső. „Vége van a jó mulatságnak” hangzott fel mindenhol és iparkodott mindenki menni hazafelé. De egyszerre megharsantak a rendfenntartó tüzölők kürtjei, riadóztatták. Kiadatott a jelző, hogy: be a vasuti vendéglőbe, ott következik a folytatás! Lett is olyan folytatás, olyan jó kedv, oly gyönyörű szép mulatság, olyan Mura-Keresztur megilyet nem látott. Még is emlékszik erre a mulatságra minden jelen volt. — Este 8 óra tájban a vegyes vonat újabb vendégeket hozott. A vendéglőben kezdett az éhség kitörni. Volt dolga a kis Maloveczának a konyhán a sok éhezőt kielégíteni. Meg táncolnia is muszáj volt egy kicsit. A vendéglőben még egy szép francianégyest jártak, mely alatt egy „kis barna göcsellő lány” (a nevét nem merem kiírni, hátha megharagszik a többi szép hölgy) bákirályneknak lett kikialtva és kokárdával felidézve. Mily boldog lehetett szegény kislake! Most volt az első mulatságon és mindjárti ily kiütetés érte! De megérdemelte ezt igazán! A mulatság folyt ezután kivilágoskivirradt. Sokan távoztak az esteli vonatokká, de azért még sokan maradtak elgellegi. Voltak olyanok is, kik egyik vonattal elmentek; de megbánták s a másik vonatot már visszahozták. Volt tüzijárék is. Szóval: soha ilyen mulatság!! Most le kellene írni a sok szép hölgy és leány nevéi is. — Megbocsássanak azonban: nem tehetem, mert rendkívül sokan voltak, és az eső által okozott zavarban a sok szepet följegyezni lehetetlen volt. Azt meg nem szeretném, ha bármelyik is kimaradna a névsorból és megharagszónak s miatt.

— **A zalamegyei aggharcosok** a zalamegyei aggharcosok egyesületének alapítókéjéhez újabban gelsei Guttman Vilmos kir. tanácsos száz frittal járult. Továbbá új pártoló tagokul (3 firt tisztségi díjjal) beléptek: Kohn L. Lajos és Frank Vilmos kereskedők, Küttich Alajos, mozdonyvezető. — Ezeknek lapunk utján is szives köszönetét nyilváníti az aggharcosok tesületének elnöke. — Az egyesület állandó helyisége június 1-től fogva a Bettlheim Samu-féle házban (Magyar-utca) van.

— **Őzsi szerelem.** Németh János 50 éves csőrőtnök lakos, feleséges ember, 7 gyermek apja, beleghajadott Nagy Katalinba, kinek férje és egy gyermeke is van. Szerelme viszont szerelmet azült. Hogy zavartalanul éhessenek együtt, Németh János 3000 fritt magához veit s az aszszonyfal Sümegre szökött, ott akarván maguknak új fészket rakni. Németh Jánosnak édes apja egy 82 éves öreg, fiának keresésére indult s halván, hogy Sümegen vannak, utánuk ment. Kissa János rendőrmester értesülvén az öregnek hájáról a szökevényeket június 1-én éjjel 1 órakor letartóztatja s a megtévedt fiut átadta aijjának, ki nagy örömmel viite haza családja körébe. — Most már csak az a kérdés: kardos aszszony-e Németh uram felesége?

— **„Ezú után.”** Tagányi Barna honvéd-százados és lársának gyászos vége — ugy látszik — szigorubb intézkedésre hangolta a kezt-helyi csónakázó-egyletet. Újabban igazgató válassztmányja, hogy szerencsétlen csónakázási esetek bekövetkezését meggátolja, meghagyta az egyleti szolgának szigoruan viharos időben senkinek, szélecsendben pedig evezésben járallakoknak csónakot, vagy gondoltat ki ne adjon. Az egylet a nyakig érő víz határának megjelölése végett megfogódzásra alkalmas fogakkal ellátott jelzőket állítat a Balatonban. Elhatározta továbbá válassztmány, hogy fürdővendégek részére egy firtet idényjegyeket adnak ki, melyek

a fürdőidény alatt élvezett kedvezményekre jogosítanak. — Azonkívül fürdővendégeknek és az egyleti tagoknak szórakoztatása céljából az egylet június 23-ól kezdve szeptember végéig minden második szombatban a »Hullám» vendéglőben mulatságot fog rendezni.

— **Tüzöltő mulatság.** A galamboki tüzöltőtestület nyári mulatságot rendezett június 3-án. A mulatság különösen sikerült. A vidék intelligenciájának nagy része részt veit benne s még Nagy-Kanizsáról is voltak künn vendégek.

— **Látogatott cirkusz.** A Nagy-Kanizsán tartózkodó Richter-féle cirkusz előadásait minden nap olyan nagyszámu közönség látogatja meg, hogy bármelyik szinigazgató is megirigyelhetné. A mulatványokról, melyek mellán megérdemlik a megtekintést, a közönség általában nagyon kedvezően nyilatkozik.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik elhalt fiam temetésén megjelentek, az uton mondogó forró köszönetet.

Különösen fogadják köszönetünket Berger Adolf nagykoroskedő és b. családja, egy szintén Kaszter, Zzerkowitz Schreger dr. és b. családjaik, akik elhalt szegényünkkel pártfogották és segélyeztek.

Vasvár, 1894. június hó 6-án;

Halász (Fischl) Sámuel és családja.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A monstre cigányper végtárgyalása.

Még élénk emlékezetében élhet olvasóinknak, hogy ezelőtt 2 évvel derék csendőrségünknek sikerült a muravidéki erdőkben tanyázott stájer-cigányokból álló karaván több tagját a mura-hidjani meneküléskor alkalmával elfogni. Ez elfogottak vallomásai nyújtották a fonalat, melynek alapján a csendőrség huzgó és sikeres működésével felfedezte tetteseit az időben Zala, Vas, Somogy megyék, Stájer- és Horvátország területén sűrű egyvásutáiban elkövetett s a személy és vagyonbiztonságot nagy mérvben veszélyeztetett gyilkosság — súlyos testi sértéssel párosult rablások s betöréses lopásoknak s többi között kiderítette a Rosenberg muraszombati kereskedőn elkövetett rabló-gyilkosság bűnöseit. E tettesek stájerországi cigányok voltak; kik közül a csendőrség erélyes nyomozása mintegy 70 férfi és nő cigányt szolgáltatott át a nagykanizsai kir. törvényszéknek, melynek vizsgálóbírója két éven át a legkifárasztóbb odaadásal működött a vizsgálat keresztül vitelével a szazon jóval feül menő bűnesetekben. A vizsgálat f. év elején nagy részben befejezést nyerven, a végtárgyalás ezen ügyekben f. év június 1-én kezdődött a nagykanizsai kir. trvszéknel és megzakítás nélkül tart f. június végéig, sőt azontul is július derekáiig. Az ügyek az ezekben szereplő vádlottak szerint csoportosítva tárgyalatnak. A bíróság tagjai: tanácselnök dr. Szűts Miklós, bírák: Dr. Kiss István és Csesznák Miklós, kir. trvszéki bírák; tanácsjegyzők felváltva: Lovák Ede és dr. Sárffy Elek kir. trvszéki jegyzők. A vádhatóságot Bogay Odón kir. ügyész képviseli.

Az első csoportbeli ügyek végtárgyalása 7 vádlottal f. június 1-től egész f. június 4-éig tartott. Védőkül: Dr. Fried Odón, dr. Rosenberg Mór, Orszváry Gyula, dr. Dezsényi Árpád, dr. Neusiedler Antal, dr. Bereky Viktor és dr. Piosser István ügyvédek szerepeltek.

A f. évi június 4-én kihirdetett ítélet szerint Cenner János (pipi) 3 rendbeli rablás s 3 rendbeli lopás bűntette miatt 13 évi feygházra; Kokas Márton (stefl) 4 rendbeli rablás és 3 rendbeli lopásért 11 évi feygházra, Horváth György (Hanka) 3 rendbeli rablás és 3 rendbeli lopás bűntetteért 10 évi feygházra, Sarkózi Adám (hadán) egy rendbeli rablás és 3 rendbeli lopásért 4 évi feygházra, Sarkózi Balázs (Kank), Horváth György (Gácsn) és Sarkózi István (ditina) 3 rendbeli lopásért 2 és 1/2 évi feygházra és első négy vádlott 10 évi, a többi három pedig 5 évi hivatal vesztés és politikai jogok gyakorlásának felüggesztésére ítéltettek. Sajátságos, hogy vádlottak magyar neveik dacára, keveset s alig tudnak magyarul és németül s csak a horvát nyelvet értik.

A második és harmadik csoportbeliek végtárgyalása folyik s ezekről jövő számunkban.

VEGYES.

— **Fogfájás.** Mindenféle fogfájdalom meg ha lyukas vagy ha tömött fog is — az indiai kiconat használatla által egy pillanat alatt elmúlik. E gyógyszernek kitünősége miatt egyetlen családnál sem szabadna hiányozni. — Valódi üvegekben 358 — Kapható: Nagy-Kanizsán, egyedűn elárúsító helyen Rosenfeld Adolf és fia cégnél.

— **Ozigarettapapír.** A legjobb minőségű cedei francia „Cartouche-Esquisse” cigarettá hüvely kapható Fischel Fülöp könyv- és papírkereskedésében Nagy-Kanizsán.

— **Hogyan egyék az ember?** Ezen cím alatt nem régeiben dr. J. Cs. Budapesten egy értekezést tartott, a melynek lényeges tartalmát a következőkben reprodukáljuk mintán a legbehatóbb figyelmet és általános elterjedést érdemel. Bizonyára semmi sem fontosabb az emberre néve, mint erejének és egészségének fenntartása. Ehhez első sorban a szájadlás ápolása szükséges, a mely — egy valódi műtemése a teremtetnek — a többiek közt, a későbbi emésztésre néve a legfontosabb szerepeket fölrhásozt méhely, a melyben a bevett táplálék azonnal végbeméző változásoknak vetetik alá, a hol a főszerpet a fogak játszák. Ezen föltétel fölött a vélemények különbözök.

A hölgyek, akiknek szép fehér foguk van, valóban azt hiszik, hogy ezek csak azért vannak, hogy azokat az egész világnak mutogassák. Az azonban bizonyos, hogy ezeknek kitünően fontos feladatokat kell teljesíteniök, a falatot elaprósni és annak összetartását megkaltani, a mi által az emésztési nedvek azt szétmállasztják a gyomorba való fölveitelre, a szükséges átváltozásokhoz hasznos fölsvárgás az emésztő szervesek által előkészíthetessék.

A száznak és fogaknak gondos ápolása tehát mindenkre néve legnagyobb jelentőségű gyógyászati szabály, és gyakorlatiasak s már a gyermekkoról fogva a legnagyobb gondossággal. Ma már tudjuk, hogy minden erjedés és rothadási tünet és betegség csak a bakteriumok által idézhetőnek elő. Es hol van ezeknek kedvezőbb helye a megállapodásra és szaporodásra, mint a fogak és meleg szájadlásban? Miller tanár német tudósának az érdeme, hogy be van bizonyítva, mily számtalan bacterium tanyászik abban. Gondoljunk az ételmardékra, mely a rongált fogakban és azok között gyakran marad soknál 24 órára keresztül is — és meg fogják érteni, hogy fölbomlásnak és rothadásnak kell beállítani. Ezért az sem elégséges, hogy a szájat naponként egyszer tisztítják, hanem legalább is kétszer, reggel és este. Este azonban mindig, mert épen az alvás folyamában meg végbe háborítatlanul a szájadlásban összegyűlt ételmardékok bomlása. Tehát vigyázzni! A fog tisztításának puha fogkefével és jónak talált fogtisztító szerrel (a melyet C. Sarg 1887-ben föltalált „Sarg Kalodont” állított elő, s mely mindig különös gondossággal állítatik elő ezen világ-csegtől) naponként kétszer, reggel és este kell megtörténnie.

Ha tehát az fontos, hogy az ember hogyan egyék, tudnia kell, hogy gondosan és lassan kell kicsi falatokat venni, és azokat jól megérni, az ételket pedig ne igen forróan, az italokat nem igen hidegen kell venni, és hogy az ésszerű szájadlás épen oly fontos a rendszer emésztésre néve. Mert csak ezáltal „fogas hosszú ideig élni a földön.”

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKEMLI
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHELFÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

*Gunkel Ferencz-József császár-fürdő Tuffer Alsó-Stájerország

Déli vasut-állomás: Tuffer mezőváros, nappali és éjjeli gyorsvonatok. Meleg fürdők 38°/° Celsius; a római idők óta ismeretes izület csusz, köszvény, nő-bajok, nehez üdülés stb. gyógyítására. A hírneves, hideg, batásos, homok fürdők részére külön fürdő építtetett. Erdős vidék, árnyékos park, villamos világítás. Jutányos árak, teljes ellátás is, május hóban 2—3 firt naponként és személyenként szobával együtt.

— Fürdőorvos: schön-perlahofi dr. Ritter M. — Árdnyiszék széküldése. —

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTŐDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **h e l y b e n**, a **Csengery-utczában** ujonnan épült **gépgyárunk** üzemét megkezdjük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jótállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű stabil gőzgépek,
Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz,
Szivattyúk és fecskendők,
Sűrítő és sűrítő berendezések,
Aspirató készülék,
Előmelegítők,
Küzlöművek (Transmissiók),
Gőzkazánok a legjobb szerkezetben.

Tápviztisztító készülék,
Viztartályok,
Vaskémények,
Malomberendezések és malomrészek,
Gőzcséplőgépek,
Cséplőgépek kézi és járgányhajtásra,
Járgányok,
Szabadalmazott „Tátra” sorvető-gépek (legújabb szerkezetű).

Dardlók, morzsolók,
Szecska- és réparáló-gépek,
Elek. Extirpátorok,
Lókapák, halmozók,
Hengerek és Boronák, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészítettnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

132. 1—1

Hirdetmény.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának 1894. évi május 7-én folytatva tartott évnegyedes közgyűlésében 182.—10481. szám alatt hozott határozatával jóváhagyott építési tervrajz és költségvetése alapján a nagy-atádi község 253. sz. tjkben lekvó A I 333—b. hrsz. beltelken építendő városbáz felépítése céljából az összes munkálatok foganatosítása Nagy-Atádon a községi irodában folyó évi június 20. napján reggeli 9 órakor megtartandó szóbeli és írásbeli zárt ajánlati verseny-tárgya-as utján fog biztosítani.

Ezen összes munkálatok költségei 17.954 frtra vannak előirányozva.

Szabályszerűen kiállított 50 kros bélyeggel ellátott s a kellő 5% vagyis 897 frt 70 kr. bánatpénzt tartalmazó írásbeli ajánlatok (itt megjegyeztetik, hogy az építést elnyerő tartozik az erről vett értesítés kézbesítésétől számított 8 nap alatt letét bánatpénzt az általa megajánlott vállalati összeg erejéig 10%-ra biztosítékul kiegészíteni) csakis 1894. évi június 20-ának reggeli 8 órájáig fogadtnak el, a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatban azon egyének vagy cégnek neve, polgári állása és lakhelye, mely esetleg a köteendő szerződésbe mint szerződő fél beiktatandó lesz, határozottan megjelölendő. — Az ajánlatban továbbá kiteendő betűkkel és számokkal azon százalék, melynek a költségvetésben foglalt árból való leengedése mellett hajlandó az ajánlattevő az ajánlat tárgyát képező építési munkára vállalkozni.

Kiteendő végre az ajánlatban, hogy az ajánlattevő az építési műveletet és a helyi viszonyokat teljesen ismeri.

Oly ajánlat, mely nem határozott ár tartalmaz, figyelembe nem vétetik.

A műveleti iratok n. m. tervrajz, költségterv és részletes építési feltételek a községi irodában naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Atádon, 1894. évi június 1-én.

Rigó Antal,
közigazgató.

Rákár Pál,
községi bíró.

Hirdetmény.

Molnár Lajos csáktornyai lakós csödtömegéhez tartozó a csödleltár 211. és 212. tételszámai alatt és a csáktornyai 1044. sz. tjkben 462—a 2a hrsz. a. felvett ingatlan és csödleltár 5, 7, 95—124, 127—141, 144, 146, 147, 149, 151—174. és 213. tétel sz. a. felvett értékek, — melyek együtt a villamvilágítási, gőzmalom és gőzfürdő vállalatot képezik és 21204 frt 70 kr-ra becsültettek, a csödválasztmányok az összhitelezők által és jóváhagyott határozata értelmében ajánlatot verseny úján szabadkézből eladtnak.

Venni szándékozók zárt ajánlataikat legkésőbb 1894. évi június hó 21-én déli 12 óráig Rapoch Gyula csödválasztmányi elnöknél Nagy-Kanizsán benyújtani és ugyanakkor óvadékkal 2120 frt 47 krt átadni tartoznak.

Az eladás megtörténtnek csak akkor tekintetik, ha a választmány e részbeni határozata az összhitelezők által jóváhagyatik; sem a választmány, sem az összhitelezők a legkedvezőbb ajánlatot sem kötelesek elfogadni.

Vevő az ajánlata elfogadásától nyert értesítéstől számítva három nap alatt a vételárnak készpénzben leendő kifizetése mellett a megvett vállalatot átvenni tartozik; az ingatlant és ingókat tehermentesen kapja meg.

Az eladási feltételek egyéb részletei választmányi elnök úrnál úgy tömeggondnoknál betekinthezők, az eladandó tárgyak pedig Dr. Hajós Ferencz tömeggondnok ur közbejöttével Csáktornyan a hely színen megtekinthetők.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1894. május hó 28-án.

Dr. Schwarz Adolf,
ügyvéd, csödválasztmányi jegyző.

134. 1—1.

Nagy-Kanizsán,

a Zárda-utczában levő városi telep és
Rosenberg-féle ház kerterésznél

RICHTER-féle amerikai vászonsátor

LOVARDA.

mely 28 lóbol és 60 személyből áll.

Ma csütörtökön, 1894. június 7-én

este 8 órakor

NAGY

DISZ-ELŐADÁS.

és jutalomjátéka az általánosan kedvelt: Jockey lovárnak Eduardó és Fernandó uraknak. 130 —

A mai műsor rendkívül gazdag pontokból áll.

Purfore tourok, lovon előadva a jutalmazandó Fernandó által. — *Verseny Jockey-lovaglás* a két jutalmazandó között. — *Aia Cumberland*. Egy nő előzése stb. *L'Arleege en Voyage* komikus-jelenet a jutalmazandó Eduardó által. — *L'Estudiantinia* a baletársaság tullepte.

Fellepte a mai kor legnagyobb különleges-ségi művészeknek, valamint elővezetettése a legjobban idomított lovaknak az igazgató által.

Első fellepte a világhírű *Atletha és birkozónak Athos* urnak. Nevezett atutaxtában felkérteit, hogy egy néhány előadásán működjön közre, — egyszerű-mind felhívja *Athos* ur Nagy-Kanizsa városának legerősebb térfliai, egy görög-romai birko-versenyre és azon egyéneknek, ki őt legyőzi 500 koronát fizet. — Azon egyéneknek pedig, kiket ő *tíz perc* befolyása alatt le nem győz, 100 koronát fizet.

— Vasár- és ünnepnapon 2 előadás. —

Világi czikk. — Minden országban fényesen meghonosítva.

KARL SARG-féle

MALODONT

Elismert nélkülözhetlen fogtisztítószer

(Az egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)

Igen praktikus utazások alkalmával. — Aromatikusan üdítő. — Mindenütt kapható.

Hogy egészségünk és jólétünk névra a legfontosabb tényező a jó emésztés, azt mindenki tudja, de még kevesen veszik e tekintetbe, hogy ehhez az elmaradhatlan előfeltétel jó fogak birtoka. A régi német közmondás: „Gut gekaut ist halb verdaut“ tobtasár a többször ajánlható.

E. M. Thomas bécsi udvari fogorvos és ca. isanász. Dr. Koch tanár és egyéb tekintélyes tudósok és legutóbb Dr. W. D. Miller a berlini egyetem fogászati gyógyintézetének tanára: „Die Mikroorganismen der Mundhöhle“ cz. Leipzig 1892. munkájában, meggyőzően belbizonyították, hogy a nedves meleg szájtüregben folyton és bízhetetlen mértékben mérgező anyagok képződnek, és hogy az ezekből származó betegségeknek csak a száj szabályos és lelkületes tisztántartása veheti eljé. A bécsi felelősséggel „elrontott száj“ és „elrontott gyomor“ közt csakis ezen új, beható vizsgálat által lön megállapítva.

A víz egyedül azonban nem távolítja el ezen mérgező anyagokat. Teljesen eléretik egy antiszeptikus módon ható, gondosan elkészített és jónak elismert fogtisztítószernek — reggel és este — használata által, a mint a Sarg-féle Malodont el van készítve, melynek értékét, a naponként növekvő költődésébe több millió fogyasztása fényesen bizonyítja.

Rousseau azt mondá: „Egy asszony szép fogakkal sohasem csunya“. De nem csupán a szépség és a mosolygó ajk bája éretik el a fogak gondos Ápolása által, hanem az állandó egészség és jólét a legkésőbb korig lesz biztosítva.

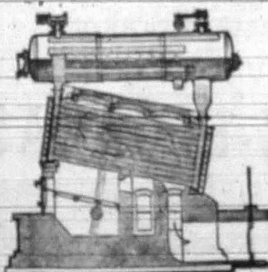
Az itt elmondottak igazolása a legmagasabb körökkel érkező elismerő és megrendelő levelek minden darabhoz van csatolva.

Óvakodjunk a csomagolásoknál hasonló csalásokra számító, értéktelen utánzatoktól!

Eisele József

RÉZ-, ÉRCZMŰ- ÉS GŐZKAZÁNGYÁR

BUDAPEST, V., Külső váci-út 138.

Ajánlja modern és a mai követelményeknek megfelelő szerelmek, készletek, valamint

hydraulikus szögecselő gépekkel

különösen berendezett gyárat, bármely szerkezetű és nagyságú gőzkazánok szállítására, színtegy minden másnemű kazánok és munkák, mint tartályok, vaszerkezetek, kémények stb. készítésére.

Különlegességek:

Steinmüller-féle szab. vízcsöves gőzkazánok 20 légköri használati felelősséggel.

FELSZERELÉSEK

gőzkazánok, gépek, gőz- és vízvezeték számára pontosan készíttetnek a azokból nagy raktár tartatják. Teljes szesz-, csukor- és vegyészeti gyárberendezések elvállalatnak a legszakszerűbben készíttetnek.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és finomítására,

legelőkelőbb öltözéki, hál és társalgó hajpor, fehé, rózsaszín, és sárga

— vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cz. kir. tanár által Bécsben. —

Taussig Gottlieb

finom öltözéki szappan és illatszer-gyár. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

Elismerő levelek következő urnóktól:

- Wolter Sarolta, cz. kir. udv. színlőnök Bécs.
- Beeth Lola, cz. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
- Schlager Antónia, cz. kir. opera énekesnő Bécs.
- Pálmay Ilka, színlőnök a cz. kir. szab. színháznál Bécsben.
- Odilon Helena, színlőnök a német népszínháznál Bécsben.
- van Dyck Erzsé, cz. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 forint 20 krajczár.

— Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik. —

Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszerertárban.

A Magyar Asphalt

Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási-munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat,

kik járdáikat burkoltatni kívánják,

hogy eziránt a munka helyszínen található társasági megbizotthoz fordulni sziveskedjenek.

Magyar Asphalt részv.-társ.

BUDAPESTEN. 137-6.

Külsőleg beszerzési forrás a legelőkelőbb reichenbergi öltöny-szövetekből.

Tízszáz gnyaxi chevrot és kangaru.

Egy teljes szíri öltöny 6 forint 70 krajczár.

Franz Rehwald Sohne, posztó gyári raktár. Reichenberg, Csehország.

Szerkesztőség:

F. S. T. C. S. A. Ollap-Né háza.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentellen levelek csak ismerteknek.

böl fogadjatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczér.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai és dél-zalai Takarékpénztárak, a Bankégyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-Kanizsai Szélességi- és szövetkezeti és a letenyei Takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfözöde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvtérkezelés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetések jutányosan szíjaztatnak.

Nyilttár pöttösora 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre vonatkozókat Fischel Fülöp könyvtérkezelésbe intézendők.

A sugár.

A politikai helyzetet kinössá tevő válságra, mely a kombinációknak egész ráját eresztette, már kezd egy-egy sugár rezegni az indító okokat megvilágító fényből. — Az elvi differenciáknak mesterségesen megcsinált kódéből napfényre kerülnek az egész váltásnak tulajdonképeni legerősebb motívumai: a személyi vonatkozások. Ezt különben a válság legelső mozzanataitól kezdve minden józanul ítélő és tisztán látó ember sejtette; a politikával mélyebben foglalkozó körök pedig határozottan tudták; csupán a gyöngéd kimélet és tartózkodás elvénel fogva nem léptek föl a helyzetet nyíltan föltáró leleplezéssel; nyugodtan nézték és várták a sakkhúzókat. Mert hisz az a körülmény, hogy az elvi, illetőleg tárgyi differenciák miatt lemondott Wekerle miniszterelnök helyett Hédeváry jelöltetett ki s az bizott meg a kormány-alakítás megkísérlésével, de a lemondott kormány programjának fenntartása mellett: az ekeszarva után olvasgató egyszerű eszű földmives-ember előtt is világossá tette a dolgot, hogy itt tulajdonképpen nem a törekvés, nem a program, nem a cél nem kell, hanem azok, akik azt a demokratikus eszmék és elvek teljes erejével elérni, megvalósítani akarják. Es ha a terv Hédeváryval sikerült volna, mint a hogy nem sikerült, talán Hédeváry utazott volna el Zágrába, hanem Wekerle lemondott miniszter-elnök, Dálnokra.

Mert akárhogy szépítgetik is a napisajtó egyik-másik organumában a dolgot, az bizonyos, hogy abban a mag-s körben, — hol a címer-ágak számal szerint mérlegelik az embereket, Wekerle éppen nem grata persona. A politikai fejlemények szele az ő személye ellen is irányult éppen úgy mint Szilágyi és Csáky ellen.

Mivel azonban a lemondás nyomában támadt hangulat, különösen pedig a mindig csendes és már igen sok más esetben rezignált szabadelvű párt hangulata: váratlan és erős gátat vetett a nemzet közérzelmével meg nem egyező s vonatkozásaival nagy visszataszítást keltett, jó szerint teljesen idegen akarat érvényesülésének: az ekként támadt ködös és bonyolult helyzetből való kivételre az ingrata personák közül megragadták azt, kinek kezében lenni vélték az Ariadne-fonalat. Tudták és látták, meggyőződhettek, hogy Wekerlénak nem csupán elvi, álláspontja, hanem személyisége is rokonszenves az elvek mellett solidaritásban álló szabadelvű és ellenzéki körök előtt; előrántották hát újra Wekerlét. Véleményük szerint a letürhetőbbet.

Most azonban folynak a tárgyalások, az alkudozások Szilágyi Dezsőnek, a hatalmas reformatornak rovására, hogy minden áron az ő mellőzésével alakítsák meg az új kabinetet: s az ő nélküle vitessenek keresztül a reformok.

Ez most már nyílt titok s ez a mozzanat bár nagyon szomorú, de tiszta fényt vet a helyzetre, melybe bennünket kétség-

lenül nagyon ügyes módon a főrendiház „huszonegyese” sodort.

Midőn e sorokat írjuk, még mindig Szilágyi Dezső sorsára foly az alku. A szabadelvű párt kiúsan áll a választás előtt. Vagy a reformok sorsának biztosításáról vagy Szilágyiról kell lemondania.

Aki a helyzetet felületesen itéli meg, könnyen azt mondhatja, hogy ilyen körülmények között nem sokat kell haboznia; mert az elvek mellett a személyeknek mindig háttérbe kell szorulniuk.

Amde aki tudja, hogy az egész reformmozgalomnak éltető lelke, minden nehézséggel bátran szembeálló ereje Szilágyi volt; aki tudja és méltányolja, hogy a reformeszmék az ő hatalmas szellemében alakultak ki s a legerőteljesebb akció az ő nevéhez, egyéniségéhez fűződik; annak nem kis dolog s minden viszonyok között nagy lemondásába kerül az elvet elválasztani annak egyéniségétől — ki lelke egész odaadásával, minden kegyet, minden melletteketintet félre téve, mindig ott küzdött a cél felé, az elvert az első vonalban, hol legtöbb sebet osztatnak. Ilyen küzdőnek mellette sohasem járhat megrázkodás nélkül, különösen nem pedig akkor, mikor a mellettezőst a nyílt, egyenes, megalkuvást nem ismerő küzdelem által keltett ellenszenvet kívül semmi egyébre visszavezetni nem lehet. — Mind a mellett az eddigi jelekből az látható, hogy a szabadelvű pártnak Szilágyi érdemeit erősen méltányoló része a legőszintébb törekvéssel sem mentheti meg

A „ZALA” tárcája.

A műveltek műveltsége.

— A „ZALA” eredeti tárcája —

Minden ember, a legmagasabban álló is, korának gyermeke. Oszlja jobbra előtteleit, sőt saját egyéni előtteleit is vannak, s bizony kevés azok száma, a kik, mint Saul, egy fejhosszal felülhaladnak a hozzá hasonlókat. Pedig ezek a műveltek azok, a kiktől a műveltség a tömegekre is kiterjed, és mégis, mikor ezek a tömegek nagyobb arányokban részesülnek az általános műveltségben, amazok kevésbé hajlandók, az emelkedő tömegeknek némi egyenjogúságot engedményezni.

Még sohasem tette magát felesleges valamely arisztokrácia a népnevelés által, hogyazután egyenlő jogu polgárok között elveszzen. Egyzszóval: mindenki, a ki valamely társadalomban előnyös állást foglal el, szigorúan ragaszkodik ahhoz, erősen kapaszkodik bele, s meg van győződve arról, hogy ő valami jobb, mint más emberfia, meg van győződve róla, hogy az ő osztálya nélkül a világ fenn nem maradhatna, bizalmatlanságot táplál, sőt fél azon osztálytól, mely a függőség viszonyában él, azt hiszi, hogy nincs elegendő képessége a művelődésre, s ha fel akar emelkedni, iparkodik visszatartani. E szabály alól kevés a kivétel, még a műveltség kiválasztottjai között is.

Nem gondolja meg senki, hogy ez által mennyi termékeny mag megy veszendőbe, az erkölcsi és szellemi életben, a melynek ha alkalma kínálko-

zott volna a teljes kifejlésre, tudomány, művészet, erkölcs, vallás nem látták volna kárát. A chablon mindenkor megelője volt a feltörő szellemnek, mely bilincsekben nyugótt s szabadulni vágyott, de sehonnán sem jött segítség s így meddő kioldásban el kellett pusztulnia. Társadalmunk egész iránya a sablon nyúgeiben mozog. Az embernek eredetileg conservatív hajlama szereti a megszokottat, a hagyományosat s az ebből való kibontakozás, melyet számos nevelési rendszer kísérlett meg paragrafusokba foglalni, rendkívül lassu, úgy hogy egész korszokok nem tehnek egy-egy lépést előre. Hiszen egyes társadalmi osztályoknak egyenesen érdekében fekszik a chablonnak dédelgetése, azért ragaszkodnak göröcsösen a megszokotthoz és gyűlölnék minden haladást, ha eselleg csak egy gomblyukról volna is szó.

Általános emberi gyarlóság ez, a melyben a parvenü is leledzik. Meg kell szüntetni azt, a mi annak a sajnálatos iránynak tápot ad. Ez akkor történhetik, hogyha a szolgálati viszonyban levő osztály politikailag emelkedik s ez által kiküzd magának az egyenlő műveltség, egyenlő jólétre és egyenlő szabadságra vezető eszközöket és ez az a mozgalom, a melyben most élünk.

Nincsen rütbább és kárhözatosabb gyűlölet az osztálygyűlöletnél. De ez nem új dolog, megvolt az minden társadalmi mozgalom nélkül s a különféle osztályoknál más-más formát ölt. Az uralkodó osztálynál a megvetés, lenézés, bizalmatlanság színezetével bír. Az egyik és másik osztálynál is onnan van ez, hogy voltaképen sem egymást nem ismerik, sem önmagukat /nem ismerik. Be-

csünek, értéküknek, súlyuknak nincsenek teljes tudatában; tulbecsülné it is, ott is. Ennek kifolyásaképp az osztálygyűlölet ellen csak úgy lehet küzdeni, hogyha beüdnék az öntudatot, az önmegismerést ébresztené iparkodunk. Az osztályok jöjjenek tisztába helyzetükkel, lássák be, hogy általában nincs jogosultságuk az osztályoknak és enyésztessek el azokat.

Mondjak egy fejezetet arról, hogy mit nevezünk műveltségnek? Hogy minő fogalomzavar uralkodik ebben a tekintetben? Vagy mikor azt mondják, hogy a munkás műveltségű nivóját emeljék, azok-e feltételei a munkás ember műveltségének, a mit neki ajánlanak? Ritkán az igazi műveltség az, a melynek birtokában különben annyira büszké a műveltek. Sophistikus az és arcucsapása minden józan gondolkodásnak. Sokkal nagyobb ügyességgel, hévvel és buzgalommal veszi védeimbe a jogtalanságot és a tisztelenséget, mint az ellenkezőt. El akarja hitetni velünk, hogy — legalább a szabály szerint — minden ember azt a helyet foglalja el, melyet megérdemel, hogy mindenki felemelkedhetik, ha csak akar; hogy minden ember saját szerencséjének vagy szerencsétlenségének kovácsa. Csak némi habozással, némi kételkedéssel lehet ezeket az általánosan hangzatosított úgynevezett igazságokat elfogadni. Az elajta műveltség könnyen elteledi, hogy az egyes ember a társadalomnak sokkal többet köszönhet, mint a mennyit ő érte tehet; hogy örökre adása marad; s hogy a haladatlanság mely érzelmé nélkül, mely őt arra ösztönzi, hogy iránta való adósságát lerója, koldus marad, szellemi élődi. De vajjon

a reformok legelső és legszántabb harcosát az úgynek s hogy az elvet megmentse, — kénytelen lesz Szilágyiról lemondani.

Hogy azonban ez minő fejleményekkel jár, s hogy ez esetben is biztosítható lesz-e az új miniszterium által tett garanciális engedmények mellett a reformok sorsa? — nagyon nehéz volna megmondani. Valamint azt sem lehet még-e pillanatban tudni, hogy Wekerle, a kényszerítő körülmények folytán új kabinet-alakításra kijelölt miniszter-elnök, hajlandó lesz-e kabinet-alakításra olyan áron, hogy Szilágyit, legszántabb testvér-harcosát, megtagadja? Az ő jelleme így aligha fog alkútködni.

Fenti vezérékkeljünk már kikerült a szedés alól, — mikor lapunk zárta-kor távirati úton kaptuk az értesítést, hogy a kabinet-alakítással Bánffy Dező, a képviselő-lás elnöke bizatott meg.

Tehát föltevésünkben nem csalódtunk, mikor már a távirati-tudósítás vétele előtt megírtuk, hogy Wekerle — bár az elvek érdekében, a reformszemlék soráért sok mindennel készen volt — Szilágyi nélkül — a köles-nösen előállt solidáritásnál fogva — az új kabinet-alakításba aligha megy bele.

Hogy a viszonyok ezután miként alakulnak? az a jövő titka.

Valami kedves keltással nem állunk szemben; — mert a kibontakozás nem igen igényelke alkalmasnak a reformjavaslat mellett küzdötték tömör sorokban tartására.

Az midig nagyon ádattan dobog, mikor nagy elvi kérdésekbe személyi motívumok nyomulnak be nagy döntő erővel.

Gyors élet.

A statisztikai tudományval foglalkozó emberek azt állítják, hogy megdőbentő törvényszerűséggel ismétlődnek az emberiség életében azok a jelenségek, melyek az ő történetének szomorú lapjait töltik be. A szükségszerűség hozza magával, hogy minden esztendőben ennyi és ennyi legyen a súlyos bűntettek száma, ennyien kerüljenek a börtönbe, ennyi legyen a természetellenes halállal és az öngyilkosság által kimúltak száma. Ez a merev törvényszerűség megnyugtathatja a tudóst s kibékítheti ugyan az elválhozhatatlan tényvel, mert egyetlenegy jelenségtől sem lehet elvitatni annak

lerója e mindenki azt az adósságot, melyvel a társadalomnak tartozik? Legkevésbé azok, a kik a társadalomnak leg többel tartoznak. Hiszen kik kitüntető állást foglalnak el s éreznők kellene, hogy nem éppen önmaguknak köszönhetik a nagy vagyon, az elsőkelő állást, a nagy befolyást, a melyet úgy használnak fel, a mint maguknak tetszik.

Az elajta műveltség azt a nagy igazságot igyekszik elhomályosítani, hogy társadalmunkat leg többször a véletlen igazgatja, a helyett, hogy az értelem kormányozná, ha az emberiség erkölcsileg az állatvilág fölé akar emelkedni. Nem lehetetlen, s nem képtelen követelés az, hogy a társadalom minden intézményeiben megtestesítve kellene lennie a törvénynek s minden iskolában tanítani kellene. Valódi érdem nélkül semmi sem valódi élvezet. Érdem és élvezet kell, hogy egymást fódözék!

Olyan az emberek jó nagy része, hogy semmi lelkiismereti furdalást nem érez, hogy többet fogadjon el a társadalomtól, mint a mennyit ő neki nyújt vagy tesz; és sok az olyan ember, a ki egy cseppet sem érzi magát feszélyezve az által, hogy mások rovására él, és sok van olyan, a kinek valamely élvezet csak akkor van inyére, ha mentül több más ki van zárva belőle.

okszerű bekövetkezésé, de nem nyugtathatja meg, nem békítheti ki az emberbarátot, a ki, valahányszor egy-egy emberélet erőszakosan megszakad, úgyzólván még pályája kezdetén: azt kérdi magától, vajjon kell-e ennek így lenni, szükséges-e, hogy ez bekövetkezett legyen, s nem lett-e volna kikerülhető? Erre nehéz önmagának feleletet adni, s valahányszor alkalomszerűleg a kérdést fölveti, mindannyiszor kielégítő felelet nélkül marad.

Pedig érdemes tárgy az elmélkedésre; de kérdéses, vajjon célhoz vezet-e? Mert nem oly egyszerű a dolog, a hogy pillanatra látszik. Mai napság általában azt az elvet vallják, hogy az öngyilkos józan állapotban nem öli meg magát s minden öngyilkosság, vagy legalább ennek legtöbbször örlési rohamban követtetik el. Sok esetben kétség-telenül így van; talán a legtöbb esetben, mert az bizonyos, hogy az öngyilkosságot előmozdító okok, melyek az embert a kétségbeesés örvényébe sodorják, s a szívben a remény utolsó szikráját is eloltják, az elmét elsötétítik, megfosztják az embert a józan gondolkodástól, a higgadt mérlegeléstől, egyszerű al megzavarják az elmét, a szerencsétlen nem lát kiutat abból a zűrzavaros állapotból, a melybejutott, s erkölcsi ereje nem elegendő többé vagy nem is volt elegendő, hogy megküzdjön a feléje törő nehézségekkel és eldobja magától az életet.

Ez érthető, ha nem is menthető, ott, a hol a legdrágább — a becsület, vagy legalább igen sok áll kockán; — ha gyógyíthatatlan betegség az élet minden percét kihasználja, s a halál megváltás ezektől.

De hogyan magyarázzuk meg magunknak azt, ha gyermek ifu, a ki még tulajdonképpen az életet nem ismeri, dobja el magától könnyelműen azt; a kinek még adósságai voltak itt, szüleivel, a társadalommal szemben, ki duzzadó fiatal erővel megáldva, még megszerzendő volt azokat a feltételeket, melyekkel igéretét beválhatta volna? Az öngyilkossági statisztikában ez a jelenség az, mely végtelenül elszomorít; de itt azután könnyebb ráakadni a lélektani indokokra, melyek e jelenségeket okozzák. Némelyek az idegek túlingereltségének, túlfeszítésének fogják azt tulajdonítani, s ritkán magában az ifjuban fogják keresni öngyilkossága okait. Nem is egészen ő az oka, habár bizonyos, hogy az ahhoz való dispositionnak benne kellett lenni. Mi inkább a társadalom ama

Képzeliük már most, ha sok oly ember volna, vagy az emberek legtöbbször olyanok volnának, mintsem hogy elvből kárhözjutnának, többet követelnének a társadalomtól, mint a mennyit ők neki nyújthatnak; a kik sokkal büszkebbek volnának, mintsem hogy mások rovására akarnának élni, meggazdagodni; kik nem volnának megelégedve az élvezettel, ha mások nem részesülnek benne s kik mindent elkövetnének, hogy az általánosság váljék; hogyha művelteink az elajta műveltséggel és erkölcsiséggel dicsekedhetnének, ez a többi osztályokra is áthatna, átalakító befolyással lenne s az osztályok gyűlölsége az osztályokkal együtt szűnnék meg; az osztályokkal abban az értelemben, a melyben ma minden humanosan gondolkodó emberbarátot fájdalommal tölt el.

Képzeliük csak el, mivé válnék a világ ily gondolkodás mellett? A névarisztokratia büszkélkedhetnék tovább is fényes címerével, a pénzaristokratia nagy vagyonával, a szellem arisztokrátiája a tudás kincseivel; de ezek mind önszólóvádnának abba az erkölcsi arisztokrátiába, mely a gyűlölséget kitörtülte szótárból, a világot gazdagabbá, szebbé és boldogabbá tenné.

Közi: H. M.

szerencsétlen irányának vagyunk hajlandók tulajdonítani, melyet ma napság észlelhetünk.

Egyrésztől a felegyelmetlen durvaság és a tisztességérzél hiánya, mely a mai korá érett ifjúságot jellemzi, másrésztől a helytelenül felfogott becsületérzés, melyet a társadalom a szerencsétlenek nagy kárára bennük fejleszt, gyarapít és növeszt; de nem az a becsületesség ez, mely dicsőreítésre válnék, vagy büszkeséget képezhetné, hanem az a becsületérzés, mely a modern ifjúság nagyrésznének alaphibáját képezi, s melyből többi rossz tulajdonai származnak. Korán elmarulva azon élvezetekbe s végig kóstolva azokat, melyek sem korának sem képzettségének meg nem felelnek, kerül a nehéz munkát, hanyar, irózik minden fáradozástól, s nem akarja beátíni, hogy életének célja nem a folytonosan kielégíteni akart élvezetvágy, hanem a tisztességes, becsületes munka, az a valódi képesség és készség megszerzése. Ezt az élvezetvágyat a társadalom maga rontó példájával nagy mértékben előmozdítja. De mi maradjon az ily ifjúnak a későbbi évekre, a mikor oly korán ismerkedik meg az egészséget, a tisztességet, sőt becsületet rontó élvezetekkel, mikor már gyermek és ifjúkora kezdetén végig élvezte azokat, s már ennek következtében csakhamar elszántá válik? Hiszen, fájdalom, a legtöbb tanuló már nagyon korán pusztá eszköznek tekint a tanulást, az ismeretek megszerzését, nem célnak, mely ezt a tanulás munkát szentesítene. Nem is elégíti őt ki, s a vele való foglalkozás pusztá kapkodás, kóstolgatás. Könnyű szerrel, komoly fáradozás nélkül álláshoz jutni, urat játszani, fenékiig őríteni az élvezeteket esetleg más rovására, ez az egyedüli ambíciója sokaknak. Van aztán, ki utközben kidől, s eldobja magától az életet, melynek az ő részéről többé élvezete nincs, mert a szellem művelése nem élvezet neki.

Ezt nem lehet csodálni. De nem egy oka van ennek; sok oka van és sokféle. De nem volna-e lehetséges ezt az élvezetvágyat a kellő határok közé szorítani az által, hogy az élvezeteket, melyekben az ifjúság ma napság részesül, megszorítanák?

Eszembe jut itt egy dolog, a melyél elhallgatni nem akarok, habár semmitfé megjegyzéseket hozzá fízni nem kívánok.

Mihelyest megjelennek a lapokban az iskolai beiratásokra szóló meghívók, megjelennek a táncmester plakátjai is, s az elég hosszú szünet után a tanuló ifjúság egy jó nagy része avval kezd a szorgalmi időt, hogy szorgalmasan eljár heteken át a táncmesterhez, s éppen azokat az órákat fecsérli el, a melyekben tanulnia kellene. Ártatlan mulatság talán éppen ebben az időben, de mégis jó volna kutatni: micsoda arányban áll ebben az időben az ifjúság hanyagsága a táncanfolyamokon elsajátított, kecses mozdulatokhoz, melyekből az ember semmit sem lát.

Egy szóval sem mondom többet, nehogy magamra zudítsam a táncmesterek haragját, s haragját azoknak a kedves mulatóhelyek gazdáinak, a hol ez az ifjúság egészségét, esztét, elméjét és tehetségét rontja.

Kerületi izr. iskola-egyesület!

A IX. izr. községkerület képviselő testülete f. évi május hó 14-én Kaposvárot tartott képviselő ülése alkalmával egy kerületi izr. iskola egyesület létesítését elhatározta oly rendeltetéssel, hogy az egyesület kamatja és jövedelme évenként

1. a kerület állami és felekezeti gymnasiáit

vagy középiskoláit látogató izr. felekezeti szegénysorsu tanulók, továbbá

2 a budapesti rabaképző intézetet végző Zala vagy Somogy vármegyei illetőségű rabbi növendékek ösztöndíjazására; végre

3. e két megyébéli támogatásra szorult izr. felekezeti iskolák, valamint az arra érdemes izr. tanítók segélyezésére fordítandó.

Ez egyesület tagjai lehetnek:

a) alapítók, kik egyszer s mindenkorra legalább 200 koronát adnak;

b) pártolók, kik egyszer s mindenkorra legalább 100 koronával járulnak az egyesületi vagyon gyarapításához;

c) rendesek, kik 5 éven keresztül évenként legalább 2 korona fizetésére kötelezik magukat.

Az egyesület a községkerületi képviselőség ellenőrzése és főügyelete alatt folytatja működését.

A kerületi izr. iskola egyesület megalapításában az a szempont vezette a képviselő testületet, mely szerint a gyermeknevelés ügyének elősegítése, a tudomány és műveltség terjesztése a községkerület legfontosabb feladatai közé tartozik; szem előtt tartotta továbbá bölcselnéi ama mondsát: „Támogassátok a szegénysorsuak gyermeit, mert ezek terjesztik majd a műveltséget.”

Bizalomteljesen főlhivatnak azért a köztgyeek iránt lelkesedő, nemeskeblű hitronkaink, hogy ezen jótékonycélú, következményeiben oly udvösnek ígérkező intézményt jóakarólag támogatni sziveskedjenek. Az áldozat arányilag oly csekély és az elérendő eredmény oly nagy, hogy bizon remélhető, miként mindazok, kiknek szívében közérzület él, kik felekezetiünk szent ügyéért lelkesülni képesek, kik a vállalat alapítóinak intencióit céljuk magasztosságát föllojják, hitközségek, testületek és magánosok — a nemes intézményt vagyoni erejükhöz mérten szívesen támogatják.

Nagy-Kanizsán, 1894. június hó.

A kiküldött bizottság nevében:

Gelsei Guttman Vilmos,
kir. tanácsos, kerületi elnök.

A képviselő ülése alkalmával beléptek mint:

Alapítók:

Gelsei Guttman Vilmos, Kunfi Adolf
Bakonyi Ferenc Hirsch Adolf

200—200 koronával.

Pártolók tagok:

Braun Ede, Dörner Samu
Epstein Vilmos, Fischer Gyula dr.
Hoffmann Soma dr., Hoffmann László dr.,
Lohn Igyác, Lamm Miksa

Wollák Rezső dr.

100—100 koronával

Adakozásokban befolyt e célra összesen 270 korona.

H I R E K.

— **A hivatalos lapból.** Bizonyára örömmel fogadják Nagy-Kanizsán mindenki a hivatalos lap ama híré, hogy *Gözong Sándor nagykanizsai kir. törvényszéki telegkönyvvezetőt* a király ugyanide aljárásbíróvá; dr. *Szabó Elek* pécsi táblai tanácsjegyző-albíróit pedig [ki Nagy-Kanizsán több éven át részint mint törvényszéki jegyző, részint mint aljárásbíró működött s a társaságának általános kedvelt tagja volt] a szombathelyi törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a király *Kovács Károly*, szombathelyi törvényszéki bírónak a nagykanizsai kir. törvényszékhez való áthelyezését megengedte.

— **Művészek hangversenye.** Halmi Lajos és neje városunkba érkezve, ma vasárnap este 8 és fél órákor a Korona vendéglőben, hétfőn pedig a polgári-egylet helyiségében rendez hangversenyt. Műsoruk majd változatos; hegedű és citera játékkal, nejjel irrodalmunk jelesebb termékeinek szavalásával iparkodnak a közönségnek *mórakozást* nyújtani. A sajjó mindenütt nagy elismeréssel szól a műkedvelőkről s így melegen ajánljuk a t. közönség pártolásába.

— **Gymn. tanulók tornaversenye.** Jun. 8-án délután 5 órákor volt a nagykanizsai gymn. tanulók tornaversenye a katonai gyakorló-terem, melyet a nem épen kedvező időjárás dacára szép számú közönség nézett végig s gyönyörködött az ifjúság *tesztelés* versenyében. A verseny lefolyásáról jövő számunkban hozunk részletes tudósítást.

— **A „Magyar Pénzügy” Wekerleéről.**

A „Magyar Pénzügy” című szakközlöny, június 7-iki számának „Vihar” címen kibocsátott vezércikkelyében foglalkozván a válsággal, közleményt így végzi: „Mi nem becsljük túl Wekerle érdemeit, neki nem tömjénzünk, érdemeit és hibáit egyenlően ismerjük és úgy ez, mint amazi mindenkor megilletőleg méltajuk. Ennek dacára erős meggyőződésünk az, hogy ma Magyarország pénzügyeit jobb kezekbe helyezni nem lehet. Nem lehet azért, mert a megkezdett, de be nem fejezett nagy műnek tovább fejlesztésére képes és kész erők nem állanak rendelkezésünkre, de ha állának is, ezek nincsenek a történet és a körülmények fölül kellően tájékozva, tehát nem is lehetnek azon helyzetben, hogy ott vegyék fel a fonalt, ahol az elejétett s azon programot, a melyet Wekerle felállított, habozás és ingadozás nélkül valóítsák meg. Ezeken kívül — s ez különösen a valutarendezés sikere érdekében fontos — a külföld teljes bizalommal viseltetik Wekerle iránt s csakis e bizalomnak tulajdonítható, hogy a valutarendezés terén felmerült botlások esen akcióit a külföld előtt nem diszkreditálták. Bármí történet tehát, bárkik állítassanak a kormány élére, a kibontakozás és az elhagyott utra való visszatérés érdekében feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy Magyarország pénzügyeinek intézése továbbra is Wekerle kezére bizassék. Ha ez nem következne be, a vihar okozta károkat átig leszünk képesek egyhamar helyrehozni.

— **A katonaság köréből.** Jun. 8-án Nowy vezérőrnagy, a 66. gyaqodandár parancsnoka, Komáromból Nagy-Kanizsára érkezett, hogy a III-iki és a pótzászlóalj-keret fölött a tavaszi szemlétt megtartsa. — Julius 20-án a Nagy-Kanizsán állomásozó III-iki zászlóalj Komáromba vonul hadgyakorlatra. Onnan szept. 7-én végleg Pozsonyba megy; Nagy-Kanizsára pedig a IV. zászlóalj jön állomásozni.

— **Horvát bánok arcképei.** Vízkeleti amateur festő a régi horvát bánok arcképeit sorra másolja most az ország délvidékén a most éppen Csáktornya van, ahol *Nádasdy Tamas és Zrinyi Miklós* volt bánok arcképeit festi; az előbbi arcképének eredetije *Varasd városáé*, az az utóbbié pedig a csáktornyai Szent-Ferenc rendi zárdáé. Csáktornyai levelezők írja, hogy *Vízkeleti XV.* százában készült festményeket talált *Trakostinában* is. és pedig a Draskovich családból több bánnak az arcképeit, melyek ma is, Draskovich család birtokában vannak. Ott van *Corvin János*nak a képe is, ki 1495—1504. szintén horvát bán volt, a ekkor kekövetkezt halála után *Lepoglavan* temették el.

— **„Borban a bú”** . . . Akik halhatatlan Vörösmartynk „Főti dalát” sokat olvasgatják s annak azt a *vigasztaló* axiomáját, hogy „borban a bu megbetegszik, él a kedv,” — szerezik fogdogalni az ivásnak alaposabb megokolására: — bizonyára fejszóvalva fogják olvasni ezt az öngyilkossági esetet, mely *Zala-Egerzegen* történt. Ott ugyanis, — mint levelezők írja: Beck Károly jun. 5-én éjjel paputcai lakásán fölakasztotta magát. Mikor családja *reggel* felébredt, az öngyilkos már halott volt. Megelőző este a kocsmában mulatott s részegen ment haza. *Egész* egész ember volt, jó anyagi viszonyok között, boldog családi életet él s így azt hiszik, hogy csakis öntudatlan mámorában követte el az öngyilkosságot. Ismerősei *lejjebb* azt beszélik, hogy mi helyt ivott mindjárt minden ok nélkül elkecseregett.

— **Magyar Falbok levertsége.** A Falbféle időjósítás Magyarországon sem ismeretlen. Azt tartják, hogyha *Medárd* napján eső esik, akkor negyven napig utána minden napra lehet várni valamelyes esőt. Mivel az idén június 8-án [Medárd napján] egész napon át esős idő volt, a mi legalsóhatatalanabb Falb Rudolfunk: *Kanizsai Szentek Makár Ferenc* magára akasztotta próféta-köpenyegét és negyven napig nem is akasztja ki nyakából; a kisebb kiadású Falbok pedig lecsüngő fejfel járnak és előre siratják a termést.

— **A legelső zászlós ur.** Nem ugyan az ország zászlóvái között hanem azok között a képviselő urak között, a kiket különböző kiténtésekkel siet fölemléni az „ó nép”, amert a polgárihazasellen szavaztak. A kaposvári néniké tagadhatalanul leleményes asszonyok; legalább ezt bizonyítja az az országgyűlési meglepetés, amiben *Szalay Károly* országgyűlési képviselőt részvették a jó szomszédok viszonyulni fogva el nem mulaszthatjuk, hogy dicő tetteket, — mint

a századvégi világoságnak egy sajtó-ágonan tanulságos sugarát — meg ne öröklítsük. — A képviselők közt, akik a parlamentben nem szavaztak meg a kötelező házasságról szóló törvényjavaslatot, tudvalevőleg *Szalay Károly* főigyelelenségi párti képviselő neve is ott ékeskedett. Már akkor, mikor a képviselő ur a javaslat tárgyalása alkalmával elmondotta reakcionárius szellemű beszédét, mozgalom indult meg Kaposváron a nép között, hogy ezért Szalaynak egy keresztet zászlóit csináltatnak, s azt neki ünnepiesen át is adják. A Kossuth-gyász miatt azonban elhalasztották s a másodszori szavazás után, a mult vasárnap, adták át a jeles politikusnak. Létánia után vagy *két* száz éles asszony és ugyanannyi gyermek ment végig a Zarda utcán. A menet élén nyolc-tíz fehérbe öltözött lányka egy nagy koszorú, — köztük egy magas iparos legény a köröszűs fehér zászló vitte. *Szalay Károly* udvarán fogadta a demonstrálókat, kiknek nevében (habaha) *egy lednyka akart dikóit mondani, de biz a kicsike belesült.* — Ekkor az öreg asszonyok közül egy gyakorlottabb szónok magyarázta meg Szalaynak, hogy a sőt szegélylivel s aranyos keszittel ellátott fehér zászlós s koszorút az asszonyi testületől kapja, mert *ő a hit védője.* Szalay nem nagy ojt lárt szót örlüni e kiténtésnek, s alig szólt pár szót, hogy köszöni s hamarosan visszavonult szobájába. A lelkes hölgyek szétoszlottak, a publikum pedig *rádman* beszéde utonutfélen, hogy szinte bihetetlen, mily sok *politikus* élen asszony van Kaposváron.

— **A jégvert sífók.** A kies magyar Ostándét a napokban olyan jégvert érte, mely pártját ritkítja a jeles zivatark történetében. Szerencse, hogy a jégese csak néhány percig tartott, mert ha hosszabb ideig tart, iszonyu pusztítást végeztek volna a hétdekapram sulyra. A kár így is elég nagy. A gabonákat a szokatlan nagyságu jégdarabok erősen lecsépeltek. Akiket a varárlanul jött vihar földé alatt nem talált, bizonyára van okuk azt sokáig emlegetni és el nem felejteti.

— **Vigyázatlanság áldozata.** Már évek előtt történt, hogy Pichler Samu, zalaegerszegi gőzmalomtulajdonosnak kis fia vigyázatlanság folytán a zongoráról leessett. A szerencsétlen gyermek a fején oly mértékű sérülést szenvedett, hogy azóta szakadatlanul orvosi ápolásban kellett részesíteni. De ez sem menthette meg szegénykét a legesúlytöbbszörű katasztrófától. A napokban elme-zavar tünetei mutatkoztak rajta és tébolydába kellett szállítani.

— **A himlőjárvány Kiz-Kanizsán.** A hatóság szigorú közhelypédének és a nagy erélyllyel fogantatott óvintézkedésnek jelentékeny sikere mutatkozik a kiskanizsai himlőjárvánnyal szemben. A járvány határozottan csökkenében van. Néha egy-két napig egyetlen új beteget sem jelentenek; azután megint jelentenek egy-egy új beteget. Ugy, hogy — ha a hatóság szigorú intézkedése így fenmarad, amiben nincs okunk kételkedni, a járvány mihamarabb megszűnik teljesen. Eddig összesen mintegy negyven eset fordult elő, tíz esetben halállal végződött.

— **Ez is gyermekmenhely.** Borzasztó az, hogy a mezei munkásnép, különösen munka idején mennyire elhanyagolja a kis gyermekeket. Hány magyar gyermek pusztul így el a nyári hónapokban! Most Zala-Egerzegről egy új szerencsétlen gyermek borzasztó haláláról értesít levelezünk. A város határában több naprázamos s naprázamosnő dolgozott. Munkaközben egy naprázamos felesége másfél éves kis fia számára lyukacsot adott a fűbe s abba függőlegesen beállította a gyermeket. Azután földdel övig betakarta a kisdedit és mint ki dolgát jól végezte, ott hagyta. Mikor nagy idő múlva kis fiát úgy fölkereste, a szerencsétlen gyermek félhalott volt s áthűlés következtében kétfésszel rá meg is halt. És még ilyen eset után is [ami pedig nem áll egyedül s nem a legborzasztóbb a gyermekpusztulások krónikájában] tanfelügyelőnek kell apostolodni, szolgabíróknak kell presioit gyakorolni itt is, ott is, hogy a gyermekvédelem ügye egy lépéssel közelebb jusson a kisdédvési törvény végrehajtásához!

— **Az ipartestület** A tal folyó hó 17-én tartandó táncgalomra, kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, szíveskedjenek az ipartestület jegyzőjéhez d. e. 10—12-ig, és d. u. 2—5 órákor tartatni.

a reformok legelső és legzártaabb harcosait az ügynek s hogy az elvet megmentse, — kénytelen lesz Szilágyiról lemondani.

Hogy azonban ez minő fejleményekkel jár, s hogy ez esetben is biztosítható lesz-e az új miniszterium által tett garanciális engedmények mellett a reformok sorsa? — nagyon nehéz volna megmondani. Valamint azt nem lehet még-e pillanatban tudni, hogy Wekerle, a kénszerítő körülmények folytán új kabinet-alakításra kijelölt miniszter-elnök, hajlandó lesz-e kabinet alakításra olyan áron, hogy Szilágyi, legelszántabb testvér-harcosait, megtagadja? Az ő jellege így aligha fog alkut kötni.

Felső vezérkéselyünk már kiberült a szélre áll, — mikor lapunk zártakor távirati uton kapjuk az értesítést, hogy a kabinet-alakításról Daffy Dező, a képviselő-ház elnöke bizott meg.

Tekint feltűnésünkben nem csodálunk, mikor már a távirati-tudósítás vétele előtt megértük, hogy Wekerle — bár az elektórokban, a reformszándék szándékát sok mindenképpen volt — Szilágyi nélkül — a kölcsönösen előállított szövegűmél fogva — az új kabinet alakításába aligha megy bele.

Hogy a viszonyok emiatt miként alakulnak? az a jóvá tölke.

Valami kedvesz küldetéssel nem állunk szemben; — mert a kibontakozás nem igen igényel alkalmat a reformjavaslat mellett küldöttökönök sorokban tartására.

Az midig nagyon általános dolog, mikor nagy elvi kérdésekbe személyi motívumok nyomulnak be nagy döntő erővel.

Gyors élet.

A statisztikai tudományal foglalkozó emberek azt állítják, hogy megdöbbentő törvényszerűséggel ismétlődnek az emberiség életében azok a jelenségek, melyek az ő történetének szomorú lapjait töltik be. A szélsőségszerűség hozza magával, hogy minden esetében ennyi és ennyi legyen a súlyos büntettek száma, ennyien kerüljenek a börtönbe, ennyi legyen a természetellenes halálai és az öngyilkosság által kimutak száma. Ez a merev törvényszerűség megnyugtathatja a tudóst s kibékítheti ugyan az elváltozhatatlan ténynyel, mert egyetlenegy jelenségtől sem lehet elvitatni annak

herója e mindenki azt az adósságot, melyet a társadalomnak tartozik? Legkevésbé azok, a kik a társadalomnak legtöbbel tartoznak. Hiszen ők kitüntető állást foglalnak el s ezerniök kellene, hogy nem éppen önmaguknak köszönhetik a nagy vagyont, az el-kelő állást, a nagy befolyást, a melyet ugy használnak fel, a mint maguknak tetszik.

Az elajta műveltség azt a nagy igazságot igyekszik elbomlalyosítani, hogy társadalmunkat legtöbbszór a veleden igazgata, a helyeti, hogy az érteleme kormányozza, ha az emberiség erkölcsileg az állatvilág fölé akar emelkedni. Nem lehetetlen, s nem éppen követelés az, hogy a társadalom minden intézményeiben megtestesítve kellene lennie a törvénynek s minden iskolában tanítani kellene. Valódi érdem nélkül semmi sem valódi élvezet. Erdem és élvezet kell, hogy egymást fűdözék!

Olyan az emberek jó nagy része, hogy semmi lelkiismereti furdalást nem érez, hogy többet fogadjon el a társadalomtól, mint a mennyit ő neki nyujt vagy tesz; és sok az olyan ember, a ki egy cseppet sem éri magát teszélyezve az által, hogy mások rovására él, és sok van olyan, akinek valamely élvezet csak akkor van ingyere, ha mentül több más ki van zárva belőle.

ökszerű bekövetkezésé, de nem nyugtathatja meg, nem békítheti ki az emberbarátot, a ki, valahányszor egy-egy emberrel erőszakosan megszakad, ugyazólván még pályája kezdetén; azt kérdi magától: vajjon kell-e ennek így lenni, szükséges-e, hogy ez bekövetkezett legyen, s nem lett-e volna kikerülhető? Erre nehéz önmagának feleletet adni, s valahányszor alkalomszerűleg a kérdést fölveti, mindannyiszor kielégítő felelet nélkül marad.

Pedig érdemes tárgy az elmélkedésre; de kérdéses, vajjon céhoz vezet-e? Mert nem oly egyszerű a dolog, a hogy pillanatra látszik. Mai napság általánosan azt az elvet vallják, hogy az öngyilkos józan állapotban nem öli meg magát s minden öngyilkosság, vagy legalább ennek legtöbbje örülési rohamban követkeltik el. Sok esetben kétségtelenül így van; talán a legtöbb esetben, mert az bizonyos, hogy az öngyilkosságot előmozdító okok, melyek az embert a kétségbeesés örvényébe sodorják, s a szívben a remény utolsó szikráját is eloltják, az elmét elsötétítik, megfosztják az embert a józan gondolkodástól, a bigadt mérlegeléstől, s az östöt megzavarják az émet, a szerencsétlen nem lát kiutat abból a zürzavaros állapotból, a melybejutott, s erkölcsi ereje nem elegendő többé vagy nem is volt elegendő, hogy megküzdjön a feljé löró nehézségekkel és eldobja magától az életet.

Ez érthető, ha nem is menthető, ott, a hol a legdrágább — a bésület, vagy legalább igen sok állt kockán; ha gyógyíthatatlan betegség az élet minden pervét kinossá teszi, s a belét megváltás ezektől!

De hogyan magyarázzuk meg magunknak azt, ha gyermek-ifu, a ki még tulajdonképen az életet nem ismeri, dobja el magától könnyelműen azt; a kinek még adóssági voltak ill, szülei, a társadalommal szemben, ki duzzadó fiatal erővel megáldva, még megszerzendő volt azokat a feltételeket, melyekkel igéretét beválthatta volna? Az öngyilkossági statisztikában ez a jelenség az, mely végtelenül elszomorít; de itt azután könnyebb ráakadni a lélektani időkokra, melyek e jelenségeket okozzák. Némelyek az idegek túlingerülttségének, túlfeszítésének fogják azt tulajdonítani, s ritkán magában az ifjában fogják keresni öngyilkossága okait. Nem is egészen ő az oka, habár bizonyos, hogy az ahhoz való dispositionnak benne kellett lenni. Mi inkább a társadalom ama

Képzljük már most, ha sok oly ember volna, vagy az emberek legtöbbjei olyanok volnának, mintsem hogy elvből kárhoztatnak, többet követelnék a társadalomtól, mint a mennyit ők neki nyujthatnak; kik sokkal büszkébbek volnának, mintsem hogy mások rovására akarnának élni, megzargadogni; kik nem volnának megelégedve az élvezettel, ha mások nem részesülének benne s kik mindent alkövetnének, hogy az általánossá válják; hogyha műveltség az elajta műveltséggel és erkölcsiséggel dicsekedhetnének, az a többi osztályokra is áthatna, átalakító befolyással lenne s az osztályok gyűlölsége az osztályokkal együtt szűnnék meg; az osztályokkal abban az értelemben, a melyben ma minden humorosan gondolkodó emberbarátot fájdalommal tölt el.

Képzljük csak el, mivő valéne a világ ily gondolkodás mellett? A nevarisztokratia büszkelkedhetne tovább is fényes címerével a penzarisztokratia nagy vagyonaival, a szellem arisztokrátiája a tudás címeivel; de ezek mind összeolvadnának abba az erkölcsi arisztokrátiába, mely a gyűlölséget kitörölve szótárból, a világot gazdagabba, szebbé és boldogabba tenné.

szerencsétlen irányának vagyunk hajlandók tulajdonítani, melyet ma napság észlelhetünk.

Egyrésztől a fegyelmetlen durvaság és a tisztességerzet hiánya, mely a mai kora érvet ifjúságot jellemzi, másrésztől a helytelenül felfogott becsületesítés, melyet a társadalom a szerencsétlenek nagy kárára bennük fejleszt, gyarapít és növszt; de nem az a becsületesítés ez, mely dicsegetésre valóok, vagy büszkeséget képezhetné, hanem az a becsületesítés, mely a modern ifjúság nagyrésztnek alaphibáját képezi, a melyből többi rossz tulajdonai származnak. Korán elmarólván azon élvezetekbe s végig köstölve azokat, melyek sem korának sem képzettségének meg nem felelnek, kerüli a nehéz munkát, hanyag, irózik minden fáradozástól, s nem akarja belatni, hogy életének célja nem a folytonosan kielégíteni akart élvezetvágy, hanem a tisztességes, becsületes munka, az a való képesség és készség megszerzése. Ezt az élvezetvágyat a társadalom a maga rontó példájával nagy mértékben előmozdítja. De mi maradjon az ily ifjúnak a későbbi évekre, a mikor oly korán ismerkedik meg az egészségét, a tisztességet, sőt becsületesítet rontó élvezetekkel, mikor már gyermek és ifjokora kezdetén végig élvezti azokat, s már ennek következtében csakhamar elszántá válik? Hiszen, tájdom, a legtöbb tanuló már nagyon korán pusztá eszköznék tekintti a tanulást, az ismeretek megszerzését, nem élnak, mely ezt a tanulást munkát szentesítendő. Nem is elégti őt ki, s a vele való foglalkozás pusztá rapkodás, köstölgetés. Könnyű szerrel, komoly fáradozás nélkül álláshoz jutni, urat jatszani, fenéki őrteni az élvezeteket esetleg más rovására, és az egyedüli ambíciója sokaknak. Van aztán, ki utközben küdi, s eldobja magától az életet, melynek az ő részért többé élvezet nincs, mert a szellem művelése nem élvezet neki.

Ezt nem lehet csodálni. De nem egy oka van ennek: sok oka van és sokféle. De nem volna-e lehetséges ezt az élvezetvágyat a keltő hatások közé szorítani az által, hogy az élvezeteket, melyekben az ifjúság ma napság részesül, megszerzaniak?

Eszembe jut itt egy dolog, a melyet elhallgatni nem akarok, habár semmitől megjegyzéseket hozzá fűzni nem kívánok.

Mihelyest megjelennek a lapokban az iskolai beiratásokra szóló meghívók, megjelennek a táncmester plakátjai is, s az első hó-szu szünet után a tanuló ifjúság egy jó nagy része avval kezd a szorgalmat időli, hogy szorgalmasan elhár heteken át a táncmesterhez, s éppen azokat az órákat fejezéri el, a melyekben tanulnia kellene. Áttatlan mulatság talán éppen ebben az időben, de mégis jó volna kutatni: micsoda arányban áll ebben az időben az ifjúság hanyagsága a táncanfolyamokon elsajátított, kecses mozdulatokhoz, melyekből az ember semmit sem lát.

Egy szóval sem mondok többet, néhogy magamra zudítsam a táncmesterek haragját, s haragját azoknak a kedves mulatóhelynek gazdáinak, a hol ez az ifjúság egészségét, esztét, elméjét és tehetségét rongja.

Kerületi izr. iskola-egyesület.

A IX. izr. községkerület képviselő testülete f. évi május hó 14-én Kaposvárott tartott képviselő ülése alkalmával egy kerületi izr. iskola egyesület létesülését elhatározta oly rendeltetéssel, hogy az egyesület kanyata és jódelme évenként.

1. a kerület állami és felekezeti gymnasiumait

vagy középiskoláit látogató izr. felekezeti szegénysorsu tanulók, továbbá

2. a budapesti rabaiaképző intézetet végző Zala vagy Somogy vármegyei illetőségű rabbi növendékek ösztöndíjazására; végre

3. a két megyebeli támogatásra szoruló izr. felekezeti iskolák, valamint az arra érdemes izr. tanítók segélyezésére fordítandó.

Ez egyesület tagjai lehetnek:

a) alapítók, kik egyszer s mindenkorra legalább 200 koronát adnak;

b) pártolók, kik egyszer s mindenkorra legalább 100 koronával járulnak az egyesületi vagyon gyarapításához;

c) rendesek, kik 5 éven keresztül évenként legalább 2 koronát fizetésére kötelezik magukat.

Az egyesület a közegkerületi képviselőség ellenőrzése és fölügyelete alatt folytatja működését.

A kerületi izr. iskola egyesület-megalapításában az a szempont vezette a képviselő testületet, mely szerint a gyermekevelés ügyének elősegítése, a tudomány és műveltség terjesztése a közegkerület legfontosabb feladatai közé tartozik; szem előtt tartotta továbbá bölcsesünk ama mondását: „Támogassátok a szegénysorsuak gyermeit, mert ezek terjesztik majd a műveltséget.”

Bizalomteljesen felhívatnák azért a közügyek iránt lelkesedő nemeskeblű hitrokonaink, hogy ezen jótékonycselekedeteikben önkénteskedjenek. Az áldozat aránylag oly csekély és az elérendő eredmény oly nagy, hogy bizton remélhető, miként mindazok, kiknek szívében közérzület él, kik felekezetiünk szent ügyéért lelkesülni képesek, kik a vállalat alapítóinak intencióit céljuk magasztosságát föl fogják, hitközségek, testületek és magánosok — a nemes intézményt vagyoni éréjükhez mértén szívesen támogatják.

Nagy-Kanizsán, 1894. június hó.

A kiküldött bizottság nevében:

Gelsei Guttman Vilmos,
kir. tanácsos, kerületi elnök.

A képviselő ülés alkalmával beléptek mint:

Alapítók:

Gelsei Guttman Vilmos, Kunfi Adolf
Bakonyi Ferenc, Hirsch Adolf
200—200 koronával.

Pártoló tagok:

Braun Ede, Dörner Samu
Epstein Vilmos, Fischer Gyula dr.
Hoffmann Soma dr., Hoffmann László dr.
Lohn Igyác, Lamm Miksa

Wollák Rezső dr.

100—100 koronával

Adakozásokban befolyt e célra összesen 270 korona.

H I R E K.

— **A hivatalos lapból.** Bizonyára örömmel fogadják Nagy-Kanizsán mindenki a hivatalos lap ama hírét, hogy Gézeng Sándor nagykanizsai kir. törvényszéki telegkönyvvezetőt a király ugyanide aljárásbíróvá; dr. Szabó Elek pécsi táblai tanácsjegyző-albíróit pedig (ki Nagy-Kanizsán több éven át részint mint törvényszéki jegyző, részint mint aljárásbíró működött s a társaságunk általánosan kedvelt tagja volt) a szombathelyi törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a király Kovács Károly, szombathelyi törvényszéki bírónak a nagykanizsai kir. törvényszékhez való áthelyezését megengedte.

— **Művészek hangversenye.** Halmi Lajos és néje városunkba érkezve, ma vasárnap este 8 és fél órákor a Korona vendéglőben, hétfőn pedig a polgári-egylet helyiségében rendez hangversenyt. Másorok nagyon változatos; hegedű és citera játékkal, majd irodalmunk jelesebb termékeinek szavalásával parkodnak a közönségek szórakozást nyújtani. A sajtó mindenütt nagy elismeréssel szól a működéséről s így melegen ajánljuk a közönség pártfogásába.

— **Gymn. tanulók tornaversenye.** Jún. 8-án délután 5 órákor volt a nagykanizsai gymn. tanulók tornaversenye a katonai gyakorló-terem, melyet a nem épen kedvező időjárás dacára szép számú közönség nézett végig a gyönyörködött az ifjúság testedző versenyében. A verseny-lefolyásáról jövő számbunkban hozunk részletes tudósítást.

— **A „Magyar Pénzügy“ Wekerleéről.**

A „Magyar Pénzügy“ című szakközlöny, június 7-iki számának „Vihar“ címen kibocsátott vezércikkelyében foglalkozván a válsággal, közleményét így végzi: „Mi nem becsüljük túl Wekerle érdemeit, neki nem tömjénezünk, érdemeit és hibáit egyenlően ismerjük és úgy ezt, mint amazi mindenkor megilletőleg méltajuk. Ennek dacára erős meggyőződésünk az, hogy ma Magyarország pénzügyeit jobb kezekbe helyezni nem lehet. Nem lehet azért, mert a megkezdett, de be nem fejezett nagy műnek tovább fejlesztésére képes és kész erők nem allanak rendelkezésünkre, de ha allának is, ezek nincsenek a történet és a körülmények felől kellően tájékozva, tehát nem is lehetnek azon helyzetben, hogy ott vegyék fel a fonalt, ahol az elejétét az azon programot, a melyet Wekerle felállított, habozás és ingadozás nélkül valósítsak meg. Ezeket kivül — s ez különösen a valutarendezés sikere érdekében fontos — a külföld teljes bizalommal viseltetik Wekerle iránt s csak s bizalomnak tulajdonítható, hogy a valutarendezés terén felmerült botlások ezen akcióit a külföld előtt nem diszkreditálták. Bármilyen történetek tehát, bárkik állítassanak a kormány élére, a kibontakozás és az elhagyott utra való visszatérés érdekében feltevéni szükségesnek tartjuk, hogy Magyarország pénzügyeinek intézése továbbra is Wekerle kezére bizzassék. Ha ez nem következnék be, a vihar okozta károkat alig leszünk képesek egyhamar helyrehozni.

— **A katonaság köréből.** Jún. 8-án Nowy vezérőrnagy, a 66. gyalogdandár parancsnoka, Komáromból Nagy-Kanizsára érkezeti, hogy a III-ik és a pótkaszálój-keret fölött a tavaszi személt megartassa. — Július 20-án a Nagy-Kanizsán állomásozó III-ik zászlóalj Komáromba vonul hadgyakorlatra. Onnan szept. 7-én végleg Pozsonyba megy; Nagy-Kanizsára pedig a IV. zászlóalj jön állomásozni.

— **Horvát bánok arcképei.** Vízkeleti amatőr festő a régi horvát bánok arcképeit sorra másolja most az ország délvidekén s most éppen Csáktornyan van, ahol Nádasdy Tamás és Zrinyi Miklós volt bánok arcképeit festi; az előbbi arcképének eredetije Varsád városáé, az az utóbbi pedig a csáktornyai Szent-Ferenc rendi zárdáé. Csáktornyai levelezőnk írja, hogy Vízkeleti XV. században készült festményeket talált Trakostianban is. és pedig a Draskovich családból több bánnak az arcképeit, melyek ma is Draskovich család birtokában vannak. Ott van Corvin Jánosnak a képe is, ki 1495—1504. szintén horvát bán volt, s ekkor kekövetkezeti halála után Lepoglavan temették el.

— **„Borban a bú“.** „Aki halhatatlan Vörösmartynak „Főti dalát“ sokat olvasgatják s annak azt a vigasztaló axiómáját, hogy „borban a bu megbetegszik, él a kedv.“ — szeretik fujdogálni az ivásnak alaposabb megokolására: — bizonyára, fejeződvalva fogják olvasni ezt az öngyilkossági esetet, mely Zala-Egerszegen történt. Ott ugyanis, — mint levelezőnk írja: Beck Károly jun. 5. én éjjel pap utcai lakásán fölkaasztotta magát. Mikor családja reggel felébredt, az öngyilkos már halott volt. Megelőző este a kocsmában mulatott s részegen ment haza. Egészséges ember volt, jó anyagi viszonyok között, boldog családi életet élt s így azt hiszik, hogy csakis öntudatlan mámorában követte el az öngyilkosságot. Ismerősei legalább azt beszélik, hogy mi helyt ivott mindjárt minden ok nélkül elkeseredett.

— **Magyar Falbok levertése.** A Falb-féle időjósítás Magyarországon sem ismeretlen. Azt tartják, hogyha Medárd napján eső esik, akkor nyegen napig utána minden napra lehet várni valamelyes esőt. Mivel az idén június 8-án [Medárd napján] egész napon át esős idő volt, a mi legcsalhatatlanabb Falb Rudolfnak: kiskanizsai Szentés-Makár Ferenc magára akasztotta proféta-köpenyét és nyegen napig nem is akasztja ki nyakából; a kisebb kiadású Falbok pedig lecsüngő fejével járnak és előre siratják a természet.

— **A legelső zászlós ur.** Nem ugyan az ország zászlósai között hanem azok között a képviselők urak között, a kiket különböző kitüntetésekkel siet fölemelni a „6 nap“, amert a polgárihazasággal szavaztak. A kaposvári néniek tagadhatatlanul leleményes asszonyok; legalább ezt bizonyítja az az országgyűlési megjelölés, amiben Szalay Károly országgyűlési képviselőt részesítették. A jó szomszédai viszonyról fogva el nem mulaszthatjuk, hogy dicőz tetteiket, — mint

a századvégi világozágnak egy saját-ágonan tanulságos sugarát — meg ne öröksítsük. — A képviselők között, akik a parlamentben nem szavazták meg a kötelező házasságról szóló törvényjavaslatot, tudvalevőleg Szalay Károly függetlenségi párti képviselő nevére ott ékeskedett. Már akkor, mikor a képviselő ur a javaslat tárgyalása alkalmával elmondotta reakcionárius szellemű beszédét, mozgalom indult meg Kaposváron a nép között, hogy ezért Szalaynak egy keresztet zászló csináltassanak, s azt neki ünneplésen át is adják. A Kossuth-gyász miatt azonban elhalasztatták s a másodszeri szavazás után, a mult vasárnap, adták át a jeles poltikának. Létánia után vagy kétszáz éves asszony és ugyanazny gyermek ment végig a Zarda-utczán. A menet élén nyolc-tíz fehér ruházott lányka egy nagy koszorú, — köztük egy magas iparos legény a körözöttos fehér zászlót vitte. Szalay Károly udvarán fogadta a demónstrálókat, kiknek nevében (habahá) egy leánya akart dikolót mondani, de biz a kicsike belesült. — Ekkor az öreg asszonyok közül egy gyakorlottabb asszónok magyarázta meg Szalaynak, hogy a zászló szegélylyel s aranyos keresztel ellátott fehér zászló a koszorú az asszonyi testületől kapja, mert ő a hit védője. Szalay nem nagyon láttazt örülni e kitüntetésnek, s alig szólott pár szót, hogy köszöni s hamarosan visszavonult szobájába. A lelkes hölgyek azelőttel, a publikum pedig vidáman beszélte uton-utfélen, hogy szinte bízhetetlen; mily sok poltikus s en asszony van Kaposváron.

— **A jégvert sílók.** A kies magyar Ostlandé a napokban olyan jégverés érte, mely párját ritkítja a jegecs zivatarok történetében. Szerencse, hogy a jégvesés csak néhány percig tartott, mert ha hosszabb ideig tart, iszonyu pusztítást végezték volna a hétdeagramm súlyú jegek. A kár így is elég nagy. A gabonákat a szokotlan nagyságu jégdarabok erősen lecsepelték. A kikat a váratlanul jött vihar földé alatt nem találta, bizonyára van okuk azt sokáig emlegetni és el nem felejtteni.

— **Vigyáztalanság áldozata.** Már évek előtt történt, hogy Pichler Samu, zalaegerszegi gőzmalomtulajdonosnak kis fia vigyázatlanság folytán a zongoráról leesett. A szerencsétlen gyermek a lejjén oly mértékű sérthést szenvedett, hogy azóta szakadatlanul orvosi ápolásban kellett részesíteni. De ez sem menthette meg szegénykét a legiesztőbb katasztrófától. A napokban elme-zavar tünetei mutatkoztak rajta és tébolydába kellett szállítani.

— **A himlőjárvány Kis-Kanizsán.** A hatóság szigorú közbelépésének és a nagy erélyvel fogantatott óvintézkedésnek jelentékeny sikere mutatkozik a kiskanizsai himlőjárvánnyal szemben. A járvány határozottan csökkenőben van. Néha egy- két napig egyetlen új beteget sem jelentenek; azután megint jelentenek egy-egy új beteget. Ugy, hogy — ha a hatóság szigorú intézkedése így fenmarad, amiben nincs okunk kételkedni, a járvány mihamarabb megszűnik teljesen. Eddig összesen mintegy negyven eset fordult elő, tíz esetben halállal végződött.

— **Es is gyermekmenhely.** Borzasztó az, hogy a mezei munkásnép, különösen munka idején menhíre elhanyagolja a kis gyermekeket. Hány magyar gyermek pusztul így el a nyári hónapokban! Most Zala-Egerszegről egy ilyen szerencsétlen gyermek borzasztó haláláról értesít levelezőnk. A város határában több napszamos s napszamosné dolgozott. Munkájukban egy napszamos felesége másfél éves kis fia számára lyukat adott a földbe s abba függőlegesen beállította a gyermeket. Azután földdel öv betakarta a kisdedit és mint ki dolgát jól végezte, ott hagyta. Mikor nagy idő múlva kis fiát újra fölkereste, a szerencsétlen gyermek félhalott volt s áthűlés következtében kétfélel rá meg is halt. És még ilyen eset után is jani pedig nem áll egyedül s nem a legborzasztóbb a gyermekpusztulások krónikájában tanfelügyelőnek kell aposzolkodni, szolgabíróknak kell presioit gyakorolni itt is, ott is, hogy a gyermekvédelem ügye egy lépéssel közelebb jusson a kisdeditővási törvény végrehajtásához!

— **Az ipartestület** a tal folyó hó 17-én tartandó tanácsgyűlésre, kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, szíveskedjenek az ipartestület jegyzőjéhez d. e. 10—12 ig, és d. u. 2—5 órákor fordulni.

Kigyómart gyermek halála. Azok a szülők, akik gyermekeiket minden felügyelet nélkül eleresztik az erdőre, — szomorú tanulást meríthetnek egy perlaki fiu esetéből. Perlaki levelezőnk írja, hogy ott a napokban Micsics Jakabnak tizenhárom éves fia eprézni ment az erdőre. Eprézés közben egy kigyó a combján megmarta. Mire segélyt alkalmazhattak, — már késő volt. A fiu másnapra nagy kinok közt meghalt.

A piaci elővásárlás ellen. A közönség köréből a következő felszólalás közlésére kéretünk föl: „A helybeli piacot annyira megdrágítja a sok elővásárló kofa és szibáros, hogy igazán a kanizsai piac drágaság dolgában vetekedik Budapesttel. Azt hisszük, hogy ezen éppen az elővásárlás megszorításával igen könnyen lehetne segíteni, úgy mint ahogy más városok, pl. Sopron, Győr, Pécs stb. is segítettek, nyáron '9 télen 10 óra előtti tilos levén a közvetítő kofák vásárlása a termelőtől, ezáltal a rendszabály által a piac is keresettebb lenne, a fogyasztó közönség érdeke se lenne a kofák kezébe letéve s a rendet és az egészségügyet is könnyebb lenne adminisztrálni — de így a tojásrakárak felállítás s a kofák versenye által az élelmi cikkek megdrágítottak s ez a város és a közönség vitális érdekeit sérti.

A Richter-féle cirkus naponta szép számú közönség előtt tartja meg ügyesen összeállított előadásait. — Mint haljunk hétfőn tartja utolsó búcsú előadását, — mely körülményre az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

Cigarettapapír. A legjobb minőségű eredeti francia „Cartouche-Exquisites” cigaretta-hüvely kapható Fischel Fülöp könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: Fischel Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

Magyar történelem a ponyván. A Rózsa Kálmán és neje cég kiadásában és Borgerfi János szerkesztésében megadott népies vállalatból immár 14 füzet hagyta el a sajtót. A legújában megjelent füzetek a Hunyadiak fényes korát, a tehetséges Jagellók siralmas dolgait, s a mohácsi vész utáni szomorú állapotokat tárgyalják világos, népies nyelven, úgy hogy a föld jámbor népe is megértheti a történeti mozzanatok. A félvezetett nép részére a legjobb orrossal s felvilágosítással. Hadd lásson a saját szemével. Módot és alkalmat kell nyújtanunk, hogy a történet iskolájából életrevalóságokat meríthessen. Ezért nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy a hatóságok, testületek, egyesületek, jegyzők, lelkészek, tanítók, s általában a nép vezetői és barátai a történelem a nép között e hazafias vállalat jóra való füzeit különösen ott, ahol a nemzeti érzelmek vagy a szocializmus prófétái terjesztik a maszlago, hogy így a káros hatásokat ellensúlyozzák. A füzetek címe: 11. sz. A törökvesztés, világhírű hős Hunyadi János magyar hadvezér csodálatos élet-története. 12-ik sz. A legnagyobb magyar király Mátyás az igazságos, dicső története. 13-ik sz. Dorina boru vagy a magyar nemzet siralmas napjai a tehetséges Jagellók idejében. 14. sz. Szapolyai, az utolsó nemzeti király és az első Habsburgok. A füzetek ára 2 és 4 kr.

„Molnárak Lapja” címen új szaklap indult meg a malom-ipar előmozdítása céljából. Szerkesztője Jantony Ottó. Megjelen minden hónap 15-én és utolján. Előfizetési ára egy évre: 4 frt. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, Kecskeméti-utca, 13. sz. alatt van. Első száma változatos és élénk tartalmú.

„Tordai Emke-Emlékkönyv” címen jelent meg egy munka 16 ivnyi tartalommal 30 képpel, továbbá Kosuth Ferenc és Kosuth Lajos Tódor eredeti kézírásaival. Van benne összesen 76 snalló eredeti közlemény, jobára neves íróinktól. Ara: 1 frt; diszkótésben: 2 forint. Megrendelhető Tordán a Harmath-féle könyvkereskedésben, vagy szerkesztőjénél: Borbély Györgynél.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Felsőbb bíróságoktól leérkeztek

Zsarolás vétsége miatt vádolt Kriszian Eduard elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Sobár György elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt Schvarenberg József elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt Hudics Pál és országgyűlési képviselő miatt vádolt Hudics Pálne Radli Julia elleni bűnügy a kir. táblától részben megváltoztatott ítélettel.

Magán- és közokirat hamisítás büntette miatt vádolt Androsek Sándor, Androsek Sándorné,

Jánkec Mari, Androsek Vince és Bibarics Remus elleni bűnügy a kir. táblától helybb. it.

Magánokirat háromszignatúrás büntette miatt vádolt Dudics Ferenc elleni bűnügy a királyi táblától helybenhagyó ítélettel.

Hamis eskü vétsége miatt vádolt Kelemen Vince elleni bűnügy a curiától helybenhagyó ítélettel.

Magánokirat hamisítás büntette miatt vádolt Budics Ferenc elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Hamis eskü büntette miatt vádolt Kelemen Vince elleni bűnügy a curiától helybenhagyó ítélettel.

Járashírosághoz leérkezett ítéletek.

Kir. kincstárnak — Kovács Lajos elleni per a kir. táblától megsemmisítve.

Koszos János-nak — Létei József elleni pere a kir. táblától pótlás végett.

Kovács Lajos-nak — Vajda Czika Antal elleni pere a kir. táblától megsemmisítve.

Kovács Lajosnak — Vajda Czika Antal elleni végrehajtási ügye a kir. táblától megsemmisítve.

Wisziák Sebestyennek — a mozdonyvezetők segélyegylete elleni pere a kir. táblától helybenhagyva.

Becsületsértéssel vádolt: Bóna József elleni bűnügyben első bíróság ítélete a kir. táblától helybenhagyva.

Lopással vádolt Mócsi János elleni bűnügyben első bíróság ítélete a kir. táblától helybenhagyva.

K ö z g a z d a s á g .

— Gelsei tudósítónk a következőket írja: A napokban erős vihar vonult keresztül községünkön, kevés jéggel, mely azonban jelentékeny kárt nem okozhatott. — De az erős szélvihar a gabnákat ugyancsak megkuszálta, különösen az árpában és búzában tett egy kis kárt, mert ezek most virágnak. Az árpák igen szépek és hirtelen fejlődtek s így gyenge szárak legkevesebbé vált képes dacolni a széllel. — Pedig a vetések az idén valóban gyönyörűek. A rozs-kalászaik szépen fejlődtek, teltek. A buza és árpa kalászaik is gyönyörűek. A burgonyát megtöltötték. A répa másodikzi kapálását és egyezését most végzik. — A szőlőket másodikzi kapálták. Minden, minden szép reménytel kecsegtet, csak a terményárak ne volnának olyan nyomortólak. Ez a mezői gazdákat nagyon lehangolja.

Szerkesztői üzenet.

W. Gy. helyben. Beküldött versét az ön saját külön ortografijával s egész terjedelmében közlél tesszük, nem ugyan olvasóink, — hanem az öngyilkossági szándékban tépelődők elrettentésére.

Halász Albert öngyilkoshoz!

Mit gondoltál Halász,
Egy sötét éjszakán,
Hogy kötélt által keresed a halált,
Zsidók szombatján ...

Hisz már ifju voltál,
Komolysággal telve ...
Megtanulhatad volna már,
Mí egy ifju elve.

Hisz nem illik egy ifjuhoz,
Kötél csak nőnek való,
Golyó által meghalni,
Ifjuhoz dicső ...

W ... Gy ...

Ebből láthatja minden öngyilkosjelölt, hogy tettéért milyen kegyetlen versekkel lakol egy-egy szerkesztőség!

Gelse, Szives tudósítását köszönjük Csak mentül gyakrabban! Sokszor olyan apró dolgok, mik önök előtt talán teljesen értéketleneknek látszanak, nekünk pompás anyagul szolgálnak.

K. P. Orsztony. A lappeldány elküldése iránt intézkedtünk. A küldöttel nagyon köszönjük. Ha hasonló szellemben irt közleményeinek a legnagyobb készséggel nyitunk teret mindenkor.

Többeknek. A „Cim nélkül” tárca írója kedves dolgozóitárunk s lapunknak igazán őszinte barátja. Nagyon örülünk, hogy keszrelen s öleltes stílusával megnyerte tetszésüket. Szivesen el is árulnók, hogy ki ő? — de erre tőle nincs felha-

almazásunk. — Különbön — amint szellemes tárcájából bizonyára megméltoztattak érteni — legkésőbb a leghibisemléti lapunkat egy tárcával, s akkor talán igazán a nevelés is találkozhatnak.

— Zalabér. Beküldött hirdelményét átadtuk a kiadóhivatalnak. A továbbiakban az fog eljáruni.

Vasuti menetrend

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás			Erkezés		
	vonat	óra	perc	vonat	óra	perc
Pécsfelé	sz. v.	4 42	regg.	sz. v.	5 33	regg.
	sz. v.	2 35	d. u.	sz. v.	12 59	d. u.
	ny. v.	12 20	éjjel	sz. v.	11 22	éjjel
	v. v.	6 50	este	v. v.	7 59	regg.
Bécs	sz. v.	6 05	regg.	sz. v.	3 42	regg.
	sz. v.	2 06	d. u.	sz. v.	1 34	d. u.
Szt. Iván	v. v.	5 15	d. u.	v. v.	8 04	regg.
Bécs	sz. v.	12 45	éjjel	sz. v.	10 15	este
	ny. v.	5 47	regg.	sz. v.	3 50	regg.
Budapest	v. v.	10	regg.	sz. v.	1 39	d. u.
	sz. v.	2	d. u.	v. v.	8 44	este
	sz. v.	12 15	éjjel	ny. v.	12 10	éjjel
Barcs	sz. v.	4 57	regg.	v. v.	9 40	regg.
	sz. v.	2 26	d. u.	sz. v.	11 34	éjjel

Felölös szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTTÉR*)

Egész selyem, mintásott Fouardoknál (mintegy 460 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 ft 65 krig — valamint fekete, fehér s szines selyemszövetek 45 krtól 11 ft 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszott minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér- és vámmentesen a privátmegrendelők lakására Hemsberg G. (sz. kir. udvari szállító) selyemgyára Bérbichben. Minták postafordulóval küldetnek. — Svájca címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (8)

HIRDETÉSEK.

!! Fürdőidény-megnyitás !!

pünkösöd napján,

folyó évi május hó 13-án.

— Lápfürdők — aczélforrások —

„BUZIÁS”

gyógyfürdő 112 —

hasonló a Spas, Pyrmont, Schwalbach és Pyrawarthy aczélforrásokkal kitűnő meleg és hideg vasaczellfürdővel, moor és ásványfürdővel, tükörfürdővel és uszodával. Hídegy-üzgyógyintézet és Massage.

IVÓ-KÚRA

Kitűnő eredménnyel vérszegénység, idült gyomor-és bélhurut, homok-, kö-és vesztaj, méh-és hüvelyhurut, vérszűrésrendellenességek, magtalanosság, idegbetegség, bujaktor, csúszkőszény és fejfájásoknál stb.

Fürdőidény: Május-Október. — Buziás gyógyfürdő vasuti állomás Temezvár, vagy Luga. — Táraskocsik az állomásnál. Ismertetések kívánatra ingyen.

Fürdőigazgatóság Buziáson.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal magára felelősséget a szerk.

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTŐDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **h e l y b e n**, a **Csengery-utczában** ujonnan épült **gépgyárunk** üzemét megkezdtük. — Bátorkodunk alább-felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jótállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű stabil gőzgépek,
Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz,
Szivattyúk és fecskendők,
Sűrítő és sűrítő berendezések,
Aspirató készülék,
Előmelegítők,
Közlőművek (Transmissiók),
Gőzkazánok a legjobb szerkezetben.

Tápvíz tisztító készülék,
Vízartányok,
Yaskémények,
Malomberendezések és malomrészek,
Gőzcéplőgépek,
Céplőgépek kézi és járgányhajtásra,
Járgányok,
Szabadalmazott "Tútra" sorvető-gépek (legújabb szerkezetű).

Dardlók, morzsolók,
Szecská- és répadógó-gépek,
Etek, Eztrípatorok,
Lókapák, halmozók,
Hengerek és Boronák, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

Nagy-Kanizsán,

a Zárda-utczában levő városi telep és Rosenberg-féle ház kerterésznél

RICHTER-féle amerikai vaszorosító

LOVARDÁ-

mely 28 lóból és 60 személyből áll.

Ma vasárnap, 1894. június 10-én

2 nagy utolsóelőtti

DISZ-ELŐADÁS.

A mai műsor rendkívül gazdag pontokból áll.

Délután 4 órakor nagy különleges

!! Családi Előadás !!

ezen előadás címűek részére rendeztünk, és a legkellemesebb szórakozásról gondoskodva van.

130 —

Este 8 órakor nagy High-Lif előadás és

díj birkózás.

— Nagy műkedvelő versenydíj-lovaglás. —

Fellépte Miss Mary lovarművésznőnek, a The Fiori élite Acrobata csoportnak, Mr. Fernando Jokey, Othello Brothers és valamennyi műveszi erőnek. Az összes bohócok fellépte.

Este pont 10 órakor veszi kezdetét:

a római francia **DÍJ-BIRKÓZÁS** Athos híres birkózó, athléta és Rottek Rudolf géplakatos, műkedvelő athléta urak között.

Ezen birkóverseny rendkívül érdekesnek ígérkezik, mivel Athos urnak ezen alkalommal nem egy gyakorlatlan ellenféllel, hanem egy igen gyakorlott birkózóval lesz dolga, kinek óriási testi ereje Nagy-Kanizsán általánosan ismeretes.

Rottek urnak testi súlya 121 kilo, holott Athos ur csak 90 kilo.

Ezen birkóverseny nincsen időköz kötvé és mindaddig tart, míg egyik vagy másik szabályszerűen (mindkét válla a földet érje) legyőzve nincsen. **200 korona** jutalmat kap azon egyén, ki ATHOS urat legyőzi.

Záradékol egy igen mulató némajáték. Holnap hétfőn június 11-én visszavonhatatlanul utolsó búcsú és tisztelet előadás Richter A. igazgató urnak.

*Gunkel Fivadar Ferencz-József császár-fürdő Tuffer Alsó-Stájerország

Déli vasút-állomás: Tuffer mezőváros, nappali és éjjeli gyorsvonatok. Meleg fürdők 38°/₂ Celsius; a római idők óta ismeretes izület csusz, kőszvény, női bajok, nehéz üdülés stb. gyógyítására. A birneves, hideg, hatásos homok fürdők részére külön fürdő építtetett. Erdős vidék, árnyékos park, villamos világítás. Jutányos árak, teljes ellátás is, május hóban 2—3 trt naponként és személyenként szobával együtt.

— Fürdőorvos: schön perlshofi dr. Ritter M. — Ásványvizet sztküldése. —

**Építők és vállalkozók
figyelmébe.**

Hazánkban a legjobb és legújabb hírnévnek örvendő

„Első Sümegi Mész- és Tégla-gyár”

ajánlja legkitűnőbb minőségű zsidtűs kő- és portmentes legkiválóbb

fehér, darabos meszt

bármely mennyiségben: teljes vasuti kocsi-rakományokban vagy bárhova is tengeren szállítva.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel 82 kézséggel szolgál

Első Sümegi Mész- és Tégla-Gyár

— S Ü M E G E N. —

Péküzlet átadás!

ZALABÉRBEN

a főutcán levő élénkforgalmu

peküzletemet

elköltözés miatt

előnyös feltételek mellett,

legkedőbb f. évi augusztus hó elsején átadom.

Atvenni szándékozóknak bővebb felvilágosításai szívesen szolgál a tulajdonos.

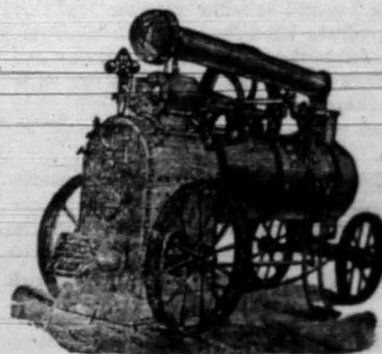
FELLNER SIMON

pekimester Zalabérben.

135. 0—0

KOTZÓ PAL
GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Ullői út 18 sz. alatt.

Ajánl 2¹/₂, 3³/₄, és 4 lóerjű

SZÖGECES CSÉPLŐKÉSZLETEKET.

(121) továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerjű

sínes gőzcséplőkészleteket,

hosszú szalmariszókkal, alsó szelőlével és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerekkel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalma fűtő gőzmozgonyokat

Továbbá R. GARRETT & SONS felülmúlhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozgonyokat.

legjobbnak elismert brandfordi önműködő amerikai kérekötő aratógépeket. Eredeti amerikai pénszgyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

A Magyar Asphalt

Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási-munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat, kik

Járdáikat burkoltatni kívánják,

hogy eziránt a munka helyszínén található társasági megbíztathoz fordulni sziveskedjenek.

Magyar Asphalt részv.-társ.

BUDAPESTEN. 137-6.

Dr. Dreiszker József-féle hidegvizgyógyintézet

Köszöggel Vasmerye.

Ezen intézet a m. kir. ministerium által engedélyezett. Rendszere: Prinsits és Kneipp. Egész éven át nyitva áll. Árak teljes ellátás mellett igen mérsékelték. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve küld.

3109.-1894. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött hír. végrehajtó az 1881. é. LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy nagykanizsai kir. járáshírség 12054. és 12059-892. számú végzése által Szukits Zsigmond nagy-kanizsai lakos javára. Blumenschein Ignác taranyi lakos ellen 1000 lrt. tőke, ennek 1892. é. november hó 10. napjától számítandó 6 százalék kamatai és eddig összesen 147 lrt. 47 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával hirtőrlag lefoglalt és 1400 forra becsült egy locombil és egy teljes malomszerkezetnek Blumenschein Ignácot illető egyharmad része — nyilvános árverés után eladának.

Mely árverésnek a 3109-1894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zala-Szt.-Balázson, alperes malmánál leendő eszköz-évére

1894-ik évi június hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája

határidővel kijűsetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1894. évi május hó 22-ik napján.

(186) BARTS GYÖRGY, kir. bírósági végrehajtó.

!! URAKNAK !!

Gyengült férfierőnél kiváló szolgálatot tesz a cs. kir. szabadalmazott „galvan-villam-tészülék” önhasztására orvosok által egész Európában melegen ajánlva.

Volta tanár módszere.

Leírás boríték alatt 10 kr. levéljegyz beküldése ellen. Kapható: **Augensfeld J.** elektrotechnikus és cs. kir. szab. tulajdonosánál

76 — BÉCSI, Schulerstrasse 18. sz. a.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer

Kwizda-féle közzvényfolyadék.

Közzvény, csás és ideghajok ellen

Kwizda-féle közzvényfolyadék.

1/2 palack 1 frt. a. e. 1/2 palack 60 kr.

Kwizda-féle közzvényfolyadék.

Kapható minden gyógyszerárban.

Kwizda-féle közzvényfolyadék,

G. Főletét: kerül. gyógyszerár Korneuburgban.

Közzvény és csásban szenvedőknek ezennel a legújabb körökben.

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsérelve ismeretese vált. Tiszt. Csepeli comp. ajánlólóg legyen emlékeztetve hoiva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszerárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a város horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerára „az arany orosszánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszereshez Budapesten.

NEMZETI UJSÁG

czim alatt június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indult meg, mely mint a nemzeti párt hivatalos lapja, őszinte szókimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen becsületesen fog küzdeni a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság” felelős szerkesztője Günther Antal dr., helyettes szerkesztője Szerecl Leo, a kiket a magyar sajtó legkipróbáltabb, legkiválóbb munkásai támogatnak. A

„Nemzeti Ujság” előre is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vezércikkre, melyeket többek közt Apponyi Abert gróf, Horánszky Nándor, Kovács Albert, Hódossy Imre, Bartha Miklós, Bolgár Ferencz, Benedek Elek, Hoek János, Aczárdy Ignác dr. stb. írnak. Ugyanígy kiváló erők szerkesztik a Nemzeti Ujság

minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban szenzációs regény közzétételét kezd meg a „Nemzeti Ujság” mely nagy sulyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulatlanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a

„Nemzeti Ujság” a vidéki élettel, adni fog bő közgazdasági rovatot, mely hasznos tájékoztatója és tanácsadója lesz minden üzletebernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó diszrovata, kitűnően szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovat. A szerkesztői üzenetek rovatában díjazatlanul és azonnal ad felvilágosítást.

„Nemzeti Ujság” minden olvasójának, minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkisebb helyén van levelezője, de a melletti külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, úgy, hogy a

„Nemzeti Ujság” a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölni minden hírt. A „Nemzeti Ujság” a kormány tulkapásainak szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hű szószólója, az igazi egyenlőségnek lelkes harczosa lesz. A

„A NEMZETI UJSÁG” egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára:

egész évre . . . . . 14 frt - kr. || negyed évre . . . . . 3 frt 50 kr.
fél évre . . . . . 7 frt - kr. || egy hónapra . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hírlapelárusitónál.

Most belépő előfizetők június 17-étől július 1-éig, tehát egy félhónapon át ingyen kaphják a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

NEMZETI UJSÁG szerkesztősége

Budapest, Petőfi-utca 16,
(az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)

NEMZETI UJSÁG kiadóhivatala

Budapest, VI. ker., nagymező-utca 25.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN”

féle szivarkapapír

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég csakis Gassicourtban (S. és O.) francziacországban létező saját papirgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papiripar kiadalmának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahévely elárusítására szánt gyáraktár helyégre

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches” féle papírból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahévely, melynek minden papírtok a „Braunstein Frères” céget viseli.

minden norinbergi nagykereskedésben, valamint minden magy. kir. dohány-tőzsdében kaphatók.

Grand Hotel National Bécsben.

Taborstrasse. Régi hírneves egyedüli nagy bécsi szálloda, hol sem a kiszolgálás, sem a világitásért nem számíttatik semmi. — 200 szoba 1 forinttól felfelé. — Fürdők, távrida és telefon. Pályaudvarok és hajó kikötő állomások közvetlen közelben. Jutányos árak. Huzamosabb tartózkodásnál külön egység. — On parle toutes les langues modernes.

Harhammer A.

igazgató.

Mayer F. M.

üzletvezető.

Szerkesztőség:

Fő-szerkesztő: Olasz-Alás hős.

Ide tartozó a lap melléki részre
tartozó minden közlemény.

Nemzetellenes levelek csak lemerítettek.

bél fogalataik el.

Cikkeink nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi-bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és kerfőzde r. t.” hivatalos kiadója.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fuchs-Pál
Könyvtárhelyén.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy év 12 korona (6 Ft — kr.)

Félév 6 korona (3 Ft — kr.)

Negyedév 3 korona (1 Ft 50 kr.)

Hirdetők jutányosan meginteztetek.

Nyitástár postakora 10 kr.

Hirdetők, valamint a hirdetői
szolgálatok Fuchs-Pál könyv-
kereskedésbe tartoznak.

Kibontakozás.

Június 13-án.

(—) Jellem, becsület és igazság egy darabig elhomályosíthatók, de végre diadalmaskodniuk kell. Így történt ez a mi politikai válságunkkal is, mely közel két hétig feszült várakozásban tartotta a kedélyeket, melyek remény és félelem között ingadoztak. Az utolsó pillanatra nem vettük el reményünket, hogy a kibontakozás a szabadelvű eszme diadalával fog végződni, mert azok a férfiak, kik ez eszmét a megvalósulás küszöbéig vitték, nem politikai kalandorok, hanem tiszta jellemű, becsületes magyar politikusok, kik a hatalmat nem célnak, hanem eszköznek tekintik, oly eszköznek, melylyel a hazá, a nemzet hasznára kívánunk lenni. Nem ragaszkodtak gőrcsően a hatalomhoz, hanem őszinte lélekkel keresték a kibontakozás lehetőségét. És nem adtuk fel reményünket az utolsó pillanatra, mert felsőes ki rályunk annyiszor bizonyosságot tett valódi alkotmányos érzületéről, hogy igazi hódolatunk és lojalitásunk megsértése lett volna egy percig is kétkelkedni abban — hogy a legalkotmányosabb fejedelem igazán javát akarja hű magyar népének.

Es mégis, mintha lidércnyomástól szabadult volna a nemzet, mikor a táviró elvitt a hírt, hogy Wekerle tiszta hazafisága, arany jelene győzött az akadályokon, s Magyarország szabadelvű tovább fejlődése

biztosítva van. Eloszlott a köd, — mely a nemzetet napokon át sötétben borította, s a szabadelvűség ragyogó napja gyült ki ismét fölötté, a szabadelvűség, mely újra megkezdli hadjáratát a maradiak ellen, azok ellen, kik vissza akarják terelni az országot s oly irányban vezetni a népet, mely a sötétségbe vezet.

A hogy a dolgok fejlődtek, ki tudja, mily válságok bekövetkezéséről szabadult meg a nemzet, — melynek a szabadelvűség előlélelem képezi; ki tudja, mily trespédnek indult volna a közélet, hogyha esetleg valamely koalíció, conservatív-clerikális miniszterium veszi át a Wekerle örökét, oly miniszterium, mely azon ürügy alatt, hogy fontolkovala akar haladni, semmiképen sem halad, hanem hagyja a zavarost zavarosnak, azok részére, kik szeretnek benne halászni.

Jó hogy így történt; hogy a fejlődés folytonosságát nem szakítja meg semmi s a nemzet nem kénytelen ismét a maga kárára tanulni, a mint már annyiszor kénytelen volt vele.

De azért mégis kimaradnak néhányan a miniszteriumból. Etső sorban gróf Csáky Albin, a közoktatásügyi miniszter, — ki nem akart löbbé tárcsát vállalni s már régebben annak a szándékának adott kifejezést, hogy a tárcsát leteszi. Melyen sajnálkozunk kellene a kormány oly szabadelvű osztályos tagjának kilépése fölött, ha utódja nem vigasztalna, a mennyiben b. Eötvös Loránd, ki eddig is valóban szabadelvűnek mutatja magát, bizonyára nagynevű atyjának méltó

fiá leand. A közoktatásügyi tárcsa erőskedése szorul. — Csáky Albin gróf miniszteresség alatt a tanügy terén elisméretlenkedő tevékenységet fejtett ki. Sok rendetlen dolgot rendbe hozott, sok szükséges dolgot iniciált. Teljes bizalmunk lehet b. Eötvös Lorándban. Csáky grófnak mindenha érdeme lesz a tanítói nyugdíjügy és fizetés rendezés, melyet elődei a siker biztosítékával meg sem kíséreltek. Most legalább azon az uton van mindkét ügy, hogy természetesen fejlődhetik; eltekintve a tanügy szellemi oldalát illető tevékenységet, a kiadódási törvény létesítését sly sly' — b. Eötvös Loránd bizonyára a megkezdett uton fog haladni, a tudás és porosul ő nála a praktikus körültekintéssel s így bizalommal nézhetünk tanügyünk további fejlődése felé. Szabadelvűsége az új miniszternek kétséget sem szenved, ezt ismerjük felszólalásaiból és eddigi tényeiből, melyeket ugyan a politikai életben még nem igen volt alkalma érvényesíteni, de melyről meg fogunk győződni. Gróf Andrássy Gyula, aki az ő felsége személye körüli miniszteriumot lesz hivatva vezetni, minden feltétellel rendelkezik, hogy nagynevű atya nyomdokába lépjen.

A kibontakozás tehát akképen történt meg, a hogy az minden szabadelvű gondolkodásu magyar embernek azive vágyát képezte. Van-e okuk elégedetlenkedni azoknak, akik mindenáron azt szerették volna, ha egészen már kormány lép a Wekerle kormány helyébe? Nincs. Mert ez a kor-

A „ZALA” tárcája.

Zoráb és a varju.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Zoráb hanyatt feküdt a sík mezőn.

Körülfötte a fűszálakon apró bogarak mászkáltak. Némelyik magásra felmászott az egyenesen álló szálakon s mikor a hegyére ért: lehanyatlott, lehajlott a fűszál s a bogárka leesett a föld porába.

Éppen mint a magas polcra jutott emberek szoktak.

Zoráb elmélkedett.

Gondolatai messze vidékre szállgáltak cél és terv nélkül; körülöt mozduatlan pálmák rekedeztek ég felé s ő — bányát feje alá téve, a csillagok helyét igyekezett megállapítani a nap-sugaros égboltozatán.

Es jött egy varju magasan a lényben. Nagyon kanyarodva megpillantá Zorábot. Két három, mindig kisebbödő körvonalat irt le s aztán odaszállott Zoráb mellére.

Elvégre is Zoráb képen elmélkedett:

— Ugy jössz reám, mintha Allah küldött volna, hogy egy hulla eltakarításában a férgeknek segítséget nyujts. Ez azonban nem úgy van. Allah terölad nem tud semmit, hasznostalan madár! Szemeid és szaglásod ezuttal megcsaltak, mert bár mozduatlan fekszem, de bennem élet van s gyom-

roni korog ama félig érett fügebokor termése után, melyet amott látás a pálmák szelében.

A varju pedig képen elmélkedett:

— Ez a mohamedán ember feltűnően hasonlít ahhoz, amelyet Nedsed határában ugyanezen állapotban találtam. Egy görbe pálmára kötötte föl magát. Valami század magammal megleptük a fát, úgy hogy az ága letört. Az ember lezuhant. Végig terült a földön s épenig nézett ki igaz, hogy a mohamedán silány teremteste a nagy Bráhamnak s az is igaz, hogy én ezelőtt télvélvel embereségem hindu bramín voltam, de utóvégre az is igaz hogy az «kaszított muzulmán másodnapos korában a legjobb izm s kár volna, ha itt nem effélével volna dolgom. Szaga nincs: ergo vagy akasztott, vagy akasztani való.

Zoráb rövidet pillantott s bosszút nyelt a füge-elmelet befejeztével s meglehetősen buta képet vágott a varjura.

Aztán jobbkézét lasson fölemelve megragadta a madár csőrét s teljes erővel megrazta.

A madár ijedten elrebbent s Zoráb lebergasztott fölvel bandukolt háza.

Othon egyrám haját tépte a három felesége s mikor hazaért, mindnyájan nekiestek:

— Hölle vajja ki a kancsal szeméjét, sem tudsz egyebet, mint a Scherif pálmá-erdőjét fekdüni. Bár te jönnél már egyszer haza, hanem kötnöd fel magodat egy pálmaszilvafára. Más becsületes muzulmán pilátra várhatnak a feleségei, nekéd jó volna cserebogárkók is. Allah tördítse meg az árnyekodat.

A három éhes asszonyt a közös férjen tölthető bosszu érzete egyesítette.

Zoráb csendesen vonult el a lakás egyik szobába s a dolog vége az lett, hogy a három asszony csakugyan pilátot vacsora-ált, Zoráb pedig kapott egy marék fűt rizst egy kis fagygyuval.

Idő telt, mult. Zoráb feleségei pedig bejártak szolgálatot tenni a bey tisztjeinek.

Zoráb pedig nem dolgozott. Sem nem vetett, sem nem aratott. Azaz aratni aratott azidat az ötletet, de azért sem Zoráb nem csapta el három feleségét, sem azok Zorábot.

Zoráb kiment fürödni a Nilusra.

A folyó partjain levő tutajokan hatalmas pergetőkkel állott néhány muzulmán, hogy a krokodilokat elhessze a város alól.

Ezek a pergetők pedig igen jók arra, hogy a krokodil megtudhassa, hol lehet egy kis pergető müzulmán-pecsenyére szert tenni.

A tutaj sarkán, a kormányrud mellett magas karó van s azon egy keresztán ül az ór.

A krokodil jól tudja, hogy mit kell tenni. Lassan a tutaj alá buvik s vigyázva emelni kezdi az alkotmány sarkát. Aztán hirtelen két első lábával megfogja a gerendákat, nyugot lendít rajta, a müzulmán bukfencszerve fordul a vízbe s a pecsenyé kész. A krokodil könyezve köli el.

Mint ahogy hatalmas emberek szokták a vetélytársajkat.

Zoráb a kordonokon belüli füröcskele.

A Nilus lomha hullamaira még lomhább pozitúraban hanyatt fekdüve, himbalta magát a hül-

A Magyar Asphalt

Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási-munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat,

kik **járdákat burkoltatni kívánják,**

hogy eziránt a munka helyszí-
nén található társasági megbi-
zotthoz fordulni sziveskedjenek.

Magyar Asphalt részv.-társ.

BUDAPESTEN. 137-6.

Dr. Dreiszker József-féle
hidegvizgyógyintézet
Köszögen) Vasmeze.

Ezen intézet a M. Kir. minisztérium által engedélyezett Rendcsere Prizsita és Kneipp. Egész éven át nyitva áll. Árak teljes ellátás mellett igen mérsékelték. Prospektus kívánatra ingyen is bérmentve küld.

3109.—1894. szám.
Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött fir. végrehajtó az 1881. é. LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy nagykanizsai kir. járási bíróság 12054. és 12059—892. számú végzése által Szukits Zsigmond nagy-kanizsai lakos javára, Blumenschein Ignác taranyi lakos ellen 1000 forint tőke, ennek 1892. év. november hó 10. napjától számított 6 százalékos kamatai és eddig összesen 147 forint perköltetés követelés erejéig elrendelt kötelezést végrehajtás alkalmával hirtőrlag lefoglalt és 1400 forint becsült egy locombil és egy teljes mértékű szerkezetnek Blumenschein Ignácot illető egyharmad része — nyilvános árverés útján eladának.

Mely árverésnek a 3109—1894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zala-Szt.-Balázson, alperes malmanál leendő eszköz-
lésére

1894-ik évi június hó 14-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-áruk ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, — a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1894. évi május hó 22-ik napján.
BARTS GYÖRGY,
kir. bírósági végrehajtó.

!! URAKNAK !!

Gyengült férflerőnél kiváló szolgálatot tesz a cs. kir. szabadalmazott „galean-villam-készülék” önhasználatra orvosok által egész Európában melegen ajánlva.

Volta tanár módszere.

Leírás boríték alatt 10 kr. levéltárgy beküldése ellen. Kapható: **Augenfeld J.** elektrotechnikus és ca. kir. szab. tulajdonosánál

76 — BÉCS, I.,
Schulerstrasse 18. sz. a.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító háziázer

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Köszvény, csász és ideghajk ellen

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

1/2 palack 1 frt a. a.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

1/2 palack 60 kr.

Kapható minden gyógyszerárban.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

1/2. Féléletit kerül. gyógyszerárban Korneosorban.

Köszvény és másban szenvedőknek ezennel a legújabb kúrában

Hergony-Pain-Expeller

almerende alatt dicsőitőleg ismeretessé vált Thier. Capoen csomag ajánlóg legyen emlékeztető hozzá. Ezen népszerű háziázer 25 éia, mint legmeghírbotebb fájdalomcsillapító bebizonyosított ismeretes és mindnyájuk által a kik használták igen kedvelték. Így hogy további különös ajánlása nem szorul. Úrágó 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr.nyi áron a legelőbb gyógyszerárban kapható. Azonban a „Hergony” védjegyű ágyalendé, mert csak a vérté hergonyvival ellátott ágyvek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem valna kapható, akkor fordultok a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerár „az arany oroszlánhoz” Prágában vagy Thier János gyógyszerárhoz Budapeston.

NEMZETI UJSÁG

ezim alatt június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indult meg, mely mint a nemzeti párt hivatalos lapja, őszinte székimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen becsületesen fog küzdeni a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság” felelő szerkesztője Günther Antal dr., helyettes szerkesztője Szeredai Leo, a kiket a magyar sajtó legkiválóbb munkásai támogatnak. A

„Nemzeti Ujság” elnöke és felelős igazgatója a közönség figyelmét külön vesztéscikkre, melyeket többek közt Apponyi Albert gróf, Horánszky Nándor, Kovács Albert, Hódossy László, Bartha Miklós, Bolgár Ferenc, Benedek Elek, Hoek János, Acsády Ignác dr. seb. orvosok. Ugyanazok kiváló erők szerkesztik a Nemzeti Ujság

minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban szenzációzás regény küldés-t kezd meg a „Nemzeti Ujság” mely nagy szívet fog lektevni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, el fogulatlanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a

„Nemzeti Ujság” a vidéki élettel, adni fog bő közigazgatási rovatot, mely hasznos tájékoztatója és tanácsadója lesz minden üzlete-bernek és gazdának. Levelező állandó díszrova, különösen szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovat. A szerkesztői üzenetek rovatában díjaznak és azonnal ad felvilágosítást a

„Nemzeti Ujság” minden olvasójának, minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkisebb helyén van levelezője, de a melletti külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, úgy hogy a

„Nemzeti Ujság” a leggyorsabban és legmeghírbotebban fog közölhetni minden hírt. A „Nemzeti Ujság” a kormány tulkpásáinak szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hő szószólója, az igazi egyenlőségnek lelkes harozosa lesz. A

„A NEMZETI UJSÁG” egyuttal a legelőbb napilap is.

Előfizetési ára:
egyes évre . . . . . 14 frt — kr. || negyed évre . . . . . 8 frt 50 kr.
fél évre . . . . . 7 frt — kr. || egy hónapra . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hírlapárúslítónál.
Most belépő előfizetők június 17-ig július 1-ig, tehát egy hónapban utlaggyen kaphak a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatalt.

NEMZETI UJSÁG szerkesztősége Budapest, Petőfi-utca 16, (az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)
NEMZETI UJSÁG kiadóhivatala Budapest, VI. ker., nagymező-utca 25.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN”
féle szivarkapapír
Braunstein freres gyárából, Párizsban
65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein freres cég csakis Gassicourtban (S. és O.) francziacsarszágban léteső saját papírgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen egyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papírpar diadalnak tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkabüvely elárusítására szánt gyáraktár helyeége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

As általunk a „Les dernières Cartouches” Die papírdi készített valódi franczia szivarkapapír, valamint valódi franczia szivarkabüvely, melynek minden papírunk a „Braunstein Freres” védjegy viseli.

minden norinbergi nagykereskedésben, valamint minden magy. kir. dohány-
tősdében kaphatók.

Grand Hotel National Bécsben.

Taborstrasse. Régi hírneves egyedüli nagy bécsi szálloda, hol sem a kiszolgálás, sem a világitásért nem számittatik semmi. — 200 szoba 1 forinttól felfelé. — Fürdők, távirtda és telefon. Pályaudvarok és hajó kikötő állomások közvetlen közelben. Jutányos árak. Hazamosabb tartózkodásnál külön egység. On parle toutes les langues modernes.

Harhammer A. igazgató.
Mayer F M. feleltvessé.

Szerkesztőség:

F. S. u. t. e. s. a. Olasz-főh. hsz.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Szerkesztés levelek csak ismert emberek fogadhatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyet szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és szövőde r. l.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-nyitelt: Fialch Fálly könyvtáreszközök.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egys évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyiltár petitsora 10 kr.

Előfizések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fialch Fálly könyvtáreszközök díjazásai.

Kibontakozás.

Június 13-án.

(—) Jellem, becsület és igazság egy darabig elhomályosíthatók, de végre diadalmaskodniuk kell. Így történt ez a mi politikai válságunkkal is, mely közel két hétig feszült várakozásban tartotta a kedélyeket, melyek remény és félelem között ingadoztak. Az utolsó pillanatig nem vesztettük el reményünket, hogy a kibontakozás a szabadelvű eszme diadalával fog végződni, mert azok a férfiak, kik ez eszmét a megvalósulás küszöbéig vitték, nem politikai kalandorok, hanem tiszta jellemű, becsületes magyar politikusok, kik a hatalmat nem célnak, hanem eszköznek tekintik, oly eszköznek, melylyel a haza, a nemzet hasznára kívánnak lenni. Nem ragaszkodtak görcsösen a hatalomhoz, hanem őszinte lélekkel keresték a kibontakozás lehetőségét. És nem ádunk fel reményünket az utolsó pillanatig, mert felséges királyunk annyiszor bizonyosságot tett valódi alkotmányos érületéről, hogy igazi hódolatlunk és lojalitásunk megsértése lett volna egy percig is kétkedni abban — hogy a legalkotmányosabb fejedelem igazán javát akarja hű magyar népének.

Es mégis, mintha lidércnyomástól szabadult volna a nemzet, mikor a táviró elvitte a hírt, hogy Wekerle tiszta hazafisága, arany jelleme győzött az akadályokon, s Magyarország szabadelvű tovább fejlődése

biztosítva van. Eloszlott a köd, — mely a nemzetet napokon át sötétben borította, s a szabadelvűség ragyogó napja gyult ki ismét fölötté, a szabadelvűségé. mely újra megkezdte hadjáratát a maradiak ellen, azok ellen, kik vissza akarják terelni az országot s oly irányban vezetni a népet, mely a sötétségbe vezet.

A hogy a dolgok fejlődtek, ki tudja, mily válságok bekövetkezésétől szabadult meg a nemzet, — melynek a szabadelvűség éltető elemét képezi; ki tudja, mily tepsedések indult volna a közelé, hogyha esetleg valamely koalíció, konservatív-clerikális miniszterium veszi át a Wekerle örökét, oly miniszterium, mely azon ürügy alatt, hogy fontolkodva akar haladni, semmiképen sem halad, hanem hagyja a zavaros zavarosnak, azok részére, kik szeretnek benne halászni. Jó hogy így történt; hogy a fejlődés folytonosságát nem szakítja meg semmi s a nemzet nem kénytelen ismét, a magának kárára tanulni, a mint már annyiszor kénytelen volt vele.

De azért mégis kimaradnak néhányan a miniszteriumból. Első sorban gróf Csáky Albin, a közoktatásügyi miniszter, — ki nem akart többé tárczát vállalni s már régebben annak a szándékának adott kifejezést, hogy a tárczát leleszi. Mélyen sajnálkozunk kellené a kormányt ily szabadelvű oszlopos tagjának kilépése fölött, ha utódja nem vizsgáltna, a mennyiben b. Eötvös Loránd, ki eddig is valóban szabadelvűnek mutatta magát, bizonyára nagynevű atyjának méltó

fia leend. A közoktatásügyi tárcza erős kézre szorult. — Csáky Albin gróf minisztersége alatt a tanügy terén elismerésreméltó tevékenységet fejtett ki. Sok rendetlen dolgot rendbe hozott, sok szükséges dolgot iniciált. Teljes bizalmunk lehet b. Eötvös Lorándban. Csáky grófnak mindenha érdeme lesz a tanítói nyugdíjügy és fizetés rendezés, melyet elődei a siker biztosítékaival meg sem kíséreltek. Most legalább azon az uton fog haladni, hogy természet-szerűen fejlődhetik; eltekintve a tanügy szellemi oldalát illető tevékenységét, a kisdobvási törvény létesítését stb. stb. — b. Eötvös Loránd bizonyára a megkezdett uton fog haladni, a tudós éssz parosul ő nála a praktikus körültekintés és így bizalommal nézhetünk tanügyünk további fejlődése felé. Szabadelvűsége az új miniszternek kétséget sem szenved, ezt ismerjük felszólalásaitból és eddigi tényeiből, melyeket ugyan a politika életben meg nem igen volt alkalma érvényesíteni, de melyről meg fogunk győződhetni. Gróf Andrassy Gyula, aki az ő felsége személye körüli miniszteriumot lesz hivatalba vezetni, minden feltétellel rendelkezik, hogy nagynevű atyja nyomdokaiba lépjen.

A kibontakozás tehát — akképen történt meg, a hogy az minden szabadelvű gondolkodású magyar embernek szíve vágyát képezte. Van-e okuk elégedetlenkedni azoknak, akik mindenáron azt szerették volna, ha egészen már kormány lép a Wekerle kormány helyébe? Nincs. Mert ez a kor-

A „ZALA” tárcája.

Zoráb és a varju.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Zoráb hanyatt feküdt a sik mezőn

Körüllötte a fűszálakon apró bogarak mászkáltak. Némelyik magasra felmászott az egyenesen álló szálakon s mikor a hegyére ért: lehanyatlott, lehajfóli a fűszál s a bogárka leesett a föld porába.

Éppen mint a magas polcra jutott emberek szoktak.

Zoráb elmélkedett.

Gondolatai messze vidékre szallogáltak cél és terv nélkül; körülöt mozduatlan pálmák meredeztek ég felé s ő a bányát feje alá téve, a csillagok helyét igyekezett megállapítani a nap-sugaras égboltozaton.

Es jött egy varju magasan a léghen. Nagyot kanyarodva megpillantá Zorábot. Két három, mindig kisebbödő körvonalat irt le s aztán odaszállott Zoráb mellére.

Elvégre is Zoráb képen elmélkedett:

— Ugy jössz reám. mintha Allah küldött volna, hogy egy hulla eltakarításában a férgeknek segítséget nyujts. Ez azonban nem úgy van. Allah terelőd nem tud, semmit, haszontalan madár! Szemeid és szaglásod ezuttal megcsalltak, mert bár mozduatlan lekszem, de bennem élet van s gyom-

rom korog ama félig érett fügebokor (termése után, melyet amott lász a pálmák szelében.

A varju pedig képen elmélkedett:

— Ez a mohamedán ember feltűnően hasonlít ahhoz, amelyet Nedsed határában ugyanezen állapotban találtam. Egy görbe pálmafára kögötte föl magát. Valami század magammal megleptük a fát, úgy hogy az ága letört. Az ember lezuhant. Vegig terült a földön s épenig nézett ki. Igaz, hogy a mohamedán silány tereméte a nagy Bráhamanak s az is igaz, hogy én ezeltől félélvel emberséges hindu bramín voltam, de utóvégre az is igaz hogy az akasztott muzulmán másodnapos korában a legjobb izt s kár volna, ha itt nem effélével volna dolgom. Szaga nincs: ergo vagy akasztott, vagy akasztani való.

Zoráb rövidet pillantott s hosszút nyelt a füge-elmélet befejeztével s meglehetősen buta képet vágott a varjura.

Aztán jobbkézét lasson fölemelve megragadta a madár csőrét s teljes erővel megrázta.

A madár ijedten elrebbent s Zoráb leborgasztott fövel bandukolt haza.

Othton egymás haját tépte a három felesége s mikor hazaért, mindnyájan nekiestek:

— Holló vájja ki a kancsal szemedet, nem tudsz egyebet, mint a Scherit pálna-erdőjét fekdüni. Bár ne jönnél már egyszer haza, hanem kötnéd fel magadat egy pálmaszilvafára. Más becsületes muzulmán pilafra várhanánk a feleségei, nekéd jó volna cserebogárkó is. Allah rövidíte meg az árnyekodat.

A három éhes asszonyt a közös férjen tölthető bosszu érte egyesítette.

Zoráb csendesen vonult el a lakás egyik zugába s a dolog vége az lett, hogy a három asszony csakugyan pilafot vacsoált, Zoráb pedig kapott egy marék főt rizet egy kis fagygyal.

Idő telt, mult. Zoráb feleségei pedig bejártak szolgálatot tenni a hegy tisztjeinek.

Zoráb pedig nem dolgozott. Sem nem vetett, sem nem aratott. Azaz aratni aratott szidást és ütletet, de azért sem Zoráb nem csapta el három feleségét, sem azok Zorábot.

Zoráb kiment fürödni a Nilusra.

A folyó partjain levő tutszokjon hatalmas pergetőkkel állott néhány muzulmán, hogy a krokodilokat eljessze a város alól.

Ezek a pergetők pedig igen jók arra, hogy a krokodil megtudbassa, hol lehet egy kis pergető muzulmán pecsényére szert tenni.

A tutaj sarkán, a kormányrud mellett magas karó van s azon egy keresztán ül az ór.

A krokodil jól tudja, hogy mit kell tenni. Lassan a tutaj alá buvik s vizgyaza emelni kezdi az alkotmány sarkát. Aztán hírtelen két első lábával megfogja a gerendákat, nagyot lendít rajja, a muzulmán bukelfencegve fordul a vízbe s a pecsénye kész. A krokodil könyezve költi el.

Mint ahogy hatalmas emberek szoktak a vetélytársaikat.

Zoráb a kordonokon belül füröskélt.

A Nilus tomha hullámaira meg lomhább pozitúrában hanyatt feküdvé, himbalta magát a hul-

mány teljesen megfelel a magyar nemzet aspirációjának, s ha ők csakugyan a magyar nemzet boldogulását óhajtják, — akkor be kell látniok, hogy erre képessége akarata, buzgalma van a Wekerle kormánynak; — mert azt épen nem akarja, s nem akarhatja a nemzet, hogy olyanok boldogítsák, a kiknek ugyan boldogításra akaratuk van de sem erejük, sem tehetségük a boldogításra nincsen.

Az új Wekerle-kabinet következőleg alakult meg:

Miniszterelnök és pénzügy: dr. Wekerle Sándor.

Igazságügy: Szilágyi Dezső.

Kultusz: báró Eötvös Loránt.

Földmívelésügy: [ideiglenesen] báró Fejérváry Géza.

Belföld: Hieronymi Károly.

Honvédelem: báró Fejérváry Géza.

Kereskedelem: Lukács Béla.

A király személye körüli: gróf Andrássy Gyula.

Horrát miniszter: Josipovich Imre.

A magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete.

Minden komolyan gondolkozó egyének törekvése oda irányul, hogy agkorára nyugalmat és járadékot biztosítson magának úgy, hogy élete alkonyát gondtól menten tölthesse.

Szem előtt kell továbbá tartani, — hogy hány embert ér munkásságának közepette baleset, mely megbénítja erejét s családjával együtt nyomorúságnak és inségek teszi ki.

Ezen tényezőket fontolóra véve alakították meg a „Magántisztviselők nyugdíjgyesületét.”

Jóllehet az alapszabályokat a miniszterium csak a folyó év április havában szentesítette, úgy hogy az egyesület csak ez idő óta működhet szabadon és törvényes alapon, — már szépen növekedett a tagok száma és szaporodik folyton, mi javarészt nem csak a tagok dícséretre méltó buzgóságának tulajdonítható, hanem azon körülménynek, hogy az egyesület módjzata oly előnyös, mint egyetlen más intézet sem.

Nem szándékunk az előnyöket itt fejtegetni, kiváltgill az az alapszabályokból, melyeket az egyesület szívesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére.

Az egyesület igazgatásában oly egyének osztozkodnak, kik közéletünkben előkelő, befolyásos szerepet játszanak s akik meggyőződve arról, — hogy mily fontos tényező a „Magántisztviselők

lámokon és elmékedett, mint élte nagyobb részén keresztül a legtöbb muzulmán.

Ezt a nyugati népek ezelőtt lustaságnak nevezték, ma azonban, midőn nem tudhatja az ember, hogy kinek az nyáboló pattan ki valami nagy dolog: a csöndes helyzeteket *elmékedő állapotnak* nevezik.

Ilyen állapotban van sok magas állású hivatali viselő felebarátunk teljes életén át.

S nagyot keringve az *6s Menfis* felől, m-llére szállt egy varju. A víz vitte Zorábot, Zoráb vitte a varjut.

S ekkor valami történt a városban.

Zoráb és a varju egymásba ismertek; azonban haligatag maradt mindenik.

Zoráb eképen elmékedett:

— Schonnaj madár! Allah vezessen téged a kiskanizsai kanalisba. Ott elég dög van a számodra, ha hivatásodhoz képest megelégszel kutya és macska peccenyével s nem vágyol igazhítt muzulmánra. Már egyszer láttalak, de akkor is családja távoztal el tőlem.

S megkapva a varju lábát, magával rántotta a víz alá.

Zoráb a sikerült tréfán nevetve bukott fel a víz színére s nagy élvezettel nézte, hogy a madár tiszkozva és lueskosan, nehézszer csobbanások közt menekül a partok felé.

Azonban Zoráb is lehagolt kedélyvel handukolt haza a három felesége közé, el-elmondogatva magában, hogy:

— A varju... a varju... Allahnak furesa madara a varju.

országos nyugdíjgyesülete: társadalmi életünkben, azt a jó ügyhöz méltó buzgósággal karolták fel. — Az egyesület célja, miként már a címe is mutatja, az egészország magántisztviselőinek illetve a kereskedelmi alkalmazottaknak módot nyújtani arra, hogy nyugdíjjal mindegyik agkorral biztosíthassa s azért szákaegek, hogy ép úgy mint a fővárosban, a vidéki nagyobb városokban is váaszttmányok alakuljanak oly hivatással, hogy a környékbeli magánhivataluokkal ismertessék a nyugdíjbiztosítás előnyeit és híveket, — illetve újabb tagokat szerezzenek. — Az alapszabályok szerint 35—40 éves tagok csak ez év végeig, — 40—50 éves tagok pedig az alakulástól számított 6 hónapig beállíthatóak csak e hó végéig vehetők fel, — mely körülményt az érdekeltek figyelmébe ajánljuk.

A főváros nagyobb cégei is anyagilag pártolják az egyesületet, alapító és pártoló tagokként lépve az egyesület kötelekébe.

A némes cél iránti tekintetből kívánatos volna ha a vidéki cégek követnék e szép példát.

A kanizsai kereskedelmi-társulat közgyűlése.

A nagy-kanizsai kereskedelmi-társulat június hó 10-én délelőtt *Ebenspanger* Lipót kir. keresk. tanácsos elnök elnökléte alatt a városash tanács-teremben tartotta évi rendes közgyűlést.

Elnök az ülést megnyitva, üdvözölte a megjelenteket és a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítván a jegyzőkönyv vezetésére felkérte *Schwarz Gusztáv* titkár, ennek hitelteljesítésére pedig *Blau Lajos* és *Rosenfeld József* tagokat.

Felolvastatt a választmány jelentése a lefolyt évről, melyből ki-meljük a következőket: a társulat a lefolyt évben is szívesen megragadott minden alkalmat, hogy ott, hol erre szükség volt, a kereskedők érdekeit megóvja és azon esetben, a midőn egyesek nem intézkedhettek, mint terület az ügyet magáéva tevé, ezekben eljár. Igy pld. a lefolyt évben sikeresen közbenjárt a III. oszt. kereseti-adó kivetéseknel; a közvetlám lesz litásánál, mely Nagy-Kanizsa-város 1894 évi május 8-iki közgyűlésén hozott határozat szerint tényleg már legközelebb két krajcárról egy krajcára szállították le. A társulat a gabona-tarítak módosítása tárgyában megkeresett több osztrák kereskedelmi-kamarát s a deli vasút-pálya-társaság igazgatóságát, de sajnosatlatl csak átátja a jelentés, hogy a kezdeményezést nemcsak, hogy siker nem követte, hanem a megkeresett kereskedelmi-és iparkamarák oly példátlan indolentiát és rideg magatartást tanúsítottak, hogy ezen körülmény az önzetlen és indokolt megkeresések teljes ignora-

Az „othon” üdvözöl hangja pedig most is ugyanaz a mi maskor és már oly unalmas sokszor.

Zoráb egy görbe pálmaszilvafán lüggött...

Körülte mely esend honolt a természetben, a fűszalokon apró bogarak mászkáltak s Zoráb me lett hosszú lábainál fogva egy pók esüngött.

A póknak lábaira, Zorábnak nyakára volt kötve a kötel.

Külömben mindenik magától cselekedte, mint a hogy jól tenné sok „érdemes” felebarátunk.

Hajtem hát Allah vezesse teljesedik mindenkin.

Zoráb nyugodtan, mivel sem törődve himbálta lábait a Nilus felől áramló reggeli levegőben s a varju Zoráb mellére szállt.

Farkára támaszkodva s körmeivel az igazhítt muzulmán ruhájába kapaszkodva, némi konfidens kedvtelenséssel nezett Zoráb szeméi közé.

A helyzet valóban a varjunak látszott igazat adni s Zoráb mereve, öntudatlanul, most már nem is elmékedve bámulta a madarat.

S ekkor a varju így elmékedék:

— Ismeretségnünk nem új! Allah kimutatott téged az én számomra, mint sok más ember-társadat. Nyugodj belé igazhítt felebarátom! Vapnak, akik tetteikért érdemlik meg az akasztólát; mások azért, hogy semmit sem tettek. Neked három feleséged volt. Azok tartottak téged piláffal. Nem hisztál meg, mert ütöttek is. Ebben látod nekem is károm van. Most nem fogod meg az én orromat. Sem a vízbe nem rántasz. Csöndes ember, vagy már te. Várj csak! Hívok köréd zajosabb kompániát.

— Éár! Kár! Kár!

Vadaj József.

lása jellegét hordta magán. A kereskedelmi társulat tevékenységét főleg az általa létesített alsó-foku kereskedelmi iskola fenntartásának szentelte és ezen célra a lefolyt évben mintegy 600 frtot áldozott. Az 1893—94 tanévben az első osztályt 36, a II-ik osztályt 23 tanuló látogatotta elég kedvező eredménnyel. A iskola látogatottsága meg lehetős jó volt és csak az iskola év vége felé csökkent, miert is keretnek a főnökök, hogy tanoncikat erélyesebben szorítsák az iskola látogatására. A szorgalmas és jó előmeneteli tanuló jutalmazására ez évben *Ebenspanger Lipót* 2 drb aranyt, *Ebenspanger Leo*, *Bethheim Győző*, *Ledófsky Armin*, *Unger-Ullmann Elek* 1—1 aranyt ajándékoztak, melyek a szokasos módon az évi zárvizsgákon fognak kiosztatni. A társulat az adakozóknak halás köszönetét nyilvánítja. Azon kérelemmel, hogy a társulati tagok a jövőben is támogassák a választmányt, hogy minél gyakrabban alkalm legyen a kereskedők anyagi és szellemi előmozdításában részt vehetni, záródott be az általános figyelemmel kísért és tetszéssel fogadott jelentés, melynek szerzőjét: *Schwarz Gusztáv* titkár a jelenlevők megjelenezték.

Előterjesztettek a zárszámadások és az ezekre vonatkozó számvizsgáló bizottsági jelentés, melynek alapján *Maschankzer Mór* pénztárnoknak köszönetet kapcsán a felmentvény megadott.

A társulatnak jelenleg mintegy 3700 frt vagyona van, azonkívül *Ebenspanger Lipót*-féle alapítvány címen 554 frt 8 kr. takarékpénztári külön betete. A létesítendő iskolai könyvtár céljaifa 35 frt áll a társulat rendelkezésére, melyhez *Ebenspanger Lipót* 20 frtal, *Fischer Sándor*, *Ledófsky Armin* és *Schertz Richard* 5—5 frttal járultak.

A költség-étés a múlt évi keretben állapított meg. A kiadás tekintélyes részét ismét az alsó-foku kereskedelmi iskola fenntartási költségei képezik, azonkívül 50 frt segélyezésben részesül a közepkereskedelmi iskola.

A 6 választmányi és 3 számvizsgáló bisottsági tag választására: *Fesselhofer József*, *Havas Samu* és *Rothschild Samu* tagokból álló bizottság küldetett ki. A választás eredménye ez: választmányi tagok: *Blau Lajos*, *Ledófsky Armin*, *Rosenfeld Adolt*, *Schertz Richard*, *Sartori Oszkár*, *Weisz Tivadár* (új). Számvizsgálók: *Blumenstein Vilmos*, *Fischer Samu* és *Havas Samu*.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata kimerítetvén, elnök a gyűlést bezárta.

A nagy-kanizsai kereskedelmi betegsegélyző-pénztár.

Ezen szép intézmény végre eljutott a megvalósults stadiumához. Az elnökesség most kéri szét az alapszabályokat a következő körrel kísérletében:

Az 1891. XIV. t.c. 20 frtig terjedhető pénzbüntetés és egyéb káros következmények terhe mellett rendel, hogy a kereskedelmi alkalmazottak is — amennyiben 1200 forinttal nagyobb évi fizetésük nincs — a kerületi vagy más törvényesen elismert betegsegélyző pénztárba belépni tartoznak, illetőleg fő-ökeik által bejelentendők.

Törvényesen elismert jelleggel bir városunkban a „Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztár” mely kizárólag a kereskedéssel foglalkozók betegsegélyezésére alakult, míg például a kerületi betegsegélyző pénztárakba kivétel nélkül minden iparág alkalmazottja telveendő.

Egyedül a Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztár nyújtja tehát a kereskedő-osztálynak azon lehetőséget, hogy ügyeit e fontos és kényes téren is a törvény keretén belül önmaga, a saját speciális viszonyainak megfelelőleg intézhesse, míg másrészt tagjait egyéb előnyökben és előreláthatólag már rövid idő alatt járulék-leszállításban is fogja részesíthetni.

Hivatkozással egy példányban mellékelt alapszabályainkra megjegyezzük, hogy korra, nemre, és jövedelemre való tekintet nélkül pénztárunk tagjai lehetnek mindazok, kik akar minit főnökök, akár mint alkalmazottak a kereskedő-osztályhoz tartoznak; a törvény azonban csak az alkalmazottak biztosítását téven kötelességgé, első sorban mi is arra számítunk, hogy pénztárunkba egyelőre csak a kereskedelmi alkalmazottak fognak belépni illetőleg főnökeik által bejelentetni.

Az alkalmazottak bejelentéséhez szükségelt bejelentési lapot mellékelve, tisztelettel kérjük a főnök urat, hogy *védő* bejelentési lapon fizetés nélküli alkalmazottait (gyakornokokat, tanoncokat) a fizetéssel alkalmazott könyvelő, segéd (stb.) urakat pedig, hogy *piros* bejelentési lapon önmagukat melőbb, lehetőleg t. hó 15-ig, alul-

8-10-ig az I. fúoszt. számtan, mértan, természetrajz, mértani rajzból, 10-12-ig a 3. fúoszt. történelem, egészségügy, mértani rajzból, deután 2-6-ig magánvizsgálatok a fuiskolában. Junius 20-án d. e. 8-10-ig a 2. fúoszt. magyar, német, földrajzból, 10-12-ig az 5-6. fúoszt. számtan, könyvtel, természetrajz, d. u. 2-6-ig magánvizsgálatok a fuiskolában. Jun. 27-én délután 8-10-ig a 4. fúoszt. magyar, német, földrajz, történelemből, 10-12-ig az 5-6. fúoszt. alkotmánytan, vegy-, ipartan, mért. rajzból, d. u. 2-6-ig magánvizsgálatok a fuiskolában. Junius 28-án d. e. 8-10-ig a 3. fúoszt. számtan, mértan, természetrajzból, 10-12-ig magánvizsgálatok, d. u. számt. Jun. 29-én d. e. 8-10-ig, Te Deum s a tanév ünnepélyes bezárása. Junius 23-24-én a leányiskola növendékeinek kézimunkából kiállítás rendezetik a leányiskola rajztermében. A nyilvános vizsgálatokra a t. szüloket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja Nagy-Kanizsa, 1894. június hó 11. — az igazgatóság.

— Az ismeretlen miniszter. Egívós Lóránt bárónak, az új kultuszminiszternek a szabadalvú klubba tett első látogatásáról érdekes és komikus dolgok irnak a fővárosi lapok. A szabadalvú párt klubjának előszobájában este hét órakor egy közepmagas, fekete hirszakállas férfi jelent meg. Az ácsorgó szolgák feléje se néztek; ők ismeretlen embernek nem köszönnek, nem hajolnak kétrél, ez az ur pedig letebbre ismeretlen volt előttük. Klasszikus nyugalommal nézték a körmök lekötését, mikor az ur odament az egyikhez és szerény hangon megkérdezte tőle: — Kérem, itt van Podmaniczky báró? — Nincsen itt a kegyelmes ur — felelt a szolga mereven.

Az ismeretlen ur már rátette kezét az aranyos fogantyura, mikor a fekete bajszos szolga villámok tekintettel ugrott melléje:

Hát mit akar még?

— Be akarok menni.
A szolga dühösen rivált rá:
De megmondtam már egyszer magának, hogy a kegyelmes ur nincs itten.

Akkor az ismeretlen ur egyet rántott a galériján, megadorta a buzsát és ismét szerény hangon felelt:

En Éstős Lóránt báró vagyok.

Az új kultuszminiszter... A szolga az újságokból indta már, hogy ez a legújabb „kegyelmes”. Az arca fehér, piros és zöd lett egyszerre, a következő pillanatban pedig nyolcadét felé hajolva, fuldokló hangon rántotta ki az ajtó szarnyakat:

— Tessék kegyelmes uram... Parancsoljon... Méltóztassék... A Podmaniczky kegyelmességét méltóztott keresni. Telefonáltam kegyelmességekédifit érte? Parancsoljon!... ke... excellenciás... nagyméltósága miniszter ur... A fiakker várjon: vagy mehet... ke... excellenciás uram méltóztassék...
Ilyen volt a kultuszminiszter első látogata a szabadalvú klub — e. szobájába.

— Gválléros kapabetyárok. Horváth (Mikó) József nagykanizsai földmives pálinkát égetett Főrhénc szőlőhegyen. Jun. 10-én Ruzi nevű 17 éves leányától 4 üveg seprő-pálinkát küldött haza. Utközben a lányt négy ismeretlen férfi megállította és követelték tőle, hogy adja át a négy üveg pálinkát. Mikor a lány vonakodott s arra hivatkozott, hogy ha a pálinkát hazá nem szállítja, reá kemény büntetés vár: az a férfi, ki megállította, egy egész marok pénzt adott át neki s azzal nyugtatta meg, hogy a majd atyjával beszélni fognak. Azután a négy kapabetyár eltávozott. Otthon a lány a pénzt meg számlálta s apróbb, nagyobb pénzemekben összesen hat forint és egy krajcárt talált kendőjében, hova az átadott pénzt költötte. A kapabetyárok azonban azt az igéretüket, hogy atyjával végezni fognak, nem teljesítették. Horváth jelentést tett a csendőrségnél. A csendőri rendőri segélyt is kérve, nyomozták rajón a feltételeket, de még eddig nem sikerült őket kézrekeríteni. A rendőrségnél kihallgatott leány azt mondja, hogy a betyárok közül kettő nadrágban, kettő pedig gatyában volt. Aki vele beszélt, két nagy rágos, 40 éves, barna, már kissé öszülő paraszt-ember volt. A nyomozást folytatják.

— A jégverés. Borzasió püszitást végzett a jégeső a Balaton vidékén. Mint lapunknak irják: Alsó-Eőrs, Felső-Eőrs, Lovas és Paloznak községében is estek félföntos jégdarabok. Lovas községben Nagy Gál or jomcsu gazdember egyonlótte magá, a-ert a jég minden terméért elverte.

— Gymn. tanulók tornaversenye. Mult számunkban már megirtuk, hogy a gymn. tanulók tornaversenye szépen sikerült. Ez uttal beszámolunk a verseny eredményéről. A jutásversenyben öt osztály vett részt. Az I. osztály négy csoportban futott. Elsőkül érkeztek az e. csoportból: Jeger István, Kanc Kálmán, a második csoportból: Strickó Odón, Taby Kálmán, a harmadik csoportból: Vidos István, Kávec Kálmán, a negyedik csoportból id. Horváth József és Oszesly. — A II. oszt. három csoportban futott. Elsőkül érkeztek az első csoportból: Wucics János, Hruska Nándor, a második csoportból, Beck Béla, Witzl Gyula, a harmadik csoportból Lenk Gyula, Dezső János. — A III. o. három csoportban futva, az első csoportból elsőkül érkeztek: Wamberger Ernő, Perstis Ferenc, a második csoportból Engel Béla, Pichler Gy. a harmadik csoportból: Haya B. Horváth Gy. A 4. oszt. futó csoportjából elsőkül érkeztek az első csoportnál: Szinay G. Altenthaler F., a másodiknál: Deutsch Mór, Vargha Imre, — a harmadiknál: Ivancsics István, Gőndcs Ferenc, a negyediknél Varga Lajos, Zerkovits Lajos. — Az V. osztály két csoportban futott. Az elsőből beérkeztek első kül: Plichta Lajos, Török Miklós, a másodikból: Jakóby Viktor és Birk Miksa. — A rudugrásnál kitűntek: Vidakovics Árpád, 6. és Bun Jenő 6. oszt. tanulók, a súlyemelésnél id. Horváth István VI. és Rosenbergy Dávid VII. o. tanulók, a magas ugrásnál Hajgató Béla VII. és Vidakovics Árpád, Keresse Andor VI. o. tanulók, a gerelyvetésnél: Hajgató Béla VII. Arady József és Kutschera Alajos VI. oszt. tanulók. — Jun. 9-én a tornaszereknél folyt versenyben kitűntek a nyujtón: Ivancsics János IV., Kutschera Alajos VI., Vidakovics Árpád V., Rosenbergy Dávid és Török Miklós VII. o. tanulók, a korlátos Kutschera Alajos VI., Vidakovics Árpád VI., Ivancsics János IV., Hegedűs Mátyas V., Horváth János VII. o. tanulók, bakmagasságugrásnál Szedlmeyer Antal IV., Saller Aladár V., Jeger István I., Hruska Gyula V. oszt. tanulók, a bak-távolugrásnál Lisztner Győző VII., Baum Jenő VII., Szedlmeyer Antal IV. oszt. tanulók, a gyűrűhíntánál Ivancsics János IV., Vidakovics Árpád és Kutschera Alajos VI. oszt. tanulók. — A versenyző tanulók közül hatan jutalomban is részesültek. Vidakovics Árpád VI. oszt. tanuló, mint legjobb viseletű és legszorgalmasabb tornász, megkapta a nagykanizsai Tornaegylet által adott aranyat, Ivancsics János IV. oszt. tanuló mint szorgalmas tornász, Kutschera Alajos VI. oszt. tanuló mint legügyesebb tornász, Arady József VI. és Hajgató Béla VII. o. tanulók, mint legügyesebb gerelyvetők, egyenkint 3-3 irt, Jeger István I. oszt. tanuló pedig mint szorgalmas tornász I irt jutalomban részesültek. — A jelen volt közönség sorából többen üdvözölték Pongrac Adolf tornatanárt a szép sikerért.

— Posta-ügy. A m. kir. postahivatal utalvány felvételi és fizetési osztályának a szolgálati idő június hó 15-től kezdve hétköznapokon d. e. 8-12-ig d. u. 2-12-ig 5 ig.

— A nagy-kanizsai kereskedő ifjak önképző egylete 1894. évi június hó 23-án segélyalapja javára a Polgári-Egylet kertjében táncos egybekötött, zárkórú nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 5 órakor, beléptij személyenkint 50 kr., családjegy 1 frt 20 kr. Felülfizetések, tekintve a jölekedő ezét, közönnel fogadtatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a Pogári-Egylet dísztermében lesz megtartva.

— Tanítók gyűlése. A Muraközi tanítói kör. Csakornyan tartotta meg közgyűlést, mely alkalommal megválasztotta 3 évre a kör tisztikarát és választmányát. Megválasztattak elnöknek: Jenei Gusztáv, alelnöknek: Majhen Ferenc, jegyzőnek: Mencey Károly, pénztárnoknak: Thorday János, választmányi tagokul: Rhédey Ferenc, Polyák Mátyas, Pálya Mihály, Alszeby Alajos Szánkócsics Ferenc, Zrínyi Károly, Dobossy Elek, Margitai József, Felméri Albert, Paksy Győző, Macskásy Sandor, Gaal Imre, Fischer Endre és Benesák Siana.

— Min. biztos a b. főredli szeretetházban. Tóth József kir. tanácsos, Pestmegyei tanfelügyelője, mint az országos közoktatásügyi tanács tagja, jelen tanévre az állami szeretetházak biztosául a közoktatásügyi miniszterium által kiküldetvén, a balatonfüredi Erzsébet szeretetházat látogatta meg. Kísérelében voltak: dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, zala-vármegyei tanfelügyelő, Kordcs Abel a szeretetház igazgatójánácsának elnöke, fürdő

igazgató, Kanovics György szeretetház igazgató. Nagy érdeklődéssel volt jelen a reggelől estig tartott vizsgálaton Lécsay Ferenc, a közoktatásügyi miniszteriumnak ép B.-Füreden időző osztálytanácsosa is. A szép szellemi siker különösen a felsőbb osztályok növendékeinek a legszigorubb igényeket is kielégítő szabatos felelései, az intézetben és köztartás összes mozzanataiban tapasztalt rend és tisztaság, s a családi nevelés rendszeres keresztülvitele mélyen meghatották a jelenlevőket. Tóth József miniszteri biztos örömet és meglepedést nyilvánítja a tapasztaltak fölött s úgy ó. va. amint a látogatókat a zalamegyei tankerület területén üdvözölő dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanfelügyelő legbensőbb közönnelüket fejezték ki Kovács Abel igazgató tanácsos elnöknek, ki szakiamereteinek nagy gazdagságával s embertesereteiének teljes odaadással a hevével csúgy az intézet fejlődésén. Kanovics igazgató a testület nevében köszönte meg a látogatást és biztosította a jelenlevőket a tanterület további buzgószárol és szorgalmáról. A növendékek lelket megindító éneke és Barbarics Győző csatládnító által vezetett zenekoranak előadása volt a szép nap záradéka. A szeretetház helyiségeinek kibővítésére, alapszabályainak módosítására, a vele kapcsolatos főköntézetnek előszérű átalakítására irányuló törekvések után joggal remélhető, hogy a szeretetház alapításának már jórő ében megünneplendő huszonötödik évfordulója ismét egy hatalmas lépéssel viszi azt közelebb azon nemes eszmény felé, mely a szegény elhagyott árva gyermekek sorsa fölött ragyog.

— Hangverseny. Halmi Lajos és neje t. hó 9-és a Korona vendégházban 11-én pedig a polgári egylet értérmeben tartottak hangversenyt. Mőrsora 12 számból állott. Úgy a hegedű és citera járák, mint az „Örült” s a „Munkásai rab” szavaltat teljesen megnyerték a közönség lelszését. Magyar népdalokat oly érzésű játszták, hogy a szív legbtisőbb burjait is retgésbe hozták. Kísérje szerencse a jobb sorsra érdemes művészpár utait.

— Jölekönyvezési mulatság. A tapolcai önkéntes tűzoltó egyesület javára f. évi június hó 17-én a billegel szeszgyár mellett ligethen jölekönyezési tavaszi mulatságot rendeznek. Rendező bizottság: elnök dr. Kovács Vilmos, alelnök Szvaty Béla, pénztárnok lapánky Imre, jegyző Janisch Alajos, ellenőr: Marton Gyula, biz. tagok: Ambrus Lajos, dr. Berger Sándor, Lay János, ifj. Loszner Mór, Molits Aladár, Rosner Mór, Schwarz Arnold, Schwarz Emil, Schwarz Jenő, Schwarz Ödön, Steiner Jenő, Szigethy Ödön, Tomka Jenő, Verán Jenő, Wolf Gyula. Kezdeté d. u. 5 órakor. Belépti díj személyenkint I korona, Bsaládjegy 5 korona. Felülfizetések, tekintettel a jölekönyvezési közönnel fogadtatnak és hirlapilag nyugtatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság június hó 24-én tartatik meg.

— Tanítónövendékek kirándulása. A csakornyai állami tanító képző intézet növendékei tanáraik kísérelében pedagógiai tanulmány céljából Alsó-Lendvára rándtak, a hol megtekintették az elemi és polgári iskolát, és meghallgatták a tanítást. Deután a hegyekbe és Szent-Háromság kápolnájahoz mentek, este pedig a vonatall haza. A tanulságos kirándulásnak az idő is kedvezett.

— A Kund-gyilkosság öröktje. Subics Lajos jharo-berényi lakos, a ki Kund gyilkosai részére, az aldatól elvett löfegyvert a gyilkosok kívánságára elfürészelle, megörült. A szerencsétlen ember mindenkiiben csendőrt lát, s folytonosan azzal mentegeti magát, hogy neki semmi része nincs a gyilkosságban. Subics, midőn Kund fegyvert elfürészelt: nem sejtette, hogy miféle corpusdelicti került kezébe s midőn a gyilkosságok felfedezék s tudomására jött, hogy azon fegyver, melyet ő szabott rövidebbre, Kund volt, desperálni kezdett s attól félt, hogy majd ő is vád alá kerül. A szerencsétlen ember iránt, ki Berényben közbecsülésnek örvend a jóra való törekvő iparó volt, általános a részvet.

— Kútbaugrott. H.-Szt. Miklóson Szekeres Péter felesége Péce Katalin ekeszerettségében az udvarukon lévő kútba ugrott; mire tettét észrevették, már csak a holt testet húshaták ki.

— Közvetlen menetjegyek kiadásá. F. évi június hó 1-15-ig Kaposvár állomás s balaton-sz. pyörgyri szobbi h. é. vasut állomárai között közvetlen menetjegyek fognak kiadni, melyeknek árai az álmásokon kifüggesztett menetdíjtáblázatokból kivehetők.

HIRDETÉSEK:

Grand Hotel National Bécsben.

Taborstrasse. Régi hírneves egyedüli nagy bécsi szálloda, hol sem a kiszolgálás, sem a világításért nem számítatik semmi. — 200 szoba 1 forinttól felfelé. — Fürdők, távirda és telefon, Pályaudvarok és hajó kikötő állomások közvetlen közelben. Jutányos árak. Huzamosabb tartózkodásnál külön egység. On parle toutes les langues modernes.

Harhammer A.

igazgató.

Mayer F. M.

üzletvezető.

Közvetlen beszerzési forrás a legolgasabb

reichenbergi öltöny-szövetekből.

Tiszta gyapjú ösvényt és kamgarn.

Egy teljes őrű öltöny 6 frt 70 kr.

Franz Rehwald Sohne, posztó gyári-raktár.

Reichenberg, Csehország.

A Magyar Asphalt

Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási-munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat,

kik **járdáikat burkoltatni kívánják,**

hogy eziránt a munka helyszínen található társasági megbíztathoz fordulni sziveskedjenek.

Magyar Asphalt részv.-társ.

BUDAPESTEN. 137-6.

*****

Egy 2 1/2 lóerejű

— Clayton és Schuttlerwroth gyárbeli —

— még kevésbé használt —

gőzcseplő-készlet,
a lokomobil száma: 21598.

jutányos áron,

jótállás mellett eladó!

WEISER J. C.,

gazdasági gépgyára és vasöntődéje

Nagy-Kanizsán,

*****

— Veltük dr. Dreiszker József prospektusát a m. kir. miniszterintézet engedélyezett gyógyintézetéről közösen. Az intézet tulajdonosa bevezetésül leírja a közeg fekvését és helyrajzát, továbbá kiemeli a kutak és források üdítő, friss vizeit, felsorolja a setahegyeket, melyekről az anyatermészet pázaron gondoskodott, és a számos kiránduló helyeket. A honnan gyógyörü tájképet nyújtanak. Ezután beírja az új intézet fekvését, mely minden tekintetben a tudomány meri kívánalmainak megfelelőleg gazdagon tel van szerelve és a szükséges gyógyeszközökkel be van rendezve. A gyógyeszközökről szólva, főlegem, hogy **Vörös hofenben főt Kneipp plébános ur rendszerét** hosszabb időn keresztül tanulmányozta, és miután ennek czélrészéről és hasznosságáról meggyőződött, az intézetet a **Kneippura** használatára tökéletesen berendezte. Végezetül szól az intézetbe való felvetelről, az általános gyógyszabályokról és az intézeti árszabályokról, melyek igen mérsékelték. A esztos kiállítású füzet értéket emelik az intézet délkeleti és nyugati lakiképen. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **„Nemzet Ujság.”** Mind nekünk Budapest-ról leve szönik írja, június 17-én a fővárosban új politikai napilap indul meg, mely iránt német-mutatók már most is a legnagyobb érdeklődé. Készeget nem szenved, hogy ez az új lap, melynek címe **„Nemzeti Ujság”** lesz mindjárt kezdetől fogva a legelső helyek egyikét foglalja majd el a hazai sajtóban. Erre nézve elegendő garanciát nyújt a lap munkatársainak igazán fényes névsora. A lap felelős szerkesztője **Güntner Antal dr.**, helyettes szerkesztője pedig **Szeredai Leo** lesz akikkel munkájukban a kiprobált kitűnő újságíróknak egy egész gárdája támogat. A lap vezérezkírói közt vannak: **Apponyi Albert** gróf, **Horanszky Nándor**, **Kovács Albert**, **Hadosy Imre**, **Bartha Miklós**, **Bulgár Ferencz**, **Benedek Elek**, **Hock Janos**, **Acsády Ignác dr.**, szóval a lap igazán megerdemelt, hogy érdeklődéssel várja minden újságíró a **„Nemzeti Ujság”** különösen nagy súlyt fog tekinteni a vidék életére, a vidék ügyes-bajos dolgára, melyekkel fővárosi lapársaink bizony-bizony nem sokat foglalkoztak eddig. Mindjárt az első számban a **„Nemzeti Ujság”** oly regény közlését kezdi meg, mely ketszeteiben a legnagyobb szenecziót fogja kelteni országserzte. A mellett a **„Nemzeti Ujság”** egyike lesz a lesz alapoknak, a menynyben ára: egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Szerkesztősége az **Andrassy-ut** és **Petőfi utca** sarkán (Petőfi-utca 16. sz. alatt) lesz, kiadóhivatala pedig **Nagymező-utca** 25. sz. alatt. A mosti betépek előfizetők június 17-ikétől július elsőjéig ingyen kapják a **„Nemzeti Ujság”**-ot.

— **Cs. kir. Adriaal biztosítói társulat.** Május hó 23-án tartatott meg ezen társulat rendező közgyűlése, melyben az öt ik üzletévre 1893. vonatkozó üzleti jelentés és zarszámodások be-terjesztettek. Ezekben a következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: **Életosztály:** Az említett évben elfogadott biztosítások 12,483.990 frt tőke és 34511 frt évjáradék összegre rugnak. A biztosítási automatán 1893. év végével kerek 72 millió frt és 187.260 frt évjáradékot tett. Haláles életetesi biztosítások után 1.250.283 frt 48 krt fizettetett ki. — Ezenkívül lüggő károk részére 267.025 frt helyezettett tartalékba. A díjtartalék 4.373.043 frt 38 krral szaporodott és tesz 15.8 millió frtot. Az elemi biztosítási ágakban (tűz és szállitmány) a díjbevétel 6.840.806 frtot tett. A visszbiztosítások 3.206.489 frtba kerültek és károkat a visszbiztosítók részletének levonása után 2.305.883 frt 62 kr. fizettetett ki. A kártartalék 476.803 frtot, a díjtartalék 1.809.785 és a több évi biztosítások rárcája 23.065.997 forintot tesz. A kamatlábnak újabb esőkkenésére való tekintettel az életbiztosítás külön nyereségtartaléka erősítésére ismét 100.000 frt fordítatott. Ezen összeg levonása és leírások keresztllvitele után 338.258 frt 70 kr. felesleg marad. Osztatul részvényenkint 60 frt — 2 frttal több mint az előző évben — fizettetett ki. A díj- és nyereségtartalékok meghaladják a 19 millió forintot és a következő tételből állanak. Az életbiztosítás díjtartaléka 14.635.995 frt. A tűz- és szállitmány-biztosítás tartaléka 1.809.785 forint. — Tartalék értékpapírok árfolyam ingadozására 327.287 frt. Disponibilis tartalék 500.000 frt. — Az életbiztosítás külön nyereségtartaléka 600.000 frt és az általános nyereségtalékon 1.214.963 frt.

Egyedüli valódi angol csodabalzsam. THIERRY A. győgszerterára. PREGRADA-ban. Enyhit a rehdet, gyógyit a mell- és tüdőbetegségeket, és belső betegségeket és csodaszoró győgszerterára. A legrégibb, le-jobb nek bizonyult és valódi, mindamellett a legolgasabb egyetemes, népszerű házi győgszer majdnem minden külső és belső beteg-ség ellen.

Balsamom hamitót és utáni a csodaszoró győgszerterára, szigoruan oldoztaték, ugyiszetlen e hamitótól levet el-áruított is. A magas kormány 582. R. G. K. ex. a. h. l. v. gy. el-árakított bizonyítvány alapján igazolva van, hogy a hamitótól semminemű tiltott vagy az egészségre káros hatást okozó anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balsamokban, rakitások, fessék megrendelést közzétlenül hoztam: **Thierry A. Pregradában, Re-hits-Sauerbrunn mellett** (Austria, Magyarország határai postállomására nézve) 12 kis vagy 3 duplatéves ára 4 korona, 60 kis vagy 30 duplatéves ára 12 korona 6. Utter: **Bosniába vagy Hercegovinába** nézve) 12 kis vagy 3 duplatéves ára 5 korona, 60 kis vagy 30 duplatéves 15 korona. Nagyon olcsó csak a pénz-ellenes beállítás, vagy utasítások szerinti. **Thierry Adolf győgszerterára Pregradában, Re-hits-Sauerbrunn mellett.**

A valódi angol csodakenőcs hatása és ereje. Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredményt hozta, az er-vedő emberiségnek a legolgasabb és illik hajokban. A sebek gyógyítása, ugyiszetlen a fájdalom enyhítésében felülmúlhatlan falkatászat a piros rósa „rosa centi-“ban letett csodaszoró hatású győgszerjé anyá, más kitérően elismert győgszeranyagok összetételét képezik. Az angol csodakenőcs használható: A gyermekbetegségeknél, mellkeményedé-vel, Orbáncz (sz. Antal tész), mindennemű sebeknél, fűz vagy csont sebeknél, sebek, gennyedtség, dagnit fűz, sőt csontszelvény: Utes-, szurcs-, jó-, vágás- és szurdak sebek ellen. Használható min- den idegen résznek, a. m.: üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű dagnat, kénves, pokolvar, utá- képződés, sőt rákbetegség ellen; széklet, kőképződés, hólyag és vesetisztítás, kőképződés. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, belsősebek, hólyagok, sebek, sőt a tüdő sebek, nyakdagnat, vérterelés, falugás és a gyermekkorban előforduló kőképződés ellen, sőt, sőt. Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedüli álló előtérnyanti szerből minden csodakészletben tartani. Két dobozról levelesek most küldötik: a széklet- és hólyag- és vesetisztításra vagy pedig utasítással csakúgy, s legelő csomagolás, szállitóléval és bermentes megküldéssel 3 korona 10 fillér.

Számos bizonyítványok rendelkezésre állnak. Figyelemertek mindenkit hatástalan hamitványok megvételé ellen, a közepi szigoruan arra figyelni, hogy minden helyen a fehé- vőgye és csomag, **Thierry A. Orangeal győgszerterára Pregradában** bevezetésre kell lenni és minden helyen egy hamitvány utasítás egyenlően védegyezel, mint az általános bevezetésre lenni. Az egyedüli és valódi angol csodakenőcs hamitót és utáni a védegyezelvény alapján szigoruan oldoztaték, ugyiszetlen e hamit- ványok összetételéről. Egyedüli közvetlen beszerzési forrás **THIERRY A. Orangeal győgszerterára Pregradában, Re-hits-Sauerbrunn mellett.** Egyedüli raktár Budapest és környéke részre **TÖRÖK JÓZSEF-nél** Budapest, Király-utca 42. szám. Oly helyről, hol már nincs több a csodakészlet közzételét: **Thierry Adolf Orangeal győgszerterára Pregradában, Re-hits-Sauerbrunn mellett** címzett. Az Austria-Magyarországi vődegyezel száma 4824.

CSÁSZ. K. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT TRIESTBEN. (RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

(Alakult 1838-ban.)

Vagyonkimutatás.

(A) MÉRLEG-SZÁMLA 1893. december 31-én.

(B) MÉRLEG-SZÁMLA 1893. dec. 31-én. (Az élethíztentési osztály kivételével)

VAGYON.	Leírás és értéke	TEHER.	Leírás és értéke	VAGYON.	Leírás és értéke	TEHER.	Leírás és értéke
Ingatlanok Triest, Bécs, Brinn, Budapest, Milánó és Velenczében	3916700	Különnyeremény-tartalék	600000	Készletű részvény befizetések	200000	Nyereségtartalék	400000
Értékpapírok az A) részletre szorított	1000000	Tartalék árnyalvány-ingesztések számára	1145700	Változó és bankbetétek	300000	Nyereségtartalék	1216000
Jelzálog kölcsön	3100000	Díjtartalék	1462094	Értékpapírok a B) részletre szorított	200000	Tartalék árnyalvány-ingesztések számára	372700
Beérkezni váró díjak és kölcsönök	3121700	Kiszármaztatott	267000	Ingatlanok Triestben	300000	Díjazott részvények	170000
Köztársasági köztulajdonok	1240700	Nyereségtartalék	100000	Értékpapírok az A) részletre szorított	100000	Nyereségtartalék	100000
Köztulajdoni részvények	2741700	Különféle társaságok	240000	Értékpapírok az A) részletre szorított	100000	Nyereségtartalék	100000
Társasági ügyletekről folyó számla egyenlege	200000	Különféle kölcsönök	200000	Értékpapírok az A) részletre szorított	100000	Nyereségtartalék	100000
Értékpapírok	100000			Értékpapírok az A) részletre szorított	100000	Nyereségtartalék	100000
Árnyalványok és értékpapírok	100000			Értékpapírok az A) részletre szorított	100000	Nyereségtartalék	100000

Az igazgatóság: Glanstätter Dr. Alber Á., Mörpurgé Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinalt G., Salem H.
Számvizsgálók: Afenduli György, Pofai A. Bertl Emil, Parisi József. Frigyesi Adolf vezérigazgató.

A cs. kir. szab. Adriai biztosító-társulat magyarországi osztálya

Budapest, IV., Váci-utca 9. szám, a társulat házában.

Máró Podmaniczky Frigyes, intéző. Frigyesi M., titkár. Lichtsberger I., vezérigazgató

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alatti kerületi főigaznokságnál kaphatók, a hol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adtnak és élet-, illz- és szállítványbiztosítók az Adriai biztosító-társulat; Jégbiztosítások a Déli Jég- és életbiztosító társaság; és baleset elleni biztosítások a Nemzetközi baleset elleni biztosító részvénytársaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el: a kerületi főigaznokságnál Nagy-Kanizsán:

Löwy Adolf urnál.

SARG F. A. FIA és TARSA. Dru- és legregőbb Stearin-gyertya-gyár Ausztria-Magyarországban. Alapítottatott Ad. de Milly által 1837.

Cs. és kir. udvari szállítók, 17 Sarg-féle **Milly** Bevezetése a Glycerin-gyártmány-nak Ausztria-Magyarországban. Feltalálása a glicerinszappannak SARG F. A. által 1858. Feltalálása és bevezetése a KALODONT-nak 1837-ben. Harmincz első érem és oklevél 1894-ig. Iroda: BÉCS, IV. Schwindg. 7. **GYERTYÁK.**

Milly-, asztal-, templom-, barock-, renaissance-, conus- és ürgyertyák, milly-cijeli gyertyák és viasz karácsonyi-gyertyácskák. Mindenütt kapható! Határozottan SARG-féle milly-gyertya kérendő! Mindenütt kapható!

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTÖDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy helyben, a Csengery-utczában ujonnan épült gépgyárunk üzemét megkezdtük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jóátállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű stabil gőzgépek, Gőzmozgonyok, gazdasági és iparrállatokhoz, Szivattyúk és fecskendők, Sűrítő és sűrítő berendezések, Aspirató készülek, Előmelegítők, Közlelművek (Transmissió), Gőzkazánok a legjobb szerkezetben	Tűpriztisztító készülék, Vízartányok, Vaskémények, Malomberendezések és malomrészek, Gőzcséplőgépek, Cséplőgépek kézi és járgányhajtásra, Járgányok, Szabadalmazott „Tilra” sorcso-gépek (legújabb szerkezetű).	Darálók, morzsolók, Szeccsa- és répacso-gépek, Élek, Extirpátorok, Lókapok, halmozók, Hengerek és Boronák, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.
---	--	---

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészítettnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. C. S. A. Olasz-Né. hán.

Ide tartozandó a lap szellemi részére
vonzakodó minden közlemény.Bármennyire is érdekel csak lemerj közöl-
ni a fogadtatnak el.

Készenlét nem költöztet vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczér.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank; a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyeli takarékpénztár,
a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fuchsai Fülöp
könyvtárhelyén.

KLÓPIRENTI ÁRAK

Egész évre 12 korona (6 Ft — Kr.)
Félévre 6 korona (3 Ft — Kr.)
Negyedévre 3 korona (1 Ft 50 Kr.)

Hirdetéseket jutányosan megvitatunk.

Nyitólár postaközzel 10 kr.

Külföldiek, valamint a külföldről
vonzakodó Fuchsai Fülöp könyv-
kereskedésbe tartoznak.

Az évről vizsgák.

(h. m.) Az iskolai munka e hónappal véget ér. Az évről vizsgálatok már megkezdődtek és folynak a hó közepétől az egész hó végeig; a legtöbb helyen ez idő alatt az előadás is szünetel, vagy legfeljebb formászerűleg tartják meg ez órákat.

Iskolai halóságok, szülők, tanügybarátok egy pár óra alatt győződnek meg, — vagy akarnak meggyőződni — a tanítónak egész éven át kifejtett szorgalmáról, a tanulóknak előmenetéről.

De vajjon lehetséges-e ez?

Nem bírják belátni, hogy ezek az évről vizsgák egygyel több okot szolgáltatnak arra, hogy a tanítót drillemesterré tegye, aki kénytelen-kelletlen a folyton-tartó megnem szakított értelemfejlesztő tanítás helyett kényszerítve van: hónappal a vizsga előtt a a gyermekeket a vizsgára előkészíteni, hogy az ő munkáját valami szeszélyes vélelten mások szemében illusoríussá ne tegye.

S vajjon mit nyer a tanítás, mit nyer a gyermek az ilyen vizsgák által, minők nálunk szerzte e hazában divnak? Semmit. Sőt ugy a tanítvány, mint a tanítás intenzitása határozottan veszt.

Veszt először azért, mert a szünet két-három héttel nagyobb lesz, — s az utó-

hónapok tanítása jobbra a télen és tavasszal tanult ismétléséből áll, hogy a vizsga fényesen és simán menjen. Pedig e fényes és sima vizsgák legtöbbször az intenzív tanítás nagy fogyatékoságát takarják el.

Az értelemfejlesztő munka gépies betanítással válik, a megelégedésünk a külső sikerrel, mely korántsem biztosítéka az igazi tudásnak, az értelem gyarapodásának, az ismereteknek az élet céljaira való elsajátításának. Mily hamar lehámlik a ráaggatott cafrang, mely a meztelenséget takarja.

Belátó paedagogusok régen tudják már, régen lájálják már, hogy a mi vizsgálati rendszerünk mindenféle szempontból a lehető legrosszabb és semmi által sem indokolható, mint azáltal, hogy megszokott dolog, hagyományos valami, a melytől miután a nyugati államok legtöbbjei — már megszabadultak vagy legalább oly módon változtattak rajta, hogy benne az idővesztés és szemfényvesztés kevesebb legyen, — csak mi nem tudunk szabadulni, mikor más kevésbé lényeges dolgokat — oly hamar átvesszünk nyugati szomszédainktól.

Vajjon lehet-e valóban intenzív a tanítás — alsóbb osztályokban — akkor, mikor jóformán az egy évről (tiz hónapról) kiszámított tananyagot már husvétig befe-

jezik, hogy a husvét szünet után az oly szükséges ismétlést elkezdjük, mert — akkor már ugyszólván küszöbön a vizsga. A legbuzgóbb tanítótól sem lehet rossz néven venni, — hogyha a siker iránti tekintetből praeparálja növendékeit a leendő vizsgára, mert nem akarja és nem akarhatja, hogy egy is rosszul feleljen, a megsegényüljön nyilvánosan.

De hát az ördög nem alszik, sokszor éppen azokkal vall kudarcot, akiktől leglegtöbbször várt volna. S lehet-e csodálni a a gyermek elfogódottságát, mikor 20—30, sőt 40 hallgatója van, ami a legzsemesebb gyermekekre is zavarólag hat olykor. S ki nem látta és tapasztalta ilyenkor, hogyha az ilyen hamisan felelő gyermekeket ki akarják menteni a hinárból, csak még jobban bele gabalyítják, mert természetes, — hogy elfogódottságától csak nehezebben tud szabadulni, ha már hibát ejtett.

A főindok, hogy ezek az évről vizsgálatok eddigi alakjukban megszüntetendők, mégis csak az, hogy ott, — a hol sok az osztály, — egyesek majdnem egy hónapot vesztenek a szorgalmi időből, mert a tanítás rendszeresen zavartalanul nem folyhat.

A szomszéd Ausztriában és Németországban a siker vesztélyeztetése nélkül szünetelték be az évről vizsgákat, melyek az-

A „ZALA” tárcája.

Oroszlánszívű Richard

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Tarcsay Gizike elvégezte a felsőbb leányiskolát. Beszél németül, angolul, franciául tökéletesen és magyarul is meglehetősen.

A historia, geografia, fizika, filozofia és még egy sereg „fia” a kisujjában volt.

Tökéletesen és kifogástalanul kinevelt leány volt; mert mikor a pozsonyi felsőbb-leányiskola internatusából hazavitték s az apja által megvásárolt pusztán meglátott egy kétnapos borjut: azt az ártatlan óhajt nyilvánította, hogy nagyon szeretné látni annak a tojásnak a héját, amiből ez a kis állat kibúj. Dicsőségére legyen ez dr. Wallhallayné önégyeségének, aki Gizikét a zoológiából oktatta és „jeles” eredménnyel bocsátotta ki a mindennapi élet közönségesebb állatai közé.

A mama-tapsolt örömeiben, hogy az ő aranyos Gizikéje milyen „magas” nevelésben részesült. És el volt ragadtatva, mikor látta, hogy a szalomban milyen otthonossággal forgolódik a picike.

Az első szerep, a szaloni deb, kitűnően sikerült. Gizike szelleme ragyogott. Politizált, vitakozott és a szaloni pillangói bálmalatt röpködtek körül a frissen nyílt virágok.

Csupa ész, csupa szellem, csupa tudomány! Csakugy szikráztak ajkáról a szellemesebbnél-szellemesebb megjegyzések. A férfiakat elszé-

tette a lény; megvoltak büvölve; vazallusi hódolattal hajlongtak szikrázó szelleme előtt.

Abray Laci, az aranyfiatalág vezére azt mondta a társaságnak, hogy ez a Tarcsay Gizike amilyen kicsi teremtés, akkora veszedelem azokra a férfiakra, nézve, akik nem praemiaturok vagy akik enciklopédiát nem hordanak a lejtőkben.

Ez a mondás azonban nem riasztotta vissza az aranyfiatalágból még a pótértelességeket sem. Mert hát nekik tulajdonképpen nem is Gizike szelleme fénykedett olyan ellenállhatatlan erővel, hanem az öreg Tarcsay bugyellárisa.

Oda gyűlték a kicsike köré mediumokul. Az pedig mulattott rajtuk a felsőbb leányiskolában szerzett összes tudományával.

Nagy szerencséjök, hogy a zoológiát nagyobb előszeretettel nem melta; különben bizonyára csakhamar besorozta volna őket egyenként a „négykezek” érdemes osztályába.

Mivel azonban Tarcsay Gizike a historiát kedvelte kiválóan, a megbüvölt udvarlók mind csupa historiai nerekkel ékeskedtek.

Egy-egy estély után a mama együtt kacagott leányával.

A jó mama adta az agit.

— Mit szólsz Gizikém, Szeremleghöz?

— Jámor teremtés, Birka jószág, bárgyu egyszerűség. Valóságos Jó Fülöp.

— Hát Benyey Gazsi hogy tetszik?

— Na abban legalább van egy kis szikra. Tud is valamit. A Kanin felszízetet nem keresi a Fok-földön. Van benne keréske tarjalom; de mit ér, ha különben meg Földnélküli János.

— Bizony nem ártana, ha Vártay Béla földjeivel rendelkeznek.

— Vártay is több hasznát vehető sok földjének, ha ki nem éreznék belőle, hogy az öreg apja még zsidó volt. Ha ránezek, mindig Jeruzsálem Eodrere gondolok a historiából.

— Iahaha! Milyen szellemes vagy aranyos Gizikém! Hát csak nem találaz szegény jámborok között egy nagyobb historiai slakot?

Nem én Anyám. Gardaj Pista még mutatna valamit. Az orra legalább Hollós Mátyásra emlékezett, de maga valóságos Dobze László. Jaj anyám, ha te annyit tanult volna és annyit tudnál, mint én, akkor látnád csak igazán, hogy milyen tartalmasnak, milyen árusnak a férfiak. Egy férfi-ideálban nagy, imponáló szellemnek nagy szívet kell ölekeznie. Ezek a tuca-emberek nekem nagyon unalmasak volnának; ha olyan pompásan nem lehetne árusgukón mulatni. Betanulnak egy regiment ostoba, elkoptott bókot, ki-jegeznek egy-két Dumas-fele aperaszt; leborulnak a nők előtt s azt hiszik, hogy hódítanak. Pedig tulajdonképpen egytől-egyig született vazallusok; a női szellem fölött sohasem uralkodhatnak.

— Talán kissé szigorúan bírálsz kicsikém?

— Nem anyám! Nekem nem kellene Jó Fülöpök, Földnélküli Jánosok, Dobze Lászlók, Jeruzsálemi Endrek. En csak egy Hollós Mátyás vagy Oroszlánszívű Richard előtt tudnék meghajolni. Nekem csak olyanok imponálhatnak.

Tarcsay Gizike pompásan mulattott felsőbb leányiskolai tudományával a fentiszelt historiai

előtt körülbelül abban az alakban álltak fenn, mint nálunk. Most azonban ez nincs úgy. A tanítás az utolsó napig tart, csak a tanév kezdetével történik az úgynevezett fellépés, a mikor egy osztály tanulói előbbi osztályukba gyülekezve, közülük azok, akik előmenetelük folytán magasabb osztályba léphetnek, osztálytanítójuktól felvezetnek; a többiek pedig, kik gyengébb tehetségük következtében felsőbb osztályba nem léphetnek, visszamaradnak ez előbbi osztályban. — Nálunk is többször indult meg már mozgalom az iránt, hogy az évről-évről vizsgák jelen alakjukban megszünjenek; most újabbán a főváros tanítói indítottak mozgalmat, mely bizonyára sikerre is fog vezetni. Kell ezt valamely intézkedéssel pótolni, mely a tanító munkáját korábban mint szükséges és célszerű, félbe ne szakítsa, másrészt pedig szülőknél és tanítványoknál is alkalmat nyújtson, hogy az iskola szellemét megismerjék s gyermekeik előmeneteléről meggyőződjenek. De oly intézkedésnek kell ennek lenni, — mely a paedagogia követelményeinek is megfelel, s az iskolát a közönséggel is. — ha lehet jobban, megismertesse. Oly intézkedés kell létesíteni, hogy a szülők évközben is értesítsenek gyermekük haladásáról, előmeneteléről. Akkor éppen nem lesz szükséges, hogy a kilátásban levő vizsga heteken, sőt hónapokon át foglalkoztassa a gyermekeket.

Közs. és körjegyzői tanfolyam.

Felhívás.

A torontálvármegyei községi és körjegyzői egyesület elnöke az ennel közhírré teszi, hogy miután a n. m. kir. belügyminiszter ur, Torontálvármegye alispánjához 1893. é. július hó 6-án 9.807. sz. a. kelt kegyes leiratával a vármegye protectoratusa alatt álló, a megyei jegyzői egyesület által tartott „Torontálvármegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam” működését mindaddig, míg az állami tanfolyamok tényleg felállíthatók lesznek, nem csak nem kifogásolta, de sőt igenis kívánatosnak tartja; miután ezen felül a legközelebb

mult ezen tanfolyamot zárvizsgával sikeresen végzett s a jegyzői pályára komoly sikeresen jelelt szolgáltatott hallgatók azon előnyben részesültek, hogy azok névsora n. m. kir. Belügyminiszter urhoz, ennek f. é. március 9-én 16.655. sz. a. Daniel László alispán ur, mint a tanfolyam igazgatójához intézett kegyes leirata folytán azon célból terjesztette fel, hogy azokra a vármegyei alispánok figyelmét körültekintően felhívja; miután végül ugyancsak a mult tanfolyamot azon kiváló kitüntetés érte, hogy annak f. é. május első napján tartott zárvizsgára a n. m. kir. Belügyminiszter ur f. é. április 23-án 31.913. sz. a. kelt magas rendelete folytán ministeri megbízottként, méltóságos dr. Faschó-Moys Sándor minisiteri tanácsos ur jelen volt s tanfolyam szakaszerint működéséről személyesen meggyőződött, kinek jelentése folytán a belügyminiszter ur f. é. május hó 24-én 39.816. sz. a. kelt leiratával az elért eredmény felett teljes elismerést fejezte ki: a torontálvármegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam VI évfolyamát 1894. évi szeptember hó 1-én újolag megnyitja.

Ezen tanfolyam azonban az eddig 6 havi időtartam helyett 10 óra terjesztetik ki, s így tart 2895. évi június hó végéig; mivel a nyert tapasztalat azt mutatja, hogy az előirt tetemes tananyagot az aránylag rövid 6 hó alatt sem a szükséges terjedelemben előadni nem lehet, sem pedig azt a hallgatók kellően elsajátítani nem képesek.

Azonfelül pedig ezen tanfolyam — a hallgatókra (fellátható tájékoztatással) (internatussal) lesz egybekötve, e mennyiben azt igénybe vevő legalább 20 hallgató jelenkezik; mert ismételtelen előfordult, hogy szegényebb sorsú ifjak a drágább magán-ellátás költségeit vagy éppen nem, vagy legalább némi nélkülözések mellett voltak csak képesek fedezni, és ezen ok miatt sokan a tanfolyam látogatásának lehetőségétől is meg voltak fosztva, mi pedig ezen tájékoztatás által elesik, sőt a jobb módú ifjaknak is mód lesz nyújtva annak igénybe vétele mellett költségmentésre, s tehát szegényre s gazdagra egyaránt előnyös.

A) Tanfolyam.

A tanfolyamra felvétetnek azok, a kik az 1883. évi l. 1-cz. 7. §-ában előirt előképzettséget igazolják. — Ezen elméleti képzettség a VI. gymn. osztály sikeres bevégezése. — Ezzel egyenrangúnak tekintetnek a polgári iskolák VI. osztályáról valamint az 1888. évi 56.313. és 80.588., nemkülönben az 1889. évi 5715. és 1889. évi 80.816. sz. belügyminisiteri rendeletekben említett középiskolákkal egyenrendű kereskedelmi és katonai szakiskolák és tanfolyamokról szóló bizonyítványok.

Azok a kik e tanfolyamra felvételnél óhajtatnak, 1894. évi augusztus hó 17-ig irásilag is folyamodhatnak, azonban legelőszörűb ha augusztus 31-ig személyesen jelentkeznek, mert azt ki-ki

maga tudja legjobban, hogy birtokában van e az említett iskolai bizonyítványok, mely esetben ha t. i. ily bizonyítványai rendelkezik s erkölcsi és magaviseletét hatóságai bizonylattal igazolja, a tanfolyamra felvétetik.

A felvétel iránti kérvények Torontálvármegye alispánja nagyságos Daniel László ur, mint a tanfolyam igazgatójához intézendők, de a borítékon csak a „tanfolyam igazgatóra” névre czimzettlen küldendő Nagy-Becsokerekre (megyeház I. emelet, jobb folyósó 13. sz.) ugyanitt történnek a jelentkezések is.

Tandíjat minden egyes hallgató a felvételnél 30 frtot tartozik egy összegben lefizetni. A hallgatókat tankönyvvel a tanfolyam látja el.

A tanfolyamra a következő tantárgyak adtnak elő, u. m.:

I. Csoport

A) 1. Általános magánjog. Bevezető s általános része (személyek, dolgok, jogok, jogvélemény), vagyoni része (birtok, dologbeli jogok, urbér s rokon jogviszonyok, kötelmi jog); családjogi része (házasság, különösen a háztársak közti jogviszonyok); örököségi jog (örököségi jogok mai érvényben, különösen a végrendeleti örökösödési szerződések).

2. Községi bíráskodás.

3. Kézbevités.

4. A büntető törvénykönyveknek a község közigazgatását érintő része.

B) Különös magánjog (váltó, csőd, kereskedelmi törvények általános ismeretei s ezeknek a közigazgatást is érintő részei, a telekkönyvi rendtartás.)

II. Csoport.

1. Magyar közjog (az alkotmánypolitikával, különös tekintettel a politikánál a terület, népeség, alkotmány, államhatalom, polgári szabadságjogok, különböző államalkotók a törvényhozásra; a magyar közjognál a képviselő választási eljárásra, az állampolgárok állami jogi viszonyaira, kormánytervezet, politikai önkormányzati közegek s a bírói hatalom gyakorlására).

2. Magyar közigazgatási jogból a földmivelés és kereskedelmi minisiterium ügykörét érintő ügyek közül: az állategészségügy, mezőrendőrség, borászat, erdőtervény, tsakola, vadászat, halászat, madarászat, méhészet, szelvénymentés kereskedelem, bázaló kereskedés, mértékek, vízjog, közutak és vámokról szóló törvény.

III. Csoport.

Pénzügyigazgatás. Egyenes és közvetett adók illetékek, díjak, vámok, egységadások, szálló-dézsnaváltás, italmérségi jog, közadók kezelése — pénzügyigazgatás szervezete.

1. Magyar közigazgatási jog (a kormányzati politikával). Bevezető s általános rész (a végrehajtó hatalom fogalma, birtokosa, gyakorlása módja, a törvényhozó hatalomhoz való viszonya; a végrehajtó hatalom gyakorlása). A különös részről,

alakokon és a jámbor fejedelmeket egymásután kikosarazta.

Megkönnyebbült szívvel utazott el azután Balaton-Füredre, hogy ott tovább játszszen. Talán az eddigieknél még jámborabb fejedelmekkel.

A harmadik nap estéjén már ott is egész sereg vazallus kísérete az eszplanádon.

Tarcsay Gizike igen kényelmes helyzetben volt. Újra elővehette azokat a szellemiszkrákat, amik a kisvárosi szalon parketjén már egytől-egyet elhamvadtak.

A historiat azonban levette a napirendről. Istenben boldogult Kant szellemét cipelte oda az eszplanádra.

A sétálók néma bámulattal haladtak el mellette. Úgy citált Kantból, mintha doktoratusi disszertációját mondta volna könyv nélkül.

Mindenki bámult.

Csak a parti sétány egyik padján ült minden este egy halványképi, kékszemű férfi, aki nem bámult, hanem mosolygott.

Gizike észrevette ezt a mosolyt, amiről tulajdonképen nem lehetett tudni, hogy kinek van adressálva. A magában merengő férfi gondolatainak-e? — vagy az ő filozofiai disszertációjának? Es Gizikének arcába szökött a vér; szeméből a harag villámolt ki egy pillanatra.

Nem vette észre senki.

Hazatérőben hied közönséggel kérdezte egyik udvarlójától:

— Mondja csak Kéthelyi ur, ki az a bambaképi ur, aki estenkint úgy üldögél ott az eszpla-

nád egyik padján, mint valami feleség-üzött Sokrates.

Az egyhangú kacagással fogadott szellemes kérdésre azt kapta válaszul, hogy a magánosan ülő férfi dr. Erős Géza, természettudós, ki a Balaton floráját tanulmányozza.

Gizike nagyot kacagott.

— Az ugyan nem látszik meg rajta, hogy virágokkal foglalkozik: Úgy néz ki, mint egy desperatus állatszeliidő. Azt hiszem, kitűnő állatbába lenne belőle a társaság számára. Szeressék meg valahogy azt az embert.

Az egyik vazallus nagy szerényen bátorodott annyit megjegyezni, hogy önagsága talán tévedni méltóztatik; mert dr. Erős Gézával nem lehet tréfolni. Annak szelid képe alatt oroszlánsziv lakik.

Tarcsay Gizikének még a könyvei is hulltak a kacagástól erre a megjegyzésre.

— Oroszlánsziv! hahaha! Ugyan menjenek! Hát ilyen is van?! Hahaha! Hanem azért csak szerették meg azt az embert, ha különben a társaság színvonalán áll.

Ezzel az utasítással vált el Gizi udvarlójától.

Es másnap este már bemutatott neki az oroszlánszivet. Ezt a különös embert, aki a szükségnél többet soha egy szóval sem beszélt; de amit mondott, azt úgy mondta, hogy aköz nem ért megjegyezés.

Néhány találkozás után ez a zárkózottnak látszó, de a közlekedés után mesterkeletlen modorral, szíve őszinte megnyilatkozásával maga körül

szinte jólható meleget sugárzó férfi egészen észrevétlenül más irányt adott a társalgásnak.

Mikor Gizike legnagyobb lendülettel idézett Kantból és a vele rokon filozofusokból, dr. Erős Géza csendes, szelid hangon megjegyezte:

— Bámulum nagysádnak szép ismereteit, de méltóztatassék elhinni, hogy a szividegek egy váratlan rezgése halomra dönt minden filozofiai rendszert.

Hát ez ellen az állítás ellen bizony nem lehetett Kanthoz és társaihoz fölebbezni. Es a pótlótlóság is vazallusok nem kis öröme Kant és társai trónvesztésekké lettek.

Tarcsay Gizike egyik este otthon így szólt mamájához:

— Te anyuska, ez a dr. Erős igen nagy szellem; ennyi bizonyos. Csak azt szeretném tudni, hogy a szive is nagy-e?

Azútan elgondolkozott ezen a kérdésen sokáig. Sokszor már a hajnali fény szűrődött be az ablakredőnyökön, mikor elaludt. Almában is tovább szötte lelke a gondolatokat, hogy annak a nagy, imponáló szellemnek mekkora is lehet hát a szive? Igazán oroszlánszive volna ennek a szelid, csendes, szűkszavú embernek?

Sokszor indulatosan simította végig homlokát, hogy gondolatait elűzze.

Hát nem bőhő gyermekeség ötle ezen a mindennapi kérdésen tűnődni, mikor lelke tele van magasabb tudományokkal!

De lelke nem tudott attól az egyszerű kérdéstől szabadulni s érezte, hogy ez a kérdés neqacs agya, hanem szive idegeit is meg-megrezgeteti.

a belügyminiszterium ügykörét érintő ügyek közül Népeség (népszámlálás, statisztika, állampolgárság, anyakönyvezés) közegészségügy (1876. XIV. t. cz.) Phylantropia ügye (szegény, lelenyűg, koldulás, könyvtáradomány.) Gyám és gondnoksági ügyek (az igazgatás tekintetében.) Rendészet (a rendőri hatalom szervezete, államrendészet, közbiztonsági rendészet, rendészeti jogszolgáltatás).

2. Közigazgatási eljárás különös és főtekintettel a községi ügyvitelre.

3. Községi pénzügy, különös és főtekintettel a községi számvitel, háztartás és pénztár kezelése, a megyék háztartására. Nemzetgazdaságtan, pénzügytan és állam számvitel tan ismeretelése.

4. Törvényhatósági és községi önkormányzat

5. Tiszti irálytan.

V. Csoport.

1. Katonai ügykezelés. Védőtörvény és utasítás, honvédség, népfelkés, katonai beszállás, beszállásosítási pótdó, katonaság löszükségletek fedezése, katonai előfogatok és élelmezés. Mozgósítás, mozgósítás esetében behívottak segélyezése. Katonai ellenőrzés.

2. Magyar közigazgatási jogból a vallás és oktatásiügyi miniszterium ügykörét érintő ügyek és a kereskedelmi miniszterium ügyköréből az iparügyek.

B) Tápintézet.

A tápintézetbe felvételt mindaz, ki mint tanfolyam hallgató fel lesz véve, ha legkésőbb 1. é. július hó végéig akár írásban, akár szóval felvételi szándékát a tanfolyam igazgatójának bejelenti és biztosítékát ugyanaddig 36 frtot az igazgatóhoz beküldi, illetve lefizet.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen tápintézetbe felvételt kívánnak, hogy saját érdekében annál hamarabb is jelentkezzenek, mivel a felvételi a jelentkezés sorrendje szerint történvén, nagyobb érdekeltég esetén a későbbben jelentkezők esetleg mellőzendők lesznek.

Eladási díj címén minden hó 1 én egyszerre és előre 18 frt fizetendő, mely összegért lakást, ki szolgálást, reggelit, ebédet és vacsorát nyer a növendék. Az előre lefizetett 36 frt az első két hónap ellátási díjába számíttatik be és csak azon esetben fizettetik vissza, ha az illető tanfolyami hallgatóknak fel nem vétetnek.

Minden növendék ágyneműjét magával tartozik hozni, a váltáshoz szükséges legalább 2 áhuzattal.

A növendék az intézeti szabályoknak van alávetve.

Különbön írásbeli megkeresésekre, ha a szükséges postabélyeg csatolttatik, bővebb értesítést ad a tanfolyam igazgatója.

Nagy-Becskereken, 1893. évi május hó.

Schiller Lipót,

begazsántságyörgyi közs. jegyző,
a torontálmegyei jegyző ügyvit. alnöke.

H I R E K.

— **Távozó tanítónő.** Rózsavölgyi Paulát, a nagykanizsai községi elemi népiskola tanítótestületének egyik igen rokonszenves tagját, Budapestre választották meg s így a most záródó tanévvel városunkból végleges búcsút vesz.

Rózsavölgyi Paulának a nagykanizsai tanítótestület egy jeles tanító-erőt veszti, ki gyöngéd, szép bánásmódjával és kiváló szakértelmével mindig dicséretes eredményt ért el az általa vezetett osztályban. Sima modorával az egyesületi élet terén is hódított. A nagykanizsai járás tanítói köre már 1888-ban egyhangulag pénztárosává választotta s e tisztelet azóta legnagyobb pontossággal és ügybuzgalommal vezette egész működését. Távozását bizonyára nem csupán kariársai, hanem az érdekelt szűk is ózintén fájjalják.

— **Ésküvő.** Ambrus Zolán az fővárosi író, a nevez. színház dramabíráló bizottságának tagja jun 12-én délután vezette oltárhoz az erzsébetvárosi plébániában. Benkő Erel kísérszónyot ki annak idején Rakoday társulatának Nagy-Kanizsán lépett föl először s a közönségnek kedvence volt. Az esketést Tóthfalussy Béla, az új erzsébetvárosi plébános végezte.

— **A két új miniszter.** Eötvös Lóránt kultuszminiszter és Andrássy Gyula, a király személye körüli miniszter tömör életrajzát a következőkben adjuk:

Báró Eötvös Lóránt, 1848-ban született július 27-én Budapesten. Atyja br. Eötvös József 1848-ban az első felelős magyar kormányban Magyarország közoktatási minisztere volt. Gondos nevelésben részesült. Gimnáziumi tanulmányait részben otthon, részben a kegyesrendieknel végezte. Az egyetemi tanfolyamot Budapesten kezdte. Aztán kiment Kölnbe, majd Heidelbergba, hol Kirchknoffot, Bunzent és Helmholtzt hallgatta. Kivált a természettudományok és matematika terén és summa cum laude nyerte el a tudori kalapot. 1870-ben hazajött és nagy figyelmet keltett tudományos felolvasásaival és értekezéseivel. 1871-ben egyetemi magánánár, 1872-ben rendes tanár lett. Neje Gizella, Horváth Boldizsár leánya. A tudományos akadémia 1873-ban rendes tagjává, később pedig Trefort halála után elnökévé választotta. Báró Eötvös Lóránt rektora volt a tudományegyetemnek.

Gróf Andrássy Gyula született 1860. június 30-án. Ifjabbik fia Andrássy Gyula gróf volt miniszterelnök és külügyminiszternek. 1892. óta belügyi államtitkár, mely állásáról csak a legutóbbi válság során mondott le. A mikor atyja a külügyminiszteri hivatalt odahagyta: Andrássy Gyula gróf elhatározta, hogy diplomáciai pályára lép. Egy darabig a konstantinápolyi és berlini követéségnél mint attaché időzött. Közben leszoalgatta önkéntesi évét és 1881-ben kinevezték a f. sz. huszárezred tartalékos hadnagyává. Berlinben a gróf gyakori és szívesen látott vendége volt Bismarcknak. Hazatérték, 1883-iki országgyűlés vége felé megválasztották szabadalvúpartí programmal a csik-szent-mártoni kerület képviselőjének. 1888-ban ez a kerület újra, 1892-ben pedig a budapesti terézvárosi kerület választotta meg képviselőjének. Tagja a parlament mentelmi és pénzügyi bizottságainak.

— **József királyi herceg pohara.** A Pécsei Napló több érdekes apróságot közöl

Förster Beláról, az elhunyt pécsi virilistáról. Az apróságot közöl közöljük a következőket:

Förster Béla anyaira előkelő alakja volt Pécs város közeletének, hogy egy ízben József kir herceg is meglátogatta őt hírnyes pécsi szőlőjében. Förster bácsival kínálta meg a magas vendéget.

— A háziassza egészszégre! — szólt a kir. herceg s ezzel kibőrpentette az aranyosnő bort.

Förster ekkor kezébe vette a poharat és így szólt:

— Ebből a pohárból, fenséges uram, ez életben többé nem iszok senki sem.

— Nem-e? — kérde a kir. herceg.

— Nem ebből, fenség.

— Pedig én még innám egyet! — szólt mosolygva a kir. herceg.

Förster rögtön töltött a pohárba, melyet a kir. herceg fenéig ürített.

Azó a sok idő telt el. Förster a kir. herceg poharat nagy kegyeletekkel őrizte, de hogy ez életben többé senki se ihassék a pohárból, a poharat kevéssel halála előtt — összezsuzta...

— **A vármegye házból.** Zalavármegye közigazg. bizottsága, mint levelezőnk írja, kedden tartotta meg rendes havi ülését Zalaegerszegon. A hévíz kénos fürdőben a rend fenntartásával hozzászavítván a szolgabírósgot bírták meg. A közgyűlés folyamán Koller bizottsági tag indítványozta, hogy az új kormányt és a tavozó minisztereket feliraltlag üdvözöljék, de erre néve nem hoztak határozatot. A tanfelügyelő jelentésében kiemelte, hogy a miniszter gondokodott az ipariskolákban a vallásoktatásról is. Megemertette a zalaegerszegi polgári iskola megszűntetéséről szóló rendeletet. Jelentette, hogy a miniszter 1896. előtt nem hajlandó Zalamegyének állami iskolákat adni. A pénzügyigazgató jelentése után végül jelenlétkelen ügyeket intéztek el.

— **Egy színészpálya.** János 12-én temették el a budapesti Szt. János kórház megfigyelő osztályából Polgár Károly színész, volt szinigazgatót. Az elhunyt egyike volt az emlegettebb színészeknek s színházi körökben bizonyára részvétet kelt a Polgár-dinasztia e tehetséges távjának szomorú vége. Polgár Károly Nagy-Kanizsán is működött s mint kiváló vidéki színész és törekvő szinigazgató, — közönségünk előtt kedvelt egyén volt.

— **A városi adóhivatalból.** A városi adótárgyalások f. é. jun. 22-én és 23-án lesznek. A kivésési lajstrom jun. 13-ától kezdve nyolcnapon keresztül van kitéve a városházánál, a szokott helyen.

— **Brassy bácsi tanul.** A tudósok páriárkaja ez idő szerint Aradon időzik s ott Khudy győgyserész vendége. Szokása szerint hajnal hasadtával kel fel és végig nézi, — hi tudna hányszor — a nap felkeltét, azután valami szórakozás után lát. A hogy a könyvek közt kutat, a kezébe akad egy győgyserészkönyv. Nosza felvilad az öreg Brassy bácsi arca s forgatja a ten éntelen vasok könyvet, mint a buzgó murulmán az alkoránt. A házi gazda csak bámulja, bámulja, végre is azonban nem állja szó nélkül.

— Mit keres Brassy bácsi abban a patyikus könyvben?

— Ugy vagy harminc év előtt — felelte az öreg. — azt ha lottam, hogy egy patyikus segéd, mikor öle olajsvat kértek, azt felelte, hogy olyan nincs. Hadd látom hát, nem hazudott-e a lurkó.

Szólt és tovább lapozott a biblia-nagyságu könyvben.

— **A villamos világitás.** Már tavasz kezdete óta úgy voltunk a nagykanizsai villamos világitással, mint a fiúmeiek a cápvával, vagy a zsekesfehérváriak az első velocipéddel. „Holnap lesz holnapután bizonyosan, egy hét múlva okvetellenül.” — Ilyen különbözően variált „bizonyossággal” beszéltek annak az első éntének dicő, lovírradásáról, mikor villaményárban uszik Nagy-Kanizsa városa. De a terminusok sorban csúförtököt mondtak. A legújabb verzió sserdát (jun. 20.) jelenti ugyan, amikor a villamvilágitás életheleptetését várhatjuk; csak azután ez is csúförtököt ne mondjon. Mi legalább e hirt csak fenntartással merjük közölni.

— **A kiserület.** Berger Adolf, nagykanizsai gabona-kereskedő hazánál napokon át sörgést, tompa öléseket hallottak esti tíz órától féljelig, abban a szobában, melyben Halász Albert, az öngyilkos gimnaziumi tanuló lakott. Mihelyt ennek a nép neszt vette, azonnal híre futamodott, hogy a diák leike hazájár és estőnkint valósgos

Hát csakugyan igaz volna annak a csendes, imponáló szellemnek?!

Mindennap jobban érezte, hogy csakugyan igaz van. A szividegek egy váratlan rezgése halomba dönt minden filozófiai rendszert:

Féltett minden hódítást, minden imponáló tündöklést. Féltette Kantot és társait. Lemondott a históriai vonatkozásokról. A fejedelmeket Jó Fülöpötől Jeruzsálemi Endréig mind sutba dobta. Az egész világstóriánál jobban érdekelt az a parányinak látszó kis kérdés, hogy annak a nagy imponáló szellemnek milyen a szive?

A szikrázó szellemű lányból csendes, melázó teremtes lett. Ugy el tudott gondolkozni, merengeni ő is bambaképu tudós módjára.

Ha együtt sétáltak, sokszor negyedóráig is menek egymás mellett szólanul az egymást megértő szivek megunhatatlan némaságával.

Ennél a némaságnál többel sohasem közeledtek egymás lelkéhez.

Vajjon megértették-e ebből egymást?!

Egyik esti sétá után dr. Erős Géza a bucsu pillanatában így szólt:

— Holnap elutazom.

Gizi elhalványultan kérde:

— Hova?

— Széchenyi Béliával, Afrikába.

— Milyen szép ulazás lesz! — Szólt Gizike, de igen közel volt hozzá, hogy sirva fakadjon.

— Szép és hosszú. Két évig tart.

— Mit hoz nekem onnan? — kérdezte reszkető hangon a kis tudós lány.

— Amit parancsol.

— Tudja mit? Hozzon nekem egy oroszlan-szivet! Számíthatok rá?

Dr. Erős a feleje nyújtott kis habfehér kezelt átlagta s melegen megszorította.

— Számíthat rá! — mondta határozott hangon. Így bucsuztak el egymástól.

Két év múlva Tarcsay Gizike Afrikából egy hatalmas csomagot kapott.

Kíváncsian bontották föl.

Egy gyönyörű kitömött oroszlan, volt benne. Az oroszlan nyakán egy cédula függött ezzel a fölirással:

„Itt van az első oroszlan melyet magam löttem. A szivet majd magam viszem.”

Gizike arca kigyult az örömtől. Anyjához rohant, átölelte.

Nagy, nagy, nagy a szive is. Hósi szív, bátor szív, igazi oroszlan-szív! Megvan anyuskám az Oroszlan-szivu Richard.

előtt körülbelül abban az alakban álltak fenn, mint nálunk. Most azonban ez nincs úgy. A tanítás az utolsó napig tart, csak a tanév kezdetével történik az úgynevezett fellelés. A mikor egy osztály tanulói előbbi osztályukba gyülekezve, közülük azok, akik előmenetelük folytán magasabb osztályba léphetnek, osztálytanítójuktól felvezettetnek; a többiek pedig, kik gyengébb tehetségűek, következében felsőbb osztályba nem léphetnek, visszamaradnak az előbbi osztályban. — Nálunk is többször indult meg már mozgalom az iránt, hogy az évfázi vizsgák jelen alakjukban megszünjenek; most újabbán a főváros tanítói indítottak mozgalmat, mely bizonyára sikerre is fog vezetni. Kell ezt valamely intézkedéssel pótolni, mely a tanító munkáját kórásban mint szükséges és célszerű, félbe ne szakítsa, másrészt pedig szülőknél és tanítványbarátoknál is alkalmat nyújtson, hogy az iskola szellemét megismerjék a gyermekek előmeneteléről meggyőződjenek. De oly intézkedésnek kell ennek lenni, — mely a paedagogia követelményeinek is megfelel, s az iskolát a közönséggel is. — ha lehet jobban, megismertesse. Oly intézkedést kell létesíteni, hogy a szülők évközben is értesüljenek gyermekük haladásáról, előmeneteléről. Akkor épen nem lesz szükséges, hogy a kilátásban levő vizsga heteken, sőt hónapokon át foglalkoztassa a gyermekeket.

Közs. és körjegyzői tanfolyam.

Felhívás.

A torontálvármegyei községi és körjegyzői egy-let elsőképe ezenel közhírré teszi, hogy miután a n. m. kir. belügyminister ur, Torontálvármegye alispánjához 1893. é. július hó 6-án 19.807. sz. a. kelt kegyes leiratával e vármegye protectoratusa alatt álló, a megyei jegyzői egylet által tartott „Torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam” huzagpótló működését mindaddig, míg az állami tanfolyamok tényleg felállíthatók lesznek, nem csak nem kifogásolta, de sőt igenis kívánatosnak tartja; miután ezen felül a legközelebb

mult ezen tanfolyamot zárviszával sikeresen végzett s a jegyzői pályára komoly készenlének jeleit szolgáltatott hallgatók azon előnyben részesültek, hogy azok névsora n. m. kir. Belügyminister urhoz, ennek f. é. március 9 én 16.655. sz. a. Daniel László alispán ur, mint a tanfolyam igazgatójához írták kegyes leiratát folytatva azon célból terjesztette fel, hogy azokra a vármegyei alispánok figyelmét körrendeletileg felhívja; miután végül ugyasok a mult tanfolyamot azon kiváló kitüntetés érte, hogy annak f. é. május első napján tartott zárviszával a n. m. kir. Belügyminister ur f. é. April 23-án 31.913. sz. a. kelt magas rendelete folytán ministeri megbízottként, méltóságos dr. Paschó-Moya Sándor művelési tanácsos ur jelen volt a tanfolyam szakaszi működéséről személyesen meggyőződött, kinek jelentése folytán a belügyminister ur f. é. május hó 24-én 39.916. sz. a. kelt leiratával az alást aradomány telett teljes elismeréssel fejeste ki: a torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam V. évfolyamát 1894. évi szeptember hó 1-én újolag megnyitja.

Ezen tanfolyam azonban az eddig 6 havi időtartam helyett 10 óra terjesztetik ki, s így tart 2995. évi június hó végéig; mivel a nyert tapasztalat azt mutatja, hogy az előirt tetemes tananyagot az aránylag rövid 6 hó alatt sem a szükséges terjedelemben előadni nem lehet, sem pedig azt a hallgatók kellően elsajátítani nem képesek.

Azoutóbbi pedig ezen tanfolyam a hallgatókra fellátható tájékoztatást (internatunam) lesz egybe-köve, e mennyiben azt igénybe vevő legalább 30 hallgató jelenik meg; mert ismételtén előfordult, hogy szegényebb sorsú ifjak a drágább magán ellátás költségeit vagy épen nem vagy legalább némi nélkülözések mellett voltak csak képesek fedezni, és ezen ok miatt sokan a tanfolyam látogatásának lehetőségétől is meg voltak fosztva, mi pedig ezen tájékoztatás által elcsik. sőt a jobbmódu ifjaknak is mód lesz nyújtva annak igénybe vétele mellett költségkímélésre, s tehát szegényre s gazdagra egyaránt előnyös.

A) Tanfolyam.

A tanfolyamra felvétetnek azok, a kik az 1883. évi l. t.-cz. 7. §-ában előirt előképzettségét igazolják. — Ezen elméleti képzettség a VI. gymu. osztály sikeres bevégezte. — Ezzel egyenrangúnak tekintetnek a polgári iskolák VI. osztályáról valamint az 1883. évi 56.313. és 80.588., nemkülönben az 188. évi 5715. és 1889. évi 80.816. sz. belügyministeri rendeletekben említett középiskolákkal egyenrendű kereskedelmi és katonai szakiskolák és tanfolyamokról szóló bizonyítványok.

Azok a kik e tanfolyamra felvétetni óhajtatnak, 1894. évi augusztus hó 17-ig irással is folyamodhatnak, azonban legelőszörűb ha augusztus 31-ig személyesen jelentkeznek, mert azt ki-ki

maga tudja legjobban, hogy birtobában van e az említett iskolai bizonyítványok, mely esetben ha t. i. ily bizonyítványal rendelkezik s erkölcsi jó magaviseletét hatóság bizonyllyal igazolja, a tanfolyamra felvétetik.

A felvétel iránti kérvények Torontálvármegye alispánja nagyasos Daniel László ur, mint a tanfolyam igazgatójához írandódnak, de a birtobban csak a „tanfolyam igazgatója” névre czimzatton küldendők Nagy-Becskerekre (megyeház I. emelet, jobb folyosó 13. sz.) ugyanitt történnek a jelentkezések is.

Tandjait minden egyes hallgató, a felvételkor 30 frtot tartozik egy összegben ledzteni. A hallgatókat tanoknyvvval a tanfolyam látja el.

A tanfolyamon a következő tantárgyak adatanak elő, n. m.:

I. Coopert

A) I. Általános magánjog. Bevezető s általános része (személyek, dolgok, jogok, jogvédelem), vagyoni része (birtok, dolgotbeli jogok, szerbér s rokon jogviszonyok, költelmi jog; családijogi része (házasság, különösen a házastárs költi jogviszonyok); örökéleti jog (örökéleti jognak mai értevényben, különösen a végrendeleti örökösödési szerződések).

2. Községi bírakodás.

3. Kézbécsítés.

4. A büntető törvénykönyveknek a község közigazgatást érintő része.

B) Különös magánjog (váltó, csőd, kereskedelmi törvények általános ismeretei s ezeknek a közigazgatást is érintő részai, a teleknyvi rendtartás).

II. Coopert.

1. Magyar közjog (az alkotmánypolitikával, különös tekintettel a politikájai s terület, népesség, alkotmány, államhatárol, polgári szabadságjogok, különböző államalkotok a törvényhozásra; a magyar közjogot a képviselő választási eljárásra, az állampolgárok állami jogi viszonyaira, kormánytervezet, politikai önkormányzati községek s a bírói hatalom gyakorlására).

2. Magyar közigazgatási jogból a földmívelés és kereskedelmi ministerium ügykörét érintő ügyek közül: az állategészségügy, mezőrendésrész, borszat, erdőtervény, tsiskola, vadászat, halászat, madarászat, méhészet, szelvénytervezés kereskedelem, bázaló kereskedelem, mértékek, vizjog, közutak és vámokról szóló törvény.

III. Coopert.

Pénzügyigazgatás. Egyenes és közvetett adók illetékek, díjak, vámok, egyedárságok, szálló-dézmaváltás, italmérséi jog, közadók kezelése pénzügyigazgatás szervezete.

1. Magyar közigazgatási jog (a kormányzati politikával). Bevezető s általános rész (a végrehajtó hatalom fogalma, birtokos, gyakorlati módja, a törvényhozó hatalomhoz való viszonya; a végrehajtó hatalom gyakorlása.) A különös részről,

alakokon és a jámbor fejedelmeket egymásután kikasarzta.

Megkönnyebbült szívvvel utazott el azután Balaton-Füredre, hogy o't tovább játszzék talán az eddigieknél még jámborabb fejedelmekkel.

A harmadik nap estején már ott is egész sereg vazallus kísérte az eszplanádón.

Tarcsay Gizike igen kényelmes helyzetben volt. Újra elővehette azokat a szellemiszikrákat, amik a kisvárosi szalon parketjén már egytől-egyig elhamvadtak.

A historiat azonban levette a napirendről. Isteben boldogult Kant szellemét cipelte oda az eszplanádra.

A sétálók néma bámulattal haladtak el mellette. Ugy citalt Kantból, mintha doktoratusi dissertációját mondta volna könyv nélkül.

Mindenki bámult.

Csak a parti sétány egyik padján ült minden este egy halványképu, kékszemű férfi, aki nem bámult, hanem mosolygott.

Gizike észrevette ezt a mosolyt, amiről tulajdonképen nem lehetett tudni, hogy kinek van adressálva. A magában merengő férfi gondolatainak-e? — vagy az ő filozofiai dissertációjának? Es Gizikének arcába szökken a vér; szeméből a harag villámolt ki egy pillanatra.

Nem vette észre senki.

Hazatérőben hideg közönnnyel kérdezte egyik udvarlojától:

— Mondja csak Kéthelyi ur, ki az a bambaképu ur, aki estenkint úgy üldögél ott az eszpla-

nád egyik padján, mint valami feleség üzőtt Sokrates.

Az egyhangu kacagással fogadott szellemes kérdésre azt kapta válaszul, hogy a magánosan ülő férfi dr. Erős Géza, természetűdős, ki a Balaton floráját tanulmányozza.

Gizike nagyot kacagott.

— Az ugyan nem látszik meg rajta, hogy virágokkal foglalkozik: Ugy néz ki, mint egy desperatus állatszélidő. Azt hiszem, kitűnő céltábla lenne belőle a társaság számára. Szereznek meg valahogy azt az embert.

Az egyik vazallus nagy szerényen bátorzkodott annyit megjegyezni, hogy önagysága talán tévedni méltóztatik; mert dr. Erős Gézával nem lehet tréfolni. Annak szelid képe alatt oroszlánsziv lakik.

Tarcsay Gizinek még a könyvei is hulltak a kacagástól erre a megjegyzésre.

— Oroszánsziv! hahaha! Ugyan menjenek! Hát ilyen is van?! Hahaha! Hanem azért csak szerették meg azt az embert, ha különben a társaság színvonalán áll.

Ezzel az utasítással vált el Gizi udvarlojától.

— És másnap este már bemutaták neki az oroszlánszivet. Ezt a különös embert, aki a szükségnél-többet soha egy szóval sem beszélt; de amit mondott, azt úgy mondta, hogy ahöz nem fért megjegyezés.

Néhány találkozás után ez a zárkózottnak látszó, de a közeledés után mesterségesen modorral, szíve őszinte megnyilatkozásával maga körül

szinte jóható meleget sugárzó férfi egészen észrevétlenül más irányt adott a társalgásnak.

Mikor Gizike legnagyobb lendülettel idézett Kantból és a vele rokon filozofusokból, dr. Erős Géza csendes, szelid hangon megjegyezte:

— Bámulum nagyadnak szép ismereteit, de méltóztatassék elhinni, hogy a szividegek egy váratlan rezgése halomra dönt minden filozofiai rendszert.

Hát ez ellen az állítás ellen bizony nem lehetett Kanthoz és társaihoz fölebbezni. Es a pótlórettség is vazallusok nem kis öröme Kant és társai trónvesztésekké lettek.

Tarcsay Gizike egyik este otthon így szólt mamájához:

— Te anyuska, ez a dr. Erős igen nagy szellem; ennyi bizonyos. Csak azt szeretném tudni, hogy a szíve is nagy-e?

Azután elgondolkozott ezen a kérdésen sokáig. Sokszor már a hajnali fény szűrődött be az ablakredőnyökön, mikor elaludt. Almában is tovább szötte lelke a gondolatokat, hogy annak a nagy, imponáló szellemnek mekkora is lehet hát a szíve? Igazán oroszlánszive volna ennek a szelid, csendes, szűkszavú embernek?

Sokszor indulatosan simította végig homlokát, hogy gondolatait elűzze.

Hát nem bohó gyermekség ötle ezen a mindennapi kérdésén tündönni, mikor-lelke televan magasabb tudományokkal!

De lelke nem tudott attól az egyszerű kérdéstől szabadulni s érezte, hogy ez a kérdés nemcsak agya, hanem szíve idegeit is meg-megrezegteti.

a belügyministerium ügykörét érintő ügyek közül: Népeség (népszámlálás, statisztika, állampolgárság, anyakönyvezés) közegészségügy (1876. XIV. t. cz.) Phylantropia ügye (szegény, letelepítés, kolonizálás, könyvtárak) Gyám és gondnoksági ügyek (az igazgatás tekintetében) Rendészet (a rendőri hatalom szervezete, államrendészet, közbiztonsági rendészet, rendészeti jogszolgáltatás).

2. Közigazgatási eljárás különös és fő tekintettel a községi ügyvitelre.

3. Községi pénzügy, különös és fő tekintettel a községi számvitel, háztartás és pénztár kezelésre, a megyék háztartására. Nemzetgazdaságtan, pénzügytan és állam számvitel tanteremtése.

4. Törvényhatósági és községi önkormányzat

5. Tiszti irálytan.

V. Csoport.

1. Katonai közigazgatás. Védőtörvény és utasítás, honvédség, népfelkelés, katonai beszállás, beszállásotlító pótado, katonaság löszükségletek fedezése, katonai előfogatok és élelmezés. Mozgósítás, mozgósítás esetében behívottak segélyezése. Katonai ellenőrzés.

2. Magyar közigazgatási jogból a vallás és közoktatási ministerium ügykörét érintő ügyek és a kereskedelmi ministerium ügyköréből az iparügyek.

B) Tápintézet.

A tápintézetbe felvétetik mindaz, ki mint tanfolyam hallgató fel lesz véve, ha legkésőbb f. é. július hó végéig akar irasban, akár szóval felvételi szándékát a tanfolyam igazgatójánál bejelenteni és biztosítékot ugyanaddig 36 frtot az igazgatóhoz beletű, illetve letűzet.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen tápintézetbe felvételt kívánnak, hogy saját érdekében annál hamarabb is jelentkezzenek, mivel a felvétel a jelentkezés sorrendje szerint történvén, nagyobb érdekeltés esetén a későbbben jelentkezők esetleg mellőzendők lesznek.

Eltáti díj czimén minden hó 1-én egyszerre és előre 18 frt fizetendő, mely összegert lakást, kiutazást, reggelt, ebédet és vacsorát nyer a növendék. Az előre letűzetett 36 frt az első két hónap eltáti díjába számított be és csak azon esetben fizetetik vissza, ha az illető tanfolyami hallgatóként fel nem vétetnek.

Minden növendék ágyeműjét magával tartozik hozni, a váltáshoz szükséges legalább 2 áhuzattal. A növendék az intézeti szabályoknak van alávetve.

Különbön írásbeli megkeresésekre, ha a szükséges postabélyeg csatolattik, bővebb értesítést ad a tanfolyam igazgatója.

Nagy-Becskereken, 1893. évi május hó.

Schiller Lipót,
belsőügyügyi kősz. jegyző,
a tanfolyam igazgatója helyett.

H I R E K.

— **Távozó tanítónő.** Rózsavölgyi Paulát, a nagykanizsai községi elemiépiskola tanítótestületének egyik igen rokonszenves tagját, Bu-

Hát csakugyan igaza volna annak a csendes, imponáló szellemnek?

Mindennap jobban érezte, hogy csakugyan igaza van. A szíveidegek egy váratlan rezgése halomba dönt minden filozófiai rendszert:

Féltrete minden hódítást, minden imponáló tündöklést. Féltrete Kantot és tár-ait. Lemondott a történelmi vonatkozásokról. A tejedelmeket Jó Fülöptől Jeruzsálemi Endréig mind sulba dobta. Az egész világhistóriánál jobban érdekelte az a parányinak látszó kis kérdés, hogy annak a nagy, imponáló szellemnek milyen a szíve?

A szikrázó szellemű lányból csendes, melázó teremts lett. Ugy el tudott gondolkozni, merengeni ő is bambaképző tudós módjára.

Ha együtt sétáltak, sokszor negyedóráig is menek egymás mellett szótlanul az egymást megértő szívek megunhatatlan némaságával.

Ennél a némaságnál többlet sohasem közeledtek egymás lelkéhez.

Vajjon megértették-e ebből egymást?!

Egyik esti séta után dr. Erős Géza a bucsu pillanatában így szólt:

— Holnap elutazom.

Gizi elhalványultan kérde:

— Hova?

— Széchenyi Bélával, Afrikába.

dapestre választották meg s így a most záródó tanévvel városunktól végleges búcsút vesz. Rózsavölgyi Paulában a nagykanizsai tanítótestület egy jeles tanító-erőt veszít, ki győzde, szép bánásmódjával és kiváló szakértelmével mindig dicséretes eredményt ért el az általa vezetett osztályban. Sima modorával az egyesületi élet terén is hódított. A nagykanizsai járás tanítói köre már 1888-ban egyhangulag pénztárosaává választotta s e tisztelet azóta legnagyobb pontossággal és ügybuzgalommal vezette egész múltjánig. Távozását bizonyára nem csupán kártársai, hanem az érdekeltek szűk is ózintén fájlalják.

— **Esküvő.** Ambrus Zoltán fővárosi író, a neoz. színház drámaíróbizottságának tagja jun 12-én délután vezette oltárhoz az erzsébetvárosi plébániában Benkő Etele kasszonyt ki annak idején Rakodósy társulatának Nagy-Kanizsán lépett föl először a közönségnek kedvence volt. Az esketést Tóthfalussy Béla, az új erzsébetvárosi plébános végezte.

— **A két új miniszter.** Eötvös Lőrán kultuszminiszter és Andrássy Gyula, a király személye körüli miniszter tömör életrajzát a következőkben adjuk:

Báró Eötvös Lőrán, 1848-ban született július 27-én Budapesten. Atyja br. Eötvös József 1848-ban az első felelős magyar kormányban Magyarország közoktatási minisztere volt. Gondos nevelésben részesült. Gimnáziumi tanulmányait részben otthon, részben a kegyesrendieknel végezte. Az egyetemi tanfolyamot Budapesten kezdte. Aztán kiment Kölligabergbe és Heidelbergba, hol Kirehknoffot, Buzsánt és Helmholtzt hallgatta. Kivált a természettudományok és matematika terén és summa cum laude nyerte el a tudori kalapot. 1870-ben hazajött és nagy figyelmet keltett tudományos felolvasásaival és értekezéseivel. 1871-ben egyetemi magántanár, 1872-ben rendes tanár lett. Neje Gizella, Horváth Boldizsár leánya. A tudományos akadémia 1873-ban rendes tagjává, később pedig Trefort halála után elsőkévé választotta. Báró Eötvös Lőrán rektora volt a tudományegyetemnek.

Gróf Andrássy Gyula született 1860. június 30-án. Ifjabbik fia Andrássy Gyula gróf volt miniszterelnök és külügyminiszternek. 1892 óta belügyi államtitkár, mely állásból csak a legutóbbi válság során mondott le. A mikor atyja a külügyminiszteri hivatalt odahagyta: Andrássy Gyula gróf elhatározta, hogy diplomáciai pályára lép. Egy darabig a konstantinápolyi és berlini követésnélnél mint attaché időzött. Közben leszállta önkéntes évet és 1881-ben kinevezték a 4. sz. huszárezred tartalékos hadnagyává. Berlinben a gróf gyakori és szívesen látott vendége volt Bismarcknak. Haszátve, 1883-iki országgyűlés vége felé megválasztották szabadelvűpárti programmal a csik-szent-mártoni kerület képviselőjének. 1888-ban ez a kerület újra, 1892-ben pedig a budapesti terézvárosi kerület választotta meg képviselőjének. Tagja a parlament mentelmi és pénzügyi bizottságainak.

— **József királyi herceg pohara.** A Pécsei Napló több érdekes apróságot közöl

— Milyen szép ulazás lesz! — Szólt Gizike, de igen közel volt hozzá, hogy sirva fakadjon.

— Szép és hosszú. Két évig tart.

— Mit hoz nekem onnan? — kérdezte reszkető hangon a kis tudós lány.

— Amit parancsol.

— Tudja mit? Hozzon nekem egy oroszlan-szívet! Számíthatok rá?

Dr. Erős a feleje nyujtott kis habféhér kezét átfogta s melegen megszorította.

— Számíthat rá! — mondta határozottan bangon. Így bucsuztak el egymástól.

Két év múlva Tarcsay Gizike Afrikából egy hatalmas csomagot kapott.

Kíváncsian bontották föl.

Egy gyönyörű kitömött oroszlan, volt benne. Az oroszlan nyakán egy cédula függött ezzel a fölirással:

„Itt van az első oroszlan melyet magam lőttem. A szívet majd magam viszem.“

Gizike arca kigyult az örömtől. Anyjához rohant, átölelte.

Nagy, nagy, nagy a szíve is. Hősi szív, bátor szív, igazi oroszlan-szív! Megvan anyuskám az Oroszlanszívű Richard.

Förster Beláról, az elhunyt pécsi virilistáról. Az apróságok közül közüljük a következőt:

Förster Béla annyira előkelő alakja volt Pécs város közéletének, hogy egy ízben József kir hercege is meglátogatta őt hírneves pécsi asztaltársaságban. Förster bódicával kínálta meg a magas vendéget.

— A háziapja egészségre! — szólt a kir. herceg s ezzel kihörpente az aranyos bort.

Förster ekkor kezébe vette a poharat és így szólt:

— Ebből a pohárból, fenséges uram, az életben többé nem iszik senki sem.

— Nem-e? — kérde a kir. herceg.

— Nem ebből, fenség.

— Pedig én még innám egyet! — szólt mosolyogva a kir. herceg.

Förster rögtön töltött a pohárba, melyet a kir. herceg tenéig ültetett.

Azó a sok idő telt el. Förster a kir. herceg poharát nagy kegyelettel őrizte, de hogy az életben többé senki se ihassék a pohárból, a poharat kevéssel halála előtt — összerakta...

— **A vármegye házból.** Zalavármegye közigazg. bizottsága, mint levelezőnk írja, kedden tartotta meg rendes havi ülést Zalamegyeségen. A hévízi kénos fürdőben a rend fenntartásával hozzászóló után a szolgabírósgot bizták meg. A közgyűlés folyamán Koller bizottsági tag indítványozta, hogy az új kormányt és a távozó minisztereket félrelállag üdvözöljék, de erre néve nem hoztak határozatot. A taufelügyelő jelentésében kiemelte, hogy a miniszter gondolkodott az ipariskolákban a vallásoktárról is. Megismertette a zalamegyeségi polgári iskola megszűntetéséről szóló rendeletet. Jelentette, hogy a miniszter 1896. előtt nem hajlandó Zalamegyének állami iskolákat adni. A pénzügyigazgató jelentése után végül jelentéktelen ügyeket intézték el.

— **Egy színészpálya vége.** Junius 12-én remették el a budapesti Szt. János kórház megfigyelő osztályából P o l o r Károly színészt, volt szingizagatót. Az elhunyt egyike volt az emlegettebb színészeknek a színházi körökben bizonyára részvételt kelt a Polgár-dinasztia s tehetséges tájának szomorú vége. Polgár Károly Nagy-Kanizsán is működött s mint kiváló vidéki színész és törekvő szingizagató, — közönségünk előtt kedvelt egyen volt.

— **A városi adóhivatalból.** A városi adótválgyalások f. é. jun. 22-én és 23-án lesznek.

A kivéltési lajstrom jun. 13-ától kezdve nyolcnapig közszemlélre van kitéve a városházánál, a szokott helyen.

— **Brassay bácsi tanul.** A tudócsok páriárkaja ez idő szerint Aradon időzik s ott Khudy gyógyszerész vendége. Szókása szerint hajnal hasadtával kel fel és végig nézi, — hi tudna hanyadszor — a nap félkeltét, azután valami szórakozás után lá. A hogy a könyvek közt kutató, a kezébe akad egy gyógyszerész-könyv.

Nosza felvidul az öreg Brassay bácsi arca s forratja a ten értelem viaskos könyvet, mint a buszú muzulmán az alkotást. A házi gazda csak bámulja, bámulja, végre is azonban nem állja szó nélkül.

— Mit keres Brassay bácsi abban a patyikás könyvben?

— Ugy vagy harminc év előtt! — felelte az öreg. — azt ha lottam, hogy egy patyikus segél! mikor tőle olajsavat kértek, azt felelte, hogy olyan nincs. Hadd látom hát, nem hazudott-e a lurkó.

Szólt és tovább lapozott a biblia-nagysejű könyvben.

— **A villamos világlátás.** Már tavasz kezdete óta úgy voltunk a nagykanizsai villamos világlátással, mint a fumeiek a cápával, vagy a székesfehérváriak az első velocipéddal. „Holnap lesz holnapután bizonyosan, egy hét múlva okvetlenül! — Ilyen különbözően variált „bizonyossággal“ beszéltek annak az első estének dicső fölvirradásáról, mikor villamfényárban uszák Nagy-Kanizsa városa. De a terminusok sorban csúörtököt mondtak. A legújabb verzió szerdát (jun. 20.) jelenti ugyan, amikor a „villamviláglátás“ életbe lépett és várhatjuk; csak azután ez is csúörtököt ne mondjon. Mi legalább e hírt csak fenntartással merjük közölni.

— **A kísérlet.** Berger Adolf, nagykanizsai gahona-kerekedő házánál napok óta zörgést, tompa ütéseket hallottak esti tíz órától éjtélig, abban a szobában, melyben Halász Albert, az öngyilkos gimnáziumi tanuló lakott. Mihelyt ennek a nép nezét vette, azonnal hírt utasmódott, hogy a diák lelke hazajár és este énkint valósgos

bucst jartak a hához. A különböző verziók borzalmas dolgáig futják föl a kopogás, melynek eredetére tényleg nem lehetett rájönni. Jun. 15-én este tíz órákor az egyik rendőr-alkapitány kíséretében több újságíró is megjelent kíséretét látni vagy tiltkos kopogtatást hallani; de biz a hitetlen irástudóknak nem sikerült a szellemidézés. Még csak egy órátt, hazatérni patkányi képében sem jelent meg. Hogy a tiltkos kopogtatások honnan eredtek? — meg ez ideig határozottan meg tudni ugyan nem lehetett, de minden jel oda mutat s az a rendőrségi vélemény is, hogy az egész kísérteteszidő a szobában alvó szolgálók játszották talán ürügyül, hogy helyüket egyéb ok nélkül is elhagyhassák, vagy hogy brórok a kísértetesség kifiátott házban főlebb srófolhassák, mivel oda más cselekedet nem igen kaphattak volna.

A nagykanizsai kereskedő ifjak önk. egylete — amint már lapunkban jeleztük, e hó 23-án nyári tanácsalatságot rendez a polgári egylet kertjében, mely nem délután 5 órákor, hanem este 8 órákor veszi kezdetét.

A nyaraló herceggímás. Vaszary Kolos herceggímást — mint leveleznők írja — mindjárt a főrendiházi tárgyalások befejezése után, egész udvarával Balaton-Füredre várják, ahol a főpap az idén huzamosabb időt fog tölteni.

Az egykoronások és a vasúti pénztárak. A m. a. vasutak igazgatóságához egy idő óta fölbrendbeli pánasz érkezett az iránt, hogy az egyes vasúti pénztárak nagyobb számú ezüst egykoronást nem fogadnak el fizetésül. Az államvasutak igazgatósága most rendeletet intézett az összes állomásokhoz, hogy a vasúti pénztárak, az egykoronás ezüstpénzt ezáltal korlátlan mennyiségben kötelesek elfogadni.

Vidám természetrajz. Egy negyedik osztályú gyerek iskolai dolgozatában a következő kedves módon értekezik a nyulról: „A nyulnak olyan szája van, mint egy gömbölyű kis alma. A szájában van neki két fog, ezek mindig utána uónek. Ha egy napig nem eszik, akkor kíno néki. A teste négy szőén van a négy lába. A nyul gyakran fiadzik, néha 20-ig is megy. — A vadász nem zivesen lövi, nért oly gyakran fiadzik. A vadász tapafüvésnek nevezi.”

Aszfalt burkolat. Városunk néhány háza előtt a gyalogjárót a budapesti „Magyar aszfalt részvénytársaság” által aszfalttal vonatták be. A munkálatok kitűnően sikerültek. A részvénytársaság városunkban állandó megbízottal tart, ki az esetleges megbízások teljesítése iránt haladéktalanul intézkedik. Hiszik, hogy városunk több háztulajdonosa föl fogja használni ezt a kedvező alkalmat!

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertettük művek, lapunk kiadójánál: Fischer Fülöp könyvkereskedésben megrendelhetők:

— **A magyar mese- és mondavilágból.** Benedek Elek nagy mesevilágból, melyet az Athenaeum a mesék megválogatásáért kiállítással bocsát közre, megjelent a 8-ik füzet. Minden hét bétben megjelenő egy füzet, bízvást remélhető, hogy az ezer évszopre teljesen kész lesz a valóban nagyszámú munka, mely a magyar nép ezer évi mesékvilágának a legjavát fogja tartalmazni, megírva azon az eredeti mesemondó hangon, mely egyedül csak a Benedek Elek sajátja. A Magyar Mese és Mondavilág 80 füzetre van tervezve s egy füzet ár 25 kr. A füzetek külön is megjelennek, összesen öt kötetben. A most megjelent füzet is számos gyönyörű motét és mondát tartalmaz igen sikerült illusztrációkkal, nevezetesen: Szerencsének szerencséje, Kigyó, Darvítás és Tatárítás, Három nemes legény, Venturán, Melyik ír többet, A város lehen, Jégország királya, A rázedett ördög. Megrendelhető minden könyvkereskedésben és a kiadó Athenaeumból. Tíz füzet előfizetés ár 2 forint 50 kr.

— **Megrendelési felhívás** Tompa Mihály klasszikus költésényi nagy képes dicskiadására. Nekem, alulírott kiadónak jutott az a kiváló szerencse, hogy nagy költőink: Petőfi, Vörösmarty, Tompa és Garay szellemi kincseit adhassem a nemzeti keszbe, hogy azokat élvezhesse és megörizhesse. Az én fáradozom gyümölcse, hogy Petőfinék, nemzetünk büszkeségének, összes költeményei oly sok példányban vannak elterjedve hazánkban, hogy Vörösmartyanak Irodalmunk ez örök fénylő csillagának, összes művei teljes kiadásban napvilágot láttak és hogy Tompának, hazánk egyik lángelméjű költőjének, remek művei is az én révémen jutottak a közönség szentárára. Tompának a hemsitánban írtas leghivatottabb tolmácsának dalai edesen folynak, regéi elragadóak és minden szava rávall a költő nagy lelkerre, melyből fakadt, ég aszért megrendője az fogva tartás az olváso szívét. Belomarkol a lant hangjába, hogy a harsán táp; méla búsánát el rajta és betéringálják a fájdalom akkordok minden hazai lelket a sótt idők bússág gyászába. „Virágok” címen ismert gyönygyelnek párja alig akad az egész művelé irodalomban. Hogy nemzetünk s jelenünk remekét méltó dicsőben és megérdemelt elterjedésben részesüljenek, elhatároztam, hogy

teljes új képes dicskiadásban adom ki. Nem kíméltem semmi áldozatot, hogy nemzetünk e nagy költőjének művel méltó díjában jelenbessenek, és hogy minden magyar család asztalát ékezhessenek, füstentként való kiadási rendesek belőlük, ezáltal akrom lehetővé tenni, hogy minden hazafi lassankint és megérdemelté nékelt szerzhessen meg. Tompa összes költeményeinek e nagy képes dicskiadásánál is barátainak: Arany, Gyulai, Léva, és Szász Károlynak 1870. évben sajtó alá rendezett kiadását követtem. A költő sikerült életmű arcképén kívül a kiadás körülbelül 350 szép kivonat: a szöveghez tartozó kép, kezdőbetű és záróbetű fogja ékesíteni. Máhner Vilmos könyvkiadó. Ez a dicskiadás körülbelül huszonegy 4-4 ivnyi negyedéret, vastag, fehér vellu-papíron nyomott füzetben fog megjelenni. Egy-egy füzet ára 40 krajcar. Megrendelhető minden hazafi könyvkereskedésnél és könyvtáránál. A rendelők ott vehetik át füzeteiket, a hol a hol a megrendelés történt.

CSARNOK

BYRON.

Irodalomtörténeli rajz.

— Jelesebb kutfők nyomán. —

Írta: Babos László.

Egy oly egyénről életrajz és irodalomtörténeli vázlatot írni, ki a legnemesebb származás, legfényesebb észbeli tehetség, költői hæv, nemesebb érzelmek, haladás és reformok iránti vágy, szabadság-szeretet uraltak és hevítettek, — hálás feladat.

Byronról pedig tudva van, hogy már kora ifjúságában dacolva, kora előéletével, főrangu származásával, gyűlölte a zsarnokságot, szíve a gyöngök, az elnyomottak, az üldözöttek, a szegényekért vert, s parlamenti beszédei tanuskodnak, hogy a munkások védelme, a vallási türelem s a parlamenti reformnak volt előharcosa, tehát amaz eszméknek, amelyek még maig is általános elismerésre s folytonos javításra várnak; — hogy ily jeles ember jellemét, életét, költői méltatását, parlamenti működését megírni, forradalmi reformatori működését az az irodalmi nagy átalakulást jelenteni, a melyt kiközösített, e nagy emberhez méltó foglalkozás; de másrészt egyike a legnehezebb feladatoknak, mert Byron, mint ember egyike volt a legérzékenyebb, a legidegesebb, a legeszélyesebb, a legkifüvésőbb, de a legszerencsétlenebb egyéniségeknek, akik szellemükkel egyet érintettek, de érzékiségükkel a sárban veszttek el; azoknak a költőknek, akiknek életét megmérgezte már a születés, ifjúságukat a szerelmi csalódás, férfi korukat szerencsétlen házasság, egész világukat egy vak látum, egy ily költő életét, akit a sors üldözött, felemelt az égig, s lesújtott a mélybe; egyike a lehető legnehezebb vállalatoknak, a sas repülésével, s korának egész igazéletével kellene bírni, annak aki meg tudná írni Byron életét, jellemét, mint élt, mint szereltt és küzdött, s a sors csapásaitól tártalva és megsebezve, alótt szívvel, uily lérfalasan állja meg a küzdelmet, tele kinnal és bánattal.

En szerellettel fogtam megismeréséhez, mert benne nemcsak az ember magasatos eszméi, az egyén férfiasága, nemes küzdelme s daca a világgal és sorssal, nem is a reformator hatalmas harca a társadalom és irodalmi kaszt és törvények ellen vonzotatik őt megismerni. sem ama nagyszerű vallásos érzület, mely költeményeiben a természet iránt kifejezésre jut, hanem ama politikai érzelmek is, amelyeket mint szabadság-szűghős — Petőfinkehez hasonlóan vívott, ki magának, Görögország szabadságáért.

De ami meghatott s rokonszenvre ébresztett költészele iránt, azok nem csak a nagy eszmék, a rendkívüli szépségek, a lázas indulatok, amik foglalkoztatták elméjét, de az a meláncholia, az az elegicus, búsulés, komor vagy sötét hangulat, mely átjárja szívünket. Honnét származik ez, senki se tudja, mint a hogy nem ismerik a Nil forrásait, előidézik a kor, annak szelleme, tán a faj, vérmérsék, az angol klima, vagy tán a költők megromasággal, kétségbeeséssel telt élete, szerelmi bánata. Erkölcsi betegsége volt e az a kornak vagy Byronnak, reánk végre mindegy, mondjuk, hogy ilyen volt a század ingadozó, fájdalmas, forrongó, küzdelmes és rohamos, s ilyen volt Byron is; vagy mondjuk: Byron szerellett, s nem szerellett, lelke összegegett, pusztult volt szíve, s elhagyott, — s ebben könnyen fészket rakhatott: bánat, keserv és kétségbeesés: egyre megy! Egyre megy az is, hogy érezte az aránytalanságot, mit a lolkében hordozott nagy eszmék megvalósítására szűkös

ges erő és idő kicsisége vagy rövidsége szűl; — azt, amely az igaz, szép és jó közi, — meg a való közt letezik, mi jogosnak ismerjük el s költészeiben azt az irányt, melyet a világlájdalom költészetének bívna anélkül, hogy szükségesnek tartanók visszamenni, akár Job kínos vonaglásaira, akár Sofoklesz megható kesergésére, Szakjanzumi világi gyönyörök megvételére, Schopenhauer buddaizmus erkölcsi tanára, „Musset solitudieire, és Turgenjeff fatalismusára.

Fülsége-e a fájdalom, a fájdalmas költészet, a jelen realistikus, naturalisticus költészet mellett, döntésk el a műlteszek, hogy Byron nem egy átmeneti korszak beteges elméje, — s hogy költészele a jelen és késő század babájaira is számíthat, azt elfojja ismerni bárki is, aki költeményeinek „Child Harold”-jának, „Don Juan”-jának csak egyszeri átolvasást is szenel.

Byront a kétségbeesés nem teszi tönkre, a beteges kétségbeesés nem teszi egyhangúvá, géniusza felemeli; s jaggatása nem lesz egyhangu fájdalom kitörésse, hanem csak keserve, hátler, érzéseinek, szenvedéseinek, amelyekből hajtának költészele legszebb virágai öntözve a természet, eszmék és érzések harmatával.

***

Mottó: „Ó igazán elkényeztetett gyermek volt, nem csupán szűlő, hanem a természet, szerencse, hír és társadalom elkényeztetett gyermeke. (Macaulay.)

A brit szellem-óriás teljes kimerítő életrajzát megírni ismerteti, — a világ fájdalom költőjét gyermekiségén keresztül időig, midőn mint az szabadság bajnoka elesett, betekinteni szellemének világába s feltárni szépsézetit szempontból legazébb költeményeinek eszmenetét, hangulatát, — egy mint Leves megírta Göthe életét, vagy mint Badics, Fay, Gyulai, Vörösmarty, — Fischer a Petőfi Sándor életrajzát csekély erőmmel, jelen lap tárcájában nem vállalkozhatom; — megfognak azért nekem bocsájítani mindazok, — akik mohósággal lyulnak e kis irodalmi életképhez, ha azt előlvassa, nem találnak benne sem csipősegeket, sem adomákat, amikkel legújában a nagy emberek életrajzai tömve szoktak lenni, de mi azoknál — akik közelebb esnek hozzánk nem is oly bámulatos, de ott hol egy tavoli jellességnek kellene népszerűséget szerezz, azok igen olcsó, s igen közönséges módjai lennének s ismertetésnek.

(Folytatás következik.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Felsőbb bíróságoktól leérkeztek.

Zsarolás büntetnének kísérlete miatt vádolt Tóth János (Tasi) elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Hamis eskű miatt vádolt Nagy Péter elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Sandékos emberölés büntette miatt vádolt Takács Szekula István és Nagy Ferenc elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Kunics György Kunics Rozália és Kunics Ignác felpereseknek Imrei Györgyné, Baj Katalin alperes elleni ingatlan birtoka s jár. iránti pere a curiától részben megváltoztató ítélettel.

Henc Antal felperesnek, Nagy-Kanizsa város alperes elleni 7751 forint 24 kr. s jár. iránti pere a curiától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntetével vádolt Mihingács Apollonia elleni bűnügy a curiától helybenhagyó ítélettel.

Köz-és magánokirat hamisítás, csalás és egyéb büntetőndő cselekmények miatt vádolt Úrv. Levascsics Pálné, szül. Novák Katalin és társai elleni bűnügy a kir. táblától részben megváltoztató végzéssel.

Sikkasztás büntette miatt vádolt Sternberger Mór elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Csaslár bukás büntetése miatt vádolt Sohercz Henrik elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Gondatlanság által súlyos testi sértés vétségével vádolt Balog József elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Gyermekekölés büntetével vádolt Balázs Liza elleni bűnügy a kir. táblától feloldó végzéssel.

Magánlak megsértés büntetnének kísérlete és könnyű testi sértés vétség miatt vádolt Kocsis János st. elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Zarolás és idegen dolog magronzásiának vét ségével vádolt Turk Ferenc és Turk Mihály el- leni bünyög a kir. táblától helybenhagyó íté- lettel.

Horváth Bara és Jádán György telpezeseknek — Horváth Jeksa és férje Matok Márton al- peresek ellen végrendelet érvénytelenítés a jár. iránti pere a kir. táblától megváltoztatás ítélettel.

Kovács István (név Koda Julia) telpezesnek, Kovács Éva s férje Aca János alperesek elleni ingatlan birtoka s jár. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel. Marffy József és János telpezeseknek — Törösi Katalin öz. Kovács Ambrusné st. alperesek elleni ingatlan tulajdon- togs s jár. iránti pere a kir. táblától helyben- hagyó ítélettel.

Keglovics Vendel st. telpezeseknek — Balog János és neje alperesek elleni 100 frt a jár. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Szerkesztői fizetés.

Zala-Szt.-Balázs. Igen, köteles. Ez nem csupán udvariassági aktus, hanem azon solidaritási viszony nyugszik, melyben az alkotmányos fejedelm független felőls miniszteriumával áll. Ha a kormány nem a király beleegyezésével terjesztendő elő a törvényjavaslatokat, akkor sohasem lehetne biztos a szentesítés iránt, mely a két házban történt elfo- gadás után, mint végző aktus a fölsőházok közt tar- tozik. Míg ellenben a király előleges beleegyezés- nek kikérése biztosítja a törvényjavaslatok sorát, ha már a két házban keresztülmentek. Hogy kon- krét esetet vegyünk, — a napirenden levő polgári- házassági törvényjavaslat is egyenesen a királyi beleegyezésével került a kormány által szerkesztett formában a ház asztalára. Annak hangsúlyozása tehát, hogy a király nem akarja a polgáriházassá- got, egyszerűen mezebeszél volt, aminek az alkot- mányos formákban járhatlanok ülhetek csak föl. Mert ha a király, az előterjesztett formához nem akart volna hozzájárulni vagy ha azt semmiféle formában sem akarta volna: ennek kifejezését ad- hatott volna mindjárt az előleges jóváhagyás kiké- rása alkalmából. De mert akkor jóváhagyta, tehát komolyan akarta is, mint ahogy ez az újabb po- litikai mozzanatok utján határozott kifejezésre is je- vült. — Ebből tisztán látható és megérthető, hogy az ő akarata, előleges jóváhagyása nem pusztán udvariasságból kikért vélemény, hanem a törvény- hozásnak egyik fontos tényezője.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

FINCHEL FÜLÖP

Vasuti menetrend

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragóh	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	éjjel	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
Bécs	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	sz. v.	2	06	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
Szt. Iván	v. v.	5	16	d. u.	v. v.	8	04	regg.
Bécs	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	50	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	16	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	40	regg.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	1	26	d. u.
				sz. v.	11	34	éjjel	

NYILTTÉR.

Egész selyem, mintánost Foulardokat (mintegy 400 különböző fajta) méterveként 75 krtól 3 Lt 65 krtig — valamint fekete, fehér s színes selyemszövetek 45 krtól 11 Ft 65 krtig szálit — sima, kocskás, csikós, virágos, damassott minőségben (mintegy 240 faja) dispozió és 2000 különböző szín és ár- nyalatban) szállit postabér- és vámmentesen a privát- megrendelők lakására Henneberg G. (ex. kir. ud- vari szállító) selyemgyára Brixenben. Kinták postafordulóra küldésnek — 2-velcsa címzett leve- lre 10 krov és levelezőlapokra 5 krov bélyeg re- gszatandó. (3)

HIRDE I ÉSEK.

A Magyar Asphalt

Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat,

akik **járdaikat bur- koltatni kívánják,**

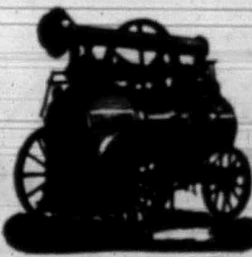
hogy eziránt a munka helyszí- nén található társasági megbi- zotthoz fordulni sziveskedjenek.

Magyar Asphalt részv.-társ.
BUDAPESTEN. 137-6.

Egy 2 1/2 lóerejű

— Clayton és Shuttleworth gyárbeli —

még kevesebb használt

gőzeséplő- készlet,

a lokomobil száma: — 21598.

Jutányos áron,

jótállás mellett eladó!

WEISER J. C.,

gazdasági gépgyára és vasöntődéje
Nagy-Kanizsán.

*Gunkel Ferencz-József császár-fürdő Tuffer Alsó-Stájerország

Déli vasút-állomás: Tuffer mezőváros, nappali és éjjeli gyorsvonatok. Meleg fürdők 38°/4 Celsius; a római idők óta ismeretes izület csúsz, kőszövény, nő-bajok, nehe- zűdés stb. gyógyítására. A hirtüves, hideg, hatásos. homok fürdők részére külön fürdő építette. Erdős vidék, árnyékos park, villamos világítás. — Jutányos árak, — teljes ellátás is, 2¹/₂ frittal feljebb naponként és személyenként szobával együtt.

— Fürdőorvos: schön-perlashofi dr. Ritter M. — Ágydíjnyezek széküldés.

!! Fürdőidény-megnyitás !!
pünkösöd napján.

folyó évi május hó 13-án.
— Lapfürdők — aczélforrások —

„BUZIÁS”

gyógyfürdő 112 —

használt a Spa, Fyrmont Schwalbach és Fyrwarthi aczélforrásokkal kitölt meleg és hideg vizesfürdők, melyek és kőszövényfürdők, lágyfürdők és vizesfürdők. Hely- színgyógyított és Massage.

IVÓ-KÚRA

Kitűnő eredményekkel selyemgyógy, idegi gyomor- és hó- kórul, hasak, lé- és veszei, nek- és hólyagkórul, szék- elrendelészavarok, magtalanság, ideggyógy, bajok, ezek kúrázására és gyógyítására.

Fürdőidény: Május—Október. — Buziás gyógyfürdő vasuti állomás T-M-A-V-A-R, vagy L-E-Z-S-A — Társasoknál is állomások. Ismeretlenek kérésre legro- gyan.

Fürdőigazgatóság Buziásban.

Horgony-Pain-Expeller
A kőszövény és a kőszövényes ízületi gyulladások kezelésére szolgáló eszköz. A kőszövényes ízületi gyulladások kezelésére szolgáló eszköz. A kőszövényes ízületi gyulladások kezelésére szolgáló eszköz.

2 arany, 13 ezüst érem. 3 dísz és 44 emlékérem.

Kwizda-féle

Korneburgi marha-táppor.
lovak, szarvasmarha és juhok számára.
Egész dobozzal 70 kr., — 1/2 dobozzal 35 kr.

40 év óta a legelső leltőlőben használták, évről-évről annyira, rossz emésztésű, valamint tehéneknél a tej- javításra s a tejleik épségének fokozására szolgálnak.

Fő letit: Tűszék a fő- selymi vődjegyre ügyelni s a val- telni határozottan kifejez- Kwizda-féle Korneburgi marha-táppor. Kwizda Ferencz János szarvasmarha és juhok számára. Korneburgban élése mellett. Valódi minőség- ben kőszövény- kúrázásra és drogizálásra kapható.

!! URÁKNAK !!
Gyengült férfernél kiváló szolgálatot tesz a cs. kir. szabadalmazott „gömb- villam-készülék” használására orvosok ál- tal egész Európában melegen ajánlv. Volta tanár módszere. Leírás boríték alatt: 10 kr. levéjegy beküldés- se ellen. Kapható: Augenstein J. elektro-technikus és ca. kir. szab. tulajdonosánál 76 — BÉCN, L. Schulerstrasse 18 sz. a.

NEMZETI UJSÁG

ezim a 17. június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indult meg, mely mint a nemzeti párt hivatalos lapja, őszinte szökimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen becstelenséggel és kárjával a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság” felelős szerkesztője Günther Antal dr. helyettes szerkesztője Szeredai László, a híket a magyar sajtó legpróbatöbb, legkiválóbb munkásai támogatják. A

„Nemzeti Ujság” előre is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vesézősikkeire, melyeket többek közt Apponyi Albert gróf, Horánszky Nándor, Kovács Albert, Hódossy Imre, Bartha Miklós, Bolgár Ferenc, Benedek Elek, Hoek János, Acsa György dr. stb. írnak. Ugyannyi kiváló szerkesztők a Nemzeti Ujság minden egyes rovataát. Mindjárt az első számban szenzációs regény közlését kezdi meg a

„Nemzeti Ujság” mely nagy súlyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulatlanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a

„Nemzeti Ujság” a vidéki élettel, adni fog bő közgazdasági rovatot, mely hasznos tájékoztatja és tanácsadója lesz minden üzletembernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó díszrovata, kitűnően szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovata. A szerkesztői üzenetiek rovataiban díjazatlanul és azonnal ad felvilágosítást a

„Nemzeti Ujság” minden olvasójának, minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkisebb helyén van levelezője, de a mellett külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, úgy hogy a

„Nemzeti Ujság” a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölni minden hírt. A „Nemzeti Ujság” a kormány tulkapásainak szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hő szószólója, az igazi egyenlőségnek lelkes harczosa lesz. A

„A NEMZETI UJSÁG” egyúttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára:

egyes évre	14 forint — kr.	negyed évre	3 forint 50 kr.
fél évre	7 forint — kr.	egy hónapra	1 forint 50 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hírlapelárusítónál.

Most belépő előfizetők június 17-től július 1-ig, tehát egy félhónapon át ingyen kapják a lapot. Mutatványszámokat készséggel küld a kiadóhivatal.

NEMZETI UJSÁG szerkesztősége
Budapest, Petőfi-utca 16.
(az Andrássy-út és Petőfi-utca sarkán.)

NEMZETI UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VI. ker., nagymező-utca 25.

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég csakis Gascoucourban (S. és O.) francziaországban létesít saját papirgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papiripar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahévely elárasztására szánt gyáratárak helyisége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

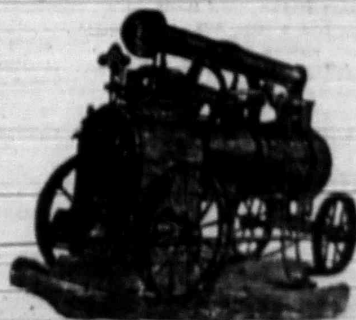
As 4-talunk a „Les dernières Cartouches” féle papírból készített valódi francia szivarkapapír, valamint valódi francia szivarkahévely, melynek minden papírját a „Braunstein Frères” céget viseli,

minden berlinbergi nagykereskedésben, valamint minden magy. kir. dohány-társaságban kaphatók.

KOTZÓ PAL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Ullői út 18 sz. alatt

Ajánl 2 1/2, 3 1/2, és 4 lóerő

SZÖGECSE CSÉPLŐMŰSZERLETEMET.

(121) továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerő

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszú szalmakövekkel, szőlő szőlőkkel és rozskövekkel nagy féltett rostokkal, arpaöntővel és válogatószeggyel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő gőzmozgonyokat

Továbbá H. GARRETT & SONS felhívhatatlan 40 %, hőhatékony megtekerték.

COMPOUND gőzmozgonyokat.

legjobbhoz állomert brandfordi sziműködő amerikai kévőkötő szerelvényeket. Eredeti amerikai szénagyó-
töltő vagy 2 1/2 befogására alkalmazható kombinált réddel.
Nervetű és szénvontató gépeket is mindenem t
egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

**Dr. Dreiszker József-féle
hidegvizgyógyintézet**

133. — Közegen) Vasmeze.

Ezen intézet a m. kir. miniszterium által engedélyezett. Rendesors: Friauf és Maszpp Egész éven át nyitva áll. Árak teljes állás mellett igen mérsékelték. Prospektus kiváratás ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTŐDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **h e l y b e n**, a Csengery-utczában ujonnan épült **gépgyárunk** üzemét megkezdjük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jótállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű stabil gépezetek,

Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz,

Szivattyúk és fecskendők.

Sűrítők és sűrítő berendezések.

Aspiratók készülékek,

Előmelegítők,

Közlőművek (Transmissiók),

Gőzkazánok a legújabb szerkezeten.

Tüpiztiszító készülék,

Vízvártányok,

Vaskémények,

Malomberendezések és malomrúezek,

Gőzcséplőgépek,

Csöplőgépek kézi és járgányhajtásra,

Járgányok,

Scabadalhozott „Táttra” sorcelő-gépek (legújabb szerkezeti).

Darúlok, morzsológok,

Szegek- és reparáló-gépek.

Élek, Extirpátorok,

Lókapók, halmozók,

Hengerek és Boronák, valamint minden-

féle gazdasági gépek és esz-

közök.

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron

alkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

Szerkesztőség:

F. S. utca. Ollopféle ház.

Ide intézendő a lap szemléli részére

vonatközlő minden költségny.

Származott levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvtárakadézia.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyiltár pottisora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvtárakadéziai szabályok közzétételére intézendők.

Barát és ellenség.

(—) A közmondás azt tartja: »Mond meg, hogy kik barátaid, és megmondom: ki vagy!« Ez azonban nemcsak személyekre, hanem elvekre, eszmékre is áll. S ha megakarjuk itélni, vajjon valami eszme helyese vagy nem, csak azt kell néznünk, hogy kik vannak ez elv pártján, kik az elvnek ellenségei, — s azonnal tisztában lehetünk, hogy pártjára keljünk az elvnek, az eszmének, vagy pedig küzdjünk-e ellene?

Igy vagyunk ezekkel a Wekerle-féle reformjavaslatokkal is. Kiket látunk e javaslat ellenzőinek a pártján? A bécsi »Vaterland«-ot; a berlini »Kreuz-Zeitung«-ot; azokat, a kik a románok, és a többi békétlenkedő nemzetiségek pártján állanak, sőt azokat államellenes agitációjukban megerősítik; azokat, a kik mindig kigyót, békát kiáltanak a magyarra, kiknek szemében, nem csak Magyarország alkotmányos fejlődése szálka, hanem akik általában minden haladásnak ellenségei, mert szeretnék Európát ott látni a középkorban, hol a nép elnyomatva, az aristokratia mindentudó; a kik egy rég elavult rendszert szeretnének maghonosítani, s a haladó századot előrelépésében megakadályozni szeretnék; a kik sárral dobálják a század legnagyobb személyeit, akik nagy embereinket gyálazzák, s akik az annyira természetes és érthető kegyeletet, melylyel a haza népe nagyjaihoz ragaszkodik, rossz néven veszik és rágalmazzák, a kik, s ez a lé-

nyeges, hévvel kiabálnak a magyar nemzet egysége ellen, mert az egységes magyar nemzet erős és legyőzhetetlen lesz; mert az egységes magyar nemzet meg fogja szilárdítani alkotmányát, hogy a századokkal dacolhasson; mert az egységes magyar nemzet, mint a hármasszövetségnek egyik fontos tényezője egyszersmind a béke biztosítója is.

Ezért nem akarják a reformjavaslatokat, ezért szövetségesei a főrendiház feudális és clerikális tagjainak, az elégedetlenkedő románoknak, a függetlenségi és 48-as párt reactionárius tagjainak, és nemzeti pártnak. Minő szövetség!

Kevés sütni valója van annak, a ki akkor, mikor a házassági javaslat alkalmával a pártok állása tisztulni kezdett, be nem látta, hogy itt másnemű okok, is forognak szóban, nem pusztán dogmatikai okok s ez egyformán áll a képviselőházzal, mint a főrendiházra nézve, s hogy mikor a főrendiház szavazása után, a bécsi »Vaterland« és a berlini »Kreuz-Zeitung« ugyanazt a sípot fújta, mint a Magyar Állam, elelkinve a lapok clerikális tendenciájától, más okok voltak a mérvadók.

Ugy a Vaterland, mint a Kreuz-Zeitung ellenségei a hármasszövetségnek, — mert ezt tartják akadálynak a pápa világi hatalmának visszahódítására és visszaállítására nézve.

Itt akarta ez a reactionárius tendencia megvetni lábát, Magyarországon, az alkotmányosság, és szabadság classikus

földjén, s azt hitte, hogyha a reformjavaslatok megbuktatásával csakugyan megvetheti lábát majd, egy reactionárius kormány csakhamar elfogja alattani a magyar nemzetet, mely készséges támogatója lesz az ily retrograd törvényeknek.

De hát vannak bizonyos lapok, melyek tüdő butaságban szenvednek s elfeledik, — hogy a magyar nép szabadságszerető nép, s a leggyönyörűbb nóta sem tetszik neki, ha olyan tegények vannak a bandában a románok mellett, mint a bécsi »Vaterland«, meg a berlini »Kreuz-Zeitung«. Nem akarják belátni, hogy a magyar nemzet megnezi a társaságot, a melybe hívják, s nem hiszen a csábító szavaknak.

Soha nagyobb szerű bizonyítékát nem szolgáltatva a magyar nemzet zöme politikai érettségének és szabadságszeretetének, mint a szerencsésen lefolyt válság alkalmával, mikor ugyszólván tüntető rokonszenvvel kísérte a Wekerle-miniszterium oszlopos tagjait.

Városok, — törvényhatóságok vetekedvén siettek kifejezést adni örömüknek, mikor Wekerle újra kezébe vehette a kormány gyeplőt, s kifejezést adtak örömüknek, mikor a legtöbb helyen Wekerlet, Szilágyit és Csákyt diszpolgárul választották. Legnemesebb nyilatkozata ez a polgárság mélyen gyökerező bizalmának, melyet semmiféle irigység és rágalom a szivekből kiirtani nem képes. — Érzik azt mind, hogy Wekerle és kormánya vannak hivatva arra, hogy azokat a fontos javaslatokat, melyek

A „ZALA” tárcája.

Cimmel.

(Egy filofésás.)

— A „Zala” eredeti tárcája. —

A nyitott ablakon át besurrantó nyári meleg levegő csokdossa homlokomat, csirókálya gyöngéd szeretettel, mint az édes anya áomra készülő gyermekét.

Csendes álmódás borul lelkemre s míg szemem alaktalan képeivel a végtelenségbe réved: lelkeimet megszállják a merengős vízióknak tündéralakjai.

Libbegetik ragyogó szárnyaikat és hívják, vonzák, bűvölik lelkemet, hogy ölelkezsek velök, hogy szálljon abba a ragyogó, szép világba, a hol néhány pillanatra megrészegülhet a teremti gyönyörűből.

Föl föl a Parnassuara, az olympusi istenek közé, jni néhány oseppe a Helikouból!

Ez az édes kábulat, mely lelkemre borult, a teremti vágy mámoros lázal.

Meg megragadom a tollat, hogy alakot adjak a lelkemben rajzó gondolatoknak és szerető gonddal helyezzem el azokat egy tárca keretébe.

A fanyes alakok röpködnek előttem, a gondolatok szállnak egymást üzem. És én úgy vagyok velök, mint a lépköző gyermek a pillangókkal. Meg akarom fogni valamennyit; közéjük csapom a

háló! Szőtrebbennek. A pillangók elröpültek. — A háló üres.

A fogás nem sikerül egy tárca számára. Pedig hát thema kell minden áron. Thema nélkül nem lehet írni tárcát.

Laukadit idegekkel dülök pamlagomra s kezembe veszem a „Zala”-nak előttem heverő példányait.

Nézegetem a tárcák címeit.

Miről mondanak el egy-egy szép mesét, hegedűszóban?

Egyszerre olyan valamit érzek, mintha elenyedt idegeimet delejes bűvölet érte volna. Szememben, megvilan az öröm sugara.

Megvan!

Örömtől ragyogó tekintetemmel ott csüngök egy tárca címen: „Cim a élkül.”

Elviasom.

Bravo!

Most már tökéletesen megvan. Vajudó lelkem valami kis gyönyört érez a megváltás reményéből.

Merje aztán valaki állítani, hogy az emberi ész nem talál lépten nyomon alkalmat a tanulásra, a megfigyelésre!

És ha nem talál és nem észlel semmit, bizonyon, hogy csak az embernek magában rejtik a hibát! Mert hiányzik benne e tekintetben, a kifejldöttébb hajlam vagy képeség.

A mennyire elvitathatatlan tény ez, annyira megállapodott dolog szinten, hogy különbölete, alig megneveshető irány létezik, mely uton mindenfelé képpen kiközösíthetjük magunkat.

Megfigyelő tehetségünkönl függ, hogy képesek vagyunk-e mindennapi tapasztalatainkból vagy észleléseinkből hasznót húzni, — vagy tökéletesen érintetlenül hagynak-e bennünket az című napok, valamint a velök kapcsolatban álló események?

A „Zala”-ban közölt levél-alaku tárcában, végtelen kellemes felfedezést tettem.

Természetes, hogy főörömöm az, hogy e felfedezés rám nézve kellemes. Onzó természetemnél fogva megelégszem ezzel tökéletesen!

Különösen most, mikor szintén egy tárca irásához készülök.

Rajongok a tárcákért, mindenféle kiadásban mindenféle tartalommal!

Menyit poesiat, menyit hangulatot, menyit tartalmat lehet a legkisebb tárcába is belefektetni!

Oh, hányszor vágyódtam már beváltatni én is azt az ígérést, melyet emmagamnak tettem, hogy egyszer én is egy tárca megteremtője lessek.

Irtam a természet és a gyermek felbredséről, a mélabus holdvilágról és az elektrikus világításról. Előfordult benne filipiedal és szerelmiláz. Mindenből volt valami benne, csak tárca nem lett belőle.

Lemondtam — ezen nehéz vállalatról, mert egy titat fel előttem, hogy ha valaki tárcát csinálni vagy írni akar, nem elég ahoz a hajlam, vagy szeretet, hanem kell hozzá az a kis megneveshetetlen valami: azt elkészíteni tudni és még hozzá megfelelő tartalommal.

El voltam tökéve, hogy nem írok tárcát.

törvényerőre emelendők lesznek, megvalósítsa, s ezáltal Magyarország újabb megszilárdulásának, gyarapodásának, fejlődésének biztos alapját lerakják.

Bizton hiszünk, — hogy ez meg is fog történni.

A nagykanizsai keresked. beteg-segélyező pénztár alakuló köz-gyűlése.

A kereskedelmi alkalmazottak saját jól felfogott érdekei mellett foglaltak állást akkor, midőn kerültől óhajta a kertileti betegsegélyező pénztárhoz való csatlakozást saját körükben megalkották a betegsegélyező pénztárt, mely saját autonómiáért, bizván, a betegsegélyezésért, a felügyelet, s az összes teendőket közvetlenül gyakorolja és ellenőrzi. A betegsegélyező pénztár gondosan megszerkesztett alapszabályai az 1891. XIV. t. c. alapján a kereskedelemügyi m. kir. minister által jóváhagyattak. A betegsegélyező pénztár e hó 17-én Halphen Mór ideiglenes elnök elnöklése alatt megtartotta alakuló közgyűlést, melynek napirendjére az igazgatóság, felügyelő bizottság és választott bíróság választása volt kitéve. A közgyűlés iránt főleg az alkalmazottak körében nyilvánult nagy érdeklődés és ezek közül meg is jelentek mintegy százán, a munkaadók közül csak 14-en.

Nem véltük eszélődni, hogy a munkaadók részvétét az alapszabályok 16. szakaszának azon intézkedése csökkentette, hogy a bizottsági járulékok 1/3-át sajátjukból tartoznak fizetni. Ez okozhatta okát annak is, hogy — noha a törvény pénzbüntetés és egyéb káros következmények terhé mellett rendel, miszerint a főnökök mindazon alkalmazottakat, kiknek évi fizetése az 1200 forintot meg nem haladja, bejelenteni tartoznak — a bejelentéseket a főnökök nagy része még nem eszközölte. Így tehát jórészt az alkalmazottak érdeklődésének tulajdonítható, hogy a közgyűlést megnyitó elnök örömeinek adhatott kifejezést a nagy számú megjelenés és rendkívül érdeklődéset.

Az alapszabályok értelmében a közgyűlés határozatképesnek nyilvánította, a jegyzőkönyv vezetőségére felkéri Weisz Tivadart, hitelesítésére Frank Vilmos és Kleinföld Ignácot.

A napirendre való áttérés előtt Weisz Tivadar felszólítja mindazokat, a kik esetleg az alapszabályok egyes intézkedéseivel nem volnának teljesen tisztában, hogy ez iránti kérdéseiket a mai ülésben hozzák fel, hogy ekkép a szükséges felvilágosítások megadhatók legyenek. Több ilyen felvilágosítás után Weisz Tivadar indítványozta, hogy az alapszabályok 7. §-ra való tekintettel a pénztári működés illetőleg, a biztosítás kezdőnapján, továbbá a 16. §-ban említett átlagos bérösszegnek és az élelmezési pótlék egyenértékének megállapítása — e két utóbbinak mindaddig, míg

az iparhatóság ezekre nézve nem határoz — a 44. §-szerint a felügyelő bizottság és választott bíróság tagjaival egyestül igazgatóságokra bízassék, végnél, hogy — miután a főnökök saját kényelmük szempontjából kívánják — a járulékok a 18. paragrafusnál eltérőleg havonként szedemének be. Ezen indítványok egyhangulag elfogadtattak.

Rosenfeld Lajos indítványára Halphen Mór és Weisz Tivadarnak a pénztár iránti eddigi fáradozásaiért a közgyűlés jegyzőkönyvileg hálás köszönetet szavazott, nemkülönbben elfogadta abbeli indítványát, hogy a mai választások a szavazás mellőzésével egy az elnök által kiküldendő 10 tagból álló kijelölő bizottság előterjesztése alapján ejtessék meg.

Ezen kijelölő bizottságba az elnök által a munkaadók csoportjából 4 és alkalmazottak csoportjából 6 tag küldetett ki. A bizottság hosszabb tanácskozás után elkészítvén javaslatát, az ezen időre felfüggesztett ülést újból megnyitották és a kijelölő bizottság előterjesztése szerint megválasztattak: Halphen Mór elnök, ifj. Fesselhofer József alelnök. Igazgatósági tagokul: Guth Arnold, Ledofsky Armin, Rothchild Samu és Schwarz Gusztáv a munkaadók csoportjából, Berger Pál, Burger Sándor, Deutsch Mór, Fleischhacker Jakab, Haas Vilmos, Hirschler József, Kaszti Jakab, Kleinleó Ignác, Lang Bertalan, Róth Jakab, Steiner József és Weisz Zsigmond, az alkalmazottak csoportjából; a felügyelő bizottságba: Armuth Nánán, Neu Lajos a munkaadók, Feleki Miksa, Frank Ignác, Kornuth Markus és Natz Frigyes az alkalmazottak csoportjából; a választott bíróságba: Deutsch Lajos, Pollák József a munkaadók, Rosenfeld Lajos és Stolzer Zsigmond az alkalmazottak csoportjából. A választott bíróságnak még tagjai a Kereskedelmi Társulat elnöke (ez idő szerint Ebenspanger Lipót) és ezen társulat egyik kiküldöttje, továbbá a Kereskedő ifjak önképző Együletének elnöke (ez idő szerint Unger Ullmann Elek) és ezen együt egyik kiküldöttje.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszönve az iránta nyilvánult bizalmat, az ülést bezárta.

Tornaverseny.

A poigári fiúiskolának tornavizsgálatát verseny-nyel egybekötve, ezáltal másodsor junius 16-án délután 5-7 óráig tartották meg a városi kórház háta mögött levő katonai gyakorlóterén.

A rendezésnél szives támogatásra volt a városi hűség és türeltség, miért a tanintézeti igazgatóság, e helyen is hálás köszönetét nyilvánítja.

A tornavizsgálat és a verseny kedvező időben, szép rendben és nagyszámú közönség élénk érdeklődése mellett folyt le.

Verseny-bírálok voltak a tautestület részéről: dr. Bartha Gyula igazgató elnöklése alatt: Pong-

rác Adólf tornaszár, Hoffmann Mór és Schmidt Károly tanárok.

- A sorrend a következőleg állapítottott meg:
- 1) Felvonulás dobozóval és zászlókkal.
- 2) Szabadgyakorlatok: a) az első osztály osz-köz nélkül, b) a második és harmadik osztály botokkal, c) a negyedik, ötödik és hatodik osztály szlyókkal.
- 3) Versenyútas.
- 4) Magas ugrás.
- 5) Távolugrás.
- 6) Bakugrás.
- 7) Rudugrás.
- 8) Gerelyvetés és szlydobás.
- 9) Nagy körgula.
- 10) Elvonulás.

V e r s e n y f u t á s.

Távolság: 100 meter.

Az első osztályból részt vett tanuló 4 csoportban futottak. Először érkeztek be: Babnigg B. Mihalecz József, Sherer János, Horváth István, másodikul: Veszely Gyula, Löffler Antal, Pilla Lajos, Kutor Arpád, Hütter Géza.

A második osztályból részt vett 34 tanuló, 3 csoportban. Először érkeztek: Tóth Géza, Vil-csek Gyula, Péczér Tivadar; másodikul: Muszti József, Lövy Gusztáv Gavora Dániel.

A III. osztályból részt vett 26 tanuló 3 csoportban. Először érkeztek be: Moravcs István, Nagy Jenő. Másodikul: Fülöp Elemér, Fehér István.

A negyedik, ötödik, hatodik osztályból részt vett 35 tanuló 3 csoportban. Először érkeztek be: Szabó József, Szabolcs Rezső 4., Gaal János, Strem Odón 5., Böhm Lajos, Nagy Károly 6. o. tan.

M a g a s u g r á s.

Az első osztályból részt vett 7 tanuló. Győztesek: 120 cm. ugrással Babnigg Béla és Löffler Antal.

A második és harmadik osztályból részt vett 4-5=9 tanuló. Győzt. 130 cm. ugrással: Tóth István, Szavary Jenő III. o. tanulók.

A 4. 5. és 6. osztályból részt vett 3+3+2=8 tanuló. Győztesek 140 cm. ugrással: Kallivics Lajos és Kutrovác Aladár 6. o. tanulók.

T á v o l u g r á s.

Az I. osztályból részt vett 4 tanuló. Győztesek 410 cm. ugrással: Babnigg Béla és Scherer J.

A 2. 3. osztályból részt vett 8+5=13 tanuló. Győztesek 410 cm. ugrással: Peczer Tivadar, Most Lajos és Tóth Károly.

A 4. 5. 6. osztályból részt vett 4+3+3=10 tanuló. Győztesek 440 cm. ugrással: Orbán János, Kallivics Lajos, Nagy Károly.

R u d - u g r á s.

A 4. 5. 6. osztályból 1+1+3=5 tanuló. — Győztesek: Böhm Lajos 4. o. t. 280 cm.; Vegele József V. 270 cm.

De ime folytonos tárcakutatásaimban most rákadtam végre szintén egy szerencsétlen fióra, ki nem saját ösztönéből, hanem egy könnyelműen adott szavával (vigan átél éjszaka után) kény-szerítve látta magát egy tárcát önzofarangni.

Elegendet tett a szavának és szerfőtől becsületlen módon, (egészen a híres magyar „gentry” nyomán, ki nagyon sok és jó adomát tudott, de sohasem jutott eszébe egy sem) mert tárcájában kijelenti, hogy majd akkor ír tárcát, ha valamiképpen egy jó ideához jut!

Megvan az archymedesi pont, melyet hónapok óta hiába kerestem.

Majd én is akkor írhatok tárcát, mikor eszembe jut valami!

Az ismeretlen most a régiség utáni vagy uralkodik. A színeszetben már nem tetszik a drámai pose, csak a természetesség hat!

Az iródatlan an nem kell többé az eszményiség, csak a legöregebb naturalismus.

Miért legyen a tárcáiró arra töltve, hogy neki előírt kerekvágásban keljen maradnia és ne teremhessen ő is iskolát, melyet követhetünk? Talán mert élte csak oly rövid, hogy nem érde-mes az embereknek egy napra az igazat megmondani, vagy a valót előhozni?

Pedig mennyire évezetesebbek és érdekesebbek lennének a tárcák, ha a mindennapi életből merít: dolgok volnának azokban elbeszélve és nem nyelvelte váslatok, melyek már a hely se-lő rövidsége miatt sem elgíthetők ki az olvasót.

Bizony 1 frt 40 kr. szerfőtől szerény ár lett volna, mint karpotás, azért a jó ízeért, hogy

írhatunk és mondhatunk valamit „kezd és vég” nélkül, azzal az ígérettel, hogy majd máskor írunk talán még jobat és szebbet. — Mert a papir-kosárban való kimúlásra ez is elég jó. — Nem kell okvetlenül oda női és férfi együttesen, vagy a mi még annál rosszabb, külön-külön eltemetni!

Tehát győződn csak ez az irány! Ne csak Sat-Györgyvárott, hanem a Parnasusan is, hol az olymposi istenek uktárt isznak ugyan és nem azt-györgyvarit, de azért a földi alacsonyagból nem tekintenek sokszor még ő hozzájuk sem olyan áhitattal az emberek, mint a szentgyörgyvári jó tárhák parnasusi fényforrása-féle.

Az olvasó közönség, melynek soraiból a boldog tárcáirók nem kis gyönyörűségére kíválnak a ki-váncsi, ugynevezett „többek” — nagyon halas medium, csak a tárcáiróban legyen hipnotikus erő, hogy tudjon suggerálni.

Engem azonban már nem a tárcáiró hipnotizált, hanem az általa megdelejezett „többek” véle-ménye.

— Ime, kedves „többek” én sem írtam semmit; de azért ez is egy tárcá, nem ugyan 1 frt 40 kr. értékben, hanem egészen a felföldött új tárcá száner mértéke szerint.

Ünnep a hegyen.

— A „ZALA” eredeti tárcája —

A termő élet kedves zöldje befutotta a hegy-tetőt. A fák elevenzöld koronái inganak, játszik velük a langy szél. Csókolja a triss leveleket,

szerellemmel, éledő melegéggel, mint az édes anya újszült gyermekét.

A madarak vidáman ugrálnak az ágakon és csicseregnek, beszélgetnek egymással azon a cao-dalatos szép nyelven, amit az emberek is meg-értenek: az életfakasztó szerelm világnyelvén.

A lombok felett lebeg a tavassz napugár ver-fénye, kéjlesen fúródva a lombok illatában.

Mindenütt ébredés, rügyakadás, derű, élet, mo-solygás, mint mikor csendes, békés család áhi-tatra hívó, nyugalmas ünnepnapra ébred.

A kisarjadott szőlőkék között bujósokát ját-szanak a csintalan kis vörösbegyek a villámgyors röpülésük közben el-elkapnak egyet-egyet a tőkék között zümmögő, zsongó rovarseregéből.

A szomszédos hegytető lejtőjén, az erdő lai kö-zött bujlik a bizalmatlan kakuk s egy-egy hangos szóval mond jóslatot a völgyben játszódozó gyer-mek-seregnek, ha csengő hangon megkérdezik tőle a kíváncsiak, hogy hany estendeig élnek?

Élelenség, élet mindenütt az édes, kimondhatatlan szép természetben.

Elmerülök a derült, boldogságot lehető, szabad természet szemléletébe és leborulok végtelen sze-reteted életfakasztó ereje előtt, mindenszegtartó nagy hatalom. Áhítatra, imára hív a te jószág!

A távoli mezőn csendesen ring a kalásztenger. Az ingó kalászfekék is a te áldásod előtt hajolnak meg szelíd alázattal. Titkos kezűd érintésére lett melegebb a nagy mindenség szívevesze, hogy új életre pezsdülő vérkeringésével a leifentartás örök ösztönét munkára ed-essze.

Az éledő szerelmem udvósító melegé ömlék el

Bakugrás.

Az 1. 2. 3. osztályból részt vett 4+6+9=19 tanuló. Győztesek az 1. osztályból: Babnig Béla, Scherer János, a 2. osztályból: Tóth István, a 3-ik osztályból: Tóth Károly, Most Lajos, Szaváry Jenő.

A 4. 5. 6. osztályból részt vett 3+2+3=8 tanuló. Győztesek: Lévy Antal, Horváth Sándor 4., Végele József 5., Kutrovác Aladár, Nagy Károly, Macsek Nándor 6-ik osztályu tanulók.

Gerelyvetés.

A 3. 5. 6. osztályból részt vett 1+2+3=6 tanuló. Az eredmény ebben eldöntetlen maradt. A versenyző tanulók közt kiosztottak 4 korona jutalmat és 28. miniszteri elismerő okmányt.

Tollfutásban.

A múlt héten új éleire káltak lelkemben aranyos gyermekkorom borzalmas meséi...

Peregnek a rokkák.

Mosolygó képű, tulipános menyecskek között egy-egy aszott! anyóka ül, akinek már rokkája lassabb ütemet ver, de annál szaporábban jár a nyelve. A piros-pozsgás arccal, az élettől ragyogó szemek hallgató ahítattal csüngenek a jó Juli-néni barázdákkal erőditett ajkain.

Kivételes anyai engedélyvel ott ülök én is a a főnö cseledésszonyok között és kielégíthetlen mohósággal szívom lelkembe a kísértetes mesék költszetének borzalmait.

Juli néni időrongálai alakja — amint ajkáról foly a mese fonala — nő, nő, magasul, fényessé lesz, megdicsőül. Szent áhitattal, félelmes tisztellel nézem és hallgatom őt, ki már sirhagyott kísértetekkel diskurált, hazátlan rossz szellemeket fűzött el egy-egy alapos mondással vagy egy-egy fogantatos imádsággal, amit Szentek János bácsi ponyvájáról vett a segédi bucsun.

A jó nénike nyelve remekéből fest a halhatatlan írók tollánál...

Halkan, nesztelenül tönylik az ajtó...

Látom halvány, sírfonyaszott képpel, koporsói öltözetben, a hazatérő lelkék elmaradhatatlan lepedőjében belépni az édes-nyánt, akinek hátra-hagyott gyermekeivel rosszul bánik — a mostoha.....Pirók Peter, mikor a nagy fiai ora elveri az éjtéli izenektét, rettenetes tüzes fejszével döntgi a szomszédja háza falát; amért elprokátorkodta özvegy feleségétől a vitásan maradt fészölőt.....

Szegény törpe Pupos Jakab se maradhat nyu

god'an sírjában. Ejtelenkint esőrgő pénz-zacsokokat dobál Matyók Jancsi ahlakához; mert életében kétszer vette meg rajta a procentet. Ellenben Matyók Jóska, Jancsi testvére, nyugodtan alszik sírjában, noha kétszer is kirabolta Pupos Jakabot. Így kívánja ezt a keresztényi igazság-szolgáltatás.

Egyik főnö menyecske-kének szóra nyílik ajka: Csak már ezt a Kételkedő Samut látogatnák meg a rossz telkek! Mert nem hitelez a szegény embernek!

Juli néni néhány percig bölintgat a csudálatosan tudós mesemondó fejével.

— Jaj édes gyermekem! A zsidó hitellen ördög maga is! Azon nem fog a kísértet sem...

Ez a mondás jutott eszembe múlt héten, mikor hallottam, hogy egy jámbor zsidó atyáknak fánái esti-tiz órától éjtélég kísérteties döngelés rejtlegli a hívő lelkeket.

Micsoda tanulatlan kísértet lehet az, amelyik azt sem tudja, hogy az ildomos kísértetek éjtéli tizenkét órákor szoktak tenni az első vizitet! Ekkora szeizoni tudomány még a paraszi-kisértekben is van.

Aztán micsoda ostoba kísértet is lehet az, aki egy hitetlen zsidó házát választja ki vizitelésre, mikor nyitva van előtte egész Kis-Kanizsa!

Na ezt megnézzük!

Mire azonban mi erre időt vehettünk magunknak: Weisz Bódog már valóágos sport-szenvedélyivel vadászott rá. Belefeködül a kísérteties agyba. Ott is hált. De hát a kísértetet nem tudta becserkelni.

Bay kapitányt szintén megszálta a fogási szenvedély. A betörők ugyis kiveszőben vannak. Legálább egy kicsit visszatérhet régi szerelméhez. Ő is lesett. Ő sem fogott!

Ezután vonultunk be mi.

A kísérteties szobában helyet foglaltunk.

Dr. Lőke szerkesztőnk valami dal-amot dudorászott, úgy hiszem: a „Kis molnár“ operetiből, mivel hogy az ő kísérteti az operetiekben szerepelnek.

Seregély-Dező a tárváját szorongatta, mivel hogy ő hozzá meg „lárdé“-ban jártak eddig a kísértő szellemek.

Hajgató Sándor volt a legnyugodtabb. Neki talizmánya van a kísértetek ellen: szentgyörgy-várit iszik.

Jó magam csendesen sunyorgattam, mint va-

lami kiszolgált Meissto, aki már élős-er vitéstem-kisértebe, de mindig megszabadultam a gonosztól.

Kilenc óra negyven perckor Bay kapitány, hivatalosan lecsavarta a petroleum-lámpát és mi a purgatoriumi félhomályban, bogárdöngést figyelt csendben várukt a kísértetet.

Vártunk féltizenegyig, de nem jött... Nem találtunk mi ott más kísértetet, csak egy két ragyogó női szempárt, — amik átverték az alomba hívő félhomályt.

Amikor pedig a mi Seregély papunk eme kísérteteket látán, — fordít vala a kérdésen ekképpen:

— És vigy minket a kísértetbe!

De a kísértetek olyan makacsok.

Nem látogatják a hitetleneket.

H I R E K.

† Komócsy József.

E jeles költő, — mint lapunk sártakor értesülünk — vérmérgesés következtében meghalt Budapesten. Irodalmunk e kiváló alakja, ifjabb éveiben — előbb mint oklevél nélküli, később mint okleveles egyén — a tanítói pályán működött; később azonban teljesen az irodalomnak, a bírlapírásnak szentelte életét. Iról, tanítói és társadalmi körökben egyaránt rendkívül kedvelt ember volt. Ragyogó humorával és ember szeretetével mindenkit lebilincsel. Városunkból is sokan ismerték személyesen, mert a Kereskedő új. önképző-egyletnek meghívása folytán 1894. febr. 16-án felolvasást tartott városunkban és ugyanakkor a következőket írta az egylet vendégkönyvébe: „A kereskedés olyan az államban, mint a testben a vér. Kanizsa igen egészséges vércseppel gazdagítja az országot.“ A felolvasás, valamint az ezt követő banketi-minden résztvevőnél felejthetlen lesz. A kereskedő ifjak egylete annak idején diasztájárt választotta Komócsyt és halálának hírére kitűnt a gyászlobogót. — Komócsy irodalmunkat több költeménykötettel gazdagította. A Petőfi-társaságnak alelnöke volt. 58 éves kora dacára is nagy tevékenységet fejtett ki a legutóbbi időben is. Halála ha nem is pótolhatatlan, — de mindenesetre óriási veszteség irodalmunkra.

— **Bírói Athelyezés.** A szombathelyi kir. törvényszéki athelyezeti Kovács Károly kir. törv. bíró, állását jun. hó 25-én fogja elfoglalni. A Szombathelyen megjelenő „Vasmege“ a Szombathelyről átvizsgáló következőkép bucsuattatja el: „Kovács Károly törvényszéki bíró, tár-

az egész mindenségben, melynek elválaszthatatlan szerelemmel ölelkező parányai között nincsen halál, nincsen örökélmulás, csak folytonosan munkáló, csudásan transzformálódo örökélet.

Ki merné holtinak, érzéketlenség mondani a porszemet, a kis atomot, melyet egy-egy szilaj kezekkel söprő szélvihar fölkap a végtelen ürbe, s mely a társaihoz ragaszkodó szeretet erejével legyőzi végre is a legdrásibb vihar erejét is és visszaszáll megint testvérei közé: az atomok világába.

Oh mindenségerő, mily imádatra méltó önzetlenséggel osztottad te el végtelen szereteted erejét megalkotott hatalmas világodban, egyenlővé téve annak méreteiben a parányokat alkotásod óriásaival.

Leomlom szereteted végtelensége előtt és lelkem, szellemem szent áhitattal olvasom az álltalad irlemisitation szent könyvet: az örökké munkáló természetet.

Ez a testvériség hatalmas könyve: a mindenki által megérthető világnyelven megírt szentírás, amit eredetiben olvashat mindenki, amit lefordítani semmiféle nyelvre nem lehet s így nem folytathatnak fölötte meddő, papírfogyasztó polemikát a tudós theologus urak, hogy a Kaldi-féle, vagy a Károl-i-féle vezet-e bizonyosabban a mennyországba?

Merengek szent áhitattal a nyüzsgő élet fölött. E merengésben van az én boldogító, lelket betöltő imádságom.

Nem vagyok egészen egyedül itt sem.

A hegyoldalon, a lankák lejtőn áll a szőlő-

pásztor, mintha ő volna dékánja ennek az örökké istendigszerű titkos szolozsmáktól zengő szép templomnak.

Ő is merengve néz a távoli falu felé, honnan mélabus csendes harangszót ringat ide a szellő. Bizonyosan ő is imádkozik. Mintha várna valakit azok közül akik benn a templomban zengenek dicséretet az urnak, ki szeretete munkáló erejével tartja fenn nagy alkotását.

Mit érezhet ez az egyszerű, romlatlan ember, aki bizonyosan itt nőtt fel a szabad természet templomában; akinek lelkében a gondolatokat, — szívében az érzelmeket nem vesztegette meg talán egyetlen betűje sem annak a világromtó hatalomnak, amit tudományunk neveznek a nagy mindenség kérdő, elbizakodott atomjai!

Nézi, nézi szakadatlanul a falu templomát, mely úgy áll egy dombtetőn egyedül, magában, mint gondolatokba merült, világkerülő agg ember-óriás.

Egyszerre tarka élet pezsdül meg a templom körül. Megnyílnak ajtai és tolul ki belőle az áhitatos hívők sokasága és húzódik le a dombról, mint tovatúró óriás szalag.

A szőlőpásztor csendesen letéle indul a lejtőn és megy a völgyben a falu felé.

A völgy tulajdonán gyors lépésben siet feleje egy nőalak; karján hóhéher kendővel letakart kosarat hoz.

Ajka körül a boldogság kedves mosolya játszik.

Lombos fa alatt találkoznak.

Letepednek a dus zöld fűbe. Sejtés-e vagy

valóság: mintha átölelnék egymást és ajkaik édes delejével hevesebb dobogásra ébresztenék egymás szívét.

Megrezzenek. Az életfakasztó mindenség erődeleje atomjai suhannak el mellettem, megbűlvölve idegeimet.

Az életfentartó, titkos erő villámfolyama ömlik szét erimeim.

Valami érékbódító illat aramiasát érzem.

Csillagok rezgését látom a kékes levegőben. Lélekbüvölő káprázat játszik velem. Mitha távoli angalkar lágyan zsongó, halk, aetheri zenéje rezegne teleim.

Leomlok félig öntudatlanul a zöld pázsitra. Lecsukom szempilláimat és lelkemre simulnak a mennybe varázsoló, szűzint tiszta szerelem áhitatának vizitói.

Almadom ébren, édes, mennyei gyönyörűséggel.

Mire lelkem kibontakozik a boldogító bűvöllet karjaiból, a déli csend nyugalma pihen az egész természetem.

Az eleven zöld lombok között alszik a szellő, mint szerelmese keblen a boldog völgyégy.

A madárkák hallgatva ülnek a galyakon. A pásztor és párja édesen álmodnak a fa aljában.

Az egész természet csendes, mint egy hatalmas dóm, melyben imádságra borult le az áhitatos nép.

Fölkelek és indulok vissza a nyüzsgő városba, a profán élet szürke világába.

saskörünknek ezen kedvelt és lelkes tagja, saját kérelmére a nagykanizsai kir. törvényszékhez helyeztetett át. Kovács Károly rövid itt tartózkodása alatt kiváló előszeretettel vett részt minden hazafias és kulturális mozgalomban; jeles képzettségű nagytehetségű férfi létere valószínűs veszteség közlése után az ő távozása. Mi ösztönös sajnálattal vesszük búcsút tőle s kívánjuk, hogy új állomáshelyén is az a köztisztelő és rokonszerv környezze, melyet itt kivívott. Ugyanerről a „Szombathelyi Lapok” a következőkben nyilatkozik: „Helyi társadalmunk egy köztisztelőben álló derek tagjával ismét kevesebb. Kovács Károly kir. törvényszéki bíró saját kérelmére a nagykanizsai kir. törvényszékhez helyeztetett át.”

— **Halálozások.** Szommer Nathán m. kir. posta és távirada felügyelő családja váratlanul mely gyász érte. Sógornője Berger Fülöp né szül. Kohn Fanni budapesti lakos e hó 12-én szív-szelehdős következtében hirtelen elhunyt. Az alig 32 éves fiatal nő néhány hét előtt látogatásban volt Nagy-Kanizsán és itt egyszerű kedves lényével mindenkit meghódított. Temetése e hó 14-én B. pesten nagy részvét mellett ment végre. Az elhunytban Reintz József a délbélai takarékpénztár tisztviselője és dr. Kemény Fülöp perlati ügyvéd, szintén sógornőjét gyászolják. — Stejn J. Mor helybeli nagybirtokos és gyáros szintén súlyos csapás érte. Veje: Berger Izidor budapesti kereskedő tevékeny élete 42 ik évében e hó 17-én elhunyt, Marienbadban. Hűt tetemei hazra szállítatva, e hó 20-án helyeztetik örök nyugalomra. Az özvegye és 3 árva kívül kiterjedt és tekintélyes rokonság gyászolja az elhunytat.

— **Kinevezés.** Tandor Ottó, budapesti építész és kereskedelmi miniszter az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett budapesti bizottság tagjává nevezte ki. A kinevezést jeles szakértő Nagy-Kanizsa szülötte.

— **Posta- és távirada-tisztek mulatsága.** Azon kedélyes vigalom emléke, melyet a posta és távirada-tisztek a saját, valamint kedves ismerőseik szórakoztatására rendeztek, arra ösztönöz az említett hivatali kart, hogy egy nyári mulatságot rendezzen. Ezen kedves emlékek alapján letesített nyári mulatság a hűvös időjárás miatt a „Polgári Egyet” nagyteremben került kivételre, hol azonban hiányzott a gyászta távol levő Szommer posta- és távirada felügyelő, a mi főnökünk is, és így a nyári jeleget egyedül a kalendáriumban láttuk, lévén: június 16-ika De azért előttek szép számban a postások és táviradasok hozzátartozóikkal, mely collegialis tarsasága a meghitt jóbarátok és barátok csoportja vegyült. Recamatióra a közönségek ez alkalommal sem volt legkisebb oka sem, mert a derek rendezőség elismerést érdemlő figyelemmel és kitartó szorgalommal intézte a hivatalos funkciókat és hogy mindamellett néhány táncosnő restanciában maradt, másnak nem tulajdonítható, mint hogy a postások lordultával nem lehetett a nagy materiaust feldolgozni, s. személyzet pedig nem igen volt a platón. A különbözően vigan es fesztelen jókedvben letöltött estélyen ott láttuk a következő hölgyeket: Acs Malvin, Bartos Beláné, Bartos Irén, Barla Ilona, (H.-Szt. Miklós), dr. Bentzik Ferencné, dr. Bereckly Victoriné, Brandhoff Antalné, Csizmadia Vilma, Erdős Balminé, Farkas Vilma, Frivisz Karolyiné, dr. Farnék Lászlóné, Göttinger Kelemené, Grunner Ernőné (Eger-Aracs), Grunner Gusztáv, Grunner Ernőné (Nagy-Kanizsa), Grunner Paula, Hajek Józsefné, dr. Hauser Janosné, Hirschl Hermina, Hild Ferencné, Hoffer Ferencné, Hoffer Szerafin, Jack Ilona, Kágyi Gyuláné, Koch Mibályné, Krebs Zsófi, Lázár Izabella, Lenkey Karolyné, Lenkey Margit, Manhart Malvin, Manuano J.-né, Manuano Janka, Miklós A.-né, Magot Olga, Pongrác A.-né, Pongrác nővérek, Perger Karolyne, Pikéy Ferencné, Raitmann Alajosné, Schlickné, Schlick Ilona, Seidl Delphin, Stella Sandorné, Török Ambrusné, Török Rózsika, Veber Pálné, Wucsics Jánosné stb. Hogy ki volt a legszebb, mar azért sem mondhatjuk meg, mert nem szeretnők, ha valaki farkas szemmel nézne reánk, annyit azonban elaríthatunk, hogy az első négyest 38 pár táncolta és hogy a mulatság reggel 6 óráig tartott.

— **Iparosok mulatsága.** Vagy tán nem is nevezhetjük teljes jogosultsággal annak az „Ipar-találkozó” által e hó 17-én a Polgári Egyet kertjében, elszegényedett iparosok telegyülésére rendezett jótékony célú mulatságot, mert maguk az iparosok érthetetlen közönyt tanusi-

toznak ezen estély iránt. Ugy látszik, hogy az iparosok körében hiányzik az összhang, már pedig egy testület csak akkor bír erkölcsi súlyllyal és tekintéllyel, ha nem széthuzódó, hanem összetartó elemekből áll. Iparosaink birnak annyit intelligenciával, hogy tudniuk kellett volna, hogy ha az Ipartalálkozó, melynek keretébe 6 k tartozna, hosszú idő után, sőt tan először saját elszegényedést pályatársaik érdekében a nagyközönség elé lép, mint szerves egész, mely hivatása magasztalan áll, kell bemutatkozni. Sajnájuk, hogy ez nem úgy történt és a milyen sajnálatos jelenségnek tartjuk ezen körülményt, ép oly sajnátsos tartjuk, hogy mint mondani szokták, az előkelőbb osztály csak igen kis mérvben tanusított előkelő gondolkodást ez esetben. Más városokban az iparosok mulatsága összehozza az egész társadalmat, mely ez alkalommal hibonyitthatja, hogy igazán demokratikus irányban halad. Nálunk csak egyköt ilyen család tartotta érdemesnek elmenni az iparosok mulatságára és néhány jobb gondolkozású uri egyen elküldte segély-összeget. Ennyit tett társadalmunk az elszegényedett iparosokért. — Aki a mulatságot nem ezen szemüvegen át nézte, az mindezek dacára egy sikerült mulatságot látott, mert azért közönség elég nagy számban volt és sem szép táncosnőkben, sem jókedvben nem volt hiány. A jelen volt hölgyek közül következőket sikerült följegyeznünk: dr. Bentzik Ferencné, Bódis nővérek, Brunner Mariska, dr. Bereckly Victoriné — Csillagné, Csóka Nandorné, Danis Mariska, Herskovic Irma és Verona, Gärtner Vilmosné, Heckenberger Juicsa, dr. Hauser Jánosné, Halvax Helén, Heckenberger Erzsébet, Hild Lujosné, Jellinek Laura, Kollarcik nővérek, Kollarcik Teréz, Königé, Heberling Janosné, Knáusz nővérek, Kilitik Béláné, Locke Mari, Lódnér Ferencné, Lörhein nővérek, Molnár S.-né, Merényiné, Merez M. né Masznyak R. Mercies E.-né, Nyuvák I. (Csáktornya) Németh Irma, Pilsencné, Pernuszné, Ratnek nővérek, Rónay Odónné (Görgeteg), Ring Pálné, Rosenthalné, Sebestyén Lajosné, Sarecz Teréz, Stern Róza, Schlegl Mariska, Szelez Szi, Stoker Matild, Szics Józsefné, Szentmariai Jánosné, Schweizer Józsefné, ifj. Samu Józsefné, Schiesinger Gizella (Csáktornya), Sziz Teréz, Tancsics Józsefné, Tersztenyák Paula, Takacs nővérek, Viola Józsefné, Viola Kálmáné, Uher Odónné, Zolerné. A negyeseket 40—45 pár táncolta.

— **Felülfizetési kimutatás.** Az Iparosok által e hó 17-én rendezett vigalom alkalomával felülfizeti sziveskedtek: Fialovics Lajos 5 trt, Kozma György, Tivoli János, Sünnegi Kálmán, csurgói Ipartestület 2—2 trt. Csillag Karoly, Trápatm. Recam Gyula, Freyslinger József, Solórtomos Giza, ifj. Samu József, Földi Antat, dr. Bereckly Viktor, Scherz M. J., Lódnér Ferenc, Halvax Gyula, Miltenyi Sándor 1—1 trt. Nadrácky Hugo, Lenkey Zsigmond, N. B., Friedmann Karoly, Einsinger Henrik, Feher Pál, Mayforth Gyula, Poor János, Mihály István, Tersztenyák Bodog, Deutch L., ifj. Wajdits József, Wimmer Nandor, Molnár S., Fischer Janosné, Szelez Antal, Ujhelyi Ferenc, Steiner Fülöp, Csóka Nandor, Feher Karoly, Tóth József, Topolcs János, Siefics Antal, Grünbaum Aladár, Kanász József, Köhler testverek, Schiffer Kálmán, Horváth Lajos 50—50 krajcárt, Schweizer József, Kilitik Béla, Ring Pál, Rosenthal József 80—80 krt. Horváth József, Tomcsics Ignac, Skerzula Gyula, Viola József, Knáusz F., Zolner János, Hahn Sándor, Bejes N., Stern Mór, Tóth Lajos, Horváth Karoly, Lörhein Lajosné, Reiner Karolyne 80—30 krt. Lozer József, Perneszy István, Tusek Gyula, Sobar Jakab, Németh Mihály, Viola Kálmán, Pilsér Albert, Radocsics István, Schies Antal, ifj. Sobár György 20—20 krt. A felülfizetéseket összesen 47 trt 10 kr. A szives felülfizetőknek valamint mindazoknak, kik vigalmunk iránt megismerő érdeklődést tanusítottak, hála s köszönetet nyilváníta a rendezőség.

— **Baleset a tornaversenyen.** A jun. 16-án tartott polgári fiúiskolai tornaversenyen két baleset is fordult elő. A rendezőség a gerelyvetés alkalomával hiába ügykezett a közönséget távol tartani, az mindig közelbe nyomult. Így történt azután, hogy az egyik irányt lévesszerű gerely Horváth nevű II. polg. oszt. tanuló mellettenek jobb oldalába hatolt s az izmot a bordák fölött hosszabb vonalban letépte. — A másik baleset tús közben történt. Erdreich Izidor I. polg. oszt. tanú ugyanis futás közben elesett s nem bír felkelni. A közönség körében az a hír terjedt el, hogy mindket lábát kifinomodott. Kesőbb

azonban kiderült, hogy az elesés következtében csak erősebb mértékű intágulás állott be nála.

— **„Ez lőn világozásig!”** Nagy-Kanizsa június 19-én az alkonyi órákban itt is, ott is lehetett látni egy-egy kiváncsi embercsoportot, a magasság egy pontjára szegezték tekintetüket. A mi villamos haladásának krónikájában és egymásra torlódo mozzanataiban járattalan egyének könnyen azt hitték, hogy valami előre jelzett üstökös megjelenését várják. Azok a csoportok azonban nem előre jelzett üstökösnek, hanem a rég óta jelzett villam-világításnak megjelenését csodálták. A villamos-lámpák kigyullt a próbavilágításra. Június 20-tól pedig most már visszavonhatatlan, minden bizonynyal lesz állandó villamvilágítás. — *Vajha igazán meghozná a nagyobb világosságot is!*

— **Tűzoltók mulatsága.** A komárvárosi önk. tűzoltó egyesület saját alapja javára nyári mulatságot rendezett június 17-én, a komárvárosi községi erdőben. A mulatság, melyen a vidék intelligenciája is szép számban volt képviselve, nagyon szépen sikerült a az egyesület pénztárát azep összegyűl gyarapította.

— **Hímző-járvány.** Míg városunk VI. és VII. kerületében (Kis-Kanizsa) a hímző-járvány szünetében van, Csáktornayról azt írják, hogy ott a hímző járvány szerűen lépett föl. Már eddig több esetet jelentettek be a hatóság nál. Muraköz alsó részében szintén uralkodott a járvány, de ott már megszűnt. Felső-Muraközben azonban még mindig erősen grasszál. Igen valószínű, hogy hozzánk is Muraközből hurcolták be.

— **„Gyógyul, mint a patli bika.”** Valószínűleg ez a közmondás fogja megörökíteni azt az esetet, ami a napokban a somogy megyei Pat községi bikajavai történt. A csordas észrevette hogy a bikának valami baja van. Jelentést tett, az elüljáróságnak. Az elüljárók összejöttek és elhatározták, hogy sőt kell ütneni a bika szájába. Mivel azonban a bika kissé szilaj volt, kötelek kötötték nyakára s hogy harcoképtelenség tegyék, testének első részét föl akarták emelni. A dolog meg is történt. A sört szépen beöntötték a bika szájába. Az egyik elüljáró örömmel konstatálta is: „Nem látik kendők, hogyan gyógyul a bika! Vér csöpög a száján.” — A ra senki sem gondolt, hogy a vérzés érpattanás következtében állott be, mivel a bikát kissé nagyon is magasra találtak huzni nagy buzgalomban. Június 17-én a jobb sorsra érdemes patli bika véglegesen kiszervezett. — Ezt írja somogyimihályi levelezőnk minden tentartás nélkül.

— **Hányt pótló orvosi szakmunka.** Ifj. Naxel Ottó, budapesti könyvkiadó bizománnyában jeles orvosi szakkönyv jelent meg. A hat teljes nagy ivre terjedő s kiváló műgondal kiállított könyv címe: „Törvényszéki orvosi mikroszkopia és a vele kapcsolatos vizsgálatok módszere.” — Szerzője: dr. Szigthy Károly, nagykanizsai orvos. A könyvben található számos illusztráció mikroskop után szerző sajátkezűleg rajzolta. A cinkográfiai granotiprajzok a legkisebb részletekig tiszták. A mű dr. Ajtay Sándor egyetemi tanárnak van ajánlva, kinél szerző e terén gyakorlatot szerzett s ki mellett mint segédtanár huzamosabban működött. Szerzőnek neve a szakirodalom terén már eléggé ismert. Több akadémiaiag jutalmazott önálló munkája jelent meg az Akadémia kiadásában. Most kibocsátott munkája kétségtelenül nagy hiányt fog pótolni, mivel az általa fölvetett tárgyban ilyen, minden körülményre kiterjedő szakmunka meg egyetlen nyelven sem jelent meg. Az orvos-szakértők bizonyára örömmel fogadják a hiánypótló művet, melynek ára: 1 trt 50 kr. Kapható ifj. Naxel Ottónál Budapesten vagy megrendelhető bármely vidéki könyvkereskedés utján.

— **Kossuth Ferenc jön haza.** A Tarnóczy tűzoltó- és gépjáró r. t. érdemei hogy ezt lehetővé letta. Ugyanis ezen társaság szerződésileg őt gyárának fő vezetőjére; mi alatt nemcsak, hogy magának csimát megfizelő hasznát, de egyúttal a nézettel is lekötelezte; meri így hazánk boldogult nagy fiaának idősebb fia, ki eddig külföldön volt kénytelen élni, most hazájában talált európaiag ismert technikai tehetségének megfizelő fogalkozást, és így jövendő tehetőségét szereti hazájának szentelheti, és munkájának eredményével gazdagíthatja azt. Hogy pedig Kossuth

műszaki tehetségeit kellően kifejtésse, elhatárolta a társaság, hogy gyárában a meglévő gépparkot is meghonosítja, mi által eredményt meg lőközni fogja, meri ez által hasznából ki fog szorolni az a sok külföldi és seletjes gyármány, melylyel gazdáinknak nagy kárára előzölőtték az országot és számtalan tudósyuókeik által sok károsítasnak tették ki a magyar gazdát. Most legalább lesz egy hely, hol teljes megnyugvással fog vásárolhatni a magyar gazda jó és aránylag olcsó gépeket. E célból 1500,000 frinyi új részvényt fog kibocsajtani a társaság és hogy abban minden szegényebb birtokos is részt vehessen, tehát az elérendő haszonban is osztohasson, a részvényeket 100 friban allapította meg. Az erre vonatkozó felhívás mai számunk utolsó oldalán hozzuk. Aki ezen vállalatot előmozdítani és bizton elérendő eredményeiben részesülni akar, neccsen az a társaság, mert minden bizonynyal nagyon tul lesznek jeyezve a részvények.

— „Csarnok rovatunk“ a helyszűke miatt e számból kimaradt!

Felölös szerkesztő:

Dr. LÓKE ENIL

Láptulajdonos és kiadó:

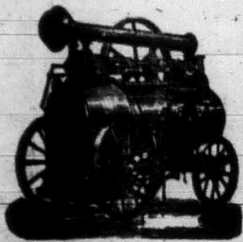
FISCHEL FÜLÖP.

HURDE FÉSEK.

Egy 2 1/2 lóerejű

— Clayton és Schuttlerwroth gyárbeli —

még kevesse használt

gőzcséplő-készlet,

a lokomobil száma: 21598.

Jutányos áron,

jótállás mellett eladó!

WEISER J. C.,

gazdasági géppára és vasöntődéje

Nagy-Kanizsán.

A Magyar Asphalt Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási-munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat,

kik **járdáikat burkoltatni kívánják,**

hogy eziránt a munka helyszínen található társasági megbizotthoz fordulni sziveskedjenek

Magyar Asphalt részv.-társ.

BUDAPESTEN. 137-6.

Közvetlen beszerzési forrás a legegészségszerűbb

reichenbergi öltöny-szövetekből.

Tiszta gyapju chevot és kangarn.

Egy teljes uri öltöny 6 frt 70 kr.

Franz Rehwald & Sohne, pósztó gyári raktár.

Reichenberg, Csehország.

Grand Hotel National Bécsben.

Táborstrasse. Régi hírneves egyedüli nagy bécsi szálloda, hol sem a kiszolgálás, sem a világításért nem számíttatik semmi. — 200 szoba 1 forinttól felfelé. — Fürdők, távirta és telefon. Pályaudvarok és hajó kikötő állomások közvetlen közelben. Jutányos árak. Huzamosabb tartózkodásuál külön egység. On parle toutes les langues modernes.

Harhammer A.

igazgató.

Mayer F M.

kezelő.

Tausig Gottlieb

Állam udvari szappan és illomment gyár. Pórákár: MÉCS, L. Valtész u.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és simosítására,

legelőkelőbb hatású, hál és társalgó hajpor,

fehér, rózsaszín és sárga vegyületek alapján Dr. Pohl J. J. ct. kir. tanár által Bécsben.

325 Különméretű levelek következő urúktól:

Walter Marita, ct. kir. udv. miniszér Bécs.
Ecceth Lela, ct. kir. udv. opera énekeső Bécs.
Schlager Antónia, ct. kir. opera énekeső Bécs.
Palmany Ilka, színésznő ct. kir. szab. színházal Bécsben.
Gözlény Heléna, színésznő a német színházal Bécsben.
van Dyck Erna ct. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,

— Utánvétöl vagy az önzeg előleges betűldése után küldetik.

— Kapható a legközebb illatzer-, gyógyyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTÖDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **h e l y b e n**, a **Csengery-utczában** ujonnan épült **géppárunk** üzemét megkezdük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jótállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű stabil gőzgépek,
Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz,
Szivattyúk és jéskendők,
Sűrítő és sűrítő berendezések,
Aspirató készülek,
Előmelegítők,
Közlőművek (Transzmissiók),
Gőzkazánok a legjobb szerkezetben.

Tüpeztisztító készülek,
Vízartányok,
Vaskémények,
Malomberendezések és malomrészek,
Gőzcséplőgépek,
Cseplőgépek kézi és járgányhajtásra,
Járgányok,
Szabadal azotti „Túra“ sorvető-gépek (legújabb szerkezetű).

Darúlok, morzsolók,
Szecska- és reparáció-gépek,
Elek, Extirpátorok,
Lókapák, halmozók,
Hengerek és Borondák, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészítetnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

Aláírási felhívás!

— a —

Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részv.-társaság ujjonnan kibocsátott részvényeire.

A Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részvénytársaság, mely 1791. év óta áll fenn és eddigelé 500,000 frt alaptőke után az alapszabályszerű leírások és tartalék-alapjának megfelelő dotatiója mellett részvényeseinek évenként **6 frt osztalékot fizetett**, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésen elhatározta, hogy jövőre tüzi fecskendők, tűzoltószerek, sárgaréz-, réz-, acél-árúk gyártásán, — továbbá víz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó mellékületek folytatásárákivül gazdasági, valamint szerszám és munkagépeknek nagyban gyártását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állit fel.

E célból az alaptőkének két millió forintra való felemelése közgyűléseleg elhatározván, az ujonnan kibocsátandó **15.000 darab 100 forint névértékű** bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik következő feltételek mellett:

1. A 100 frt névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsátási ára részvényenkint 110 frtban határozatik meg, melyből részvényenkint 10 frt a tartalék alapra fordittatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. é. június hó 26-ig bezárólag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 frt fizetendő.

3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközlendők:

a) 1894. augusztus 1-én részvényenkint 30 forint.
b) 1894. szeptember 1-én „ 25 „
c) 1894. október 1-én „ 25 „

A befizetésekről ideiglenes térítvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 frt kibocsátási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részben elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e célból részvényeiket a folyó szelvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII. IX. X. kerületi takarékpénztárnál a fenti határnapiig bemutatni, mert ellenesetben e részbeli joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatnak ki. — Az új részvényesek az 1894. évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírás zárhatóidejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tüzetik ki.

6. Tulajegzés esetén az igazgatóság fentartja magának a jogot a felelő aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsátott részvényekre 1894. évi június hó 21., 22., 23., 24., 25. és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten, a Budapest VIII. IX. kerületi takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapesten, Üllői-ut 2. sz. és

a nagy-kanizsai pénzüintézetek utján.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

143

A Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részv.-társaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.
ügyvéd, mint jegyző.

Kossuth Ferencz s. k.
elnök.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyai takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Bejelentés: F. S. T. K. A. Olasz-Áll. hár. Ide-ittendő a lap mellémi részre vonatkozó minden közlemény. Szerkesztés: Minden írott és nyomtatott anyag csak az érdeklődők számára. Kéziratok nem térülnek vissza. Egyenlőre: 10 krajczár.

Kiadóhivatal: Városház-épület: Fischei F. J. P. Könyvtársulat. ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egyenlőre 12 korona (6 f. ut. - kr.) Félévre 5 korona (3 f. ut. - kr.) Negyedévre 3 korona (1 f. ut. 50 kr.) Hirdetéseket különösen megbeszéltek. Nyitólár postaköltségre 10 kr. Hirdetéseket, valamint a hirdetői- és vasalókészletet Fischei F. J. P. könt. és k. sz. ut. 10. sz. számú lakosztályban.

A szabadelvűség diadala.

Nagy-Kanizsa, június 21-én.

(—) A házassági törvényjavalt a főrendiházban 4 szótöbbséggel elfogadtatt. A szabadelvűek nagy tábora széles e hazában nem csupán azért örül e győzelemnek, hogy a reactionárius törekvések hajótörést szenvedtek a főrendek ellenzéki körében a kisebb érdek alárendeltetett a magasabb, a szentebb érdeknek, hanem és különösen azért, mert a magyar állami érdek sürgősen követelte a házasságjog rendezését, egységes szervezetét. Nem a liberalizmus és anti-liberalizmusról volt itt már szó, hanem sokkal magasabb, sokkal szentebb érdekről, mely elől nem zárkozhatótt el a főrendek ellenzéki töredéke sem s melyet higgadtabb gondolkodással a többiek is be fogtak látni, ha a következmények igazolni fogják, hogy a vallás ninosen veszélyeztetve, a családi élet bensősége, szentsége, tisztasága csorbát nem szenvedett. Nem egyéb mint rémlátás az, ha sokan abból az indokból kárhoztatták a házassági javaslatot, hogy ez által az erkölcsi telenség, a vallástalanság terjed. Hiszen látjuk és tapasztaljuk az életben, hogy jelenleg, a mikor polgári házasság még nincs, mily nagy azok száma, kik dacára ennek, mily szerencsétlen házas életet élnek, mennyi az

elválás, mily sokan, különösen az alsóbb osztályokból élnek vadházasságban. A polgári házasság dacára megmaradnak a vallás papjainak azon eszközök, a melyekkel a népet az erkölcsi, vallásos életre buzdíthatják, a házasság szent kötelemére figyelmeztethetik, a melyekkel buzdíthatnak, intethetnek. Kár volt tehát a népet mindjárt elején a polgári házasság ellen oly kifogásokkal felzaklatni, melyek gondolkodását csak megzavarni képesek. Elmondani, hogy minden férj elküldheti feleségét, a mikor neki tetszik, elkergetheti gyermekeit, a mikor kedve tartja. Mert a nép az ily hamis jelzőket igazságnak fogadja el, mert olyanok mondják neki, a kiknek igazságszeretetében kételkedni nem mer és nem akar. Ámde az ilyen hamis ráfogások rontják a népben a tekintélyben való hitet s lerombolják az igazság iránt táplált érzületét, mikor végre rájön arra, hogy rászódték.

De reméljük, hogy az a kevés hullámvérés, mely hetek óta csapkodja a kedélyeket, el fog simulni, s a hazának lesz oka örülni annak, hogy egységének nélkülözhetetlen tényezőjét megszerezte, megszerezte első sorban a házassági javallattal, melyre hazánknak egező szüksége volt.

Meg kell szerezni e mellett azokat a tényezőket is, melyek Magyarország egységét

megállapítani és megszilárdítani hivatva vannak. Nincs nagyobb veszedelem hazánkra oézve, mintha a kétségtelenül létező nemzeti-ségi fajok mellé még felekezeti szűrlődások is járulnak. Ebben az országban mindenki nek a munkájára van szűkség, mert nagy és magasatos célok lesznek elérendők, ezeket pedig mésként megvalósítani nem lehet, mintha mindenki a maga helyén megtezi a magáét. Azért ne keserítse el a szabadelvűség győzelme a másik táborban levőket, kiknek hazafiaságában kételkedni nem lehet, de kik azt hiszik, hogy e reformnak még nem érkezett el az ideje nálunk. Persze az oly fölfogásokat kik azt állítják, hogy a polgári házasságot azért vetik el, és perhorreskálják, mert az csak a zsidóknak lesz hasznukra, meggyőzni sohasem lehet, mert nem képesek semmiféle kérdést magasabb szempontból, az állam elődizhatlan érdekének szempontjából felfogni, hanem ama szűk haladók között mozognak, melyeket nekik részint a dogmikai akadályok, részint a felekezeti előítéletesség és elfogultság szabnak. De az emberiség halad, halad, s egy nemzet sincs, mely a haladás törvénye elől elzárkozhatótt.

A főrendiházi ellenzék is nagyon jóttudja, hogy ez a kérdés, ha most elodáztatott volna, csak ideiglenes helyzetet teremt, a

A „ZALA” tárcája.

Egy híres doktor.

— A „ZALA” eredeti tárcája —

Orvos, homeopathicus, sem paricus még kevésbé karuzáló nem vagyok és így ne is gondoljak kedves olvasóm, hogy tizen botmi meg megkeresésed, — amelyhez mind mondom nem nem értek — akarnám becses figyelmüket kint-nézni.

Dacára azonban fenti szabadkozásomnak mégis elmondom, hogy mind orvosassal gyógyított meg egy ízben egy fiatal orvos egy beteg, és pedig szivbajos kisasszonyi, — és ennek folyományaként: mind honorariumra tett szert.

Hoi volt, hol nem volt, — de azt tudom, — hogy az operációs tengeren túl nem volt, volt egyszer egy ember, akinek azonban szakálya nem volt, — és aki kezdő orvos volt.

Eznek az a jó tulajdonsága volt már t. i. a höllyek elől, hogy bizony Don Juan volt s egyik anyjának a másik után vette be mások nevezetesen szilárdul kiálló szívét.

De nem ily kedvelt egyéniség volt ő épen csak tulajdonsága miatt a férfiak előtt, — akik minden önkényeskedést oda irányították, hogy neki ártalmatlan, és hogy az őjrigylenő helyzetébe kerülhessenek.

Mondták, konkrét ruhát, csónakalaku lakkozott, sem szünetet nem viselt ugyan, sem

orrhangon nem szótt beszélni, mégis a la gigerli volt. És testalkaja, modora, társalgása által oly vonzó hatással volt a nőkre, hogy aki egyszer láthatta (mint mondani szokták kritikusai: macska) szeméit és hallotta őt társalogni, folyton csak az ő társalgása után vágyódott.

Nem is bívat a höllyek másként, mint „cukros doktornak” — meri mint mondták épen úgy le tudja őket kötni és meg tudja nyerni társalgásával és modorával, — mint a kis gyermekekkel szokás cukorral maguknak meghódítani.

Ha egy hébe-hóba hazamenő látogatóba, kukorica-szar kövezetű falujába és végig feszített a fűtőcsón, — a mely kivételesen kavicsos volt, nyomorúdt vastagságú botjával, bizony nem egy, sem kettő nézett a fűtőcsón közlő lópa utanna és érezte, mint zive nyugtalansággal kezd do bogni.

Egy nyári nagy vacsói alkalmával ő is engedte nyert, hogy segédorvosi állását néhány bére odabagyhajja, és gondolható, hogy nem kis port vert fel megjövöelének híre, falujának szépei között.

A fűtőcsónorvosi számszerint 5 taggal állt egy kávéfőzészakkal terített asztalnál.

Ment a társalogs, és épen a társalgás mesterja fogtán volt. Sőt: mi több ki is fogott [nagy csoda] midőn a házikisasszony a konyhából őrmipiról sugárzó arccal perdit be, és tudata a hírt, — melytől kint hallott egy a határozott jero, mindentudó néni, hogy a „cukros doktor” holnapután fog megjönni.

Azonan élénk fordulást vett a társalgás me-

nete; lévén tárgy, mely mindnyájukra [?] érdeklő és a mely alkalmas arra, hogy három délután összejövés, bő materiál szolgáljon csöcsergéseikre.

— Mit szóltok hozzá lányok, megjön a doktor — szólt Berta, a házi kisasszony.

— Mit? . . . — szólt a másik pedo Irma, hát az olyan nagy újság, hogy ő megjön, csak is egy unalmas fráterrel lesz több a fűtőcsónban, aki majd a többiek mintájára vagy edes nyája szoknyaröccsön kuporog, vagy . . . eh! nem érdemes az ő unalmaságának okadatosát kutatni, . . . beszélni csak másról, ami érdekelőbb . . .

— Mond csak Gizkának folytatá Irma — ugye csinos, szellemes és kedves ember az az szerdés, kivei K.-ban ismerkedünk meg egy mulatáson? Hej! azok a szép szemű, szép pörge bajusos, sudár termetű, — még mindig előttem lebeg.

— Engedj meg édes Irmoskám, hogy viaszgátérj előbbi szavaidra; nem sikk valaki annyira alacsonyítani és róla olyan kicsinyősen nyilatkozni. Nem-e látni csak te nekéd és veled szemben tőnik olyan unalmasnak fel, mint mondád?

— Igaz! úgy van! — szólt közbe Berta — Irma mindjárt mindenkét úgy leránt, hisz nem tudod nem-e változott meg, mióta Budapestben van; de megkülönböztet is nem olyan a h. és mint amilyenek te lefestetted. Csóba vődjé bix ő, és nem is olyan unalmas, mint annyian . . .

— No tiárelem a gasztroszokai, lányok — szólt ismét Irma a hárgólló kipirult arccal. A ő

előbb-utóbb okvetlenül újra tárgyalás alá kerül. Most már aztán nagyobb része megelégedett volna azzal a javaslattal, melyet a főrendiház Tisza Kálmán miniszterelnöksége alatt elvetett; de olyanok a szabadelvű eszmék, ha nem bírnak tért foglalni most, rendszeren megerősödvé térnek vissza később.

Az nemcsak ámitás, hanem önámítás is, a mit az ellenzéki lapok fáradhatlanul világgá kürtöltek, hogy a nemzet nagyobb részének nem kell a polgári házasság, ha még annyira sikerült is írást nem tudó nép körében aláírásokat gyűjteni ellene.

Reméljük a legjobbat ettől a törvényjavaslattól, ha majdan életbe lép, s bizton hiszünk, hogy azok az aggályok, melyeket a törvényjavaslat ellenzői említettek, nem lesznek a gyakorlatból igazolva.

Magyar keresztység.

(Zsidó polgártársaink és a névmagyarosítás.)

Kevés szóban sokat jelentő, rövidsége dacára is a figyelmet nagyon lekötő, örvendetes tartalmu hírt közöltek nem régen a napi lapok: mely szerint: egyik nagyobb alföldi városunk népes izraelita hitközsége gyűlést tartva, egyhangúlag nagy lelkesedéssel elhatározta és kimondta, hogy az ezredéves ünnep emeléséhez kíváncsán azzal is járulni, nevet egytől-egyig mindenki az időig megmagyarosítja! Egy másik hír pedig az „Országos Izraelita Tanító-Egyesület” hasonló határozatát újságolta.

Mily szép lenne, ha e mozgalom, e dicső példa mindenütt az országban követőkre találna!

Mert: mily szép lenne, a mikor ezredéves ünnepünket tartjuk mi, Magyarország gyermekei, arra már egytől-egyig magyar névvel is bírnánk, bizonyára dicső s a egyszerű ünnephez méltó volna, ha az addig még hátralévő két évi időközben a haza minden egyes fia rászánná magát, e senkinek hitelre nem tűző — keresztiségre, a névmagyarosítás hazafias és mindenek felet nem sokba kerülő c-elekményére.

Hisz a német, német névvel, a francia franciával, az orosz orosz névvel: szóval minden más nemzet a maga nemzeti nyelvén hangzó névvel bír: miért ne bírja a magyar — magyar névvel?

Hadd tudja meg szelében mindenki már névünk-ről, hogy mi magyarok vagyunk, s hogy itt e földön magyarok laknak.

Természetes, hogy azon kérdésre, hogy ki magyarosítsa a nevet? választunk csak az lehet: *mindenki!* felekezeti és rangbeli különbség nélkül, a kiknek csak idegen (nem magyar hangzású) neve van; de ismét csak természetes, ha kijelentjük — a nagybörművű mozgalmat azon polgártársainktól várjuk, kiknek körében aránytalanul túlyomó az idegen hangzású név — t. i. izraelita polgártársainktól.

Nem véltünk céltalanul időt, tintát, papírt vesztegetni, ha ezuttal néhány ellenvetésül felhozni szokott kifogásunknak — amennyire előttünk ismerve vannak — c-falátába boosátokunk, nemcsak; hanem — tovább menve — a névmagyarosítás nem egy előnyére is réamutatunk.

Még mindig találkoznak olyan emberek, akiket ha német vagy zsidó hangzású nevék magyarosítására buzdítunk, azzal állanak elő, hogy: „De e névhez, ilyen meg olyan történet-fűződik; ez meg amaz a régi dicsőség környezi, — ennyi meg annyi száz éves név; egykori birtokosai, viselői magas állású férfiak valának: öreg apám Ferenc adatai, vagy az édes apám az abszolútizmus idejében (!) ilyen meg olyan nagy hivatalnok vagy magas állású férfiú volt . . . stb. Pedig hát-tiszelt hazánkfia, aki hivatalos vagy az érdem szempontjából csupán elődeire, azok dicső tetteire és tiszteletre, kegyetettel emlegetett nevékre hivatkozhatik anélkül, hogy az örökösített névnek nevet, kiábrándítást mintegy újra-kívívta ki-érdemelte volna, mert hisz csak így válhatik méltó utóddá: az nem áll ott, hol a társadalom legalsóbb osztályú munkása, ki a rá háramló kötelességben híven eljár.

No de hamár ily ok is — sajnos — tart még vissza némelyeket nevék magyarosításától, ugy a haza éppen azon fiataok, akik körében túlyomó még az idegen név, t. i. izraelita vallású polgártársainknak, egyvel kevesebb okuk van nevék magyarosítását illetőleg az idegenkedésre.

Tudjuk ugyanis, hogy H-ik József az izraelitáknak rendszeren nem is volt vezeték-név, hanem csak a születés alkalmával nyert héber hangzású néven hivattak: Neftali, Nathán stb. És hogy megkülönböztessék az ugyanazon névvel bírókat, elmondották „ben“ (fiú) Neftali, ben Nathán, ben Levi s más jelzőkkel láttattak el, — vagy a helytől, a hol laktak, nevezettek el. De mindamellett összerészkor s egybeitt is a mindennapi életben is könnyen összezavartatván — őket a rendező szellemű fejedelem állandó, meg nem változtatható (perzse, hegy német) előnév, vezetéknev felvételére szólította fel.

Igy (hevenyében nem válogatva) lettek: Grünwald, Rosenberg, Rosenbál, Goldberg, Apfelbaum, Friedmann, Weisz, Blau, Roth, Braun, Schwarz, s több efféle nevek.

Ime kimutatjuk, hogy ezen különben is nem a kor színvonalán álló ellenvetést nem hozhatják fel: Egyébiránt ezen ellenvetést ők vajmi gyéren hallatják; sokkal is inkább hangoztatik

azonban illetlen felfogás, hogy: egy kereskedőnek igen bajcs a firma miatt megmagyarosítani nevet, így elveszvé a régi pl. „Rosenthal és Krausz“ nevű hitelképes név, az új ismeretlen p. o. „Röszvölgyi és Kertész“ nevű cégre az ördög sem ad s elmarad a „Kun-schaft“ is . . .

Nem áll! nem alapos ok, nem mentés; mert nem való!

Mert: Hitelez továbbra is és megtanulja bis az a külföldi kereskedő-ház vagy gyáros alig egy pár hét múlva az új nevet, ha a kereskedelmi érdek s esélyesség úgy bozza magával; az a „Kun-schaft“ pedig eljár az új céggel bíró régi megszokott boltjába, csak mérjenek esztelen is jót és jól, s szolgáljanak „prompt“, mint eddig.

E sorok írója, — ha szabad „pro domo“ beszélve venni hasonlatot — már néhány évig cikkezett volt több érdemes provinciális lap hasábjain családi nevével, midőn indította erre magát zsidó hangzású nevének magyarosítására, s hogy ne legyen egészen új ember a vidéki hírlapíró különben is „kopár mezején“, tehát hogy a „kecske is jöjjék és a káposzta is megmaradjon“, választott (magyarosított) neve s keresztneve közé zárjelben oda nyomtatott néhány alkalommal régi (családi) nevét is és ezzel a „metamorphosis“ minden legkisebb baj nélkül megtörtént.

Tegyenek így a kereskedő urak is!

Zárják néhány hónapig a levél borítékán s minden aláírásnál régi neveket az újonnan választott, fölvetett közé és a „Kertész [Krausz] Lipót“ cég még sem leend oly hosszú mint a chinai „Song-King lang-lang-chif-chif-fice-fice-pán-lá“-féle nevek; nemde pedig a kereskedői életben ily nevet is megtanulnak, ha az összeköttetésből, kereskedelmi viszonyból eredő hasonló „behozza“?

Azon általános ellenvetésre, hogy csak külsőség, kicsinyesség, pusztá formalitás a névmagyarosítás stb. csak annyit: ha kicsinyesség, tegyék meg e kicsinyiséget, ért mert a kicsinyesség, esélyesség; ha kislétség — mutassanak meg az izraeliták, hogy ők nem csak magyarok lenni, — hanem magyaroknak látszani is hajtanak.

Hogy a névmagyarosítás — *szépen* szépen bizonyítja a „Zala“ korábbi erőfolyamaiban az egykori jeles munkatára, boldogult Ozigány Károly.

Például — írja a többek közt — borunk a világ piacán legtöbbszörre osztrák bor címen szerepel azért is, mert (ha valami: Erger, Berger, Oestreicher) nevű magyar ember küldi ki. És a kóstoló külföldi a firma után Bécsben tesz megrendelést. De ha magyar nevű cég küldi ki, a magyar név után már Budapest, Sopronba vagy Kanizsára tesz utarendelést Csináljon bármilyen felfedezést, találmányt, új gépet — akár Debrecenben lakó — magyar de p. o. Schlessinger

a „penót forma szemet, vagy az a fejles ba juzza tetszik neked annyira, hisz olyan, mintha az egerek ragák volna le.

— No bizony én sem igen hiszem — szól Mariska, — hogy az a evider és lúd ember nagyon megváltozott volna. Az vagy igen szerelmes vanakba és azért nem érinkezik másokkal, vagy pedig . . .

— Vagy pedig? — vagy pedig? — semmi más mint egy ügyetlen ember punctum, aki nem tud a nők körül forgolódni; szégyelhetné magát doktor letére. No ilyen házi orvos kellene, akor biztos, hogy sohase teteltem magamat betegnek, szól Irma, és jó izű kacagott. . . .

— Es ő rola mondasz te Berta olyan nagy örömmel újsagot habahá . . . habahá . . .

Egy esküdt ellensége sem beszélhetett volna kicsinyebb módon a mi doktorunkról mint láituk ezt Irmanál, nem kevésbé a többieknel is. — Csak hogy a külső a társzat nagyon sokszor csak a így volt ezutal is. Amit mondtak azt csak szajoc-kájuk mondta, de nem úgy szivecskéjük, amely azt susogta magában: bár csak én kerithetném halomba, — nem olyan unalmas, olyan lúd, nem olyan evider ő, sőt ellenkezőleg nagyon is szellemes, kedélyes és kedves ember ő, milyen csinos, fess szöke fiatal ember ő, — milyen piros ajkai, és mily sudár bajusza van, hej de édes volna egy — de csit! — hátha n eghalja a w. hák is, és csak dohogót szivecskéjük tovább kopp . . . kopp . . . kopp . . .

Csak Ilonka szivecskéje mondotta . . . kipi . . . kipi-kipi-kipi-kipi.

— Hat te Ilonka — szól Berta — mit csinálsz itt, olvasol? — No ez szép, kivonja magát közfőlünk, mintia idegen volna és ide ül az ablakba olvasni, no varj csak majd én is úgy teszek, ha hozzá megyek.

— De lassuk csak, — incselkedének a többiek, nem-e valami szerelmes levelet rejtget ő kegyelme. Aligha nem szerelmes.

Es mindnyájan ráuntottak, kiphatolandó azon dolgot, amin ennyire elabrandozott.

— No néz-étek — kiáltá Mariska — egy almós könyv! — habahá . . . habahá! — Ebbe tudál úgy elmélyedni habahá! — akár csak egy nagy ma-na, ugy beleelte magát ebbe a babona-és hazugságtárba.

Irma pedig Ilonka elé könyökölt a kis asztalra és hamisan vágva szemével, kérdé, hogy mind véleménynyel van ő a doktor irant.

Mindnyájan teleje fordultak és egyszerre mondták: „No lassuk, halluk, hisz te vagy köztünk a legjobb kritikus.“

— Tudja Isten — viszonzá Ilonka — olyan mint a többi fiatal ember, akiket soha nem lehet teljesen kiismerni és aki bizony nem olyan, mint a minőknek ti azt leleslet-étek.

— Te Ilonka nécesnek valami bajod — kérdék barátinói — mert szoktalanul kipirultál.

— De igen, már ket napj mindíg rosszul érzem magamat, folytonos fejtájs és laz gyötörnek.

Még aznap este — szüleinek roppant ijedelmére és aggodalmára — azon kijelentéssel, hogy bizonyu főtájs és laz gyötör, ágyba is dobó Ilonka és másnap és meg azután is még jó darabig levek maradt, mert hát valami főt gyacsakájában.

...

Ilonka megbetegedése után két napra rá megérkezett a mi doktorunk is szüleinek és rokonainak no meg talán másnak és másoknak is háttartalan öröme.

Másnap aig hogy felebredt, már is ott volt egyik fia egy kicsike levelel, a melyyel monda, a tekintetes K-né küldte ide.

Izgatottan szakította fel és örületes gyorsasággal és mohó kíváncsisággal futotta végig szemével a gondosan irt névjegy, és „azonnal ott leztek“ feleletet adott a kezbenőnek. . . .

Majd örömtől kigyuladt arccal és rezeső szível gyorsítva lépteit, hogy ha csak — — — — — majd pedig komoly gond

tol és aggodalomtól gyötörte halványulva és hasitva lépeit, hogy há ha mégis közeledett K-ék háza felé a mi doktorunk.

Az ajtóhoz érve, még egy nagyot sóhajtott azaz fohászodott, és benyitott a sűrűen rejtet-tázt szobába, — amelyben Ilonka az alkonyt-szerű fehérsámban patyolat ággyá egy valódi-gos angyalhoz hasonlóan nyugtatta győző lástól, kipirult arcát ékesítve holló firtjeivel és gyémant csillogas szemével.

Nyomott kedélyhangat uralgott a szobában; az anya és leánya mindketten mely gondolatokba

előbb-utóbb okvetlenül újra tárgyalás alá kerül. Most már aztán nagyobb része megelégedett volna azzal a javaslattal, melyet a főrendiház Tisza Kálmán miniszterelnöksége alatt elvetett; de olyanok a szabadelvű eszmék, ha nem bírnak tért foglalni most, rendszeren megerősödvé térnek vissza később.

Az nemcsak ámitás, hanem önámítás is, a mit az ellenzéki lapok fáradhatlanul világgá kürtöltek, hogy a nemzet nagyobb részének nem kell a polgári házasság, ha még annyira sikerült is írást nem tudó nép körében aláírásokat gyűjteni ellene.

Reméljük a legjobbat ettől a törvényjavaslattól, ha majdan életbe lép, s bizton hiszük, hogy azok az aggályok, melyeket a törvényjavaslat ellenzői említettek, nem lesznek a gyakorlattól igazolva.

Magyar keresztység.

(Zsidó polgártársaink és a némagyarosítás.)

Kevés szóban sokat jelentő, rövidege dacára is a figyelmet nagyon lekötő, örvendetes tartalmu hírt közöltek nem régiben a napi lapok: mely szerint: egyik nagyobb alföldi városunk népes izraelita hitközsége gyűlést tartva, egyhangúlag nagy lelkészedéssel elhatározta és kimondta, hogy az ezredéves ünnepe emeléséhez kívánván azzal is járulni, nevét egytől-egyig mindeki az időig megmagyarosítja! Egy másik hír pedig az „Országos Izraelita Tanító-Egyesület” hasonló határozatát ütszolta.

Mily szép lenne, ha e mozgalom, e dicső példa mindenütt az országban követőkre találna! Mert: mily szép lenne, a mikor ezredéves ünnepeket tartjuk mi, Magyarország gyermekei, arra már egytől-egyig magyar névvel is bírának, bizonyára dicső s a egyszerű ünnepehez méltó volna, ha az addig még hátralévő két évi időközben a haza minden egyes fia részünne magát, e senkinek hitelébe nem tüköző — keresztiségre, a némagyarosítás hazafias és mindenek felet nem sokba kerülő c-elemekévére.

Hisz a német, német névvel, a francia franciával, az orosz orosz névvel: szóval minden más nemzet a maga nemzeti nyelvén hangzó névvel bír: miért ne bírjon a magyar — magyar névvel?

Hadd tudja meg szelében mindenki már nevünk-ről, hogy mi magyarok vagyunk, s hogy itt e földön magyarok laknak.

Természetes, hogy azon kérdésre, hogy ki magyarosítsa a nevet? válaszunk csak az lehet: mindeki! felekezeti és rangbeli különbség nélkül, a kiknek csak idegen (nem magyar hangzású) neve van; de ismét csak természetesen, ha kijelentjük — a nagyobbérvű mozgalmat azon polgártársainktól várjuk, kiknek körében aránytalanul túlyomó az idegen hangzású név — t. i. izraelita polgártársainktól.

Nem véltünk céltalanul időt, tintát, papírt vesztegetni, ha ezután néhány ellenvétél felhozni szokott kifogásunk — amennyire előttünk ismerve vannak — cáfolatába bocsátjuk, nemcsak; hanem — tovább menve — a némagyarosítás nem egy előnyére is rémáratunk.

Még mindig találkoznak olyan emberek, akiket ha német vagy szláv hangzású nevük magyarosítására buzdítunk, azzal állanak elő, hogy: „De e névhez, ilyen meg-olyan történet fűződik; ez meg amaz a régi dicsőség környezi, — ennyi meg annyi száz éves név; egykori birtokosai, viselői magas állású férfiak valának: öreg apám Ferenc atatt, vagy az édes apám az abszolutizmus idejében (!) ilyen meg-olyan nagy hivatalnok vagy magas állású férfi volt . . . stb. Pedig hát-tisztelet hazánkia, aki hivatalos vagy az érdeke szempontjából csupán elődeire, azok dicső tetteire és tiszteletét, kegyeletét emlegetett nevékre hivatkozhatik anélkül, hogy az örökösített fényes nevet, kiintetést mintegy újra-kivívta kiérdemelte volna, mert hisz csak így válhatik méltó utóddá: az nem áll ott, hol a társadalom legalsóbb osztályu munkása, ki a rá háramló kötelességben híven éljár.

No de hamár ily ok is — sajnos — tart még vissza némelyeket nevük magyarosításától, ugy a haza éppen azon fiatalok, akik körében túlyomó még az idegen név, t. i. izraelita vallásu polgártársainknak, egyelőre kevesebb okuk van nevük magyarosítását illetőleg az idegenkedésre.

Tudjuk ugyanis, hogy II-ik József-ig az izraelitáknak rendszeren nem is volt vezeték-névük, hanem csak a születés alkalmával nyert héber hangzású néven hivatottak: Neftali, Nathán stb.

Es hogy megkülönböztessék az ugyanazon névvel bírókat, elmondották „ben” (fin) Neftali, ben Nathán, ben Levi s más jelzőkkel láttattak el, — vagy a helytől, a hol laktak, neveztettek el. De mindamellett összeírások s egyébütt is a mindennapi életben is könnyen összezavartatván — őket a rendező szellemű fejedelmek állandó, meg nem változtatható (persze, hogy német) előnév, vezetéknev felvételeire szólította fel.

Igy (hevenyében nem válogathatván) lelték: Grünwald, Rosenberg, Rosen-hal, Goldberg, Apfelbaum, Friedmann, Weisz, Blau, Roth, Braun, Schwarz, s több efféle nevek.

Ime kimutattuk, hogy ezen különben is nem a kor színvonalán álló ellenvetést nem hozhatják fel: Egyébiránt ezen ellenvetést ök vajmi gyéren hallatják; sokkal is inkább bangoztatják

azonban illetén felfogás, hogy: egy kereskedőnek igen bajcs a firma miatt megmagyarosítani nevét, így elveszvé a régi pl. „Rosenthal és Krausz” nevű hitelképes név, az új ismeretlen p. o. „Rózsavölgyi és Kertész” nevű cégre az ördög sem ad s elmarad a „Kun-schaft” is . . .

Nem áll! nem alapos ok, nem méltóság; mert nem való!

Mert: Hitelez továbbra is és megtanulja biz az a külföldi kereskedő-ház vagy gyáros alig egy pár hét múlva az új nevet, ha a kereskedelmi érdek s eszélyesség ugy hozza magával; az a „Kun-schaft” pedig eljár az új céggel bíró régi megszokott boltjába, csak mérjenek eszentul is jót és jól, a szolgáljanak „prompt”, mint eddig.

E sorok írója, — ha szabad „pro domo” beszélve venni hasonlatot — már néhány évig cikkezett volt több érdemes provinciális lap hasábjain családai nevében, midőn indítatva érte magát szláv hangzásu nevének magyarosítására, s hogy ne legyen egészen új ember a vidéki hírlapírás köreiben is „kopár megéjtem”, tehát hogy a „kecske is jöjjakjék és a kaposzta is megmaradjon”, választott (magyarosított) neve a keresztneve közép zárjelben oda nyomtatva néhány alkalommal régi (családi) nevét is és ezzel a „metamorfozis” minden legkisebb baj nélkül megtörtént.

Tegyenek így a kereskedő urak is! Zárják néhány hónapig a levél borítékán a mindeu aláírásnál régi nevüket az ujjonnan válasszott, fölvetett közé és a „Kertész [Krausz] Lipót” cég még sem leendő oly hosszú mint a c h i n a i „Song-King-ling-lang-chif-chuf-fice-fucspán-lá”-féle nevek; nemde pedig a kereskedői életben ily nevet is megtanulnak, ha az összeköttetésből, kereskedelmi viszonyból eredő hason „behozza”?

Azon általános ellenvetésre, hogy csak külsőség, kicsinyiség, pusztá formalitás a némagyarosítás stb. csak annyit: ha kicsinyiség, tegyek meg e kicsinyiséget, ép mert a kicsinyiség, csekélyesség; ha külsőség — mutassak meg az izraeliták, hogy ök nem csak magyarok lenni, — hanem magyaroknak látszani is óhajtanak.

Hogy a némagyarosítás — „előny, igen-igen szépen bizonyítja a „Zala” korábbi évfolyamaiban az egykori jeles munkatárs, boldogult Czigány Károly.

Például — írja a többek közt — borunk a világ piacán legtöbbszörre osztrák bor címen szerepel azért is, mert tán valami: Erger, Berger, Oestreicher” nevű magyar ember küldi ki. Es a kóstoló külföldi a firma után Bécsben tesz megrendelést. De ha magyar nevé cég küldi ki, a magyar név után már Budapesten, Sopronban vagy Kanizsán tesz utárendelést. Családjában bármi felfedezést, találmányt, új gépet — akár Debrecenben lakó — magyar de p. o. Schlessinger

a „penőt forma szemel, vagy az a tejeles ba jusza tetszik neked annyira, hisz olyan, mintha az egerek ragák volna le.

— No bizony én sem igen hiszem — szólt Mariska, — hogy az a cvider és lád ember nagyon megváltozott volna. Az vagy igen szerelmes valakibe és azért nem érinkezik másokkal, vagy pedig . . .

— Vagy pedig?! — vagy pedig?! — semmi más mint egy ügyetlen ember punctum, aki nem tud a nők körül forgolódni; szégyelhetné magát doktor letére. No ilyen házi orvos kellese, akkor biztos, hogy sohase teteltem magamat betegnek, szólt Irma, és jó ízű kacagott. . . .

— Es ő rola mondás te Berta olyan nagy örömmel újságot hasahá . . . háháha . . .

Egy esküdt ellensége sem beszélhetett volna kicsinyebb módon a mi doktorunkról mint láttuk ezt írmaul, nem kevésbé a többieknel is. — Csakhogy a háziszin a háziszin nagyon sokszor csak s így volt ezután is. Amit mondtak azt csak szajac-kájuk mondta, de nem úgy szivecskéjük, amely azt susogta megabán: bár csak én kerithetném hálcmba, — nem olyan unalmas, olyan lád, nem olyan cvider ő, sőt ellenkezőleg nagyon is szelletes, kedélyes és kedves ember t, milyen csinos, fess szöke fiatal ember ő, — milyen piros ajkai, és mily sudár bajusza van, hej de édes volna egy — de ceit! — háha nehalja a . . . kik is, és csak dohogott szivecskéjük tovább kopp . . . kopp . . . kopp . . .

Csak Ilonka szivecskéje mondotta . . . kipi . . . kipi-kipi-kipi-kipi.

— Hat te Ilonka — szólt Berta — mit csinálasz itt, olvasol? — No ez szép, kivonja magát köztőlünk, mintia idegen volna és ide ől az ablakba olvasni, no várj csak majd én is ugy teszek, ha hozzá megyek.

— De lásuk csak, — incselkedének a többiek, nem-e valami szerelmes levelet rejtget ő kegyelme. Aligha nem szerelmes.

Es mindnyájan ráruottak, kipuhatólandó azon dolgot, amin annyira elabrandozott.

No nézettek — kiáltá Mariska — egy almok könyv! — háháha . . . háháha! — Ebbe tudnál ugy elmélyedni háháha! — akár csak egy nagy ma-na, ugy belelet magat ebbe a babona-és hazugságtárba.

Ima pedig Ilonka elé könyökölt a kis asztalra és hamisan vágva szemével, kérdé, hogy minő véleményvel van ő a doktor irant.

Mindnyájan tejele fordultak és egyszerre mondták: „No lásuk, halluk, hisz te vagy köztünk a legjobb krügcs.”

— Tudja Isten — vizsonzá Ilonka — olyan mint a többi fiatal ember, akiket soha nem lehet teljesen kiismerni és aki bizony nem olyan, mint a minőnek ti azt lelesteit étek.

Te Ilonka nécesnek valami bajod — kérdék barátai — mert szoktalanul kipirultal.

— De igen, már két napja mindig rosszul érzem magamat, folytonos fejfájás és laz gyötörnek.

Még aznap este — szüleinek roppant ijedelmére és aggodalmára — azon kijelentéssel, hogy iszonyu fejfájás és laz gyötéri, ágyba is dönt Ilonka és másnap es még azután is még jó darabig leve maradt, nert hát valami fött agyacsakjában.

Ilonka megbetegedése után két napra rá megérkezett a mi doktorunk is szüleinek és rokonainak no meg talan maanak és másoknak is hártalan örömére.

Másnap aig hogy felebredt, már is ott volt egy kis flu egy kicske levelel, a meilyvel monda, a tekintetes K.-né küldte ide.

Isgatottan szakította fel és örületes gyorsasággal es mohó kíváncsisággal futotta végig szemével a gondosan írt nevjével, és „azonnal oit leszek” feleletet adott s kezbesítőknek. . . .

Majd örömtől kigyuladt arccal es repeső szívvel gyorsítva lépteit, hogy ha csak — — — — — majd pedig komoly gondol es aggodalomtól gyötörve halványulva es hasítva lepett, hogy há! ha mégis közeledett K.-ék háza felé a mi doktorunk.

Az ajtóhoz érve, még egy nagyot sóhajtott azaz fohászodott, és benyitott a sürtlen rolet-tázoit szobába, — amelyben Ilonka az alkonyt-szerű fejfájásában palyolat ágyán egy valódi-gos angyalhoz hasonlóan nyugtatá gyötörő láttól, kipirult arcát ékesíte holló fűrtjeivel es gyémánt-csillogásu szemével.

Nyomott kedélyhangut uralgott a szobában; az anya és leánya mindketten meiy gondolatokba

nyeli barátunk: azt írják a német lapok, hogy német találmány, de a „Brázy sósorszeaz“ találmányra s. ha. Ha Petrófok régi „Petrovics“ néven írta volna világfőidő műveit, azt vélne a világ, hogy horvát költő volt. Látták-e már hogy a név magyarosít? Látták-e, hogy a magyar név fordítja Magyarországot fel a világ figyelmét, — szellemét, kereskedelmét, tehát pénzt is.“

Nyerna a névmagyarosítás által szépbangzás (epiphonia) tekintetében, nyelvünk. Bizonyára jobban letessék a fülnek pl.: Csatári, Nánási, Kopányi, Hegyi, Zátanyi, Solymosi, Hajós, Vadász, Fehér, Rónai, Kufni Kanosi s. mindazon nevek, melyeket [nem használva régi avagy a jelenben élő nevezetes családok neveit, Rozgonyi, Szilágyi, Zrínyi, Báldi s. stb., mely fattyuhajtásból az alapjában oly szép és hazafias gondolkodásra való névmagyarosításnak keletkezett aztán e gubnyzó „50 kros némes“] nyelvünkben, mely annyiféle elemet rejt magában az eredetiségnek, — változatosságának, hajl-kony-fordulatosságának, zenének, ritmusnak, erőnek, gyengédségének, — áradó bőségnek, rövidségnek — bőven lehet alkottat, mint az eddigi péld. Eggenberger, Tieffbrunnar, Hozentrutt, Mittelmayr, Grimmelhubinger-féle német főnevezés nevek.

Továbbá elmulnának a névmagyarosítás által azok az egyaránt neveléses, valamint boszantó s illemesítő, sőt nem ritkán a morálba is ütköző csufnevek. — Egy városban tudok bizonyos „Fejlesztők“ nevű kereskedőt kit a nép „Fejlesztők“nek, egy másikat „Ellenbogar“ nevezett „Elbum“, egy harmadik „Kornburg“ nevezett egyszerűen „Korpás zsidó“nak nevez. . . . . Az illem és a sajjóban szerintünk mindenkor szigorúan szem előtt tartandó jó izlés tiltja, hogy drasztikusabb példákat hozzunk fel ezen illem- s erkölcsellenes csufnevek bő tárházából.

Azért tehát ébredjenek, tisztelt zsidó vallású polgártársaink! Nem kell idegenkedni a névmagyarosítástól; ezáltal csak egy tartozást rónak le, — mit önöknek — kik ép oly tagjai a hazának, mint bárki más — 48-ban, illetőleg 67-ben előlegezett a loyális nemzet!

Itt az idő, hogy ne csak meghallgassunk, hanem kövessük is a költő ezen figyelmeztetését:

„Oh nemzet eszméj, eszméj
Becsüld meg tenmagad,
Gyilkold le a szolgá vágyad
Mely külföldhöz ragad.“

A költő-király Vörösmarty pedig így kiált fel: „Minden ember legyen ember és — magyar.“

Tömeges névmagyarosításra fel tehát! Nem mintha a név egymagában tenné ki a magyart; ámde egy más költőnk szerint:

„Romlott szív és romlott elme,
Kü hazája hő szerelme
Sáhp tettekre nem hevit.“

S mi azt hisszük, hogy midőn a magyar haza — melyen hivell igaz honfi számára nincsen hely, nem véltakat, életünket kívánja, mint egykoron; hanem csak — e vers szerint — ily kis „szép tetteket“ (minő a névmagyarosítás is) akkor nem szabad igazán „romlott szív és romlott elme“r vallón) kivonni magunkat.

Azért midőn cikkünkkel ezennel betejezzük, nem adhatunk csatlósabb „finlé“t ezen felkiáltásnál és hő óhajunknál: Tömeges névmagyarosításra fel! . . . . . Eljen a magyar ember — magyar névvel!!!

Békési Elek.

Birosági végrehajtók mozgalma.

A „Birosági Végrehajtók Közlönye“ országos egyesület megalakítására hívja fel a birósági végrehajtókat s egyben közli a birósági végrehajtók kívánalmait felőlel memorandumot, mely sok igazságot és egészséges eszmét foglal magában s így nagyon is kívánatos lenne, hogy az illetékes helyen kellő méltatásra találjon.

A memorandumot következőkben ismertetjük.

A birósági végrehajtó jelenleg meg nem határozható állást foglal el a társadalomban, mert dacára annak, hogy működésük minden ízében állami feladat, a birósági végrehajtók szorosra vett köztisztviselőknél, birósági hivatalnokoknál nem tekinthetők a köztisztviselők minőségéről alkotott 1883. I. t.-cz. sem szől róluk, de a kir. közjegyzők s az ügyvédek példára jogokkal el látott önkormányzati testületet sem képeznek.

Ennek a bizonytalan helyzetnek okát a törvényes minőségben alacsony voltában találja fel az emlékirat, miért is a birósági végrehajtói minőség alapelvétől a középisokai értségi bizonyítványt kívánja kimondatni. A végrehajtói vizsga, nyílt lévén szabályozandó, a vizsgálat tárgyai közé a végrehajtó törvény, valamint az eljárás törvények és rendeleteken kívül a magánjog, perrendtartás, perenkivétel és büntető eljárások alapelvei is felveendőek lennének; a vizsgálat bizottságok pedig a kir. ítélőtáblák székhelyein volnának szervezendők az ügyvédi kar és a végrehajtók bevonásával.

Kívánja ezenkívül az emlékirat a vizsgát megelőző és követő végrehajtói gyakorlatot is, mert kezdő végrehajtóinknál nagyon sok bajnak szülő oka éppen a gyakorlat hiányából ered.

A magasabb fokú qualificationnak megfelelőleg a végrehajtói ügykör kiterjesztendő lenne, különösen megbízandók volnának a kézbesítések eszközésével, mi által az e téren tapasztalható számtalan visszataszás megszüntetnének. Ezenkívül megbízhatók lennének a bíróságok, pénzbüntető-

sek és hivatalból beszedendő költségek behajtásával, a lakás felmondások, váltó-évesek, legatán árverések és csodéltározások teljesítésével.

A kegyértékdát illetőleg a dolgok természetének megfelelőleg lehelyesebb lenne a végrehajtók közhivatalnokai jellegének elismerése s ennek folyamánaképp állami fizetésben való és nyugdíjban való részesítése. Ha ez azonban leghelyesebb akadályokba ütköznék, a francia végrehajtók példájára önkormányzati szervnek lenne nekik adandó, mely esetben is a végrehajtói jüvedelem minimuma törvényileg biztosították olyképp, hogy azok, kik e „jüvedelm“ el nem érnek, államilag segélyeztetésnek a részükre nyugdíjalap szerveztessék. A díjazásba legyen világos és könnyen áttekinthető; elemes képzések: az eljárás napidíj idő és óraszáj szerinti, távozási díj pedig (vidékre) távolasg szerinti.

A gyakorlati kiképzés fölélezővé létele mag után vonja a helyettesi rendszer behozatalát. A végrehajtói vizsgát leteti gyakorolnak végrehajtói helyetteseképp működésük a helyettesített végrehajtó felelősege mellett.

Ha állami hivatalnokai jellegét és fizetés a törvényhozással adhat, úgy szervezve a végrehajtók önkormányzati testületeit, a kártárat, melyeknek feladata lesz a kár érdekek feltárolása, a testület tisztaságának megőrzése, a jettőlét ellenőrzése, a végrehajtók elleni panaszok elintéztése fejezmi joghatósággal. A fejezmi eljárásban a vádatóságot a kir. ügyesség, s felebbesítési fórumot a kir. tábla képezhetik.

Végül szükségesnek tartja az emlékirat a felelősség, biztatlanság végett a végrehajtói övadék megkivánását, mely már a helyettesi rendszer behozatalának megkövetelése végett is szükséges. Ebből az övadékból nyerve nekik költségvetés a végrehajtó hivatalos eljárásból felmerülő kártérítési igények.

A „Birosági végrehajtók Közlönyének“ most megjelent újabb száma pedig az alkikandó országos egyesület alapszabályainak tervezetét közli.

A birósági végrehajtók teljesen indokolt mozgalmát melegen ajánljuk az ügy iránt érdeklődők figyelmébe.

A nagykanizsa járási jegyzői körének közgyűlése.

Jegyzőkönyv.

Felvéve a kamérai járási községi és közigazgatás egylete által megtartott tavaszi közgyűlési alkalmával.

Nagy-Kanizsán, 1894. június hó 18-án.

Jelen voltak:

Ferenzy Janos egyi. elnök, Kovács Gyula egyi.

volnak elmerülve, midőn kopogást hallanak és mindketten felrezenve féltalomszerű gondolataikból, megunk előtt látják azt, a kir. d l mindketten csak az imént gondolkodtak.

Egy az orvosi tudományban megőszült valóságos orvos nem tudta volna a helyzetet jobban felismerni és megérteni mint tette ezt s a megősznem szokatlan orvos.

A rézvért nyilvánítás és a mamának majdnem könybe labadt szemekkel való paszkodása után méltókénteljes lépéssel közeledett a beteg (?) felé.

— Hogy mint van kedves Iónka kiasszony? — — — — — Es ezzel őrsját elővéve, a párnán nyugvó hóhéber kis kacsót pedig — melyet oly gyönyörrel szorította meg — kezébe véve, nézte — nézte néhány rövid másod perczig a percz mutatódó mint futja meg szokott az kimért pályáját; de bizony ha megkérdeztük volna tőle, hogy hány volt a véna ütése egy másodperc alatt? aligha tudta volna megmondani, mert az a forró-készorítás, melyet érzelt, annyira önkívületi állapotba hozta, hogy addig míg a véna ütését figyelme inkább szorította volna azon epéjakkal melyek oly csábítóan mosolyogtak feléje forró csókjaival elhalmozni, ha — — — — — ha a az orvosi tekintély megőrzése és a mama éber figyelmessége nem állnak előtte elháríthatatlan akadályként.

Mindazonáltal a kelő komolysággal, hidegvérűséggel és szakértelmével adta tudtára az aggodalmas anyának, hogy komoly veszélyből nem igen kell tartani, mert a baj nem egyéb, mind nagyfokú láz és lófajás, amely a kedély állapotra hatással lévén, okozza a nagy gyengeséget és

lehangoltságot figyelmeztetésül megjegyezvén, hogy mégis tartani kell, nehogybuskomorsággá változzék.

Ezután még néhány szót váltott a beteggel és a mamával — vizsgálatva természetesen mindketőtjüket és azon komolysággal és kimértággal távozott, amelylyel megértenek láttuk.

Orvosi kötelességet teljesíteni vélte, abban is, hogy betegjét mindennap meglátogassa és azért hűségesen meg is ment, minden délelötti anyagi patientéhez.

Egy alkalommal azonban, midőn az orvos mama és leánya együtt conferenciáztak, az egyik cseléd (oh! ily esetben ti áldott lelők ösödék) valami sürgős dologban kiszólította asszonyát...

Abban a pillanatban, hogy a mama után — ki ugyan kitalálta helyesre rögtöni visszajövetelét — az ajtó záródott, ugyancsak záródott a két szerelmesnek is forrón ölelő karja, és párás ajkai egy hosszú hosszú, édes andalító, menyei érzést keltő csókban forrtak egybe.....

— Iónkám drága egyetlenem meg szereted? — — — — — Gézmám! anyaglom igen szereted!

és ismét langoló csókban forrtak össze csókzomajjal ajkaik.....

Mire a mama bejött, minden a régi volt, tolyt a conferentia a legnagyobb komolysággal és szakértelmével.

A conferentia eredményeként az orvos kijelentette, hogy a beteg már egészen jól évezzen magát, holnap vagy holnapután már fel is kelhet. — Együttal azonban kijelentette, ami most már nekünk ceuda — doktorunk, aki úgy látszik homeopaticus szokott gyógyítani, hogy a betegnek

gondozását továbbra is magára vállalja, mert történhetik, hogy a júliusi rohamai lehetnének is így súlyosak, hogy — — — — — azonnal ott leheszen az első segélylen.

Rea két napra már a lábadozó beteg és az ösfelelőző doctor ott üldögélnék a „Susogóban“ és dicseretős legyen mondva s mi „oszm“ doctorunknak, a kelő gondozást, figyelmességét és körültekintését párosult óvatossággal amely ily esetben és az alkalommal különösen szükséges volt — kéltékép figyelmese is vette.

Nem akarok tolatodó sem intrinicus lenni, — nehogy valamelyik csak egy kicsit is nehezteljen rám — de ami fő, nem akarok indicsereitbe esni, hogy széjjel hajtsa a „Susogó“nak sűrűn egymásra hajló ágait, felidezzen a lábadozó nő beteggel való bánásmódot; és orvosi gyógykassé, lést. — De ha megtenném, is, hogy a sűrű lombokat széjjel hajtjam, bizony vagyok benne, hogy ők a „Susogó“ lombos fának lakóitól a szerelmes illemle pártól lettek a tudományukat — — — — — Azért inkább helyt engedek a pordos és kiváncsi mamának, hadd közelítse az meg őket, esetleg széjjel hajtva a pártjukat sőt lombokat. A kura bevált.

Két évvel később már nem a „Susogóban“ láthatjuk a patientát és doctorát, hanem igrais egy barátságos kis szobában egy kis mennyeszes kócsi fölő hajlunk, amelyben mindketőtöknek egyaránt kedves és boldogságukat beutató kis szőkefürtű anyagi természet szendereg. Mit szólnak ehhez Irma, Be la, és Marinka hölgyeim?

Castry Elek.

gyűző, Starcsinszky György egyl. pénztárnok, Grünfeld József, Pandur Ferenc, Nagy Ferenc gyűző s Dénes Jenő a gyűző egyl. tagok.

Dénes Ferenc, Szondi László és Dénes Béla egyl. tagok távollmaradásukat bejelentve, igazoltattak.

1. Elnöki jelentés.

1. A tett elnöki jelentés, mely a múlt gyűlés óta felmerült, egyl. dolgokról szólt, helyesítő tudomásul vételi határozattal.

2. Tárgy.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.

2. Határozat.

Az egész terjedelmében felolvasott könyv észrevétel nélkül helyesítő tudomásul vétetvén, annak hitelesítésére Grünfeld József és Pandur Ferenc egyl. tagok felkértek.

3. Tárgy.

A múlt 1893. évi pénztári számadás megvizsgálása.

3. Határozat.

Az egész terjedelmében felolvasott s okmányokkal kellőleg felszerelt pénztár számadás

bevétel 385 frt 21 kr., kiadás 187 frt 70 kr.

s így 97 frt 51 kr. pénztári maradvánnyal, melyvel együtt az egylet tőrvagyvona 1027 frt 66 kr-t tett, helyesnek találtattak s Starcsinszky György egyl. pénztárnoknak a felmentvény megadtni határozattal.

4. Tárgy.

Pandur Ferenc egyl. tagtárs szakzerű felolvasása.

4. Határozat.

A szakzerű felolvasás a felolvasó elfoglaltsága folytán í. évi őzi közgyűlésre elhalasztott.

5. Tárgy.

Az országos jzói arvház alapjára eszközendő gyűjtés céljából kiadott gyűjtő iv előterjesztése.

5. Határozat.

Mintán az egylet az arvház-alapra saját részeséről már évekkal ezelőtt 100 forint adományozott s ezzel humanitásának elöget tett, a további adományozást nem tartja indokoltnak.

6. Tárgy.

V. Illés Lőrinc volt egyl. tagtárs sírmelegének felállítására vonatkozó gyűjtés.

6. Határozat.

Tekintettel a megboldogultnak az egylet szervezése körül alkövetést faradhatlan buzgó működésére, felállítandó sírmelegére az egylet pénztárából 10 száz tíz forint megszavaztatik s annak rendelkezését helyére leendő elküldésére egyl. pénztárnok felhivatik.

7. Tárgy.

Az 1894. évi megyei egyleti tagsági díjbefizetési ügye.

7. Határozat.

A megjáró évi tagsági díj kifizetés elhatározottati s az egyenlenséget kimutatásnak a megyei pénztárnok által történendő atküdése után annak kifizetésére egyleti pénztárnok felhivatik.

8. Tárgy.

Az őzi közgyűlés helyének és idejének meghatározása.

8. Határozat.

Az őzi közgyűlés helyéről Nagy Ferenc tagtárs egyenes meghívására Langviz, idejéről szept. hó második fele tűzött ki.

Ezzel a jkv. bezaratván aláíratott.

Kmf.

Kovács Gyula s. k., Ferenczy János s. k., egyl. gyűző, egyl. elnök

H I R E K.

- A diadai híre. Junius 21-én délután hozta meg a tavíro Nagy-Kanizsára a híri, hogy a polgari házasság általánosságban négy szavazattal többséggel elfogadták a törvényhatóságban. - A híri - igen természetes - különböző hangulatot keltett. Azok, akik hat éltől elkéseredetten dicsőítotak, most elémúriak örömlükben; akik pedig akkor nagyot ittak a hazaért, most az orruk masszájával bajlódnak.

- Tízötöd-egyesülett jubileum. A légvádi önk. tűzoltó-egylet 1894. évi július hó 1-én ünnepi 10 éves tenálását. Az ünnepély programja: Reggeli 6 órákor ebredést, a helybeli

tűzoltó zenekar által. Délélt 9 órákor ünnepi isentisztelet a rónt. kat. plébánia-templomban. Délélt 11 órákor díszgyűlés a városbaza tanács-termében. Délélt 11 órákor a 10 évet szolgáló egyleti tagok kitüntetés a Szentháromság-terén. Délután 6 órákor táncmulatság a felső révi ligetben. (Belépti díj személyenként 50 kr., család-jegy 1 frt 50 kr., melynek az egyenruhában megjelenő tűzoltók feléi fizetik.) Este táncjáték. ... A társas-ebredés részt venni szándékozók kértnek ehbeli öhajukat az ünnepélyt megelőzőleg legkevesebb 4 nappal Goldschmid Fülöp egyleti pénztárnok trónál bejelíteni, a kiél a teríték ára is fizetendő leszen. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély zárt helyiségekben fog megtartatni. Szives felülfizetések közönettel fogadva, hírlapilag nyugtaztatnak.

- Lázadás a kótták ellen. Csak nem rég emilittek lapunkban, hogy a közönség érdekében nagyon szükséges dolog volna a piaci elővásárlás tárgyában valami okos és méltányos szabályzatot alkotni. A közönség körélt mindig tömeges panasz merült föl, hogy a piaci kótták a valami eladására szánt élelmi-cikket hozzá falusiakat, mi-helyt ide érnek, sőt mar az utcák mentén is a sző szoros értelmében megzálják s az árucikket hatomszázra fűszeszárkóják s így a közönség mindig csak másodikból juthat azokhoz, természetesen: borsos árú. Ujjaban azonban már annyira mentek tolokodásokkal, hogy alk közben, mikor a vevő egy-egy libat vagy csibét kialakított - odaturakodnak, az alkú tárgyat kikapják az eladó kezéből s ezzel a kijelentéssel: „Ez nekem is megér annyit!” - oda dobják a pénzt s elsurrananak. Különösen hetivásárók alkalmával, mikor az eladók tömegesebben jönnek be, oly mértékűvé lesz ez a kofatolkodás, hogy minden hetivásár-alkalmával formális lazadás van ellenük. Bizony nagyon jól tenné városi hatóságunk, ha ezt a dolgot valahogy egyszer mar szabályozná.

- Juniahlis. Zalavartott az ottani üi-önstályt június hó 17-én a közsegi erdőn igen sikerült tavaszi mulatságot rendezett, melyen jelen volt az egész környék színe-java. Délután 4 óra tájban kezdődtek meg a himnórobogások, - s a főtutczán végig - melyen meg annyi urifogat nem robogott - egymást érték a vendégek fogatai. Éjtőlég volt együtt a vendégsereg a legkedélyesebb hangulatban, a lámpionokkal izélesen díszített mulatóhelyen, honnét igen sokan azon kifejezéssel tavoztak, hogy ezen estét soha sem felejtik el.

- Újítás a javítóvizsgálatoknál. A tankerületi főigazgatók eddig tudvalelőleg csak bizonyos megszorításokkal rendelkezhettek arról, hogy megengedik-e két tantárgyból a javítóvizsgálatot. Minthogy a valás és közoktatásügyi miniszter azt tapasztalta, hogy a vizsgálatokat most már egyáltalán nagyobb szigorúságra tartják meg, a megszorításokat egy a tantárgyra, mint a magaviseletre vonatkozólag hatáyon kívüli helyezett, úgy hogy a főigazgatók ezentúl saját hatáskörükben feltétlenül es fentartás nélkül megadhatják a vizsgálati engedélyt. A miniszter figyelmeztette a főigazgatókat, hogy a két tantárgyból való javítóvizsgálat csak rendkívüli esetben engedhető meg, mert is elvárja, hogy a főigazgatók a főtétlenül rajok ruházott jogot csak mérsékelt terjedelemben fogják gyakorolni.

- „Páros élet a legszebb a világon” Mondja a nepdai s természetesen asaadnak sokan, kik hiteit adnak a notának. Egy ilyen párós élet kezdetéről suttognak most pikáns ízü történetet vidékünkön, mely történetének a huse egy lízu, hönöje pedig egy fokele szemű-lány. A szerelmesek megúriak varni a polgari házasság lebonyolítását s előlegezik egy piczkélt magúknak a mezesethet boldogságából, egy kis vasúti kővülást rendezvén. Az esteről értesült közönség dramai bonyodalomtól tartott, mert a leány egy revolvert is vitt a nászúra, - de letevesében csatlódott, mert az lízu pár visszakerült épen az útról a most következők trgyúkra a - pap áldás.

- Hírlapozások. Rechnits Vilmos var. képviselő, meggyebizottsági tag és a délszlai inkarék-pénztár igazgatóságának beltagja é hó 22-én d. u. 62-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt N.-Kanizsán, s gyászolva övegye: szül. Löwinger

Róza, egyetlen gyermeke dr. Rauch Zsigmondé, és kiterjedt síkkel rokonság által. Temetése ma vasárnap délután 4 órákor lesz. - Sommer Nathan post-és táviratfelügyelőt újjában ismét gyász érte. Testvérese Sommer Káro post-és táviratfelügyelő Budapeston é hó 15-én 45 éves korában hosszas betegsége után jobblétre szenderült. Övegye: és 3 árva hagyott maga után.

- Népdalok a világherben. A törvényesek előli tárgyalat egyik világherben az a-szony ügyvédje. Periratát hosszabb óvatú után avval végzi, hogy a „virágnak megtiltani nem lehet.” Az ellenfél ügyvédje színtlen népdallal telet, hogy a „virágnak kétszer nyilul nem lehet.”

- Dráma egy - levelezőnapon. Egy korcsmai aszjal alatt talált gyűrtöt levelezőlapot juttattak legnap kezeinkhez, mely H. . . . János uramnak szóltól s egyik kisebb vendégülöbe volt címezve. A levelezőnapon hieroglif-írással ez volt íllírva:

„gyereha zate akasz tofaravólóvél unip mára vsárola Lumpolsz kan izsán adtal harmókrüt most beisz oda zarat. Degerye hza csakajd keteri anyakad ateteleséged.”

Ezt a kulcsotom megmutatuk lapunk egyik belső dolgozójának, a ki fél órai gondolkodás után így fejtette meg ezt a titkos és minden kéteget kizárólag női kéz által írott írást: „Gyereha zate akasztótaravóló vón lump. Már a vásár óla lumpolsz Kanizsán. Eladtal 3 ókrüt s most beiszod az árát. De gyere haza csak, majd kitekeri a nyakad a teleleséged.”

- Óvodai záróünnepély. A nagykanizsai Kisdudnavéti Egyesület óvodáinak záróünnepélye hó 29-én dé-után a Polgari Egylet kerijében tartatnak meg. A záróünnepélyen a VI. és VII. kerületbeli óvoda növendékei 3 órákor, Arany János utcai óvoda növendékei fél 3 órákor, az Áttilaucaiak pedig 4 órákor loznak a kerthelyiségvonulni. Kedvezőtlen idő esetén a záróünnepély a nagyteremben tartatik.

- Záróünnepély. A nagykanizsai közepkereskedelmi iskola önképzőköre folyó hó 27-án déluán 4 órákor záróünnepélyt tart, melyre a t szűk és a tanügybatalai ezennel tízelettel meghivatnak. A műsor a következő: 1. Szózat, előadja az énekkar. 2. Szavaltat, előadja Kohn Albert 2. o. tan. 3. Tavaszi ebredés Bach K. től, előadja a zenekar. 4. Szavaltat, előadja Schwarz Pál 2. o. tan. 5. Szép Ilonka, melodráma, Vörösmartyól, zenéje Erney Józseftől az- valja Rosenfeld Jenő 3. o. tan., szongorán Kauer Maschankzer Bódog 3. o. tan. 6. Csizgáns Mohr H. től előadja a zenekar. 7. Jelentés az önképző kör ez évi működéséről. Rákóczy-induló rhapsodia, Liszt Ferentől, szongorán előadja Maschankzer Bódog 3. o. tanuló.

- Pótló kimutatás. Az ípartestölök által rendezett mulatság alkalmából utólag felülfizetni szívekedtek: Hall János 1 forint, Schwarz Mihály 50 krajczart.

- Legmagasabb kitüntetésben részesült a Kalkreuter cég az 1894. évi bécsi nepelemzési és katonaeljárásban. - Ugyanis az általa kiállított malata-kávé gyártmányaiért a jury által díszokmányokkal tüntettetett ki.

CSARNOK BYRON.

Irodalomtörténeti rajz. - Jelesebb kuttók nyomán. - Irta: Baboss László. (1-86: folytatás.)

Mielőtt ez irodalmi életkép megírásához fogtam volna, gondolkodába is esem, vajjon érdemes munkát végzek-e? - mikor Byron életrajzát már megirtak ígve-sokan ejöttem, a többi között legjobb barátja Moore Tamás saját vállomását s naplója nyomán, amit többé rajja kívüli nem is látott senki, a Knek művéről Macaulay is dicső-röleg nyilatkozik, megírta Castellar Emül, s akinek befolyását a világirodalomban egy Schmid Julian ismerette s akit Taine oly bamulatos színekkel egészelt angol-irodalom történetében, de azt vétem, hogy ná nek még kevesen vannak miandig, akik hazai irodalmunkat megismerve, a világirodalom költészetét s annak költőit is tanulmány és olvasmány tárgyává tennék, azok meg nek

kevesebben, akik tiszta rajongásból, vagy öltözetből, a költészet iránt, azok szépsége miatt — akár a francia, akár az angol nyelvet is megtanulják, hogy exaltál közelebb jussanak a költő szelleméhez. Hisz ha csak a hazai biográfiákat vesszük is, dacára, hogy a mai korszellem nagy súlyt fektet a nyelvekre és különösen az angol nyelvre, és ha tudjuk is, hogy az angolok költői közé tartoznak a költők legjelesebbjei tan legelsője: a nagy Shake-peare, Milton, Byron, s ha kiemeljük hogy Göthéjét kivéve — tan a 18 század minden költőjének csillagát az utóbbi hómalyosította el, és mégis alig találunk róla egy jeles vagy bármily életrajzt is, az olcsó könyvtár Maculay és a könyvesház Castelar „Byron életén” kívül, ha csak nem lexikonokban, sokszor megelégedünk bennünk a gondolattal, hogy minden porcsam, amely e nagy ember életét ismereti, már azzal is, hogy ösztönzésül ad sok másoknak jelessebbet, jobbat, terjedelmesebbet írni, elég arra hogy le ne tegyem a tollat s örömet szerezzek azoknak, akik élvezetet találnak mindabban, ami jót céloz. Hiszen hányan vannak, akik érzik, hogy mily nagyon nehéz és kemény dió behatolni a világirodalom ismeretébe: én magam is érzem, hogy a francia irodalom történetét, az aki nem bírja a francia vagy a német nyelvet, nálunk ha csak Haraszti: Francia költészetéből Nisard után, Szász Károly fordításából nem, másból aligha lógna megismerhetni, az pedig aki az angol irodalom jelesseit vágyik tanulmányozni — a egy antológiát is hozzá kiböngészni tán Radó: „Idegen költők albumához” vagy ismét Szász Károly műfordításához vagy esetleg Csiky-Falcsi angol irodalom történetéhez van kötvé, de már az olasz, spanyol és más irodalom-történeteket hiába keres, ott már csak a Magyar Salon februári, aprillisi füzeté s német munkák, vagy eredeti irodalom-történetek, vagy Simonds Ferenc kézi-és írókönyvei állanak rendelkezésre. Mellányiás illeti meg azért azt is, ki csak egy porszemmel járni is ahoz, hogy ezen hexagpólló irodalmi művek hiányára felhívja a közfigyelmet, s dícséret és jutalom pedig azt, aki azzal meg is ajándékozta a hazai e tekintetben nagyon szegény könyvpiacot. Az például, aki Byront magyarba akarja olvasni; az felfogja keresni Lukács Móric műfordításait, aki több részleteket letördített kisebb-költői elbeszéléseiből: Jámbor Pál: Child Haroldját, ismét Szász Károly Chillonni logyát, Parisinát, s Abranyi Emil Don Juanját, Mantedját; Kacsiány Kalóz-ai, György Ilona Kainját Radó: Lóróját s összeszedheti a lapokban hűsét vagy korlácszonyláján megjelent ünnepi számokból azokat töredékeket, amiket egy egy diétans küldött be lapföltételeknek, de hogy ha kedve támadna véletlenül megrendelni Byron György összes műveit, amely a ma nemzeteknél 3-4 fordítói jeles fordításában is megrendelhető, bizonyára megakadna a kiadó cég felledezésében; ámbr azt a német „Universal Bibliothek” vagy „Haus und Handbibliothek” bizonyára igen olcsón kezéhez szolgáltatja. Ily indokok voltak azok, amik a világtudomány költőjének életrajzi ismeretelésére nekem kedvet adtak.

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Jarási bírósághoz leérkezett ítéletek.

Rágalmazással vádolt Márkus Sándor elleni bűnügyben első bíróság ítélete a kir. táblától megváltoztatva.
 Becsületsértéssel vádolt Szeiti Janosné elleni bűnügyben első bíróság ítélete a kir. táblától helybenhagyva.
 Könyvü testi sértéssel vádolt Szerdahelyi Ferenc és neje elleni bűnügyben első bíróság í. a kir. táblától helybenhagyva.
 Becsületsértés és közrend elleni kibágással vádolt Nyári István és társai elleni ügyben az első bíróság ítélete a kir. táblától részben megváltoztatva.
 Magának megsértés és becsületsértéssel vádolt Wlasits Nándor elleni ügyben az első bíróság ítélete a kir. táblától helybenhagyva.
 Becsületsértéssel vádolt özv. Pál Sándorné elleni bűnügyben első bíróság ítélete a kir. táblától megváltoztatva.
 Deli Rózi és Józsefnek — Horváth József elleni perében az első bíróság ítélete a Curiatól helybenhagyva.

Özv. Weisz Farkasnének — Neumann Adolf elleni perében az első bíróság ítélete a Curiatól feloldva.
 Kertész Antal és társainak — özv. Steiner Adámné és társai elleni perében az első bíróság ítélete a Curiatól megváltoztatva.
 Kovács Erzsébetnek — Rosner János elleni perében első bíróság ítélete a Curiatól helybenhagyva.
 Beilheim Samu W. és fiainak — Kardos Károly elleni perében első bíróság ítélete a Curiatól megváltoztatva.
 Phoenix bizt. intézetnek — Tancsics József és neje elleni perében első bíróság ítélete a Curiatól részben megváltoztatva.
 Augenföld Zsigmondnak — Délzalai takarékpénztár elleni perében mind két bíróság ítélete a Curiatól megváltoztatva.
 Haljanec Marinak — Hacker György elleni perében az első bíróság ítélete a kir. Curiatól megváltoztatva.

Szerkesztői üzenet.

B. E. Z.-Szt. Gróth. Köszönjük. Máskorra is kérjük szives buzgalomát. Mindig szivesen vesszünk hasonló-gyakorlatias irányu cikkeket, ha az ön ügyes tollából erednek.
 — Ism. helyben. Ugyan kérem, ne szálljen!
 — Zalavár. A tudósítást köszönjük. — Mentálgyakrabban és mentül terjedelmesebben. A jelenvaltak bizonyára szivesen vették volna, ha legalább a szép asszonyokból és lányokból koszorút font volna. Ha valaki megcsontosodott házasember is, azért a szép kölyökekről nem kell olyan csökönyösnek lenni.
 K. Gy. Légrád. Egész terjedelmében főbeültük. Több múltánylásra érdemes jegyzői karunk erkölcsi és anyagi érdekeinek egyaránt szivesen nyitjuk meg lapunk hasábjait.
 — Tudósítóinknak. Sziveskedjenek a tudósítások küldésében szem előtt tartani, hogy a csütörtöki lapba szántakat legkésőbb szerdán d. e., a vasárnapi számba szántakat pedig szombaton délelőtt kézhöz kapjuk.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTÉR.*)

Herzog G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér színes selyemszöveteket — méterenként 45 kridál 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikok, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző mintéig és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros s levelezőlapokra 8 kros bélyeg ragasztandó. (1)

*) Az e rovatban közzétett nem vállal magára felelősséget

HIRDE TÉSEK.

A Magyar Asphalt

Részvénytársaság

megkezdte Nagy-Kanizsán

a járda-burkolási-munkálatokat;

felkéri azon t. háztulajdonosokat, kik

járdáikat burkoltatni kívánják,

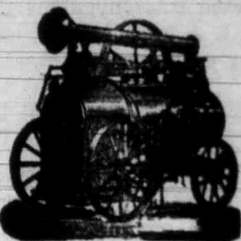
hogy eziránt a munka helyszínen található társasági megbitozthoz fordulni sziveskedjenek

Magyar Asphalt részv.-társ.

BUDAPESTEN. 137-6.

Egy 2 1/2 lóerejű

— Clayton és Shuttleworth gyárbeli — még kevesebb használt

gőzcséplő-készlet,

a lokomóbil száma: — 21598.

Jutányos áron, jótállás mellett eladó!

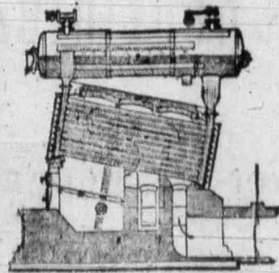
WEISER J. C.,

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Nagy-Kanizsán.

Eisele József

RÉZ-, ÉRCZMŰ- ÉS GŐZKAZÁNGYÁR

BUDAPEST, V., Külső váci-út 138.

Ajánlja modern és a mai követelményeknek megfelelő szerelmek, készülékek, valamint

hidraulikus szögecselő gépekkel

különösen berendezett gyárat, bármely szerkesztő és nagyság gőzkazánok szállítására, szintgy minden másnemű kazakóves-munkák, mint tartályok, vasszerkezetek, kémények stb. készítésére.

Különlegességek:

Steinmüller-féle szab. vízcsőves gőzkazának 20 légköri használati fesznyomásig.

FELSZERELÉSEK

gőzkazánfelepek, gépek, gőz- és vízvezetékék számára pontosan készítettnek s azokból nagy raktár tartatik. Telje szesz-, cukor- és vegyszert gyárberendezések elvállaltatnak s legszakszerűbben készítettnek.

Aláírási felhívás!

Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részv.-társaság ujjonnan kibocsátott részvényeire.

A Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részvénytársaság, mely 1791. év óta áll fenn és eddigelé 500,000 frt alaptőke után az alapszabályszerű leírások és tartalék-alapjának megfelelő dotatioja mellett részvényeseinek évenként **6 frt osztalékot fizetett**, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésen elhatározta, hogy jövőre tüzi fecskendők, tűzoltószerek, sárgaréz-, réz-, acél-árúk gyártásán, — továbbá víz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó mellékületek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszám és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állit fel.

E célból az alaptőkének két millió forintra való felemelése közgyűlésileg elhatározván, az ujonnan kibocsátandó **15.000 darab 100 forint névértékű** bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik következő feltételek mellett:

1. A 100 frt névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsátási ára részvényenkint 110 frtban határozatik meg, melyből részvényenkint 10 frt a tartalékalapra fordittatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. é. június hó 26-ig bezárólag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 frt fizetendő.

3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközözlendők:

a) 1894. augusztus	1-én	részvényenkint 30 forint.
b) 1894. szeptember	1-én	» 25 „
c) 1894. október	1-én	» 25 „

A befizetésekről ideiglenes létrívények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicserélteni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 frt kibocsátási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e célból részvényeiket a folyó részvényekkel együtt lebelyezés végett a Budapest VIII. IX. X. kerületi takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellenesetben e részbeni joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláírókak adatnak ki. — Az új részvényesek az 1894. évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírás zárhatáridejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tüzetik ki.

6. Tuljegyzés eselén az igazgatóság fenlartja magának a jogot a fele aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre 1894. évi június hó 21., 22., 23., 24., 25. és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten, a Budapest VIII. IX. kerületi takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapesten, Üllői-ut 2. sz. és

a nagy-kanizsai pénzüntézetek utján.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószér- és gépgyár-részv.-társaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.

Kossúth Ferencz s. k.

ügyvéd, mint jegyző.

e l n ö k.

Fontos
minden háziasszony
és
anya részére!

Elismert
legjobb
VEGYITÉK
BABKÁVÉHOZ!

KATHREINER Kneipp-malátakávéja az egyedüli, a mely a valódi májait bir. Ez utóbbihoz kezdetben egy harmad ké-obb a fele keverendő.

KATHREINER Kneipp malátá-kávéja használatban a legolcsóbb vegyület a babkávéhoz, melynek az egészségre károsan ható alkotórészeit egyszerűen elenyésztli.

KATHREINER Kneipp-malátá-kávéja jelenleg oly kitűnően készítetik, hogy a babaávéval egyszerűen örölhető és minden szokott módon elkészíthető.

Kathreiner Kneipp malátá kávéja orvosi kitűnőségek által nyomtatékosan ajánlatik, mert olyan tulajdonságokkal bír, melyeket az eddigéig használt pótkávék soha el nem érhetnek.

KATHREINER Kneipp-malátakávéja tisztán élvezve, különösen nőknél, gyermekeknek, veresegényeknek, gyomor- és idegbetegeknél bir kitűnő hatással.

KATHREINER Kneipp-malátá-kávéja mint hazai gyarmány kitűnő családi és egészségs-kávé, — mely mindenütt kapható — 1/2 kiló 25 kr.

KATHREINER Kneipp malátá-kávéja közkedveltsége miatt sokszorosan utánoztatik. Nyírva kiméri aru vagy csafárságra számított csomagokban levő határozottan visszautasítandó.

Csak az eredeti, fehér csomagok kérendők, melyeken világosan kivehető a név: **KATHREINER!**

2 arany,
18 ezüst-
érem.
9 dísz- és
elisméré-
okmány.

Kwizda Ferencz János

Védjegy

Kwizda-féle

Védjegy

RESTITUTIONSFLUID

cs. és k. kiv. szab. mosóvíz lovaknak.
Egy palackkal frt 1.40 o. é.
3) év óta udv. istállóiban valamint ka-
tonai és polgári nagyobb istállóiban is,
használatban nagyobb erőszítések előtt
és után erőbített; továbbá fuzamodá-
sok, rándulások, az inak merevsége a
más ily alkalmaknál; kápositi a lovat
kiváló teljesítményekre idomításnál.

Östrák-magyar cs. és k.
udvarnál szállítva.

Rosohn kir. udv. szállító.

Tessék a fo-
nebbi véd-
jegyre ügyelni
a vételnél
határozottan
kifejezni:
Kwizda-féle
Restitutionsfluid

(64) Fő letet:
ker. gyógyszerár
Korneuburgban.

Kapható a
gyógyszere-
tárakban
és
droglistáknl.

IIURAKNAK II

Gyengült férfiarónél kiváló szolgálatot tesz a cs. kir. szab. adalmazott „galvan villam-készülék” önh. sználásra orvosok által egész Európában melegen ajánlv.

Volta tanár módszere.

Leírás boríték alatti 10 kr. levéljegyre beküldése ellen. Kapható: **Augensfeld J.** elektrotechnikus és cs. kir. szab. tulajdonosának

76 — BÉCS, I.
Schulerstrasse 18 sz. a

Gunkel Tivadar Ferencz-József császár-fürdő Tüffer Alsó-Stájerország

Déli vasut-állomás: Tüffer mezőváros, nappali és éjjeli gyorsvonatok. Meleg fürdők 38¹/₂ Celsius; a római idők óta ismeretes izület csusz, közzvény, női bajok, nehéz üdülés stb. gyógyítására. A birnyes, hideg, hatásos, homok fürdők részére külön fürdő építtetett. Erdős vidék, árnyékos park, villamos világítás. — Jutányos árak, — teljes ellátás is. 2¹/₂ irtilt fejjebb naponként és személyenként szobával együtt.

— Fürdőorvos: schön-perlachhof dr. Ritter M. — Ásványvizek széküldése. —

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legújabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezése alatt dicőrdőleg ismeretessé vált Tinet Capaci comp. ajánlólag legyen emléksztetve hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyitjak által, a kik használták igen kedvelték, úgy hogy továbbá különös ajánlása nem szorul. Uttago 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krajár-áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonynal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára az arany-oroszlanóhoz Prágában vagy Török József gyógyszereshez Budapesten.

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTÖDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **h e l y b e n**, a Csengery-utczában ujonnan épült **gépgyárunk** üzemét megkezdük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jótállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű stabil gőzgépek,
Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz,
Szivattyúk és fecskendők,
Sűrítő és sűrítő berendezések,
Aspiratók készülék,
Előmelegítők,
Közlőművek (Transmissiók),
Gőzkazánok a legjobb szerkezetben.

Tápviztisztító készülék,
Vízartányok,
Vaskémények,
Malomberendezések és malomrészek,
Gőzcséplőgépek,
Cséplőgépek kézi és járgányhajtásra,
Járgányok,
Szabadalmazott „Tútra” sorvető-gépek (legújabb szerkezetű).

Dardlók, morzsolók,
Szecska- és reparató-gépek,
Ekek, Extirpátorok,
Lókapák, halmozók,
Hengerek és Borandék, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár.

részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCI UT,
Városi Iroda és raktár: FODRANICEKY-UTCA 14. — Fiskraktár:
KEREPENI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

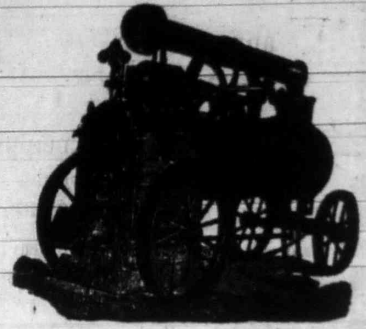
számos első díjakkal kitüntetett
szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék
mélyítő- és egytetemes acél-ekék
eredeti SCHLICK, és VIDATS-féle
egyvasú ekék, talajmivelő-eszközök,
valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek

Takarmánykiosztó gépek, darálók, őrlőmalmok és
mindenféle gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéve-
kötő és marokrakó aratógépek és fűkaszó gépek
szállításra készen vannak stb.

Különös speciális feltételek. Legjutányosabb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve. —

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK
Budapest, Ullői-út 18 sz. alatt.

Ajaal 2 1/2, 3 2/3, és 4 lóerőjű

SZÖGECES CSÉPLŐMŰSZERLETEMET.

(121) továbbá 4, 5, 8, 10 és 12 lóerőjű

sines gözcséplőkészületeket,

hosszú szalmarészekkel, alsó szelével és rendkívül nagy
felületű rostákkal, árpahéjánóval és válnakéngeszével.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő gőzmozgonyokat

Dr. Továbbá H. GARRETT & SONS felhatalmazással
40 % többletanyag megtakarítá.

COMPOUND gőzmozgonyokat.

Legjobbnak elismert brandfordi önműködő amerikai
kéveköté aratógépeket. Eredeti amerikai szénnyí-
lító 1 vagy 2 ló befűtésű alkalmazható kombinált résszel.
Száraz és szárazos gépeket és mindenféle
egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Grand Hotel National Bécsben.

Taborstrasse. Régi hírneves egyedüli nagy bécsi szálloda, hol sem a kiszolgálás, sem
a világításért nem számítatik semmi. — 200 szoba 1 forinttól felfelé. — Fürdők, távirda és tele-
fon. Pályaudvarok és hajó kikötő Állomások közvetlen közelben. Jutányos árak. Huzamosabb
tartózkodásnál külön egyeség. On parle toutes les langues modernes.

Harhammer A.
igazgató.

Mayer F M.
igazgató.

Kérjen csak „ZACHERLINT”

Mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban működő szer mindennemű férgek kipusztítására.

Semmi nem bizonyíthatja jobban elérhetlen erejét és jóságát, mint óriási elterjedésének sikere mely szerint nem létezik egy második szer, melynek forgalmát, a

ZACHERLIN legalább néhány tucat-szor felül nem múlta

Kérjen azonban mindenkor lepecsételt üveget és csakis „Zacherlin” névvel ellátottat mert minden más értéktelen hamisítvány!

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

Deutsch és Ehrenfeld
Fesselhofer József
Ström és Klein
Schwarz és Tauber
Arnth Nathan
ifj. Fischer Ferenc
Karton és Huber
ifj. Rosenberg Miksa
Fleischhacker József
Rosenfeld A. és Fia.

Berenceae.

Kaufmann I. S.

Csáktornyan:

Szabó Testvérek
Graner Testvérek
Heinrich Miksa
ösv. Göncz L.

Csurgón:

Fried Albert
Kreiser Géza
Schwarz Béla.

Mezőhelyen:

Laskay Ernő
Wunsch Ferencz
Márton Mór
Agoston Zsigmond
Oszmán Pál
Schleiffer A.

N.-Bécs:

Nandraasi Gusztáv.

Periben:

Sostericus Pál,
Kramarics Viktor.

Zala-Egerszeg:

Kasler Sándor
Rosenthal L.
Hubinsky Adolf
ösv. dr. Unger
Gyarmaty Vilmos
Weiss Jónás utóda
és Rechnitzer M
uraknál.

Az üvegek ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 és 3 frt; a Zacherlin-porszóró-készülék darabja 30 kr.

Szerkesztőség:

F. S. - t. e. - s. - Ollóp-féle ház.

Ide intéendő a lap szemléi részére
vonatkozó minden közlemény.Szermentelen levelek csak ismert kezek-
ből fogadtnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfözde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvtároskodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt - kr.)
Félévre 6 korona (3 frt - kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 60 kr.)

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyilttér petisora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre
vonatkozók Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intéendőek.

Vége jó, minden jó.

(n.-) Az igazatnak, vitakozásnak, elkeseredésnek hosszú ideje után most már a kötelező polgári házasság felső-házi elfogadtatása után elérkezett az idő, hogy a fölvert nyugtalanság helyébe a lelkek békeje helyre állhasson.

A szabadelvű közvélemény most már szelnek eresztheti aggodalmait. Az egyház-politikai reformok legfontosabbja a kötelező polgári házasság úgy válik törvénynyé, ahogyan az a szabadelvűség, az egyéni és lelkiismereti szabadság leghamisítatlanabb elvei alapján megfogalmaztatott.

S azok, kik különben tiszteltreméltó bizalmatlanságból s féltékenységből attól tartottak, hogy az egyházügyi reformok a a vallás érdekeinek árthatnak, s ennél fogva a néperkölc, a haza s nemzet fenmaradásának alapja, — károsodást szenvedhet: szintén meglehetnek nyugodva. Mert a polgári házasság részletes tárgyalásánál a kormány amellett, hogy kötelezte magát rendeletben utasítani a polgári házasságot megkötő közegeket, hogy ezek a házassuló feleket figyelmeztessék az egyházi házasság fölvetését is illető vallási kötelességükre, egyttal elfogadta gr. Andrássy Aladár indítványára a törvényjavaslathoz egy új

szakasz fölvetését, mely kimondja, hogy: „e törvényjavaslat a házasságkötésre vonatkozó vallási kötelességeket — érintetlenül hagyja.”

Megnyugodhatnak, mert ez új szakasz a legfelreérthetlenebbül dokumentálja a vallás érdekében érzett aggályaik teljes alaptalanságát.

A kormány igenis akarja a házasságra vonatkozó jog egységét s államiságát, akarja az ezek értelmében való állami bíraskodást házassági pörös esetekben. Meg akarja tehát szüntetni a sokféle házassági jogot, mely annyi zavarnak, lelkiismereti kényszernek s valljuk be (a protestáns, — de különösen unitárius házasságjog engedékenységé folytán) oly sok könnyelmű elválásnak s a vallás méltóságát sértő annyi hitcserebelésnek volt az oka. A kormány igenis emeli a házasság méltóságát a válsási okoknak az elválást megnehezítő szigorú meghatározása által s azontul, midőn az állam jogkörét é téren kiterjeszti, az állam hatalmát is növeli s pedig nem az egyházak vallási érdekeinek rovására, — hanem azok ellenében, kik például az anyakönyvezéssel a köznek kárára, — egyesek anyagi érdekeiben vagy egyházi funkciók ürügye alatt nemzetiségi propaganda csinálására visszaéltek.

De a kormány semmiképen sem akarja e reformok által a vallás és hit érdekeit károsítani, s ezt fényesen bebizonyította amaz utasítás kiadása iránti készségével s aggodalmaskodók megnyugtatóására a gróf Andrássy Aladár által indítványozott új szakasznak a törvényjavaslathoz való fölvetelével.

Igy levén a dolog, — aggodalom nélkül nézünk e törvény leendő végrehajtása elé. A nemzet elégtétellel fogja észrevenni az általa képzett állam jogkörének s tekintélyének növekedését s hiába fenyeget gróf Zichy Nándor országos igazással a törvény ellen, annak nem fog lépni menni senki sem, mert mindenki tudja, hogy a felekezeti harc fellobbantása a magyarok közt nagy segítségére volna a magyar ellenes harcnak a nemzetiségek közt. Erre pedig az ős-Zichy név egy viselője sem találkozik.

Politikai szemle.

Június 26-án.

(—) A művelt világ szeme Franciaország felé van fordítva. Ez a jobb sorsra érdemes nemzet — valóságban a megilletések hazáját lakja; még azóta is, mióta Németország annyira lealázta, és köztársasággá tett, folyton zavargásoknak szin-

A „ZALA” tárcája.

Testvérek ünnepe Keszthelyen.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Egy kis csapatban indultunk el Nagy Kanizsáról jun. 24-én, hogy János-ünnepet üljünk Keszthelyen, a kimondhatatlanul szép Balaton partján.

Emlék-ünnepet a Biblia egy magasztos alakjának tiszteletére, aki az igazság vértanúja lett.

„Micsoda kis ember-csapat lehet az — kérdezed kedves olvasóm — amely manapság, a materializmus legrosszabb kinyomatú korszakában arra gondol, hogy kilépvé néhány órára a létküzdelmek hullámaiból, ünnepet szenteljen egy rég letűnt bibliai alak emlékének?”

Megmondhatnám azonban, de attól tartok, hogy talán igen sokan, kik egyébként végig olvasnák e néhány igénytelen sort — letennék kezükből a lapot. Mert ezt a kisdéd csapatot s annak iudentóit igen sokan nem ismerik; legtöbben pedig félreismgyarazzák.

És ha véletlenül kedves olvasóm, te is azok közül való vagy, akik a bennünket minden ok és alap nélkül rossz színben feltüntetők hatása alatt állnak, akkor nem kísérkedj talán olyan jó szívvel kis csapatunkat az utazásban! . . .

Nagy-Kanizsáról 10 órakor indultunk el azon a vegyesvonaton, mely a Délvasut jókarsátából a személyvonatok gyorsaságával viszi az utasokat Balaton-Szent-Györgyig.

Igy már tizenegy óra után néhány perccel a keszthelyi vicinális vasut-koesi szakaszába szállhattunk át.

Pompás kényelemmel helyezkedtünk el a „filloxerában”, ahogy a vicinális vonatot a kicsinyeskedő gony elkeresztelte.

Szegény „filloxera.” Annyi rosszat kiabálnak róla. Pedig hát hogy mekkora áldás ő azokra nézve, kik Keszthelyre utazgatnak, — azt talán senki sem tudna olyan igazán megmérlegelni, mint jó magam, ki annak idején embertelenül elkintöztek gébk által vont kocsi voltam kénytelen megtenni nem egyszer az utat Balaton-Szt. Györgytől Keszthelyig és vissza, nyáron irtalmatlanul fúszott porban, télen pedig kihűkötő sárban, keréktörő kátyukon át.

Ez a mostani állapot valóságos perzsa-kényelem, sokkal több: tejedelmi fényűzés az akkori állapothoz képest. Most sima báronyon csuszunk föl és le a két állomáshely között, miutha csak vízszintesre fektetett síkú röpitene bentünket a Balaton partján, melynek szemléletével nem birunk betelni.

Merengő tekintettel csüggünk az örökké szép Balaton ringó hullámain; mik ábrándokba ringatják lelkünket és szinte faj ott hagyunk a kényelmes kupét, mikor a mozdony ágy, fuvola-hangu futtye leszállásra ébreszt bennünket.

Mi is szívesen maradtunk volna még abban a kedves kis apartánsul gonyok filloxerában, ha a leszállást meg nem édesítette volna az a körülmény, hogy az állomásnál szeretettel ölelő testvéri karok tárultak elénk.

Ölelkezés és testvéri csókok után bevonultunk nem a városba, hanem a bajatonsparti Hullámba, hol már terített asztal várt bennünket a vendéglő vorandáján.

Innen igazán megragadó kilátás nyílik a gyönyörű Balatonra s annak regényes parti vidékére. Az innessé parton a Szent-Mihály-hegy magános kápolnája úgy áll a hullámok fölött, mint egy merengés közben megkövesült ember-óriás, akit oda kötött, elválhatatlanul oda gyökerezett a Balaton-szerelmé.

A tulparton Fonyód ködbe vesző hegyei sötétlenek, közelebb a balaton-berényi hegyparkányról fehérlenek a parti házak és villák, mintmagaanyai fürdői pongyolában sűtkérező nimfa a távol resekő verőfényében.

Még idebb egy-egy csónakot, egy-egy vitorliást ringatnak a Balaton hullámai, melynek szinajászó vízében, miutha egymást üző felbök árnyai suhanának tova. Pedig az ég derjjet egyetlen felbök sem homályosítja el.

Nézünk, nézünk ezt a gyönyörű, örökké egyforma és mégis megunhatatlan természeti szépséget; megünneplünk a gyönyörűségtől; lelkünket megzállya az áhitat; meghajlunk a világalkotó és fenntartó Isten végtelen szeretete előtt, mely a szépség áldásával gazdagítja földünket, a sivar létküzdelmek talaját, az emberiség kegyelmezését.

Mért nem hatol ebből a végtelen nagy szeretetből csak egy parányi szikra is mindenünk szívébe, hogy abban a szebb kis körbe, hol él, mindenki csak szeretetet, áldást sugárzana maga körül!

helye, úgy látszik, hogy a revanche eszméje ferde utra vezette magát a gondolkodást is, s mint olyan ember, ki önmagában nem talál elegendő támaszt, folytonos izgalomban van s mindig támasz után néz, melylyel saját gyengeségét akarja eltakarni. Franciaország is [a köztársaság] Oroszországgal — az abszolút zsarnok-uralomnak Európában egyetlen országával — szövetekezett, mely végre is ép oly kevés dicsőséggel jár mint haszonnal, s nincs is kilátás arra, hogy a franciák ennek a külsőleg nagyon meleg barátkozásnak valamikor hasznát vegyék. — A Panamából ányak utolsó akkordjai alig hangzottak még el, alig mult el egy pár hete, — hogy Hénry anarchistát kivégezték, — egy ép oly iszonyatos, mint minden tisztességes embert, felháborító eset foglalkoztatja a világot, a miért ismét Franciaország felé fordul tekintete. A francia köztársaság elnöke, Carnot, ki nemes lelkiségénél és tiszta jelleménél fogva minden párt becsülését bírta, Lyonban volt egy kiállítás megnyitására. Az elnököt nagy, és sympathikus ovációkkal fogadták és halmozták el. E hó 24-én a kereskedelmi kamara palotájában adott diszbeszéd után az elnök 9 óra 10 perckor este színházba akart menni. De a kereskedelmi kamara palotája előtt egy ember hirtelen felugrott a kocsi hátsójára. A kocsi nyomban megállt. Az elnök egyszerre elsápadt és hátrahanyatlott a kocsi ülésén. Elvitték a prefectura épületébe s ott éjféltűn 12 óra 45 perckor meghalt. A gyilkos egy olasz anarchista. Lyonban a rendőrök alig képesek megfékezni a néptömeget, kik az olaszokat üldözik. A gonosz Caserio ismét az anarchistákra fordítja a közfigyelmét, erre az internacionális bandára a melynek sem hazája, sem nemzetsége, s a melynek a válása a pusztulás. Minden nemzetnek azon kell lenni, hogy ezt a gonosz lajzart a maga kebeléből kipusztítva, ádáz működését lehetetlenre tegye. Az olasz nemzetnek ebben a merényletben kétségtelenül semmi része sincs, s így a franciák helyesen fognak cselekedni, ha egy embernek gaztettét, nem az olaszoknak fogják beszámítani. Erdekes találkozás, hogy éppen az nap,

mikor e merénylet történt, Párisban a francia-olasz liga bankettet tartott a szolférinói csata évfordulóján, a melyen 200 vendég vett részt, közöttük sok képviselő. A banketten az elnök egy sürgönyt olvasott fel, melyet 142 olasz parlamenti tag irt alá, s melyben hangsúlyozzák, hogy Franciaország és Olaszország örökre szövetségesek. — A bankett résztvevői is válaszólván a sürgönyre, a két ország szövetségét felbonthatatlannak mondták.

Franciaországban a congressus valószínűleg már kedden gyűjt össze elnökválasztásra.

A velünk szomszédos kisebb államokban nyugalom váltotta fel a mult hetek nagy izgatottságot, melyet Bulgáriában Stambul lemondása, Szerbiában pedig az alkotmány felfüggesztése s az ezzel járó miniszterválogatás okozott. Mindkét kis államban egyelőre visszatért a nyugalom. Sőt a fiatal szerb király e hó 23-án reggel Konstantinápolyba utazott. A királyi vonat elindulása előtt azonban József főherceg a belgrádi pályaudvarra érkezett, ahol a Milán király fogadta s az udvari váróterembe kísérte. Műt a lapok írták — a főherceg és Sándor király találkozója rendkívül szíves volt. Az osztrák-magyar követség személyzete diszben jelent meg a pályaudvarban. Azok a hírek, melyek szerb miniszterválogatásról is tudtak, ismét valótlannak bizonyultak. Mikor a király a minisztertanácsban aláírta az ukaszt, a melylyel távolléte alatt a minisztertanácsot bizza meg a regnasséggel, teljes bizalmáról biztosította a miniszterelnököt és a minisztereket és megelégedését fejezte ki a pénzügyminiszternek a pénzügyi értekezlet tárgyalásainak kedvező befejezése fölött.

Bulgáriában Klement metropolitá már visszaerkezett Szófiába. A híre a metropolitá palotája előtt nagy embertömeg gyűlt össze, szünetlenül eljenzve Ferdinánd fejedelem és Klement metropolitát, ki az erkélyre lépett és a néphez gyakori tetszéssel megszakított beszédet intézett, — melyben a népet a fejedelem iránti hűségre és a törvények iránti tiszteletre intette.

Térjünk most vissza hazánkba. Mult szá-

munk vezércikkében kifejezést adtunk azon reményünknek, hogy a hullámcsapás, melyet a házasság egy-éges szabályozása előidézett, lassankint el fog simulni. Reményünkben nem is csalatkoztunk, mert habár a klerikális és reactionárius irányt szolgáló lapok, még mindig nem tudnak megnyugodni és nagy keserűséggel tárgyalkak a szabadelvűség diadalát, — és ebben nagyon is készséges támogatókra találnak német és olasz magyar ellenes lapoknál. — nem hisszük, hogy az a józan, s vallásra és erkölcsre nézve teljesen veszély nélküli szabadelvűség, melyet az egyházpolitikai reformok kifejezésre juttatnak, s mely javára és hasznára fog válni az egész nemzetnek, utjában feltartóztatható legyen. — Majd belenyugodnak idővel az ellenzékék is, s a törvény előtt tisztelettel megfognak hajolni, különösen, ha látni fogják, hogy mindazok a rossz következmények, melyeket ők e reformok elfogadásához kötöttek, a tények világossága előtt szétfoszóló ködárnyak. — A képviselőház lefogja tárgyalni a többi reformjavaslatokat és még a nyári szünet előtt. A főrendiház elé ezek azonban csak ősszel kerülnek. S hogyha ezek törvényerőre emelkednek, a magyar nemzet egy hatalmas lépést fog tenni belső consolidációjára felé.

Baró Podmaniczky Frigyes.

Ha a német császár sógora, a schleswig-holsteini herceg személyesen ismerné a magyar országgyűlési szabadelvű párt elnökét, akkor nem lett volna szüksége rá, hogy a nemzeti gyűlekezethez intézett emlékeztetés és nagy feltűnést keltett elnöki beszédeben az igazi korszerű nemzeti ember eszményét képzeletből alkossa meg. Egyszerűen Podmaniczky Frigyes báróra kellett volna hivatkoznia, mint az általa felállított eszmény eleven mintaképe: egy férfiu a legjobb régi nemességből, előkelő az uja helyéig, nyájias, a vele való érintkezésben a legkellémesebb, szorgalmas, rokonok és barátokért őszeládon és e mellett nem irtózik a becületlen polgári foglalkozástól, ha az örökösökéi vagyonban nem adó házagok betöltéséről van szó. És Podmaniczky Frigyes báró meg hozza liberális is, szabadelvű a legvalószínűbb írtából, ami csak emeli a mindenki által tisztelt honfi értéket a magyar szemében. Már ötven esztendő óta áll Podmaniczky a csatasorban, de e század alatt soha sem csüg-

Mikor ér az emberiség a tökéletesedés végtelen utján ahhoz az ígért földhöz, hol e vértelen honfoglalás egy új-korszakra nyitlik meg számára a hosszú, hosszú vándorlás útját?
Ilyen gondolatok foglalkoztatták ezt a kisdöc csapatot ott a Hullám verandáján, míg a Balaton délelő oldalán a természet remek szépsége fölött merengett.
Ilyen gondolatok kísérték el bennüket dél-után a hegyek közé is, mikor egyik kezshelyi testvérünk szólóhegyi magányára kivonultunk, hogy távol minden profán zajtól, az eszmények világába emelkedett lélekkel szentelhesünk néhány pillanatot Keresztelő Szent János emlékének, s az igazság egyik legfelemelőbb vértanúságának. Egy eszményi alaknak a mult idők messze világában!
Fénye ide sugárzik hozzánk nagy századok multán is.
Malakias próféta szerint az igazságnak fényes napja ő.
„Ime eljő a nap, mint az ég kemence és megemésztetnek minden kevélyek és minden álnokságnak cselekedői, mint a pozdorja és megégeti őket a jövődő nap, ezt mondja a Seregeknek Úra, annyira, hogy sem gyökerök sem ágok ne maradjan.”
„És feltámad nektek, kik az én nevem fölítek az igazság napja és éjjelszég lesz az ő zsarnyai alatt és cömentek és megszaporodtok.”
Ime, századok multán egy kisdöc csapat itt is, ott is, egybejő, hogy leboruljanak csendes magányukban az előtt a magasztos alak előtt, kinek

telleiből, emlékezetéből az igazságkeresés fénye sugárzik szét. . . .
E fényes alak előtt, ki félrevonult az erdők magányába, hogy a mindennapi élet hatásaitól, begyomáraitól szabadul: szellemével kutathassa és megtalálja az igazság valódi sugarát, mely megmutassa az igazi utat az emberiség számára.
Ki aztán kijő az emberek közé és hirdeti az igazságot, a megváltó közeledését, világmegváltói eszmék hajnalhasadását és egyengeti az utat a salvatori munkához. . . .
Ezek a kisdöc csapatok, melyek Keresztelő Szt János puritán szellemének, megvesztgethetetlen igazságseretetének, emberboldogító, tökéletesedésre törekvő munkájának halhatatlan emléke előtt leborulnak s annak az eszményiség utáni rajongás legbensőbb áhitatával áldoznak: a béke, a szeretet, az igazság vértelen fényereivel küzdenek egy tökéletesebb világ után. Az elavult korból egy új kor világossága felé küzde, nem nem törnek össze semmit, csak építenek. Maguk is eszmék hatalma alatt állva, mindent a világreformáló igaz eszmék hatalmától várnak és remélnék. — Türelem, szeretetet hirdetnek és nem akarnak hatalt az erőszak erejével seholt soha. Jelszavuk, vezéreszmejük a haladás felé ugyanaz, ami a Megváltóé volt: nem akarják összetörni még a szedett-nászalt sem. Csak fényt, csak világosságot akarnak binteni az emberiség lelkébe, hogy az mihamarabb fölemelkedhessen igazi rendeltetésének megértésére, a nagyobbszabasu életviszonyok megértésére s teljes feyben domborodjék ki előtte a valódi cél. Meri hisz mihelyt

a haladó emberiség a tökéletesedésnek erre a nagyobb világosságu szívonálarra jutott: akkor a küzdők celhoz jutottak; akkor okvetlenül bekövetkezik a világmegváltói eszmék vértelen diadala s munkájokat átveszi, folytatja maga, az eszmék színvonálarra emelkedett emberiség.
Oh de ezután a cél után küzdeni, a béke, szeretet, türelem fényereivel; nem számítva, igényt nem tarthatva soha semmi külső elismerésre, dicsőségre: csakugyan olyan olyan lelkeknek való munka, kik a tizenkilencedik század végén is elvonultak a világ zajától, fénytől elzárkózva képesek ünnepeket szentelni a puszták puritán apostolai emlékének s a külső hatás legkisebb ingere nélkül omlanak le az igazságtól szenvedett vértanúság előtt.
Mert ezt a munkát a mostani, még fenálló életviszonyok kereteibe helyezkedett emberek legnagyobb része nem érti meg, vagy pusztá önszéből nem akarja megértani s akiknek egyéni érdekei az emberiség általános érdekl magasztos céljaival harmóniában állnának, azok minden áron el akarnak zárkózni az eszmék hatalma, ellenállhatatlan befolyása elől. . . .
Ámde az eszme fénye kigyul az ünneplő kis csapat lelkében; s lelkesülő arcukon ott fénylik halhatatlannal, megdöszölten az örök igazság szent ihletése; ott ragyog azokon a békés, vértelen diadal fölemelő reménye. . . .
A kis ünneplő csapat templomi csendjébe elhozzák ártatlan szívüket a szabad természet kis eszékeit és azt zengenek az örök szeretet dogmálatlan, őszinte, igaz melegségével.

gedett. Mikor a negyvenes években kiöpett a küzdőerre, a nagy szívek és válogatott szellemek ama kis társaságához csatlakozott, mely mint szabadelvű ellenzéki párt alakult az országban, szárnyalvó lelkesedéssel és minden akadályt legyőzve folyton előre, folyton felfelé tört, míg végre kivívta az 1848-iki szabadság diadalmát. Mikor aztán a kivívottakért harcolni kellett, Podmanicky a legelőkelőbb közt volt, kik szívük véreit áldozták a szent ügyért. A győztes reakció katonának soroztatta; de a magyar gavalier még itt is, mint közlegény, tiszteletet tudott kelteni a legmagasabb rangú előjáróban is. Megszabadulva a katonaságtól, mint a haza legjobbja, ő is gazdagsági, társadalmi és publicistikai működésnek szentelte magát. Novellái gyengéd koncepció és érzés által tüntek ki, kitűnő szerkesztő volt a politikai cikkeket szívesen olvasták; nagy emlékirata pedig örökös forrása lesz a történelmünknek. A koronázás előtt egy szűkebb bizottság tagja volt Podmanicky, melynek az volt a feladata, hogy a külföldi Magyarország valódi viszonyairól informálja. E sorok írójának, kit a bizottság az angol sajtó informálásával bízott meg, bőven volt alkalma a nemes báró faradhatlan serénységét és önfeláldozó odaadását bemutatni.

Az országgyűlési szabadelvű párt tehát, midőn ezt a hazait és államférfiút, hosszú évek során át kipróbált hű elnöket 70-ik születésnapja alkalmából viharos ovációkkal és igazi bázisú hódolatokkal tüntette ki, csak kellemes kötelességet teljesített, valamint Wekerle is csak természetes hálaérzelemre hallgatott, mikor az ünnepeit iránt a kormány legmelegebb elismerését nyilvánította szamos érdemeiért. Elyáltalán az egész nemzet tiszteli és becsüli őt, aki évtizedek óta legnépszerűbb alakjaink közé tartozik. Tartsa meg őt az Isten a nemzet számára még nagyon sokáig: testben, lélekben, erősen, ifjan, üdén, tettvágyón és tettkeszen, a világhossz és szabadságért folyó harcban mindnyájunk előtt, erős kezében magasan és szilárdan a baladás győztes zászlójával. Születése napján a jó ügynek egy szép diadalát élte meg: láthatta az isteni dóm megkoronázását is!!

Tollfuttában.

Azoknak, akik mint jámbor nagykanizsai muzulmánok, már rendszeren éjjel előtt lefeküsznek és almodnak azokról a nagy kulturális dolgokról, amik még nálunk nincsenek — tudunkra kell adnom, hogy most már városunkban éjjel is kétféle világosság van.

Éjtélég — tudniillik világítanak a villamos és petróleumlámpák együtt, éjjel után azonban a villamos fény jőéjszakai mond és átadja az éjszaka csendes birodalmát a petróleum lámpásoknak. — Ebből a kettős világossághoz — ha jól tudom — eddig csak nappal volt szerencsém, amikor a közérdekek körül felmerült mozzanatokból valóban sokszor kiütött, hogy az emberi

A balatoni szellő csendes fuvalma megmelegbített a fák lombjait, melyeken ringva csöng a termékenyítő isteni szeretet áldása.

A felhőtlen égről derült hint a sugárszóró nap: a nagy mindenség melegítő szíve.

Egy sugár átrezog a lombokon és megaranyozza a kis ünnepi csapatot, mintha az igazság szeleme illetné homlokukat áldásosztó, fényes kezével.

Majd alkonyra bajol a nap.

Tüadéri fény ömlik szét a Balaton tükre, mintha egy boldogabb kor hajnalhasadását festené az isteni kéz. . . .

Es indul a kis vándoresapat, folytatni útját, dolgozni déltől éjtélég, szakadatlanul, nem csüggedő lélekkel, gyűlöletet nem ismerő, csak szeretői tudó szívvel; átölelni szeretettel az egész világot, testvérré tenni az emberiséget, ... mindig előre, ... tovább ... tovább ... a messze jövő közeibe vezető cél felé ... előre az egész világot boldogítani vágyó szabadkőműveség útján —

lejeket vezérlő fény kétféle, vagyis (ha szabad már az éjjeli világítást hasonlóul vennem) villamos fény és petróleumfény.

Most már lehet az embernek gondolkodni a fölött, hogy az éjjeli kettős világossággal — nem ezt a nappali világosságot akarják-e szimbolizálni?

Vagy talán ezzel a kis fényváltoztatással csak korhely atyáknak akarnak egy kisre kedveskedni, hogy kevesebb illuminációval meheszenek haza az éjféltáni órákban?

A dolog mögött semmi önzés nincs, az bizonyos — mert a mi jó városatyáink a tizenkettedik órában is minden kiserítés nélkül alsznak. . . . s így fölfehetetlen, hogy ők rendezték ezt a kettős világosságot a maguk kedvéért.

Egyébként ezt a dolgot ne tesszék-e, mivel az éjféltáni petróleumvilágítás még semmiféle katasztrófát nem okozott, legalább ilyenről jelentés — tudommal — a rendőrséghez nem érkezett be. Dacára, hogy megazigorított rendőreink most már még az éjszakai bollaásokat is bejelentik, — amennyiben esetleg a megütött tyukszem fájdalommal kiáltást vonna maga után a ez csend-háborítással járna.

Mondom tehát a világosításnak ezen részével ne bajlódjunk, — de nézzük: minő változásokat idézett elő az éjtél előtti villamos világítás?

Elsőben is az ugynevezett magasabb körzói körök a sötét órát hátrább tették, — hogy teljes villamosvilágításba legyenek helyezve a toalettek. Ez egy hatalmas előny a divatárúknak és a . . . . . (Nem valami indiskrét dolgot hallgattam el. Csak véletlenül! Baha Lujzára gondoltam.)

Másodszor pedig a korzói magaslát színvonalán nem álló körök kénytelenek beszűntetni az utcai idilleket s így az ő véleményük szerinti vége van az esték utcai költészetének. — Ebből aztán reánk, a tisztá erkölcsöknek nyomdafestékes óreire nagy megugrás vár, mert a boldogult erkölcsös korszak kiérdemült szelídonjai nem fognak nyakunkra járni, hogy írjunk vezércikkelyeket a fiatalság erkölcsi hanyatlásáról, a vezérlésen, sőt ragályosan elharapódzott inprudenciáról és mindezeknek ellenében az erkölcs-nemesítő egyesülete megakikáltásáról.

Harmadszor a fővári kereskedők még nálunknál is nyugodtabban alhatnak, mert a fővárosi Diamantok nem igen fognak a multban már tapasztalt vendégszerelésre városunkba rándulni. Ez a körülmény azonban kétségre fogja ejteni Bay alkaptányunkat, mert mi ördögöt csináljon akkor ő a tolvajfogó talentumával?

Ezutan még irhatnék negyedszer, ötödször és hatodszor is olyan dolgokat, amik talán nem lennének éppen érdektelenek az „átváltozások” ajstromába, de csak így elméletben nem akarok olyan sok előnyt előlegezni a villamvilágításnak, mert hátha a gyakorlat meg majd sorba fejtegetre állítja az én jóbízemű okoskodásomat.

Mindenesetre jó lesz bevárni a teljes éjszakai villamvilágítást!

H I R E K.

— **Honosítás.** Morandini R. nagykanizsai építőmester, országosági geonóai illetőségű, a. m. kir. belügyminiszter 111448. számú engedélyével, miután Cserrán Károly Zalavármegye alispánja kezebe a magyar honpolgári esküt letette, ezen műdségben egész családjával honosítottat. Nagy-Kanizsa város tanácsának 4375 számú határozatával az új magyar honpolgár Nagy-Kanizsa város illetőségi kötelekebe felvetteten, üdvözljük a magyar honpolgárt, mint városunk derék polgárát.

— **A kereskedelmi betelepélyző pénztár** június 24-én tartott üléseben a következő határozatok hozták. A pénztár július 1-én kezd meg működését. A járulékok ezen naptól kezdve lesznek fizetendők, viszont a pénztár ezen naptól kezdve viseli a biztosított alkalmazottakért.

Azon munkaadók, kik eddig köteles-évszerűleg alkalmazottjaitat még nem jelentették be, erre közzvény és hírlap útján felszólítottat fognak. Az élelmiszeri pótlék egyenlőségi és a lanonok, valamint gyakornokok utáni átlagos bérösszeg havi 15 forintban állapítottat meg, mely összeget azonban véglegesen az iparhatóság által lesz megalapítandó. Pénztárnokul Schwarz Gusztáv választottat meg, ki ideiglenesen a jegyzői teendőket is szívesen vállaltat. Elenőrré megválasztottat Ledoyszky Armin, Pénztári orvosok lették: dr. Rauch Zsigmond és dr. Stolzer Henrik Pénztári gyógyszerészárú az összes 3 iteni gyógyszerészárú jelöltet ki.

— **Érettségi vizsga.** A nagykanizsai középkereskedelmi iskolában most volt az első érettségi vizsga, melynek eredménye biztosságot nyújt az iskola jövőjére nézve és biztosságot tett arról, hogy a tanintézet hivatása magaslatán áll. Mint vizsgabiztosok szerepeltek dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője és Kirchknopf Frigyes a soproni kereskedelmi és iparkamara titkára, mint a kereskedelmi miniszter kiküldöttje. Az írásbeli vizsgák alapján, melyek június hó 3-8-ig tartattak az összes 24 növendék a 25-26-án tartott szóbeli érettségire bocsátottat. Szerdán d. e. hirdettetett ki a vizsga eredménye, mely szerint teljesen érett 5 növendék névleg: Kaufmann Károly, Maschanzker Bódog, Morvai Izó, Müller Jenő és Schwarz Aladár, jól érett 11, alégségesen 3, két hónapra visszavettettek 5-en. E szerint egy növendék sem bukott el. A kir. tanfelügyelő, ki ezen eredményt kihirdetése, szép beszédet intézett az abiturientsekhez, figyelmeztetvén őket jövődők pályájuk fontosságára. Hasonló értelemben beszélt Kirchknopf min kiküldött. — A biztosság tökéletes meglepődését fejezte ki a tanári karok az elért szép sikerért.

— **Kereskedő ifjak mulatsága.** A nagykanizsai kereskedelmi ifjak önképző egylete évről-évre rendez egy nyári mulatságot, mely mindenkor élénk látogatottságnak örvend és melyről rendszeresen az eső sem szokott elmaradni. — A folyó hó 23-án rendezett kerti mulatság igen előtűt elődjétől. Eső nem jött és a közönség — otthon maradt. Azaz nem is maradt otthon, hanem nagy tömegben hullámozott fel és alá a „Polgári Egylet” lényesen világitott kertjén körül, élvezettel hallgatva a szép cigányzenét, melynek árát a reménytelen csalódott, benn levő rendezőség fizette meg. A közönség melegebb partizásának hiánya az esti órákban még az időjárás is lehűtötte és ez némileg indokolta a c. és becses családja ávo-maradását. De a kik előjöttek, azok mulatnak tehát nyugot. Az első négyzet két sorban negyvenháncollák, közülük 20 szép leány, kik — mint az estély menő anyagai — megérdemlenék, hogy arany befűkkel örökítsük meg neveiket, mivel azonban nekünk csak nyomdafesték áll rendelkezésünkre, a vigalom rendező biztosság lesz hivatva ezen hiány pótlására. Felülfizettek: Unger Utman Elek, Eben-spinger Leó 5-5 frt, Dobrin Richard 3 frt, Belus Lajos 2 frt, Trippammer Gyula, Kohn L. Lajos, Weisz Tivadár, Blau Pál, Breier Ignác, W. M. 1-1 frt, Sümegi Kálmán 1 frt 5 kr Kaufmann Mór, Nyitrai Ernő, Dr. Fried Ödön, Lichtschein Pál, Dr. Szűcs Mikós, Horváth törv. bír., ifju Oszterhuber László, Fried N., Pihál Viktor, ifju Fesselhoffer József, Mozenstein N., Reich A., 50-50 kr. összesen 28 frt. 50 kr. — mely adakozásokért köszönetét fejezi ki a rendező biztosság.

— **Közzvetett pótló adományok.** A „Chewra Kadisa” egylet következő kimutatást küldte be hozzánk: A folyó hó 22-én elhunyt Rechnitz Vilmos ur iránti kegyelet jéteül közzvetett pótlásul adakoztak: Rechnitz Vilmosné, az elhunyt özvegye 10 forintot, dr. Rauch Zsigmond és neje 10 forintot, Löwinger Ignác 10 forintot, Löwinger Lajos és neje 5 forintot. Ezeküvül Rechnitz Vilmosné urad a helybeli szegények részére 100 forintot adományozott.

— **Eszküvő.** Kertész József a nagykanizsai kir. polgári iskola tánt-születének tanja, jul. 1-én tartja esketési ünnepélyét Grünbaum Sarolta kislánygyal, az ir. isk. tanítónőjével.

— **Eltjézés.** Dr. Schwarz Zsigmond kecsk helyi ügyvéd-eljegyazte Oszmann Gizella kislánygyal, Oszmann Pál leányát Kossathelyről.

CSARNOK

BYRON.

Irodalomtörténeti rajz.

Jelesebb kútfők nyomán.

Írta: Babos László.

(2-dik: folytatás.)

Nem hiszem hogy lenne — dacára annak, hogy az angol nyelv és irodalom oly hezagos bevezetést talált náunk — valaki aki nem ismerné és nem tudná, ki volt Byron György?

Azt hiszem, ha más oldalról nem, különködési hajlamairól hallott már mindenki. Ki ne hallotta volna, hogy Byronnak mily rendkívüli szépségei voltak, hogy hizástól való felelmében nem evett, majd luculliai lakomákat tartott, pazar fényvetélt öltözöket, megvetette az angol divat egyszerűségét s keletiesen öltözött, ragyogó 'urbannal, tegyverekkel, késekkel rakott övet viselt, barátneját lovászknak öltöztette, hogy mindenüvé kísérhesse; medvét hordozott magával láncon, doctori koszorút kérve számára; s ember koponyát tartott serlegnek; ha másról nem is, erről sokan fognak emlékezni Byronra s midőn örökségét megkapta, oly lakomát, helyesebben férfi-dözsödést rendezett, melyre ökrök volt sütvé, mint Homer lakomáin, folyt a bor, s a mulatság alatt vívás és öközés volt, mint a rómaiaknál, belejezve orgiával; bujassággal. — Azt is olvasta bizonyára sok közlünk, hogy ő egy irodalmi iskolának feje „a világtájszóló iskolájának”, a melyek megalapítója a jeles olasz költő: Leopardi, s képviselői Byron, Heine, Leuau, Musset, Pusk, Lermontoff, s a melyek jelszava: „a világ célja föltézetlen titok; minden mulandó örökkévaló csupán a fájdalom!”

Ha ez iskola megalapítója s megteremtője saját magától beteges természetéből indult ki s itelte meg, vagy el a világot, és az emberiséget — Byronról is elmondhatjuk, hogy lájdlamát ellen-ségei és családi boldogtalan élete, s maga ellen tapasztalt igazságtalan ítélet ideinkégyrészen elő, a fatum, a sors, üldöztette őt is — s a végletek, melyek eszének jellemének kifolyásai voltak, vagy az is meglehet, hogy angol jelleme a komorság s a boldogság hiánya, a faj és vér-mérék — ki tudná azt eideneni? Tény az, hogy költészetén avonni egy sötét háttér melybe be vitágit a természet baja s a történet, mely nem engedi, hogy a kimerültség a kényesbeesés elnyomja egyhangvau tegye költészetét.

Igy ez oldalról sokan felismerik Angliának a nagy, Shakespere után legnagyobb költőjét, aki mintegy üsökök — mint Petőfi — beragyogta Európá irodalmi élet s azután létűnve Mitorou-gbii mocsaraiban maga utan hagyva műveiben egy soha el nem évülő és soha el nem hervadó táz-öslapot, mely a világ setet tengerebe s az örök melység végtelenségébe bevilágít.

Byron a tavlatot és magából tekintve, úgy tűnik fel, mint egy régi aristocraticus család ivadéka, nemcsak egy külön, ki magában egy-síti a költőt a szabadsághóst, de a kéjencet is egy világú fasulisággal; a bizárságot ideális mulá-sal, magasan törő szívet és lélekkel.

Gyönyörűen illusztrálja Macaulay „Byron”-ról írt esszéjében egy csinos regvel életet, esztét, jellemet — mondva — „Mindén tündért kivéva egyet — bőcsőjéhez szólítottak, a komák, mind pazarok voltak ajandékaikban. Egyik rangot, a másik lángszót, a harmadik szépséget adott. — A rossz tündér — ki hivatlan maradt, utóljára jött s nem léven képes visszavonni, mit nővérei tettek kedvencöké, minden aidaiba atkot vegyített. L. Byron rangjában, eszében, jellemében, sőt még személyében is különösen egyesűtek az ellenkező végletek, ő mindennek birtokában szűlelet, mit az emberek óhajtanak, tanulnak; de mindazon kitűnő ényökök, melyek mások tele emeitek vegyűlt némi ajas vagy alacsony. Természetűl nagyielket a érzékeny szívet nyert, de kedelye, dacos és ingerékeny volt, fejét a szob-rászk örömet másoltak a nyomorok lába koldusra emekezteitett, nagy elmeelheteségei valának, de volt eszének beteges része is.”

Byron életét minden élet írója műveiből akarja kiolvasni, az tarva, hogy valaminat Molière-ről, Göthé-ről úgy áll és nem más viszonyban, Byron-ról és az ő műveiről s különösen át ez „Mau-tred”-ről, amely a kulcsot szolgáltatja az ő teljes megértéséhez. Lindau Pá, Molière bevezetésében

Áld meg a magyart jókedvel” atb. Igen kérjük Országh István ambitiozus rendező urat és tény-leg szép tehetségű veterán színészt a műkedvelői előadásokat telen rendezni és a jelentégt műked-ve ők többségét engedje babéraikon igen sokáig nyugodni. Őt magát, Halassy Marit, ki nemcsak kellemes organuma és szép kifejtése, hanem cor-rect ítéletekben is kitűntette magát, Korodnyét, ki természete egyszerűséggel játszott, no meg a di-szítőt Kollarczik Agnest azivesen fogjuk máskor is üdvözölni és velünk együtt a közönség is.

— Junilális. Jun. 25. délután tartották a pol-gári iskola leány növendékei nyári mulatságukat a sánczi kertben. — Hogy a mulatság jobban nem sikerült, azt leginkább a növendékek közö-nyössége okozta, akik csak kevesen jelentek meg. Dacára azonban, hogy a sánczi kert ven-déglőse zavartalanul üdögélheteti és üritette a sörös poharakat a maga egészségére, a jelenvol-tak mégis jól mulattak esti 8 óráig; amikor is a bevonulás vette kezdetét.

— Ápolónői tanfolyam. Az országos vör-skereszt-egylet központi igazgatósága Buda-pesten az Erzsébet kórházban f. évi július hó 1-én beleg a p o l ó n ő i tanfolyamot nyit, — melyre pályázat minden feddhetlen e/6-életű nő 20—40 életév közötti, ki szabad aka-rából, erkölcsi jobb meggyőződésből hivatásze-rűleg óhajt ezen életpályára lépni. A felvételt a vörskereszt-egylet helybeli választmánya köz-veteti.

— Délivisut. Péter és Pal ünnepe a kal-mával folyó évi június hó 28-án a deli visut magyar vonalainak államásairól Budapest, Bécs, Fiume, Triest és Velenczébe rendkívül mérékeit áru menetértéjegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és meg azon kedvezményt is nyujtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszése szerinti államásokon tölbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadá-ára és áraira nézve külön hirdetémenyek adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérékelet áru jegyek érvényesek, indiai idejűkkel fel-vannak említve.

— Öngyilkosság. Braun Jenő, helybeli szülők gyermeke, epilepsiában szenvedett és ezért kénytelen volt az iskoláéy közösen tanulmányait tölbe szakítani. Az önértetes és eszes fiu most azon volt, hogy valami irodába bejusson, de be-tegessége folytán nem kapott alkalmazást és egy-kori iskoláiraisi is elidegenedtek tőle. A fiu el-kedvtelenedett és tudatában annak, hogy jövője csak a szenvedések láncolata lesz, jobbnak látta már most véget vetni szenvedéseinek, és e hó 24-én este a padláson felakasztotta magát. Mire a tá-volíté miast aggódo szülők őt hosszas kutatás után esti 10 óra tájban megtalálták, már kisen-vedetti. A szerencsétlen fiu 15 éves volt.

— Kutba ugrott. E hó 22-en Szóke Gá-bor nevű váradi születésű napszámos, ki üdözési manában szenvedett és hiheőleg ezen okból szaladt a kiskomaromi caendörökudvaraba, elme-zavarában ugyanott a kutba ugrott es beiefut.

— Junilális Alsó Domboron. Jun. 24-en a tüzoitő-egylet tisztikara által rendezett nyári mulatság anyagilag kevesebbé, de a hangulatot tekintve sikerűltnék mondható. Szépen volt kép-viselve Legrad város közönsége, mig a többi szomszéd községek javolmaradtak. Felűfizetni sziveskedtek: Hirschler Miksa 9 fnt 40 kr., Ciun-mermán Ferenc plébános 1 fnt 40 kr., Pollák Hermán, Löwe Adolf, Mayer Mor 80—200 kr., Burics Jozsef 60 kr., Sonnwald Herman, dr Szabó Zsigmond, Vamosi Tivadar, Miszer Rátael, Pichler Imre, Goldschmied Fülöp (Légrád), Siefics Istvan 50—50 kr., Miszer György, Horvath Vince, Kohn Károly, Horvath János, Korber János, Rusák János, Gadó Matyas (Légrád), Vidder Bernian, Kovács Gyula (Légrád), Granic Karoly, Herczer N., Rosenle d Ede, Feszli N., Medved Lajos (Kotor). Vlasic N., Ehrnwald Béla, Berger Emanuel 40—40 Uiasi Jozsef 30 kr., Nemes Ferenc 10 kr. Neves adományokért fogadják e helyen is a rendezőség mely közönséget.

— Halálhíradások. Részvétellel közöljük a kö-vetkező gyászjelentést, mely egy áldott lelkű fia-tal nő halálát jelenti: Fülöp Károly m. kir. hon-véd főhadnagy kezele tiszte, mint férj, úgy gyer-mekei Elemér és Bözsike a saját részűkről, va-laminál számos rokonság nevében tájdlalomtelt szívvel jelenik a szeretett jónó, illetve anya és rokon-nak, Fülöp Károlynak születeti Sznopek Juliának f. hó 24-én éjjeli fel 12 órakor hosszas szenvedés és a haldoklók azenéseinek ájtatos felvétele után életének 35-ik, boldog házasságának 16-ik évében történt gyászos elhunyt. — A boldogul-tak hűt tetemei e hó 26-én délután helyeztet-tek örök nyugalomra. Az impozáns temetésen a honvédtisztvisztikar testületileg megjelent. Fel-iratos koszorúk voltak a következők: Szeretett örangyalunknak — férjed és gyermekeid. — Fe-lejtőteitlen nővérünknek — bánatos testvérei. — Szeretett Juliskájának — bánatos Irmája. — Is-ten veled — Gizella és Ferkó. — Ószinte rész-vét jelöl — a nagykanizsai honvéd tisztikar.

— Dolmányos György nyug. gymn. tanár kegye-rendi aranymetsé áldozópap Jun. 25-én 83 éves kor-ban meghalt. Az elhunyt fiatalabb éveiben buzamos időn át a nagykanizsai gymnásium tanára volt, s mint ilyen itt is lépett nyugalomba. Évek e/6-t még egészséges öreg ember volt, ki naponkint meglette szokott sétáját s e közben egy-egy régi ismerősével szivesen elbeszélgetett. Körülbe-lől 3 év óta nem lehetett látni, meri a végelgyengülés szobáhos kötötte. Az utóbbi hetekben többször vártak halálát, mert most már ereje teljesen elhagyta. — Teme-tése Jun. 26-án ment vége szép részvét mellett. Többen jenvoltak látványai közül is s a gymn. tanulótljuság ianáraik vezetése mellett. Legmegha-tobb alak volt ravatala mellett Boffi városierdős-ter, ki az elhunytak kortársas s igen kedves barátja volt. A temetési szertartást Papp Károly kiskováromi plébános, ker. esperes cim. kanonok végezte segédlettel. A ravatal mellett s a sírnál s nagykanizsai újonnan alakult dalárda énekelit Knobloch karnagy vezénylete mellett.

— Új irodalmi ügyész. Örömmel ér-tetülnk, hogy Festetich Jenő, csáktornyai gróf, — ottani uradalmanál az ügyvédi leendő vég-zésével Varga Lajos nagykanizsai ügyvédel bista meg.

— Keszthely határháza. Keszthely ne-hány év alatt rohamosan hajadott előre. Hogy azonban az eddig elért eredmény mellett nem akar megállapodni, mutatják azok a vállalkozások, mikkél a város határháza az ottani töképenzések buzgólkodnak ügyekészén gazdagítani a városi es lendíteni annak szépitésen. Hir szerint már a vilamos vasut iranti concessióert kérvényt intéz-tek a kerskedelmi miniszteriumhoz belsőtúrdo-böz vezető részgnyárlasor melletti részéget is ki-akarnya építeni egy részvényiársaság, hogy oda kisebb 5—6 ezer forintos vihákat építsenek azok számára, kik Keszthelyen állandó lakot óhajtanak esetleg tartani. Mindez arra mutat, hogy a pol-garok vállalkozó szellemét ott a pusztá hasznon kívüü nemesebb érdek is hangolja.

— Polgári leányiskola Csáktornyán. A csáktornyaiak régiút tapítái óhaja, hogy pol-gári leányiskolát kapjanak, koezelebb jutott a megvalósításához. Dr. Kuzsicska Káiman kir. tanácsos, megyénk tanle ügyelője, június 21-en az iskolászaki üléseben személyesen tárgyalta e kérdést. Az iskolászék hatádelatalanul megkere-sést intézett a városi képviselőtestülethöz, hon-nan a teljesen felszerelendő kervenyi a kir. tan-lelgyelőség újan felkűdik a vallás- es közok-tatásügyi miniszterhez.

— Műkedvelői előadás. Június hó 24-én „Jól asaut műkedvelők teletével” a Kossuth-szobor jávára „Az igamándi kis pap” nepszinmű adatiú középszámu közönség előü. Ezen mű-kedvelői előadás Országh Istvan veterán színész és rendező ambícióját volt hivatva kielégíteni és ezen céljának meg teljesem meg is felelt. Az elő-százról magyarol nem sok dicséretet mondhatunk, de teljes elismerésűnkkel kell nyilatgatni a közre-működőknek azért, hogy 30—40 szep estet, — melyet a próbák vetek igénybe, fela doztak azért, hogy nekünk egy ilyen estét szerezenek. Mire Péter Hedvig k. a. mint „Magysr Geniusz” meg-jelent a jelenleg jól járó várositorony era éppen tizenkettő üitöt es valóban a kimerült közön-ségnek kellett a hymnusz lekesítő szöszata: „Isten

HIRDETESEK.

Hirdetések felvé- tetnek Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

ast állítja fel: „Az alkotó és alkotás közötti kapcsolatot egyetlen költő műveiben sem nyilatkozik oly tetemesmerhetlenül, mint Molière vígjátékai- ban: költőmet által jelelt műtárgyon fáradság nélkül jutunk a költő szívéhez. Azt véljük köl- teményeiből megismerhetjük ami költőnknek Lord Byron is.

Castellár Manfredet állítja és melian Byron legkiválóbb művének, Manfred is úgy lép fel, mint képviselője amaz óriási törekvésnek, mely az emberi ismeret határait túlszárnyalni törekszik, de midőn ezen törekvésében az emberi tudás korlátoltságáról meggyőződik, nem mond le, sem a gonosz szellemmel szövetségre nem lép, hanem megmarad abban, hogy a szellem halhatlan és ő annak része s ez fentartja szabadságát s nem csak rabul a gonosznak, de elszakad a jótól is, és sorsa annál szomorubb, mert határtalan vágyai talcsapongnak az emberi tehetségén, senki nem segítheti, senki meg nem értheti; tudás, jószág előtte semmi, s nem érezhetet vele sem hitet, sem reményt, sem szeretetet, s azért hervad el kielégíthetetlen szívén Astarte is — aki megér- tette, (kinek halála óta fájdalom kínozza, mert magát tartja gyilkosának) hiába is hajja hatal- mába a szellemeket, nem békítheti ki semmi az életet, mert hiába tudása, ha hatalmánál fogva a multat nem történte nem teheti s a jövő feletti nincs hatalma. Faust lerokad a föld szelleme előtt, Manfred nem ismeri urnak maga fölött sem a gonoszt, sem az Istent, sez kimagaslásá- ban omlik össze a természettörvény: a halál előtt!

Es lenne Manfred magyarzata, mely bűnét, amely miatt kétségbeesik s amely miatt meg- gyűlöli a világot nem helyezi teljes világításba, csak gondoljuk, hogy nyomja valami lekiáma- retét, de nem tudjuk mi s ezért lesz misantrop, de míg Faustot az angyal sem meenti meg Me- phistós kezei közül, ő maga győz az ördögön szellemének nagyságával; azért Byron az egyen költője, Manfred igazi jellem, igazi férfi, aki Horác lantjára érdemes!

Manfred tehát a világproblemának megoldá- sával foglalkozik, ugy mint Gothe: „Faust“-ja, Madach: „Az ember tragédiája“, Espronceda: „Ördögi világa.“

(Folytatása következik.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Felsőbb bíróságoktól leérkeztek.

Magán és közokirat hamisítás büntette miatt vádolt Androsek Sándor, Androsek Sándorné, Jan- kok Mari, Androsek Vince és Ribarics Remus- elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Vétkes bukás vétségével vádolt Hockstädter Jakab elleni bűnügy a kir. tábl. részben megvá- toztatási ítélettel.

Magánokirata hamisítás vétségével vádolt Po- lai László elleni bűnügy a kir. tábl. helyben- hagyó végzéssel.

Többrendbeli lopás bűnűttével vádolt Novak János elleni bűnügy a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Szándékos emberölés büntette miatt vádolt Kovacs Mihályné szül. Trankórs Orsolya elien bűnügy a Curiatól helybenhagyó ítélettel.

Lukacs Éva férj. Kuzman Józsefnek Lukacs Istvan elleni birtokpere a táblától részben meg- változtatási ítélettel.

Antalacs Mihálynak öz. Perónz János-né el- leni ingatlan birtokba adási pere a táblától helybenhagyó ítélettel.

Járáshírószághoz leérkezett ítéletek.

Markbreiter L.-nek — Goldschmied József el- leni perében az első bíróság ítélete a kir. Curia- tól helybenhagyva.

Mikola Ferencnek — Harmadás József ellen perében az első bir. ítélete a kir. Curiatól hely- behagyva.

Pakó Károlynének — Landi István és társai elleni perében az első bíróság ítélete a kir. Curiatól feloldva.

Stolzer Adolfnak — Léránt Alajos elleni pe- rében az első bíróság ítélete a kir. Curiatól meg- változtatva

Hermann Imrének — Arany Katalin elleni pe-

rében az első bíróság ítélete — a kir. Curiatól helybenhagyva.

Becületelési és közensend elleni kihágással vádolt Laték János és társai elleni bűnügyben az első bíróság ítélete a kir. Curiatól helyben- hagyva.

Lopás vétségével vádolt: Kallinus János ellen bűnügyben az első bíróság ítélete a kir. Curiatól helybenhagyva.

Lopás vétségével vádolt: Dukász Gáspár el- leni bűnügyben az első bíróság ítélete a kir. Cu- riatól helybenhagyva.

Szerkesztői üzenet.

A J. Orosztony. Verseket csak kivételesen köz- lünk, esetleg mutatványul vagy valami alkalmi köl- teményül. Szives ígéretekre számítva, a tiszt. példányt megindítottuk.

Vasuti menetrend

Kanizsa állomás.

Table with columns: Irány, Indulás Kanizsáról, Erkezés Kanizsára. Rows include Párizs, Bécs, Szt. Ivan, B é c s, Budapest, B a r o s.

Felőlős szerkesztő:

Dr. LÖKE ENIL

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTTER. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik boldogult férjem el- hunyta-alkalmából részvétüknek bármily alakban is jelét adták, — ez uton mondom úgy a magam, mint rokonaim nevében há- lás köszönetet.

Nagy-Kanizsa, június hó 28-án.

özv. Rechnitz Vimosné.

Közvetlen beszerzési forrás a legrögánsabb

reichenbergi öltöny-szövetekből.

Tízta gyapju chevrot és kanigars.

Egy teljes őrü öltöny 6-8 ft 70 kr.

Franz Rehwald Söhne, posztó gyári raktár.

Reichenberg, Csehország.

*) Az, e rovásban közöltöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Advertisement for 'csodabalsam' by Thierry A. Gyógyszerész, featuring an illustration of a person and text describing the product's benefits.

Text describing the 'csodabalsam' product, its ingredients, and where to purchase it in Párizs and other locations.

Advertisement for 'csodakenőcs' (miraculous ointment) with a logo and text describing its uses for various ailments.

Advertisement for 'Török József' pharmacy, located in Budapest, listing various medicines and services.

ELSŐ NAGY-KANIZSAI GÉP- és KAZÁNGYÁR, VAS és ÉRCZÖNTŐDE Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **helyben**, a **Csengery-utczában** ujonnan épült **gépgyárunk** üzemét megkezdjük. — Bátorkodunk alább felsorolt gyártmányainkat, melyeknek szakszerű és pontos kiviteléről a teljes jóátállást elvállaljuk, a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Korszerű <i>stabil</i> . gőzgépek, Gőzmozgonyok, gazdasági és iparvállalatokhoz, Szivattyúk és fecskendők, Sűrítő és sűrítő berendezések, Aspirató készülék, Előmelegítők, Közlőművek (Transmissiók), Gőzkazánok a legújabb szerkezetben,	Tápvíz tisztító készülék, Víz tartályok, Fűtőkémények, Malom berendezések és malomrészek, Gőzszéplőgépek, Cséplőgépek kézi és járgányhajtásra, Járgányok, Szabadl. azotti „Tátra” sorvető-gépek (legújabb szerkezetű).	Dardlók, morzsolók, Szecska- és réparáló-gépek, Élők, Extirpátorok, Lókapák, halmozok, Hengerek és Boronák, valamint mindenféle gazdasági gépek és eszközök.
--	---	---

Minden e szakmába vágó, bármely javítások is a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb áron elkészítettnek.

Kiváló tisztelettel

Hirschel Ede és Bachrach.

V-ik ÉVFOLYAM.

A HÉT

V-ik ÉVFOLYAM.

* POLITIKAI ÉS IRODALMI KÖZLÖNY. *

Szerkeszti és kiadja: Kiss József.

Azok a gyönyörűen nyomtatott kötetek, melyek **A HÉT**-ből eddig megjelentek szám szerint **IX-en**, **tenyes** tanúságot tehetnek a magyar izlésről és magyar szellemről. Ha nyugoteurópai ember, angol vagy francia olvashatna, meglepetten kiáltana fel: Hisz ezek is ott vannak már, ahol mi; nincs különös okunk a mi esprűnkkel kérkedünk. Lám Tziganc országában nemcsak hegedün tudnak muzsikálni, de egyebekhez is értenek. Fajdatom, az angolok és francziak, akik nagyon sokan vannak, nem olvassák a mi lapunkat. Annál inkább kötelessége szükebb körü intelligenciáknak, hogy tudomásul vegyen **A HÉT**-ről, mely évek óta a maga előkelő művészi formájában, a pártok fölöött álló objectivitással hozzájárul közéletünk minden serdéséhez és a változó idők és áramlatok hangulatainak hőses viszatükrözője.

Politikai és társadalmi problémák és jelenségek, irodalmi kritika, színház, művészet, szépirodalom és mindaz, a mi a modern ember szellemé betölti és idegeit izgatja, érdekes foglalatját kezezi ezen lapoknak; irói a regibb és legáltalabbi generáció színejavából valók és actualitás tekintetében **A HÉT** a maga nemében pártatlanul áll a continens összes hetilapjai között.

A HÉT hetenként egyszer **császárn** jelenik meg díszes borítékban, borítékon tenyes kivitelű arczképekkel, leginkább clyanokkal, melyeket a het eseményei fölszárre vetettek.

A HÉT előfizetési ára egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Mutatványokat ingyen és bérmentve küld.

A HÉT

szerkesztősége és kiadóhivatala,
Budapest, VII. Erzsébet-körút 6. sz.

144. 2-

Grand Hotel National Bécsben.

Taborstrasse. Régi hírneves egyedüli nagy bécsi szálloda, hol sem a kiszolgálás, sem a világitásért nem számíttatik semmi. — 200 szoba 1 forinttól felfelé. — Fürdők, távirda és telefon. Pályaudvarok és hajó kikötő állomások közvetlen közelben. Jutányos árak. Huzamosabb tartózkodásnál külön egyesség. On parle toutes les langues modernes.

Harhammer A.

Igazgató.

Mayer F. M.

szelvezető.

UJHONI IPARU.

Van szerencsém a n. e. közönség b. tudomására hozni, miszerint **helyben**

Attila-utca, 310. szám alatt **lelő saját házámban** — egy a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

műszövő-műhelyt

nyitottam, melyben mind e szakmába vágó munkákat, u. m.: **damaszok, asztal-terítők, asztalkendők, törülközők, arabi ágyhuzatokat** stb. stb. mind **a legfinomabb hójéjé** lenn **mindagból készítek.**

Mindenféle kész áru nagy mennyiségben raktáron van és a nagy érdemű közönség szives választására áll.

Házi kender- és lenn-fonalat kisebb vagy nagyobb mintázásra a legjutányosabb árak mellett elvállalok.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és kívánatra **mintákkal** is szolgálok.

Arjegyeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök!

A n. e. közönség szives partfogását kerve, maradtam **kiváló tisztelettel**

Polák Ferencz

műszövész

Nagy-Kanizsán, Attila-utca 310. sz. alatt.

SARG F. A. FIA és TARSA. Első és legrégebbi Stearin-gyertya-gyár Ausztria-Magyarországban. Alapított Ad. de Milly által 1837.

Cs. és kir. udvari szállítók. 117

Sarg-féle

Milly Gyertyák

Milly-, asztal-, templom-, barock-, renaissance-, conus- és ürgyertyák, milly-ejeli gyertyák és viasz karácsony-gyertyácskák.

Mindenütt kapható!

Határozottan SARG-féle milly-gyertya kérendő!

Mindenütt kapható!